

خه و نامهي

ابن سيرين

منتدي اقرأ التقاضي

www.igra.ahlamtada.com

وهو كيراني :
حسين نه جمه دين

منتدى اقرأ الثقافي

www.igra.aflamontada.com

خه ونامهی ئیبن سیرین

نوسینی :

وهرگیرانی : حسهین نه جمه دین

چاپی دووهم

سلیمانی

۲۰۰۶

چوارچرا

Email \ cwarera_slemani@yahoo.com

Mobile \ 1575067

۱۱۲۸۲۸۸

ناوی کتیب خه و نامه ی نین سیرین

بابهت لیکنده وهی خه ون

وهرگیرانی حسهین نه جمه دین

نۆبهتی چاپ : چاپی به که م سلیمانئ ۲۰۰۶

چاپخانه : چوارچرا

تایپ : مامۆستا عوسمان

بیاجونه وهی : مخمه د عه لی کوره داوینی

تیراژ ۲۰۰۰ دانه

ژماره ی سپاردن (۹۷۷) سالی (۲۰۰۵)

پیرست

۷	بیتی نلف
۱۹	(ب)
۳۷	(پ)
۵۱	(ت)
۶۱	(ج)
۶۷	(چ)
۷۵	(ح)
۸۹	(خ)
۹۰	(د)
۱۰۷	(ر)
۱۱۵	(ز)
۱۲۵	(ژ)
۱۳۹	(س)
۱۴۲	(ش)
۱۵۲	(ع)
۱۵۶	(غ)
۱۵۷	(ف)
۱۶۱	(ق)
۱۷۱	(ك)
۱۸۹	(گ)
۲۰۵	(ل)
۲۱۱	(م)
۲۲۵	(ن)
۲۳۷	(و)

پیتی (ئ)

ئاو : ئەگەر كەسنى لەخەويدا بەسەر ئاودا بىروات وەك ئاوى دەرياو روبرا، دەلالەت لەبەھىزى بىروباومەرى دەكات. ئەگەر ببىنى لە ئاويكى پاك و بىگەرد ئەنۆشنى دەلىلى ئەوھىيە تەمەنى زىاد دەكات زىانى پرەبى لە كامەرانى وە ئەگەر ببىنى لە ئاوى سوڤر بخواتەو وە واتاكەى پىچەوانەى ئەوھىيە وە ئەگەر ببىنى لە ئاوى دەريا كە ئاويكى بىگەرد بخواتەو وە ماناى ئەوھىيە لەلایەن پادشاو وە دەسەلاتدارەو وە سەرەوت و سامانىكى لە ئەندازە بەدەرى بۆ دى وە ئەگەر ببىنى ھەمو ئاوى دەرياگەى خواردەو وە ماناى ئەوھىيە پادشاھەك دەست بەسەر ھەمو جىھاندا دەگرئ بەلام ئەگەر ئاوەكە لىل بىت ئەوھى بە دەستى دەكات پەنج و ناپەھەتى و ترس و بەدبەختى لەگەندايە.

ئاوھدانى : ئەگەر ببىنى جىگەھەكى گاولت ئاوەدان دەکردەو وەكو مزگەوت و ھوتابخانە و تەكپە و ھاوشىوھەگانى ئەوانە بەلگەى رىك و دروستى باوھرو عەقل و چاكە خوازىيە و پاداشتى رۆزى كۆتايى ھەيە وە ئەگەر ببىنى مالى تايبەت بە خۆتت ئاوەدان بگەيتەو وەكو خانوو دوكان ماناى ئەوھىيە چاكەى دنيايى بەدەست دىنى. وە ئەگەر ببىنى جىگەھەكى ئاوەدانى رۆبجى و بروخى خەلكى ئەو جىگەھە توشى بەلاو ناپەھەتى دەبن.

ئاورىشم : ماناى ببىنى ئاورىشم لەخەودا ئەگەر سېى بىت سودە وە ئەگەر زەردبىت نەخۆشىيە وە ئاورىشمى پاك چاكترە

لهخام، ئەگەر بېيىنى ئاوريشمەكەى ئەو وون بىن پان لهناوېچى زيان دەبىنى ئەگەر بەرگى ئاوريشمى لهخەودابىت بۆ پياوان ناپەسەندەو بۆ ژنان چاك و پەسەندە.

ئىبلىس (شەيتان) : ئەگەر بېيىنى لهگەن شەيتاندا شەپ دەكات و شەيتان بېهزىنى ئەو وەهزو ئارەزووى له دىندارى دەبى و ئەگەر بېيىنى شەيتان ئەوى بەزاند پىچەوانەى ئەوى ترە وە ئەگەر بېيىنى شەيتان ئامۆژگارى بكات و حەزى لى بكات سامان و گيان دارايى ئەو كەسە زيانى بەردەكەوئىت.

ئاوچۆ (بىرە) : ئەگەر كەسى لهخەودا بېيىنى ئاوچۆ بخواتەو وە خزمەتكارىك دەبىتە ھۆكارى ناسايش و نىسراحتى ئەو وەگەر بېيىنى ئاوچۆ بە كەسىك بدات له مال و دارايى خۆى بەو كەسە دەبەخشى.

ئاوئە : بېيىنى ئاوئە لهخەودا زىادكردنى سامانە، ئەگەر بېيىنى ئاوئە له لەشى بدات بە ئەندازەى ئەو ئاوئەىە مال و سامان بەدەست دىنى.

ئاگر : ئەگەر كەسى لهخەودا ئاگرى بىن دوگەلى بىنى نزيك دەبىتەو وە له پادشاو دەرگای داخراوى كارەگانى بەرپويدا دەكرىنەو، وە ئەگەر بېيىنى كەسى فرپى دەداتە ناو ئاگرەو، ئاگرەكە ئەوى نەسوتاند دەكەوئىتە زىر ستمى پادشاو بەلام زوو دەر باز دەبى وە ئەگەر بېيىنى ئاگر ئەوى سوتاند بەبىن حەزو ئارەزو سەفەر دەكات وە ئەگەر ئاگرى بەگرو بە تىنى بىنى توشى تا دەبىت. وە ئەگەر ئاگر لەشى ئەوى سوتاند بە ئەندازەى سوتاوبىەكە رەنج و نازار دەكيشى وە ئەگەر بېيىنى ئاگر بەربىن له مالەكەى و ھەمو لاشەى بسوتىنى بەلام

ترسو نىگهراڻى لەدەئيدا نەبىڻى دەلىلى نەوھىيە نازارو موسىبەتېك كە توشى دەبىت بەھۆى نەخۆشى وەك سەرماو تاعون و ناوئەو كۆكەوھىيە. ئەگەر بىڻى ناگرى تىبەرىڻ بە ئەندازەى ئەو ناگرە مالى حەرام بەو دەگات وە ئەگەر بىڻى ناگر لەگەل دوکەلدا پىكەوھ بون ئەو مال و سامانە حەرامە بە ناسۆرو زەحمەتەوھ بەشەر و كىنەوھ بەدەست دىڻى وە ئەگەر بىڻى پرىشكى ناگرى بۇدئ كەسئ غەببەتەى ئەو دەگات. ئەگەر بىڻى ژپرى قابلمە گرى گرت وە ناو قابلمەكە گوشت يان ھەر خواردنىكى ترى تىابو بەلگەى ئەوھىيە كەببانوى ئەو مائە بەھرەى لى دەبا وە ئەگەر بىڻى ناو قابلمەكە ھىچ خواردنىكى تىا نەبئ بەلگەى كارى غەمگىن و پەژارەبىيە. ئەگەر بىڻى ناگرى بۇ روناكى ھەلگرئ ماناى ئەوھىيە كارىك بە بەلگەوھ رون دەبىتەوھ. ئەگەر بىڻى ناگرى داگىرسان تا گەرم بىتەوھ يان كەسىكى تر گەرمى بىتەوھ ئەوھ بەشوپىن شتىكەوھىيە سودى لى دەبات وە ئەگەر بەبئ ھۆ ناگرى داگىرساند بەلگەى ئەوھىيە بەبئ ھۆ شەر و دوژمناپەتەى دەگات.

ناگر پەرسىتن : ئەگەر كەسئ بىڻى ناگر دەپەرسىتن و كړنوشى بۇ دەبات ماناى ئەوھىيە كړنوش بۇ پادشاھىكى ستمكار دەبات و سەرھالى خزمەتكردنى ئەو دەبىت بەشپوھىيەك كە بىزار دەبئ لىي. وە ئەگەر بىڻى كړنوشى بۇ ناگرى تەنور يان چراپەك كرد سەرھالى خزمەتكردنى ژنان دەبىت.

ناگردان : ناگردان لەخەودا ژنىكە خزمەتى مائەوھ دەگات بەلام ئەگەر ناگردانەكە ناسنى بو ئەو ژنە لە نزيكەكانى ئەو مائە دەبىت وە ئەگەر ناگردانەكە تەختە يان دارى بو ئەو ژنە لە خزم و

خۇيشەكانى ئەمە مائە ناپىتتە ۋە دوو پۈۋە ۋە ئەگەر ئاگردانەكە
خەلۈزى بو ئەمە ۋنە سەر كىش و بى باۋەرەكان دەبىتتە.

ئاگر كىش مىقاش : ئاگر كىش و بەردى ئاگردان دوو شەرىكن
كەيەكن بەھىزو دلپرو ئەمە تىران دل رەق ۋە ھەردوگىان پىكەۋە
خەلكى بۇ شەرەف و سەرۋازى و كارگەن گىرنگ وا دار دەكەن.

ئازادبون : دانىيال (ع) ئەلئ : كەسئ لەخەودا بىنئ ئازاد بكرئ
ۋەيان كەسئك ئەمە ئازادكرد ئەگەر نەخۇش بىت چاك دەبىتتەۋە ۋە
ئەگەر شەرزاربىت قەرزەكەى دەداتەۋە ۋە ئەگەر بۇ حەجكردن
نەپۇشتى بۇ حەج دەپرات ۋە ئەگەر كۆپلەش بىت ئازاد دەكرئ ۋە
ئەگەر گوناھكاربىت دەگەرپىتەۋە سەر رىنگاى پاست.

ئاشتى كردن : ئەگەر لەخەودا بىنئ كەسئك ئاشتى كرد
تەمەنى درىز دەبئ ۋە ئەگەر بىنئ لە ئاشتىدا كەسئك بو گەندەلئ
لەدېندا بانگ بكرئ ماناى ئەۋەيە ئەمە كەسە بۇ چاكسازى و
دروستكارى بانگ دەكرئ ۋە ئەگەر بىنئ لەكاتى تورەبون رق و كىندا
كەسئك بۇ دىندارى بانگ بكن، ماناى ئەۋەيە ئەمە كەسە بۇ
فەسادكارى و گومراى بانگ دەكرئ.

ئارد : ماناى بىنئى ئاردى جۇ بەھىزى نىمانە ۋە ئاردى گەنم
سامانىكى پى سۈدە كە لە بازركانىيەۋە بەدەست دىت ۋە ئاردى
ھەرزى سامانى كەمە بەلام بەگشتى بېنئى ئارد لەخەودا ماناى
سامانى حەلالە كە بەبئ رەنج و زەحمەتەۋە بەدەست دىت.

ئاسمان : ئەگەر كەسئ لەخەودا خۇى لە ئاسماندا بىنئ
سەفەرىك دەكات لەم سەھەرەدا پەۋپاھە و سەرۋازى بەدەست دىنئت

وه نهگەر ببینئ له پانایی ئاسماندا بفرئ بؤ سهفه ریکی پر له نیعمهت دهروات وه نهگەر ببینئ راسته وخؤ بفرئ تا بگاته ئاسمان زیان و گهزه ندو رهنجی توش دهبیئ. وه نهگەر بینئ بؤ ئاسمان رۆیشتو بهو نیازهی که نهگه رپته وه سه رزهوی گه ورهیی و پاشایه تی پهیدا دهکاتو شوین مه بهستیکی گه وره دهکهوئ و دهستی دهکهوئت وه نهگەر له ئاسماندا بانگه وازی ببیست بهلگه ی خیره و سه لامه تی ههیه وه نهگەر ببینئ بالندهیهک له گه ل نهودا له ئاسمان قسه بکات مانای نهوهیه شادمان دهبیئت.

ئاش : مانای ئاش له خهودا شهرو ناکۆکییه نهگەر کهسیک خوی له ئاشدا بینئ یهوه له گه ل کهسیکدا شهرو دهکات بهلام نهگەر بزانیئت ئاشهکه خوی خاوه نییه تی ئاسانه دهبیئت وه نهگەر دانهوئنه له ئاشهکهدا نهبو بهلام سهیری سورانه وهی ئاشهکه بکات مانای نهوهیه سهفه ر دهکات وه نهگەر بهرداشی ئاشهکه مس یان برنجه وهیان ناسن بیئت بهلگه ی شهرو ناکۆکییه وه نهگەر بهرداشی ئاشهکه شوشه بیئت له گه ل ژندا شهرو ناکۆکی دهبیئت وه نهگەر ببینئ له ئاشهکهدا بهجی دانهوئنه بهردو ناسن بهارئ له نیوان نهوو کهسیکدا شهرو ناکۆکی پهیدا دهبیئت وه نهگەر ببینئ ئاشهکه به دهست بگیره ئ شه ریکیکی بی ره حمی دهبی که له گه ئیدا سه رمایه به دهست ناهینیئت.

ئاشهوان : ئاشهوان له خهودا کهسیکه رزق و رۆزی خه لگی به دهسته، نهگەر ئاشهوان له خهودا گهنج بیئت مانای خیره وه نهگەر ببینئ ئاش بههوی کهر یان حوشره وه بچه رخی و ئاردی باشی لی بیته دهره وه ئاشهوان خیره و کامه رانی دههینی وه نهگەر له کاتی سورانه وهی ئاشهکهدا گوئی له دهنگی بهرداشهکه بو کاره کهی به ره و

پیش دہرات. ئاواز : ئاوازی پیاو لەخەودا ئەگەر بەرزبیت لەنیوان خەلکیدا پلەوپایە بەرز پەیدا دەکات ئەگەر ببینی ئاوازی بەرزبویەو بە ئەندازەی ئەو ئاوازه بەرزە ناوی بەرز دەبیتەو وە ئەگەر ئاوازی لاوازبیت ناوی لاواز دەبیت بەشیۆهیهکی وا لە کۆمەلگادا کەسێک ناوی ئەو ناهێنیت.

ئاواز خویندن : ئەگەر کەسێ لەخەویدا ببینی ئاوازخوینی بکات و سازو نامیزە موسیقیەکان لێ بدات بەلگەی ئەوہیە حەزی لەکاری حەرامە، ببینی ئاواز خویندن لەخەودا هیچ سودیکی نییە. **ئاھەك (فەسل) :** ئاھەك كردن لەخەودا بۆ کەسی بەتوانا زیادکردنی تواناکەپەتی وە بۆ ھەزار دانەوہی قەرزەکانیہتی وە بۆ کافر موسلمان بونییەتی.

ئاسن : ئەگەر ببینی کەسێک ئاسنی پێ بدات بە ئەندازەی ئەو ئاسنە ماڵ و سامان بەئەو دەبەخشرێ وە ئەگەر ببینی ئاسن یان مس بئاوینیتەو وە غەیبەت و خراپگۆی خەلکی دەکات.

ئاوینە : ئاوینە لەخەودا پلەوپایە و فەرمان رەواییە ئەگەر ببینی ئاوینەیک بەکەسێ بدات سامان و دارایی خۆی لەلای کەسێک دادەنێ وە ئەگەر سەیری ئاوینە ی زیو بکات لە پلەوپایە خۆی زەحمەت و نارەحەتی دەبینی چونکە خەوناسەکان ئاوینە ی زیو بە ناپەسەند ئەزانن.

ئالاً : ئالاً لەخەودا لێکدانەوہی پیاویکی زانا، زاھر، پێشەوا، دەوڵەمەند، وەیان کەسینکی سەخپە، ئەگەر لەخەودا ببینی ئالاکە ھەبیت بەلگەی ئەوہیە کە لەو کەسانەوہ سوود ئازانجی پێدەکات.

ئەگەر بىنى ئالاكە بىكەوئىت يان وون بىئىت لىكئانەودى پىنچەوانە دەبىئىت.

ئالو ئەگەر كەسى لەخەويدا ئالوى سور يان رەش بىئىنى لەومرزى خۇيدا بەلگەى ئەومىيە سامانىك دەدۆزىتەو، بىئىنى ئالوى زەرد بەلگەى نەخۇشىيە، ئەگەر ئالوى شىرىنى زەرد يان سور يان رەشى پى بىرئىت يان خۇى ھەبىئىت بەلگەى ئەومىيە بەو ئەندازىيە سەرەوت پەيدا دەكات ئەگەر ئالوى زەردى ھەبىئىت كە لەومرزى خۇيدا نەبىئىت ئەوا دوچارى غەم و پەزارە دەبىئىت.

ئارەق كىردن :ئەگەر كەسىك لەخەودا بىئىنى ئارەق بەلەشدا بىئە خوارەو ئەوا بە ئەندازەى ئەو ئارەقە لەسەرەوتى كەم دەبىئەو بەتابەت ئەگەر ئارەقەكەى بىكەوئىتە سەرزەوى، ئەگەر بىنى ئارەق جلو بەرگەكەى تەر بىكات ئەوا بە ئەندازەى ئەو ئارەقە لەسەرەوتەكەى دەدات بە ھاوسەرەكەى، ئەگەر بىئىنى ئارەقەكەى سىپى و بۇن خۇش بىئىت ئەوا بەلگەى ئەومىيە سەرەوتەكەى پاك و ھەلئە وە ئەگەر پىنچەوانەى بىنى بەلگەى ئەومىيە سەرەوتەكەى ھەرەمە. ئەگەر نەخۇشىك لە خەويدا ئارەق بىئىنى چاك دەبىئەو و بە ئارەزوەكانى دەكات.

ئامۇزگارى كىردن ئەگەر كەسى بىئىنى كەسى ئامۇزگارى دەكات كە تىئىدا خىرى دىن و راست كىردارى تىئىدائى مژدەپەكى خۇشە بۇ ئەو كەسە خىرى دىن و دىئىئى تىئىدائە، وە ئەگەر پىنچەوانەكەى بىئىنى ھەسادى دىن و دىئىئى ئەو كەسەپە.

نامۆزگارى كار نهگەر كەسىك لەخەويدا بىيىنى نامۆزگارى
خەلكى دەكات شادمان دەبىت، نهگەر نهخۆشيك نەم خەوہ بىيىنى
چاك دەبىتەوہ. نهگەر بىيىنى نامۆزگارى كەسىك بكات كە لەو
نامۆزگارپىيەدا بەرزەوہندى دىن و دىيائى تىدابىت كاروبارى دىن و
دىيائى باش و بەرەو پىش دەچىت.

ئامانەت ((سپاردن)) : نهگەر كەسىك لەخەويدا بىيىنى شتىك
بە كەسىك بسپىرىت بەلگەى ئەوہىيە كە ئەوشتەى
بۇ دەمىنىتەوہ و بەهرەى لىدەبات.

ئالتون : ((زىر)) : لە خەودا بىيىنى ئالتون بۇ پىياوان غەم
و پەژارەيە. بەلام بۇ ژنان چاك و پەسەندە. نهگەر كەسىك لە
خەويدا بىيىنى ئالتون بدۆزىتەوہ يان كەسىك پىيى بىدات ئەوا
سەرۋەتى لە دەست دەكات و دىيان غەرامەيەكى دەكەن وەيان كەسى
رقى لى ھەلدەگرى.

ئاودەستخانە دروستكردى ئاودەست لەخەودا بەلگەى
سوربۇنە لەسەر كۆكرىدەوہى پارەو پۇل و ھىچى لى نەبەخشى و
خەرج نەكات، نهگەر لەخەودا مىزو پىسى بكات بەلگەى ئەوہىيە
لەسەرۋەتى خۆى خەرج دەكات، نهگەر لەخەودا بىكەوئىتە چالى
ئاودەستەوہ بەلگەى ئەوہىيە سەرگەرمى كۆكرىدەوہى پارەو پۇل
دەبىت، نهگەر بىيىنى كەسىكى تر بىكەوئىتە چالى ئاودەستەوہ بەلگەى
ئەوہىيە بەزۆر پارە لەخەلكى دەسىنى، نهگەر لەخەودا بىكەوئىتە حالى
ئاودەستەوہ دەست و ھاجى بىشكى بەلگەى ئەوہىيە دوچارى بەلاپەك
دەبىتەوہ.

ئاسك ئەگەر كەسىڭ لە خەويدا بىنى بى ئەۋدى شكار بىكات ئاسكىڭ راوبىكات يان تۆۋ بوشىنىت كە نىزەكىڭ يان ئىنىك ھەلدەگىرىت ۋە ئەگەر كەسىڭ لە خەويدا بىنى لە شكار كىردىدا ئاسكىڭ راوبىكات دەۋلەمەندى بەدەست دىنى. ۋە ئەگەر كەسىڭ لە خەويدا بىنى ئاسك لە مائەكەيدا بىمىت بۇ ئىزەكەى دەكەۋىتە غەم ۋە پەژارەۋە. ۋە ئەگەر كەسىڭ لە خەويدا بىنى بەرد يان تىر بىدات لە ئاسك قىسەى خراب ۋە ئاشىرىن بە ئىزەكەى دەلىت.

ئەسپ : ئەگەر كەسىڭ لە خەويدا بىنى بەرۋى سۋارى ئەسپ بوە ئازار ۋە گوناھى زۆرتىر دەبىت ئەگەر كەسىڭ لە خەويدا بىنى ئەسپ روت ۋە قوت بىت بەلام دەستەمۇ بىت بەلگەى بەرزى پلەۋ پاپەيە. ئەگەر كەسىڭ لە خەويدا بىنى سۋارى ئەسپ بوە ۋە ئەسپەكەش لەسەر بان يان دىۋار راۋەستابىت دۋچارى گوناھى گەۋرەتر ۋە سەخت تر دەبىت ئەگەر كەسىڭ لە خەويدا بىنى سۋارى ئەسپ بوە ۋە ئەسپەكەش لە ھەۋادا ۋەكو بالندەكان بالدار بىت ۋە بىرپىت شەرقى گەۋرەى لە دىن ۋە دىنلادا دەست دەكەۋىت ۋە لەۋانەشە سەفەر بىكات.

ئەسپى : ئەگەر كەسىڭ لە خەويدا ئەندازمىەكى زۆر ئەسپىنى بەسەر لەشىۋە بىنى يان ئەسپى تى دابوو سەرۋەت ۋە سامانى زىاد دەكات.

ئەشكەنجە ئەشكەنجە لەخەۋدا بەلگەى بىچارەيىە. ئەگەر كەسىڭ لە خەويدا بىنى كە كەسىڭ ئەشكەنجە بىدات ئەۋا ئەۋكەسە لەنىۋان خەلكىدا رساۋا زىللىل دەكات.

ئەلئەقى پەنجە (مستىلە) ئەگەر كەسنى لەخەويدا ببىنى
 مستىلەى وون ببىت يان دز بىدزىت لە كار و بارەكانىدا نافات و دزوارى
 دەبىنىت وە ئەگەر مستىلەكەى شكاو نكىنەكەى بمىنىتەوہ پلەو پايەى
 ئەو نامىنئ و نابرو رىزى لەكەدار دەبىت، وە ئەگەر نكىنى
 مستىلەكەى بشكى نابرو رىزى لەناو دەچئ و پايەى لە جىنى خۇى
 دەمىنىتەوہ، وە ئەگەر مستىلەكەى خۇى بە كەسنى بەخشى بەشكىك
 لە سامانەكەى دەبەخشئ، وە ئەگەر مستىلەكەى خۇى بفرۇشئ و
 بەھاكەى و مرگرت ھەموو داراپيەكەى خۇى دەفرۇشئ و خەرجى
 دەكات، وە ئەگەر بەھاكەى و مرنەگرىت بەشكىك لە سامانەكەى
 دەفرۇشئ.

ئەيوان (تاق) : لەخەودا ببىنى تاقى مان، ماناى دايك و باوكە.
 ئەگەر تاقى خۇت تازەو بەرزىبىنى، تەمەنى دايك و باوكت درىز
 دەبىتەوہ وە ئەگەر ببىنى تاقى خانوہكەى خراب ببئ، بىچەوانەى
 ئەوہىە.

ئەستىرە ناس ئەگەر كەسنى لەخەودا ببىنى بوبىت بە
 ئەستىرە ناس بەلگەى ئەوہىە لە نىو گەورە پياواندا پلەو پايەى
 دەست دەكەوئت بەلام درؤ دەكات.

ئەزىدھيا : ماناى ئەزىدھيا لەخەودا دوژمناپەتیبە ئەگەر ببىنى
 لەگەل ئەزىدھادا شەرى كردو بەزاندى لەگەل دوژمندا دەجەنگى و
 دەپبەزىنى ئەگەر ببىنى ئەزىدھياكەى كوشت و گوشتەكەى خوارد
 بەسەر دوژمندا زال دەبىت سەر وەت و سامان وەردەگرئ و خەرجى
 دەكات.

ئىسقان : ماناي ئىسقان لەخەودا سامانىتە بژىۋى و ژىپانى مروفى لەگەلدایە. ئەگەر بىننى ئىسقانى بەدەستەودىن و نەو ئىسقانە گوشتى پىۋەبو بە ئەندازەى ئەو گوشتە خىرو سامان بەو كەسە دەگات، ئەگەر بىنى گوشتى پىۋە نەبو ھازانچىكى ئەندەكى پى دەگات وە ئەگەر بىننى ئىسقان بەكەسى بدات لەو كەسەوہ بو ئەو خىرو چاكەى پى دەگات.

ئەشك : كرمانى ئەلى : ئەگەر خەوبىننى فرمىسكى سارد لەجاوت بىتە خوار خۇشحال و شادمان دەبىت وە ئەگەر بىننى فرمىسك لەجاۋى بىتە خوار غەمگىن و پەژارە دەبىت وە ئەگەر بىننى بەبى گريان فرمىسك بەرۋمەتتەوہ بو قسەى ناخۇش و ناشرىن دەبىس وە ئەگەر بىننى فرمىسك بەرۋخسارىدا ھاتە خوار سامانى خۇى خەرج دەگات.

ئەشكەوت ئەگەر كەسك لەخەويدا بو ئەشكەوت بىروات و لى نىشتەجى بىت ئەوا بە زوۋى دەمرىت. ئەگەر بىننى بچىتەناو ئەشكەوتەكە بەلام بىتە دەرەوہ ئەوا سەرگەرمى كارىكى سەخت دەبىت، ئەگەر بىننى بچىتە ناو ئەشكەوتىكەوہ كە روناك بىت ئەوا زىندانى دەكرىت و دەمرى.

ئەژنۇ بىننى ئەژنۇ لە خەودا بەلگەى بژىۋى بىنەرى خەوہكەپە. ئەگەر بىننى ئەژنۇى شكاۋى ئەوا كارو كاسپى بى رەنەق دەبىت. ئەگەر كەسك لە خەويدا بىنى ئەژنۇى گەورە و بەئىز بوۋىت ئەوا كارو كاسپى چاك و روولە زىادبوون دەبىت. ئەگەر كەسك لە خەويدا بىنى لەسەر ئەژنۇ بەرپىدا بىروات ئەوا

كارو كاسپهكەي لاواز ز بى رەونەق دەبىت. ئەگەر كەسنىك لە خەويدا بىنىن كىلوى ئەزىنۆكەي شكاىت ئەوا چاودەرى دەستى خەلكى دەكات. ئەگەر كەسنىك لە خەويدا بىنى كىلۆدكەي ئەزىنۆي داكەوئىت ئەوا سەرۆمەت و سامانى لەدەست دەدات.

ئىشى لەش ئەگەر كەسنىك لە خەويدا بىنى ھەموو لەشى ئىش و نازارى ھەبىت ئەوا سەرۆدەكەي لەكىس دەچىت وە ئەگەر كەسنىك لە خەويدا بىنى سەرى ئىش و نازارى ھەبىت ئەوا دوچارى گوناھى زۆر دەبىتەود و پىويستە تەوبە بكات و خىرو خىرات بكات.

ئىفلىجى ئەگەر كەسنىك لە خەويدا ئىفلىج بىت بەلگەي ئەودىە لە كاردگانىدا دەستەو ئەزىنۆ دەمىنئەود. ئەگەر ئىفلىجىك بىنىن چاك بوپتەود ئەوا لە كاردگانىدا بەردەو پىش دەروات وە ئەگەر لەخەويدا بىنىن ئىفلىجىكەي زىكماكى بىت ئەوا لە تاوانەكان و گوناھەكانى تۆبە دەكات. ئەگەر بىنىن ئىفلىجىك بە ئەزىنۆكانى بەرئىدا بروات ئەوا دەستكورت و ھەزار دەكەوئىت. ئەگەر بىنىن كەسنىك ئىفلىج بىت و لەزەويدا بىكەوئىت ئەوا زەردرو زىان بە كەسنىك دەگەپەنىت.

پیتی (ب)

بانگ (بانگی نوڙ) هرکەسئ لهخەويدا ببينئ بانگ بدات

له شوپنئیکی ديارو ناسراودا نهو کەسه بۆ حەج دەپرات.

بادام بينینی بادام لهخەودا رزقو رۆزیه بهلام بەشەرو ناکۆکی بەدەست دیت. ئەگەر ببینئ بادام بەدەستەوه بگریت بە ئەندازەى ئەوه رزق بە دژواریهوه بەدەست دینئ هەندیکیش دەلئین بادام لهخەودا زانست و شیفایه لهنەخۆشی، وه ئەگەر ناوکی بادام ببینئ باشتره.

باخ دانایال (ع) دەلئ بینینی باخ لهخەودا ژنه، ئەگەر ببینئ باخ ناو دەدات لهگەل ژنهکەى خۆیدا جوت دەبیت، وه ئەگەر باخی ناودا بەلام تەپنەبوو ژنهکەى جوت بون و ژن و میردایهتی لئ دەوئ وه ئەگەر ببینئ لهباخدا گول و پئحانه برۆینئ مندائیکی سالتو چاکی لئ پەیدا دەبئ، وه ئەگەر ببینئ لهباخدا هەلوژە دەروژینئ مندائیکی لئ پەیدا دەبیت کە به خیرایی زانست و هونەر فێردەبئ وه ئەگەر ببینئ له باخدا پئحانهی رواندو گەشه بکاتو بۆنهکەى بگاتە شام مندائیکی دلئرو داناو بەغیرەتی لئ پەیدا دەبیت وه ئەگەر ببینئ باخەکەى ناوهدان و سەرسەوزو پڕ لەمیوه و ناوبیت وه له میوهکانی خوارد لهگەل ژنهکەى خۆیدا له گەشت و سەفەردابوو مانای ئەومیه کە خەلگی بەهەشتن. وه ئەگەر ببینئ له باخیکی ناوهداندا بئ وه له میوهی درەختەکانی خوارد لهگەل ژنئیکی

سهرمایه‌داردا هاوسه‌گیری ده‌کات وه لهو ژنه‌وه مآلو سامانی هین ده‌کات وه نه‌گهر ببینی له وهرزی پایزدا بو باخیکی نا ناشنا رۆشتو گه‌لای دره‌خته‌کان گه‌لارپیزانیان بیت دوچارى خه‌مو په‌ژاره ده‌بیته‌وه وه نه‌گهر ببینی له باخیکدا بیت که پر بیت له کۆشک و مآلی جوانو سهرسه‌وزو ناوی ره‌وانو دره‌ختی جوان وه ژنیکی جوان بانگی لی کرد به پله‌ی شه‌یدی ده‌کات وه له کۆتاییدا به به‌هه‌شتو حۆزی پاداشت ده‌دریته‌وه وه نه‌گهر ببینی باخیکی هه‌یه وه‌پان گه‌سێک باخیک بهو بدات وه له میوه‌ی نه‌و باخه‌ی خوارد نه‌وا ژنیکی سهرمایه‌دار ده‌هینى وه نه‌گهر ببینی له‌باخدا به‌سهر دره‌ختیکه‌وه خه‌وتوووه نه‌وه و مندالی نه‌و زیاد ده‌کات.

باران : نه‌گهر که‌س ببینی که بارانیکی توندو له‌ناکاو بارى به‌سهر له‌شکر یان سوپای نه‌و شوینه‌دا به‌لاو غه‌م ده‌بارى، وه نه‌گهر ببینی که به ناوی باران مه‌سحی کرد له ترسو له‌رز به‌دوور ده‌بن وه نه‌گهر ببینی باران به‌سهر سه‌ری نه‌ودا بارى سه‌فه‌ر ده‌کاتو به هازانجه‌وه ده‌گه‌رپته‌وه وه نه‌گهر ببینی باران وه‌کو لافاو به‌سهر خه‌لکیدا بارى لهو جینگه‌یه‌دا مردنی له‌ناکاو په‌یدا ده‌بن وه نه‌گهر ببینی له‌گه‌ل هه‌ر دلۆپیکی باران ده‌نگو ناوازی له‌گه‌ل‌داین، پله‌وپایه‌ی نه‌و که‌سه به‌رزتر ده‌بیته‌وه وه نه‌گهر ببینی بارانیکی زۆر بارى به‌ شیوه‌په‌ک که جوگه‌له‌ی لی په‌یداین به‌لام زیان به‌و نه‌کات پادشا دل ره‌ق ده‌بن به‌لام زیانی بو نه‌و نابن، وه نه‌گهر ببینی لهو جوگه‌لانه نه‌توانی به‌هرپته‌وه شه‌ری پادشا له‌خۆی دوور ده‌خاته‌وه، وه نه‌گهر ببینی بارانی زۆر به‌ باوه بارى، نه‌شکه‌نجه‌ی خواپی و نه‌خۆشی لهو جیه‌دا په‌یدا ده‌هینت.

بارانى (ئەو بەرگەى دژە بارانە) : ئەگەر كەسى بىنى كە بارانى لەبەر كىردوودو لەلای پادشا بىت، ناو چاكى ئەو كەسە لە نىو خەلكىدا دەرەدەكەوئ، وە ئەگەر قوماشى بارانىيەكەى ئەو لە جوړى برد بىت (ئەو جوړە پارچە كەتانیەپە كە لەپەمەندا دروست دەكرىت) سودهكانى دىن و دنیایى دەبى.

باركىشان (كۆل كىشان) : ئەگەر بىبىن كۆلىكى سوكى لەكۆلدا بىت بە ئەندازەى جوړى ئەو كۆلە سود بەو كەسە دەكات. وە ئەگەر بىبىن كۆلىكى قورسى بەكۆلەو بە بىت گوناحىكى زۆر گەورە دەكات.

بازوو : بازوو لەخەودا برا يان كور وە يان ھاوړپىەكى چاكە، ئەگەر بازووى بەهیزو بە توانى بىنى لەو كەسانەدا سودى پى دەكات. وە ئەگەر بازووى لاواز بىبىن هیچ سودو كەلكىكى لەو كەسانەدا بەدەست ناكات وە ئەگەر بىبىن بازووى لى بويەو وە يان كەسىك بازووى لى كردهو بەرايان ھاوړى يان شەرىكى دەمرىت وەيان لىيان دوور دەكەوئتەو.

بارمته : ئەگەر كەسى لەخەويدا خۆى بە بارمته دانا بەلگەى ئەومىە خۆى لەگوناح و تاوان بەدور دەگرىت، ئەگەر مندالەكەى خۆى يان خىزانەكەى بە بارمته دابنى بەلگەى ئەومىە كەسىك ستمى لى دەكات، ئەگەر كەسىك خۆى كرده بارمته لەلای ئەو ئەوا ئەو كەسە پىويستى بەو دەبىت.

بالى بەربون : ئەگەر كەسى لەخەويدا بىبىن لەنىوان كۆمەلىكدا باى لى بەربويەو وە خەلكى گوپى لى بى. قسەپەكى خراب

دهكات كه خهلكى سه‌رزهنشتى ده‌كهن به شيويه‌كى وا له نيوان
خهلكيدا رسوا ده‌بييت وه نه‌گهر باى بن دهنكى لى به‌ربويه‌وهو خهلكى
گوئى لى نه‌بن پيچه‌وانه‌ى نه‌ويه.

بانگه‌وازكار : نه‌گهر كه‌سيك ببينى كه هاوار ده‌كاتو نه‌وى كه
دهيلن له‌گه‌ل زانستو بنه‌ماكانى راستيدا گونجاوبينتو خوئى
پياويكى دروستكارو سالح بيت، به‌لگه‌ى خير و به‌ره‌كەت و چاكييه.

باينجان : خواردنى باينجان له‌خه‌ودا چ به سورگراوه‌پى چ به
كالى چ له‌كاتى خوئيداو چ تهر بيت يان ووشك غه‌مو په‌زاره‌به به‌و
نه‌ندازه‌په‌ى كه ده‌يخوات.

با هه‌لگردن : نه‌گهر كه‌سيك له‌خه‌ويدا بينى باه‌كى توند
هه‌لبكات خه‌لكى نه‌و چيگه‌په دوچارى ترسو لهرز ده‌بن وه نه‌گهر
ببينى ره‌شه‌باكه نه‌وه‌نده توندبييت به شيويه‌ك كه دارو دره‌خت
هه‌لبكه‌نيت ويرانه به شوين خوئيدا دينيت خه‌لكى نه‌و چيگه‌په
دوچارى نه‌خوئى تاعون و كۆليراو هاوشيوه‌كانى نه‌وانه ده‌بن.

باخ : نه‌گهر كه‌سيك له خه‌ويدا بينى له‌باخدا رۇ بچيت نه‌وا
زانستى پړو پوچ واز ليدينى و ريگاي راست ده‌گرپته به‌ر.

بالنده : نه‌گهر ببينى يالنده‌په‌كى هه‌په له ده‌ستى به‌ربى و
دوباره بيگرپته‌وه نه‌و كه‌سه پيداوپستيه‌كانى رۇزانه‌ى ده‌ست
ده‌كه‌ويتته‌وه. وه نه‌گهر بينى بالنده‌كه له ده‌ستى بفرى و نه‌بگرپته‌وه
به‌شيكي سه‌روه‌تو سامانى له كيس ده‌چپت.

بانگکردنى نازه‌له‌كان : بانگکردنى نازه‌له‌كان و مرؤفه‌كان له
خه‌ودا به‌لگه‌ى غه‌م و په‌زاره‌به له‌و شوپنه‌دا. نه‌گهر كه‌سيك له

خهويدا بينى له شوينىكى دورهوه بانگيان ليكرد وه ئهويش وهلامى دايهوه ئهوا دست بهجى ئهمرىت بهلام نهگهر وهلامى نهدايهوه وهوا نهخوش دهكهويت، نهگهر بينى دنكى گريان بيت ئهوا خوشحال دهبيت نهگهر دنكى هاوار و ناله ببيسى ئهوا قسهى ناپهسهندى پندهلئين وهنهگهر دنكى هاوار و زارى ببيسى ئهوا پيداويستيهكانى دستهبهر دهبن و بهسهر دوژمندا زال دهبيت وه نهگهر جنيو ببيسى ئهوا شتىكى ناپهسهند و ناشيرىنى پندهكات بهلام بهخيرايرى لادهجيت.

بهيانى (بهرمهيان)) : نهگهر كهسيك له خهويدا بينى بهيانى ساف و بيگهرد و ههوا پاك بيت بهلگهى ئهويه خهلكى وهو جىگهيه ناسايش پهيدا دهكهن. نهگهر بينى پاش روناكى دوباره ههوا تاريك بوو وهوا ليكدانهوهكهى به پيچهوانهوه دهبيت.

باز : نهگهر كهسيك له خهويدا بينى بازىك بگريت وهيان كهسيك پى بدات وه وهو بازهش دسته موبيت بهشيوهيك كه لهسهر دستى بنيشيتهوه وهوا وهو كهسه گورهپى دست دهكهويت. وه نهگهر كهسيك له خهويدا بينى بازىكى سې لهسهر دستى بنيشيتهوه لهلايهن پاشاوه پلهو پايهى دست دهكهويت. نهگهر كهسيك له خهويدا بينى باز لهدهستى بكهويت و بمرىت له پلهو پايهوه دوله مهنديهوه دهگوريت بو پهژارهپى وههژارى.

بنيشت : نهگهر ببينى لهخهودا بنيشت دهجويى، بهشهرو ناردهحتى سامان بهدست دىنى. نهگهر بينى بنيشتى خسته سهه ناگر به نهندازهى نهوه له سامانهكهى كهم دهبيتتهوه. هرقينهى زور

نهگەر ببینی قرقینهی ترش و ناخوشی کرد، قسهیهک دهکات زیان بهخش و دژوار دهیی بوی وه نهگەر ببینی قرقینهی دوکهلاوی کرد. بهبی هؤو بهلگه همر لهخویهوه قسهیهک دهکات که دهبیته هؤکاری سهرزهنشت کردنی وه سهر نهنجام لیی پهشیمان دهبیتهوه.

بهور ((بهبر)) : بهور نازهلئیکی درندهیه ببینی لهخهودا بهلگهی دوژمنی بههیزو نازایه بهلام میهرهبانیشه. نهگەر کهسیک له خهویدا ببینی لهگهل بهوردا بهجهنگ بیت و زالبو بهسهریدا نهوا بهسهر دوژمندا زال دهبیته. نهگەر کهسیک له خهویدا ببینی و لیی بترسی و بهدهست بهورهوه شکست بخوات نهوا بهدهست دوژمنهوه شکست دهخوات.

بهراچاک (پشتوین - تویشهبهره - چارهکه) : نهگەر لهخهودا ببینی که پشتوین یان تویشهبهرهی پانی راخست و لهسهری دانیشت رزق و رۆزی زور دهیی و تهمنی دریز دهبیته.

بهشگردن : نهگەر کهسن لهخهویدا ببینی (بیت المال)ی به ریکوپیکی بهسهر خهلکیدا دابهش بکات نهوا له کۆمهلگادا به دادپهروهی رهفتار دهکات، نهگەر ببینی مالی خوی به ریکوویکی دابهش بکات نهوا هاوسهر ددگریته بۆ منالهکانی بهلام نهگەر ببینی مالهکهی خوی به نادرستی دابهش بکات نهوا حال و ودزعی خراپ دهبیته.

بهخشین : نهگەر لهخهودا ببینی که مالی خوی له ریگای خیردا بهبخشی بۆ کور یان یهکن له نزیکهکانی خوی زن دههینی مالی خوی له نیوانیاندا دابهش دهکات، ود نهگەر مالی خوی له ریگای

فەساد دا بەخشی بەرەو فەسادو حەرام ئارەزوو پەيدا دەگات. وە
ئەگەر مالى خۆى بە بىگانەگان بەخشی سامانەكەى لە كاتى زىانى
خۆيداو لە پاش خۆى پەرتەوازە دەبىت.

بەفر : مانای بەفر لەخەودا، پەژارەو غەمو ئەشكەنجەيە مەگەر
ئەوئى كەمى ببىنى، وە ئەگەر لە زستاندا لەخەويدا بەفر ببارى يان
لەو جىيەى كە هەميشە بەفرى لى دەبارى، بەسەر خەلكى ئەو
جىيەدا غەمو پەژارە دەبارى.

بەرسىلە : ((هاله)) : ئەگەر كەسك بىنى لە خەويدا بەرسىلە
بخوات كە لە وەرزی خۆيدا بىت ئەوا بەسەختى و نارەحتى سەرەوت
بەدەست دىنى .

بەراز : مانای بەراز لەخەودا بياوئىكى پلەوپايە بەرزو دژوارە
چونكە پارچەو جلو بەرگ لەخەودا بە درهەمو دىنار دەكرىو
دەفرۆشئ وە مانای درهەمو دىنار لەخەودا شتىكى خرابو
ناپەسەندەو هيج خىرىكى تىدانىيە، بەلام ئەگەر ئالوگۆرکردنى
جلو بەرگ لەخەودا درهەمو دىنار نەبىت چاكى و خرابىيەكەى
بەندە بە جۆزى ئەو شتەى كە ئالوگۆرى پى دەگات.

بەرگى شمشىر : ئەگەر كەسك لەخەويدا ببىنى شمشىرەكەى
لە بەرگەكەى دەر بەئىنى بەلگەى ئەوئىيە كە هاوسەرەكەى كوړىكى
دەبىت و وەلىكدانەوئى كار يان خنجەر هەمان شتە.

بەندە : ئەگەر كەس بەندەو نوكرىتى نابالى لە خەودا بىنى
كە بالغ بووى ئەوا ئەو بەندەيە ئازاد دەبىت، وە ئەگەر ببىنى
بەندەيەكى ئازادكرد ئەوا ئەو كەسە زوو دەمرىت، وە ئەگەر ببىنى

بهندهكه خاوهنهكهى خوى بفرۆشئ ئەوا غه مگين و پهزاره دهبيت، وه نهگهر ببيني بهندهكهى بفرۆشئ ئەوا شادمان دهبيت.

بهرد : ليكدانهوهى جوړهكانى بهرد له خهودا نارېحه تيه له كارهكاندا. نهگهر كهسيك له خهويدا بينى بهرد له ژير ئاودا كوښكاتوهوه ئەوا به فرت و فيل و زهحمهت ئەندازهيهك سامان كوښكاتوهوه. نهگهر كهسيك له خهويدا بينى له كئودا بهرد ههلبكه نيئ ئەوا له پياويكى گهوره و دل رېق به فرت و فيل سهرومت بهدهست دئني. نهگهر كهسيك له خهويدا بينى له بپاباندا بهرد كوښكاتوهوه ئەوا له سهفهردا به فرت و فيل سامان كوښكاتوهوه. نهگهر كهسيك له خهويدا بينى بهرد بهرهو لاي پهكيك بهاويزئ ئەوا بهبئ حهزو مهيل شتيكى خوى به كهسيك دهوات. نهگهر كهسيك له خهويدا بينى چهو يان ورده بهردى هينا بؤ مالهكهى خوى ئەوا بهو ئەندازهيه سهرومت و سامان بهدهست دهينيئ.

بهقالي : بينيني بهقالي لهخهودا كووشن كردنه له كارهكاندا بؤ پيداكردنى بژئوى ژيان و دهسته بهرگردنيهتى، وه نهگهر ببيني بهقالي دهكهيئ به كارو كاسبهوه سهرگهرم دهبيت به ئەندازهى نهو كالايانهى كه له خهوهكه دايه سهرومت و سامانى دنيا بهدهست دئنيئ. بههئ : ليكدانهوهى بههئ لهخهودا بهلگهى نهوخوشى به، ههرچه ندرهنگى بههئ كه زهردرتتر بيت نهوخوشى پهكه سهخت تردهبيت.

بهرمال : نهگەر کهسیک له خهویدا بینى له مزگهوت دابنیشى
نهوا سهفهرى چهج دهکات. بهتایبهت نهگەر کهسیک له خهویدا بینى
له مزگهوتدا سهرگهرمى بهندايهتى بیت.
بهره (جوزه فهرشیکى کونه) : لیکدانهوهى بهره له خهودا
پیاویکی سالتو دیندارو گهورديه.

بهره : بینینی بهرو له خهودا رزقو رۆزى چهلاله به نهاندازی
بینراو خوراو، نهگەر بینى له مالهکهیدا کیسهیهک بهرووی ههبن
بهو نهاندازیه سهرومتو سامانى چهلالى دهبيت، وه نهگەر بهرو له
مالى خهکیدابیت نهوا خهلكى نهمانهت گهلیک له لای نهو دادهنتین.

بههار : بینینی بههار له خهودا له ودرزی بههاردا. پاشاییه. وه
نهگەر بینى وهدرزی بههاره بهلام ههوا ناههموارهو خهلكى له دست
گهرما یان سهرما ههراسانن بو خهلكى نهو سهر زهمینه له لایهن
پاشاوه نازارو گهزهندهیان پى دهگات، وه نهگەر بینى ههوا سازگاربو
وه ههموو جیگهیهك پر بوو له گول و گولزار نهوا خهلكى نهو
جیگهیه شادمان دهبن و له لایهن پاشاوه خيرو بهرهکمت و قازانجیان
پى دهگات. وه نهگەر بههارى لهکاتى خویدا به سازگارى بینى
بهلگهى. سهرفرازیه وه له لایهن پاشاوه یارمهتى به خهلكى نهو
جییه دهگات و بهلگهى دادپهرودرى نهو پادشاییه. مانای ودرزی
پایزیش هه بهههمان شیویه.

بهههشت : بینینی بهههشت له خهودا شایهتى شادمانى و مژدى
خوای گهورهیه. نهگەر بینى له میوهگانى بهههشتى کردوه یان
کهسن پى بیهخشن به نهاندازی نهوه که خوارویهتى زانستو

دانایی فیردهبیت وه رینگاو ریبازی دین فیر دهبیت و بهلام سودی نابییت وه نهگەر ببینی له بههشتدا مایهوه بهلام نهویان کرده درهوه له دنیاذا نهو کهسه جهزی له فسادو گوناحه، وه نهگەر ببینی دهرگای بههشت بهرویدا داخرابوو دایک و باوکی نهو کهسه لئی نارازین وه نهگەر تا نزیکى بههشت رۆشت و گهراپهوه تا دهمریت نهخۆش دهبیت بهلام شیفا پهیدا دهکات وه نهگەر ببینی فریشتهگان دهستیان گرتو بو بههشتیان بردو نهویش بپروات و لهژیڕ درهختی تۆبهدا دانیشته له دنیاو رۆژی کوتاییدا کامهران دهبیت وه نهگەر له بههشتدا شیرو خواردنهو دیان پئی نهذا بهلگهی خرابی نهو کهسهیه له دیندا.

بهرگ شوړین : نهگەر کهسێک له خهویدا ببینی جلو بهرگ شوړی بکات بهلام پیشهکهی جلو بهرگ شوړین نهبیت بهلگهی نهوهیه له تاوان و گوناھ تۆبه دهکات و بهندایهتی خواهی گهوره دهکات. چونکه لیکدانهوهی چلک غهمه و جلو بهرگ شوړ نهو چلکه پاک دهکاتهوه.

به مردو بهخشین : نهگەر کهسێک لهخهویدا جلو بهرگهکهی خۆی بدات به مردویهک بهلگهی نهوهیه دوچارى خهمو پهزارد دهبیت. نهگەر ببینی مردویهک قورنانی پئی بدات بهلگهی نهوهیه سهرگهرمى کارى پهستن نهبیت، نهگەر ببینی مردویهک جلو بهرگهکهی بفرۆشیت بهلگهی نهوهیه نهو جوړه جلو بهرگه گران نهبیت.

بەراز لىكدانەودى بەراز لە خەودا پياويكى بەهيز و پاردارە بەلام پىرو پوج و بى خىرد. وە بەرازى مالى پياويكى نازايە بەلام بى دىنە. وە ئەگەر كەسنىك لە خەويدا بىنى كۆمەنىك بەرازى لە جىيەكدا بەختو دەكردو بەرەلايان ناكات كە بلاو ببەنەو ئەوا سەرەوت و سامانىكى زۆر لە رىگاي حەرامەو كۆ دەكاتەو.

بەربونەو (كەوتنە خوارەو، هاتنە خوارەو) ئەگەر كەسنىك لەخەويدا لە بانىك يان كىويك بگەوتتە خوارەو ئەوا لە پلەوپايەو سەرەوتى كەم دەبىتەو. ئەگەر بىنى لەبەرزىيەو بىتە خوارەو ئەوا بە ئەندازى ئەو بەرزىيە لەسەرەوتى كەم دەبىتەو، ئەگەر بىنى لە پلەكانەى گلى يان خشتى بىتە خوارەو ئەوا لە دىنەكەى فەسادو گوناح پەيدا دەبىت، ئەگەر لە پلەكانەى بەرد يان گەج بىتە خوارەو ئەوا لەكارى دىندا رپاكارو دورو دەبىت.

بەردە قانى (قۆچەقانى) ئەگەر كەس لەخەويدا بە بەردەقانى بەردى هاويشت بۆ كەسنىك بەلگەى ئەوئەو ئەو كەسە رپوا دەكات وە بەگشتى بىنىنى بەردەقانى لەخەودا هەسەى ناخۆش و ناپەسەندە.

برنج ئەگەر لەخەودا برنج بىنى، بە ئەندازى ئەو برنجە سامان بە نارەحەتى بەدەست دىنى.

برژاندىن بىنەرى برژاندىن لەخەودا خاوەنى قەسەيە. وە لە سەردەمى فراوانى و پيشكەوتندا، داواگردىن رزقو رۆزىيە وە بىنىنى كۆشتى كولاو چاكتە لە كۆشتى كال.

بت : ئەگەر لەخەودا ببینی که بت ئەپەرستی لەگەڵ خوای گەورەدا درۆ دەکات و بۆ رینگای پرۆپوچ دەروات وە ئەگەر ببینی بتی تەختەیی بپەرستی لە دیندا دوو روو، وە ئەگەر ببینی ئەو بته زیویئ نزیك دەبیتەووە لەو ژنەي که به هۆی هەواو هەوسەووە حەزی لى دەکات، وە ئەگەر بتهکه ئالتون بیت کۆکردنەووی سامانە بە رینگای نایاسایی، وە ئەگەر لە ئاسن یان مس بیت مەبەستی لە دیندا بە دەستەئینانی پلەو پایەو سوو دەکانی دنیا یە.

ببناگاری : ئەگەر کەسێک لە خەویدا ببینی تەلار یان خوێندنگا یان خانەقا دروست دەکات بەلگەي ئەو یە کە بەدوای دینداریدا دەگەریت و چاوەرێنی پاداشتی روژی کوتای دەکات، ئەگەر لە زەو یەکی خراب و بایەخدار تەلار یان دوکان و هاوشیو دەکانی دروست بکات بەلگەي ئەو یە سوو قازانجی دەست دەکەوێت

برۆ : مانای برۆ لەخەودا دینە وە ئەگەر برۆکانی بەتەواوی و بەبێ کەم و کوپی ببینی جوانی و ئاراستەي دینی پێگە پەشتوو تەواو وە ئەگەر ببینی برۆکانی بروتیتەووە ماناکەي پێچەوانەي ئەو یە.

بوک : ئەگەر کەسێک لە خەویدا بوکی بۆ بێت بەلام نەببینی و ناو مەکی نەزانیت بەلگەي ئەو یە مردنی نزیك بوو تەو، وە ئەگەر ببینی بوکەکە و هاتە ماله کە یەو و لەگەڵها خەوت بەلگەي ئەو یە بە پلەو پایە دەکات.

ببایان : ئەگەر کەسێک لە خەویدا ببایانی ببینی بەئەندازەي ئەو ببایانەو لەلایەن پاشاو سوو قازانجی دەست دەکەوێت، ئەگەر ببینی لە ببایانیکی فراوان و سەرسەوزدا بێت ئەوا دەبێتە کەسە

نزيكەكانى پاشا وئەگەر بىبايانەكە بېر لە درك بوو ئەوا لەگەل پاشايەكى زۆردار و ستم كاردا دانىشتن و چاۋ پىكەوتن دەكات.

بېرپەن : ئەگەر كەسىك لە خەويدا بىنى بېرپەنكەبوو وە بەو بېرپەنە زەنگە ناسنى پاك كردهو ئەوا لەكارەكانىدا بەردو پىش دەروات.

بۇياخ كردن (رەنگ - خەنە) : ئەگەر كەسىك لە خەويدا بىنى بە شتانىك بۇياخ بكات ئەوا خەلكى پەسەندى ناكەن و دەست بەكارى بېھودە و ناپەسەند دەكات. ئەگەر بىنى بۇياخكەى جوان رەنگ بگرىت ئەوا حال و وەزعى پەنھان دەبىت. ئەگەر كەسىك لە خەويدا بىنى دەست و قاچى بە خەنە رەنگ بكات ئەو سەرۋەتەى لەدەستى چووۋە دووبارە بەدەستى دەھىنئىتەو. ئەگەر كەسىك لە خەويدا بىنى ھەردوو دەست و قاچى رەنگ بكات ئەوا مندال و براكانى خۇى بۇ سەر رىگايەك دەبات كە پىچەوانەى دىن بىت.

بۆل ((ھىشو)) : لىكدانەوھى ھىشو لە خەودا ئەگەر تازەو سەوزبىت زىاد بونى سەرۋەت و مندالە. ئەگەر كەسىك لە خەويدا ھىشوى وشكى بىنى بەرگەى ھەزارى و قات و قېرپشە و ھىشوى خورما و ھىشوى تىرى تازە چاكترە بەتايبەت ئەگەر لە تەمەنى ۋەرزى خۇياندا بىت.

بۇق : ئەگەر كەسىك لە خەويدا بىنى بۇقى ھەيە لەگەل كەسىكى دىندار و پارسادا چاۋپىكەوتن و دانىشتنى دەبىت. ئەگەر كەسىك لە خەويدا بىنى بۇق بكوژىت و گۆشتەكەى بخوات پياۋچاكتە دەبەزىنى وە ئەگەر كەسىك لە خەويدا بىنى ژمارەيەكى

زۆر بۇق لە شوئىنىڭدا كۆبونەوۋە لەوشوئىنەدا بھوئىن، نازار و نەشكەنجەى خاۋەند بەسەر ئەو شوئىنەدا دادەبارئىت. ئەگەر كەسئىك لە خەويدا بىنى بۇقئىك لە ئاۋدا بگريئ و بىخاتە سەر زەوى ئەوا ستم لە پىاۋئىكى پاك و خاۋناس دەكات.

بۇقئىدان بۇق ئەو ئامئىرئە كە سەردەمانى كۆن بە شاخى ئازەلەكان بۇقئان پى لى دەدا وە يان ئەو ئامئىرئە كە ھاۋارى پىن دەكرا) ئەگەر كەسئ لە خەويدا بۇقى لئدا ماناى ئەۋەپە كە خەلكى لە رازو نھئىنىيەكانى خۇى ئاگادار دەكات، وە ئەگەر ببىنئ بۇق لئدەدات لە نئوان خەلكانئىكى گرنگو ئاۋداردا درۆيەكى گەورە دەكات بە سوئند خواردىنى درۆينە درۆكەى دەباتە سەرو لە پاشدا ئاشكرا دەبئت كە قسەكەى درۆ بوۋە.

بىابان ئەگەر كەسئ ببىنئ لە بىابان ھاتەۋە لەخەمو پەزارە رزگارى دەبئت وە ئەگەر بۇ بىابان بىروات غەمگىن و دەردەدار دەبئت. **بئزئنگ** لئكدانەۋەى بئزئنگ لە خەۋدا خزمەتكارئىكى پاك و خاۋئىنە، ئەگەر ببىنئ بئزئنگى تازەى ھەبئت ئەوا رەنجەر پان كەنئزەكئىكى پاك و خاۋئىن پەيدا دەكات. ئەگەر بئزئنگەكە وون بووبئت يان لەناۋ بچئت ئەوا خزمەتكارەكەى لئى جىادەبئتەۋە.

بىرزانگ ئەگەر كەسئ لەخەۋيدا بىرزانگەكانى ھەلۋەرئت بەلگەى ئەۋەپە دىن و ئاينى خراپە، ئەگەر ببىنئ بىرزانگەكانى ھەلئكئشئت بەلگەى ئەۋەپە نەخۇش دەكەۋئت، ئەگەر بىرزانگەكانى لەجئى خۇى ببىنئ بەلگەى ئەۋەپە پارئىرگارى لەدبەكەى دەكات.

بروسکه ((چهخماخه)) نهگەر کهسیک له خهویدا بیینی
ههور ناگری چهخماخه بو زهوی فری بدات نهوا بهقهدر نهو
چهخماخهیه نازارو نهشکهنجه و گرهتاری بو خهلکی نهو شوینه
دیته خوار.

بزمار لیکدانهودی بزمار لهخهودا کهسیکی یارمهتی دهره.
نهگەر بیینی بههوی بزماردوه شتیک بهشتیکی ترهوه ببهستیت
بهلگهی نهوهیه کار گهل به میهره بانیهوه ددکاتو سهروعتو سامان
دبهخشی، بهلام نهگەر بزمار وون بکات لیکدانهودهکی پیچهوانه
ددبیت.

بسته واتای بسته لهخهودا سهروعتو سامانه وه نهگەر بیینی
ناوکی بستهت ههبی له کهسیکی بهخیلهوه سهروعتو سامان بهدهست
دینی.

بلبله (جوړیکه له سوراحی مسی که پیشینان بهکاریان
دههینا) بلبله له خهودا ژنه، نهگەر بیینی بلبله دهکپیت یان
کهسی پیی دایت کهنیزه دهکپیت یان ژن دههینی، نهگەر بیینی له
بلبلهکهدا ناوت خواردوه لهگهل ژنیکدا جوت ددبیت. نهگەر بیینی
بلبلهکهت شکا کهنیزهکهت یان ژنهکهت دهمریت. ئهبوخهله دهلی
لهلای ئهین سرین بووم، پیاویک هاتو وتی خهوم بینیوه له بلبلهدا
ناوم دهخواردوه وه نهو بلبلهیه دوو لیوی پیوه بو له لیویکیان
ناویکی شیرین و خوش تامو لهو لیوهکهی تر ناویکی سوپرو تالم
دهخواردوه! ئهین سرین وهلامی دایهوه تو ژنیک و ژن خوشکیکت
ههیه لهگهل ههردوکیاندا جوت ددبیت. توبه بکهو لهخوا بترسه.

پیاوډکه ووتی: هه مان شیودیه که ددلیئی ئیستا تۆبه دهکه مو
ددگه ریمه وه بۆلای خودا.

بومه له رزه نه گهر که سیک له خه ویدا بیینی بومه له رزه بیت
ئهوا خه لکی نهو سه رزه مینه دو چاری به لا ددین و له وان هه شه دو چاری
نه خوشی بین. نه گهر که سیک له خه ویدا بیینی زهوی سه ره و زیر
بییت نهوا خه لکی نهو شوینه دو چاری فیتنه و به لایه کی گه وره
ددین.

بریندار بوون : نه گهر که سیک له خه ویدا بیینی که سیک له شی
بریندار بکات و خوینی لی نه یهت به لگهی نه وه به نه وگه سه
قه سه یه کی راستی پی دلایت و نه ویش ناتوانی وه لایم بداته وه. نه گهر
که سیک له خه ویدا بیینی له برینه که ی خوینی لی بیت نهوا نه وگه سه
قه سه ی درۆ و ناشیرینی پی دلایت. نه گهر که سیک له خه ویدا به له شی
خویه وه برینی زوری بیینی نهوا له سه رودتی که م ده بیته وه یان تۆبه
له گونا هه کانی ددکات.

بلور بینینی بلور له خه ودا زنی بن نه سل و نه سه به. نه گهر
بینی بلورت هه بی یان که سن بییت بدات مانای نه وه به زنی بی
ئه سل و نه سه بیت پی ددرییت وه نه گهر بیینی بلورت هه بو وویت کرد
ژن ته لاق ده ده ییت یان لییت دوور ده که وپته وه. نه گهر بینینی
ئه نده زده یه کی زور بلورت هه بو به هوی ژاننه وه سه رما په یه کی رورت
ده ست ده که ویت.

بتلی شوشه بینینی بتلی شوشه له خه ودا په رته وازدیه له مال و سامانیځدا که پیان سپاردوود. نه گهر له بتله گه دا شتیکی سرخوشکهری بینی مانای نه و دیه که حرام خور دهبی.

برین ((زام)) نه گهر که سیځ له خه ویدا بینی برین به له شیه وه بوو به لام خوینی لئ نه یهت نه واهه سر نه و که سه دا زال ده بیټ که خه مباری کردووه و ههروه ها خپرو قازانجیش دهکات. نه گهر که سیځ له خه ویدا بینی له برینه که خوین بیټ و له شی خویناوی بکات نه واهه سهروه تی حرام به ده ست دینی.

بیټل (خا که ناس) واتای بیټل له خه ودا خزمه تکاریکه که کاره کان به باشی نه انجام ده دات.

بولبول کرمانی ده لئ لیکنده وهی بولبول له خه ودا مندالی بچو که وه ناوازی بولبول له خه ودا قسه ی خوش و خنده دهره. نه گهر که سیځ له خه ویدا بینی بولبوله که ی به ربی منداله که ی ون ده بی. نه گهر که سیځ له خه ویدا بینی بولبول به ده سته وه بمرئ نه واهه منداله که ی دهریټ.

بونی خوش بونی خوش و ناخوش له خه ودا به چاک باسکردن و سوپاس کردن و قسه ی ناشیرین و ناپه سه نده وه نه گهر بیینی بونیکی خوشی کرد واتای نه ویه سه رزه نشت ده کریټ. وه نه گهر بونیکی زور خوشی بهر لوت که وت واتا که ی مردنه.

برسیټی لیکنده وهی برسیټی له خه ودا چاکتره له تیری یان تیری چاکتره له تینویټی، نه گهر له خه ودا برسی بیټ و خواردن بخوات نه واهه معا په یدا دهکات.

پیتى (پ)

پاش ناخوړ لیکدانه ودى پاش ناخوړى نه سپو گاو مانگا له خه ودا سه روختو سامانه به تايهت نه گهر که سى بيینی پاش ناخوړى زوړى هه بیټ نه واه سه روختو سامانى زوړ به ده ست دینى، پاش خوانى مروؤ به لگه ی سامانى حه رامه، نه گهر که سى له خه ویدا بیینی پاش خوانى خو ی به خوؤل داپو شى نه واه سه روختو سامانى خو ی له زه ویدا ده شار یته وه.

پاژنه پى واتای بیینی پاژنه پى له خه ودا ریك وپیککردنى کارو کاسى خه لکبیه، نه گهر بیینی پاژنه ی پى بشکى سه رگه رمى کارىك ده بیټ که لى په شیماننه وه نه گهر بیینی پاژنه ی پى بقلیشى وه یان بریندار بیټ واتاکه ی هه ره همان شیوه ی ده ی به لام په شیمانیه که ی که متر ده بیټ.

پادشا دوانزه شت بو بینه یرى خه و ده بنه هوکارى به پادشابونى نه و که سه: ۱) یه که م بیینی پیغه مبه ر (ص) بیکاته رابه رو پنشه واه ۲) بیینی زانستو دین و شه ریعت به ره و پیش ببات ۳) بیینی له پیش پیغه مبه ره وده چاوه رپى نو یز بیټ ۴) بیینی له مینه برى پیغه مبه ردا (ص) وتار بل ۵) بیینی جل و به رگى پیغه مبه ر له به ربکات ۶) بیینی مستیله یان نه لقه ی له په نجه دابیټ ۷) بیینی که بو بیټ به خوړ یان مانگ ۸) بیینی له شى وهك روبرارى لى بیټ ۹) بیینی چاوى بو بیټ به دیوارى شار ۱۰) بیینی چاوى بو بیټ به میجرابى مزگه وت

۱۱) ببینی پاشایهك مستیلهیهکی پی بدات ۱۲) ببینی جاوی وهك گای لی بیت.

پارو : نهگهر كهسیك له خهویدا پارویهکی شیرینی له دهمدای بیت بهلگهی نهوهیه قسهیهکی جوان و خووش دهکات بهلام نهگهر پاروهکه ترش بیت لیكدانهوهکهی پیچهوانه دهبیت.

پاسار له خهودا لیكدانهوهی پاسار پاشای زهلیل و ناپهسهنده. نهگهر كهسیك له خهویدا بینی لهژیږ پاساردا دانپشتبیت نهوا دهبیته خزمهتکاریکی پاشایهکی لهوچوره. نهگهر كهسیك له خهویدا بینی پاسار بهسهیریدا بکهویت یان بروخیت و نازاری پنگهپاند نهوا پاشا لیی بهقین دهبیت و نازار و نهشکهنجهی نهداث.

پاس کردن واتای ببینی پاسکردن له خهودا دو لاپهنی ههیه نهگهر ببینی له خهویدا پاسهوانی له كهسانی چاك بکات سودی دنیاو رۆزی کوتایی دهبات وه نهگهر ببینی له کوشکی پاشاها پارنرگاری له پادشا بکات سودو هازانجی دهست دهکهوینت. وه نهگهر بازارگانی نهام خهوه ببینی له بازارگانیدا سودنکی کهم وپنهی دهست دهکهوینت.

پاسهوان نهگهر كهسیك له خهویدا بینی لهگهل پاسهواندا بگهریت وه نهو پاسهوانانه كهسانیکی رنک و پهنک بوون نهوا هازانجی پیدهکات وه نهگهر پاسهوانهگان ههساد و نادروست بوون نهوا دووچاری زیان دهبیت.

پاوانه پاوانه له خهودا ببینی قسهیهکی حلهه یان ماچ کردنی منداله یان خیزان و هاوړی. وه نهگهر پاوانه، گهورهی بینی نیعمهت و رزق و رۆزی حهلاله بهو نهاندازهیه، هه ببیوهی. وه

نهگەر بېيىن پېرژنيك خهروماننيك پاوانهى بىن بېهخشن بهو
نهندازديه سهروهتو سامان بهدهست دېنييت وه نهگەر بېيى پاوانهى
زورى ههبييتو بيدات به خهلكى يان وونى بكات نهگەر مالو سامانى
ههبييت ههمووى خهرج دهكات وه يان وونى دهكات وه له دهستى
دهردهچييت.

پالان (كوپان) بېيىنى پالان لهخهودا ژنه، نهگەر بېيىنى
پالانى ههيه وه يان پالان له كهسيك وهربگرييت ژن نههيني يان
كهنيزهكيك دهكرييت وه نهگەر بېيىنى پالانى به پشتهوه بييت
فهرومانبهرو گوپرايهلى ژن دهبييتو ژنهكه بهسهريدا زال دهبييت وه
نهگەر بېيىنى پالانى وون كرد ژنهكهى ليى حيا دهبييتهوهو تهلاهي
دهدات.

پاقله خواردىنى پاقله لهخهودا چ له كاتى خويدا و چ به
كوڅاوى يان بهكالى، غهمو پهزارديه. وه ماناى تهرو ووشكو كوئنهشى
يهكسانيه، وهنهگەر بېيىنى كه پاقله نهخوى پهزارهوه خهمت كهمر
دهبييت.

پاقلهوه : نهگەر كهسن بېيىنى پاقلهوه بخوات كه له بادامو شهكر
دروپست كرابييت سامانى زور بهدهست دېنييت وه نهگەر پاقلهوه
نارگيل و شير بخوات سودو قازانجى كهمر دهبييت.

پارانهوه لهخهودا ليكدانهوهى پارانهوه بهلگهى
دهستهبهركردنى پيداويستيهكانه. نهگەر كهسيك له خهويدا بېيى
بو خوى بپارپيتهوه بهلگهى نهوهيه عاقيبهت خير دهبييت وه
نارهزهوكانى دپته دى. نهگەر كهسيك له خهويدا بېيى بو كهسيك

بپاړیته وه به لگه ی نه و د یه دوو چاری ستم و ه ساد د بڼت و ه رمان
به چا که ناکات. نه گهر که سڼک له خه ویدا بڼی ستم لڼکراونک
بپاړیته وه نه وه خیر خوازی هه موو خه لگیه و پڼدا و پسته گانی هه وان
به راورد دهکات وه نه گهر بڼی پاران هه و د یه کی تا بته بکات نه و
مندالی د بڼت.

پاره دروست که ر نه گهر که سڼک له خه ویدا بڼی پاره
دروست بکات به لگه ی نه و د یه که و تارو جو له ی خو ی ناراسته دهکات
و به لوت به رزی و له خو باییه وه بو خه لکی باس دهکات.

پاچه (سروپڼی) نه گهر که سڼی له خه ویدا بڼی سروپڼی
مه ر بخوا ت به و نه ندازه یه سه و وت و سامانی ده ست ده که و یت وه
نه گهر بڼی سروپڼی گا بخوا ت به و نه ندازه یه سه و وت به ده ست
د ین و فراوانی و پڼشکه و تن له کاره گانیدا ده بڼت.

په یزه : نه گهر که سڼک له خه و ی دا بڼی سرو بکه و یت به سه ر
به یزه ی خشتی یان گلی دا به لگه ی نه و د یه کار و باره گانی به چا کی
به ر یوه دم پروات به لام نه گهر په یزه که له جو ری دار بڼت به لگه ی نه و د یه
دینه که ی سست ولا وازه . وه نه گهر په یزه که له جو ری به رد یان ناسن
بڼت به لگی نه و د یه به ه یزه د بڼت

په ر نه گهر که سڼی بڼی وه کو بالنده په ری هه بڼت به
نه ندازه ی نه و په رانه گه وره یی و سه ر و مری ده ست ده که و یت هه ندیک
له خه و ناسان ده لڼ بڼی بڼی په ر له خه و دا، ه یزو و توانا په .

په ری نه گهر که سڼی له خه ویدا په ری په کی شاد و جوانی بڼی
سه رفراز و سه ر و وت به ند د بڼت. وه نه گهر په ری نا شیر ین و غه مگینی

بینی دوچارى غەم و پەزارە دەبیت، ئەگەر پەرى خوش ڕوو بە
مردوویی ببینی لە کاروبارەکانیدا پەریشان دەبیت و ئەگەر ببینی
لەگەڵ پەریدا شەربەكات کارەکانی ئالۆز دەبن و بى سامان دەبیت.

پەردە ئەگەر کەسێ لەخەویدا ببینی پەردەپەکی ناسک یان
ئەستور بەدەرگای مالهەیدا هەلبواسریت پەزارە و غەم و ترس و لەرز
دینی.

پەرشە ئەگەر کەسێ لەخەویدا پەرشە بخوات، ئەوا بەو
ئەندازەیه دوچارى غەم و پەزارە دەبیت، ئەگەر پەرشە بدات بەکەسێ
و هیان پنی بفرۆشیت بەلگەى ئەو هیە غەم و پەزارە دەدات بەو کەسە.

پەلگە بینینی پەلگە لەخەودا بۆ کەسانی گەورە و خانمان
بەلگەى عیزەت و پایەدارییە، بۆ کەسانی دەولەمەند بەلگەى
سەرۆتە، بۆ کەسانی دەرویش و صۆفی بەلگەى خوشەویستیە بۆ
بەنەمالهەکەى پێغەمبەر (د.خ)

پەشتە مالى ئەگەر کەسێ لەخەویدا پەشتە مالى هەبیت
بەلگەى ئەو هیە شادی و کامەرانى بە دەست دینیت بەلام ئەگەر پەشتە
مالهە کۆنە بیت ئەوا لیکدانەوهکەى پێچەوانە دەبیت.

پەموو : واتای پەموو لەخەودا مالى دنیاىە.

پەنجەگان مانای بینینی پینچ پەنجەکانى دەستی راست
نویزەکانى پینچ فەرزە، پینچ پەنجەى دەستی چەپ برازاگانە و
هەندیکیش گوتویانە پەنجە گەورە نویزی بەیانیانە پەنجەى نامازە
نویزی نیومرۆیە و پەنجەى ناومرست نویزی عەسرە و پەنجەى
براتوتە نویزی مەغریبە و پەنجە بچکۆلە (توتە) نویزی خەوتنانە و

چاکی و رېڼک و پېښکی نوږه کانه، وه نه گهر بېښی په نجهی دهستی راستی نه بی منداډ یان براهی دهمریت وه هندنیک و توبانه کوره کهی یان براهی توشی به لایه ک دهبیت.

پهنیر نه گهر که سئ پهنیری ووشک بېښی له سه فه ردا مال و سامانی که می دست ده که ویت، وه نه گهر پهنیری تهری بی بی سهرومت و سامانی زوری له ولاته که پیدا دست ده که ویت.

په یکه ر بېښی په یکه ر له خه ودا زنه نه گهر بېښی په یکه ر بېښی هه بیت ژن ده هیتن وه نه گهر بېښی په یکه ر بېښی له که سینک بکریت که نیزه کیتی ته من منداډ ده کړت وه نه گهر په یکه ر بېښی هه بیت و وونی بکات یان له دهستی که وته خواری و بشکی ژنه که تی هلاق ددات یان ژنه که ی دهمریت وه یان په یکه ر که ی خو ی به شیومی که تر بېښی گوزهرانی ده شیوی.

په ره سینلکه نه گهر که سینک له خه ودا بېښی په ره سینلکه ی بی و یان که سینک بی بدات له گهل نه و که سه ی که ناکوک بوه ناشتی ده بیت ه وه. نه گهر که سینک له خه ودا بېښی په ره سینلکه بکوژیت وه یان له دهستی به ربیت له گهل هاورن په که پدا که هه میشه پیکه وهن جیا ده بیت ه وه و دورد که ویت ه وه.

په پوله له خه ودا لیکدانه وه ی په پوله بهاوی لاوا و نه زانه که به نه زانی خو ی ده خاته مه ترسیه وه.

پېسته چی له خه ودا لیکدانه وه ی پېسته چی نه انجامدانی کاری خراپه یه. نه گهر که سینک له خه ودا بېښی پېسته چینی بکات نه وا کاری خه لکی به ریکو پیکی نه انجام ددات.

پهرستن نه‌گهر كه‌سيك له خه‌ويدا بينى خواى گه‌وره
بپهرستى نه‌وا كارى چاكه و دروست نه‌نجام دهدات. نه‌گهر كه‌سيك له
خه‌ويدا بينى بو شتيكى تر بيچگه له خوا كړنوش بهرپت نه‌وا
ليكدانه‌وه‌كه‌ى پيچه‌وانه ده‌بيت. نه‌گهر كه‌سيك له خه‌ويدا بينى له
مزگه‌وت يان شوينيكى پاكدا به‌ندايه‌تى بكات نه‌وا كارى خيري زور
نه‌نجام دهدات وه نه‌گهر له شوينيكى ناپه‌سه‌ندا به‌ندايه‌تى بكات
ليكدانه‌وه‌كه‌ى پيچه‌وانه ده‌بيت.

په‌لكه زيړينه نه‌گهر په‌لكه زيړينه له‌ناسماندا زهرديه‌كه‌ى
زياتر بيت نه‌وا خه‌لكى نه‌و سهرزه‌ويه نه‌خوش ده‌كون. وه نه‌گهر
زورتر مه‌يله‌و سوز بوو نه‌و نيمه‌ت و بزوي نه‌و سهرزه‌مينه‌ زياتر
ده‌بيت وه نه‌گهر سوريه‌كه‌ى زورتر بوو ليكدانه‌وه‌كه‌ى پيچه‌وانه‌ى
نه‌ويه.

په‌ت (گوريس) له‌خودا ليكدانه‌وه‌ى گوريس په‌يمان و
به‌ئينه. نه‌گهر كه‌سيك له خه‌ويدا بينى چنگى له‌په‌تيك گير كړدبى و
خوى پيا هه‌لواسيبيت نه‌وا به‌نه‌ندازه‌ى به‌رزى په‌ته‌كه‌ پله‌و پايه
به‌ده‌ست دىنى. نه‌گهر بينى په‌ته‌كه‌ بپچرئ و كه‌ميكى به‌ده‌سته‌وه
بميينيته‌وه نه‌وا له‌و پله‌و پايه و سهربه‌رزيه‌ ده‌كه‌ويت.

پرد دروست كردن : واتاى پرد له‌خودا پاشايه يان كه‌سيكه‌ كه
خه‌لكى به‌ هوى نه‌وه‌وه به‌مه‌به‌ست ده‌گن.

پشت پشت له‌خودا پياويكه‌ كه‌ بينه‌رى خه‌وه‌كه‌ داواى
يارمه‌تى و هيزو ووزه‌ى لى ده‌كات. نه‌گهر كه‌سى ببينى پشتى بشكيت

كهسيك كه پشتو پهنايه تي دهرنيت، وه نهگهر بېينې پشتي
برينداره بهو كهسه ي كه پشتيوانيه تي نازارو نه شكه بجه بهك دهگات.

پله گوشت : ليكدانه وه ي پله گوشتي گولاو باشره له نه گولاو وه
هر چهند تام خوشترييت سودو قازانجي زورتر ده بنيت، نهگهر بېينې
له گوشتي گاي قه له و پل و قيمه بخوات نهوا له و ساله دا پاريزراو
ده بنيت، نهگهر له گوشتي بز ن پل بخوات سودي گهر مگر ده بنيت، نهگهر
بېينې له گوشتي نه سپ پل بخوات نهوا له لايهن پاشاوه سودو
قازانجي پې دهگات، نهگهر بېينې له گوشتي ماسي بخوات نهوا
له سه فه ردا سه رومت به ده ست دېني وه نهگهر پله گوشتي خوشترييت
نهوا له كهسيكي گه وره و به ريزه وه سودي پنده گات.

پلوسك : نهگهر كه سي له خه ودا بېينې ناوله پلوسك بېته خواره وه
به لگه ي نه وه يه له وشو ينه دا خو پن رېزي به رپاده بنيت، نهگهر بېينې
باران بباري و له پلوسكه وه بېته خواره وه به لگه ي نه وه يه له لايهن
پاشاي نه وشو ينه وه زهره روزيان به خه لگي نه وشو ينه دهگات،
نهگهر بېينې به ي هه ورياران بباري و له پلوسك سه ر رېزېگات به لگه ي
نه وه يه په روه رديگار په حمه ت به سه ر خه لگي نه وشو ينه دا ده بارېني،
نهگهر بېينې له پشتي بانه كه ي خو يدا پلوسك دابني به لگه ي نه وه يه
له لايهن كهسيكي گه وره وه قازانجي پې دهگات، نهگهر بېينې پلوسك
بكه وپته خواره وه به لگه ي نه وه يه زهره روزيان ده بېينې

پشته مل نهگهر كه سي له خه ويدا بېينې شه پازله بهك له پشت
ملي بدن وه جيگه كه ي وه رمي كرد، له و كه سه وه كه جه بار له كه ي لي
ده دات سودو قازانجي پې دهگات، وه نهگهر بېينې پشت ملي مويه كي

رؤری پڼوه بڼت، قهرزدار ددبیت وه نه‌گهر ببینئ مووی پشته‌ملی
بناشیت قهرزده‌گانی دده‌اته‌وه.

پشیله پشیله له خه‌ودا پیاوی دز و فاسد و به‌دکاره. نه‌گهر
بینی پشیله هاته ماله‌که‌یه‌وه نه‌وا دزیک دیت بو ماله‌که‌ی. نه‌گهر
که‌سیک له خه‌ویدا بینی پشیله شتیکی له ماله‌که‌ی خوارد نه‌وا دز
شتیک له ماله‌که‌ی ددزیت. وه نه‌گهر بینی پشیله‌که ده‌کوژیت نه‌وا
دزه‌که ده‌کوژیت وه یان ده‌ست‌گیری ده‌کات.

پشیله‌ی بیابانی لیکدانه‌وه‌ی پشیله‌ی بیابانی له خه‌ودا
به‌لگه‌ی سه‌روعت و سامانه. نه‌گهر که‌سیک له خه‌ویدا بینی له‌گه‌ن
پشیله‌یه‌کی بیابانیدا شه‌ر بکات له‌گه‌ن که‌سیکی غه‌ریبه‌دا شه‌ر
ده‌کات. وه نه‌گهر که‌سیک له خه‌ویدا بینی پشیله‌ی بیابانی بکوژیت
و پیسته‌که‌ی لی بکاته‌وه سه‌روعت و سامانی که‌سیکی غه‌ریب تالان
ده‌کات.

پیاو نه‌گهر که‌سن له‌خه‌ویدا پیاویکی ناشنای بینی به‌لگه‌ی
نه‌وه‌یه پیاویکی ناشنا ده‌بینی به‌لام نه‌گهر پیاویکی نه‌ناسراو ببینئ
به‌لگه‌ی رق و کینه‌یه.

پیاو کرمانی ده‌نیت پیاو له‌خه‌ودا، مالی حه‌رام و قسه‌ی
ناپه‌سه‌ندو ناسیرینه، نه‌گهر بینه‌ری خه‌وه‌که پیاویکی ره‌فتار چاک
بوو به‌گۆششی خۆی له‌خواردنی مالی حه‌رام خۆی دور ده‌خاته‌وه وه
نه‌گهر ره‌فتار چاک نه‌بوو مالی حه‌رام کۆده‌کاته‌وه و خه‌لکی به‌رده‌وام
باسی به‌خرابه‌ ده‌گه‌ن، به‌تایبه‌ت نه‌گهر پیاویکی سوری بینی، نه‌گهر

پاککراوی بینی سهرنه نجام له خواردنی مالی حهرام دور ددگه وینته وودو
ددگه ریته وه بولای خودا.

پیاله بینینی پیاله له خه ودا که نیزه کیکه که له گه لیدا
خوشگوزهران ده بیت نه گهر ببینی له پیاله دا ناو یان گولاو بخو پته وه
نه و دپه له گه ل که نیزه کیکا به شیوه په کی جه لال جوت ده بیت وه له
غه لیدا ده بیته خاودنی مندالیکي صالح وه نه گهر بینی له و پیاله دا ناو
یان گولاو رزا به لگه ی نه و دپه که منداله که ی ده مریت.

پیسې (پاشهرن) بینینی پیسې له خه ودا سهر ووتو سامانه
نه گهر که سن ببینی له شی به پیسې پیس بوبن به نه اندازه ی نه و
پیسېه سهر ووتو سامان به ده ست دینن.

پیره ژن بینینی پیره ژن له خه ودا نه گهر کافر بیت سهر ووتو
سامانی حهرامه. نه گهر پیره ژنه که موسلمان بیت سهر ووتو سامانی
جه لاله. نه گهر ببینی له گه ل پیره ژن کیکا جوت بیت به نار هزوه کانی
دنیا یی خوی ده کات.

پیریون نه گهر که سن له خه ویدا پیر بین و رپشی سپی بیت
پله و پایه دار ده بیت وه نه گهر پیریکی نه ناسراو ببینی که سه رحال و
شاد بیت به هوی دوستیکته وه به نار هزوه کانت ددگه پتو له غم به دور
ده بیت وه نه گهر پیریکی ناسراوت بینی له و پیا و دوه شتیکت به ده ست
ده گا وه نه گهر پیره که غمگین بو و اتاکه ی پنجه وانه ی نه و په.

پیو خواردن نه گهر که سن له خه ویدا ببینی پیو بحوات.
فراوانی و سود له کاره کانیدا په پیدا ده کات وه نه گهر ببینی که پیوی
مه ر بحوات به نه اندازه ی نه و پیوه مالی جه لال به ده ست دینن و د

نه‌گەر ببیین پیوی نازەئیک بخوات که ئەو نازەله حەلال بێت
سەرودتی حەلال بەدەست دینیت.

پیلّو لیکدانەودی پیلّو لەخەودا ژنە. ئەگەر پیلّوی تازە
لەپیدا بێت ژن دەهینن، ئەگەر پیلّو دکانی رەش بێت ئەو ژنە زنیکی
دەولەمەند دەبێت وە ئەگەر پیلّو دکان سەوزبێت ئەوا ژنەکه زنیکی
چاک و خێرخواز دەبێت، ئەگەر پیلّو دکان سوربێت زنیکی داوین
پاک و هاو دەم دەبێت بەلام ئەگەر پیلّو دکان زەردبێت ئەوا ئەو ژنە
زنیکی نەخۆش دەبێت.

پێوانە ببیینی پێوانە لەخەودا رێک و پێکی دادو ویزدانە
لەگەڵ خەلکی بە تایبەت ئەگەر پێوانەکه راست و دروست بێت.
ئەگەر پێوانەهی دەست کهوت یان کەسێک پێی بدات مامەلەهی
دروست و بە ویزدان رەچاو ددکات وە لە گرین و فرۆشتندا
بەریک و پێکی هەتسو کهوت ددکات وە ئەگەر ببیین پێوانەکهی
بشکێ ئەگەری مردنی خاوەنەکهی ددردهخات وە ئەگەر ببیین بە
پێوانە شتیک نەندازەگیری بکات ئەگەر خوازیاری زانست بێت دەبێتە
قازی وە ئەگەر لایەنگری زانست نەبێت بۆ قەزاوت کردن و داوهری
لە بابەتیکدا پێویستی بە قازی یەک دەبێت.

پیش نوێژی ئەگەر کەسێ لەخەویدا پیش نوێژی کرد بێ
ئەودی لەو دەو پیش پیش نوێژی کردبێ. دەبێتە پیشه‌وا و رابهری ئەو
خەلکه وە هەموان دەبنە لایەنگری ئەو ئەگەر ببیین بە دانیشتویی
پیش نوێژی بکات نەخۆش ددکەوێت. وە ئەگەر بە پالەو دەبێت
نوێژی کرد بەزویی ددمریت وە ئەو خەلکه نوێژی بۆ ددکەن وە

نه‌گەر پېش نوږزى كۆمه‌له‌يه‌كى بىنى به نه‌ندازه‌ى گه‌وره‌يى نه‌و
پېش نوږزه شه‌ره‌فو پله‌وپايه پيدا ده‌كات وه نه‌گەر بېيى به پېش
نوږزى حكومت فه‌رمان ره‌وايى بدات يان له‌گه‌ل پېش نوږزى‌نكا
چونه مائىك يان پېش نوږزى شتىكى بى ببه‌خشيت يان له‌گه‌ل پېش
نوږزى‌نكا نانى خوالد به‌و نه‌ندازه‌يه غه‌م و په‌زاره‌ى بى ده‌درىت.

پلنگ پلنگ له‌خه‌ودا دوژمنىكى به‌هيزه. نه‌گەر كه‌سنىك له
خه‌ويدا بىنى له‌گه‌ل پلنگدا شه‌ر ده‌كات نه‌وا له گه‌ل دوژمنه‌كه‌يدا
شه‌ر ده‌كات. وه نه‌گەر پلنگ به‌سه‌رىدا زال بوو نه‌وا دوژمن به‌سه‌رىدا
زال ده‌بىت. وه نه‌گەر نه‌و به‌سه‌ر پلنگه‌كه‌دا زال بوو نه‌وا نه‌و به‌سه‌ر
دوژمندا زال ده‌بىت. نه‌گەر كه‌سنىك له خه‌ويدا بىنى گوشتى پلنگى
خوارد نه‌وا دووچارى شه‌ر ده‌بىته‌وه به‌لام سه‌رده‌كه‌وىت و پله‌و
پايه‌ى زياد ده‌بىت.

پزىشكى چاو پزىشكى چاو له خه‌ودا به‌لگه‌ى كارگه‌لىك
سه‌خت و نالوزه‌و دوژينه‌وه‌ى ريگه چاره‌يه كه‌تىيدا بى ناگاو گومرا
هه‌بىت. نه‌گەر كه‌سنىك له خه‌ويدا بىنى بوته پزىشكى چاو ود
ده‌رمانه‌كانى نه‌و بو نه‌خوشى سود مه‌ند بوو به‌لگه‌ى نه‌وه‌يه نه‌و
سه‌رلىشيووانه‌ى ده‌چنه لاي ريگه‌ى راست ده‌دوژنه‌وه و سودى لى
ده‌به‌ن ود نه‌گەر ده‌رمانه‌كانى چاك و كارا نه‌بوور لېكداه‌وه‌كه‌ى
پىچه‌وانه‌يه.

پرزه‌ى ناگر له‌خه‌ودا لىكداه‌وه‌ى پرزه‌ى ناگر هسه‌ى
ناشېرينه كه به‌بىنه‌رى خه‌وه‌كه ده‌وترىت. نه‌گەر كه‌سنىك له خه‌ويدا

بینی پرژەدی ناگری زۆری بۆ بیټ دوو چاری بەلای سەخت و ھەژاری
دەبیټ.

پردی سرات ئەگەر کەسیک لە خەویدا بینی لەسەر پردی
سیراتدا و دستا بیټ ئەوا گوناھ و خراپە کاریەکان بە دەستی ئەو
لانیە بیټ.

پزیشک ئەگەر کەسیک لە خەویدا بینی پزیشک نەخۆشیک
چارەسەریکات ئەوا ئەو کەسە لە گوناھ کردنەو بە بانگ ھێشت دەگات بۆ
ریگای راست و دروست بەلام ئەگەر نەخۆشیەکە ی زیاتری بیټ
لینکدانەو دەگە ی پینچەوانە دەبیټ.

پژمە ئەگەر کەسیک لە خەویدا بینی پژمە ی کرد و
الھمدوللہ ی کرد بەلگە ی ئەود ی بە ھۆی کەسیکی گەوردو بە
ناردزوەکانی دەگات و ئەگەر بینەری خەو دەگە کەسیکی نەخۆشی
بیټ. ئەگەر کەسیک لە خەویدا بینی سی جار بەسەریە کەود پژمە ی
کرد ئەوا شتیکی باشە بەلام ئەگەر پژمە ی زۆری کرد زۆر بەسەختی
بە ناردزوەکانی دەگات.

پیتى (ت)

تا نهگەر كهسى لهخهويدا ببينى هميشه تاى ههبيتو تاكهى دانهبهزى بهلگهى نهوهيه هميشه و بهردهوام فهسادو گوناخ ددكات پيوسته تۆبه بكات تا له رهنج و نارحهتى ددرىازيبى.

تاج تهعبيرى تاج لهخهودا بۆ پاشا حكومهت و دسهلاته بۆ ژنان ميژده و بۆ خهلكى ناسايى چاكبوني مال و گوزدرانى خهلكيه. نهگەر كهسى ببينى تاجى نالتون لهسهرى بيت به پلهوپايهيهكى بهرز ددكات بهلام له دیندا لاوازه نهگەر ژن نه م خهوه ببينى هاوسهرهكهى دهبيتته خاوهن دسهلات و پاشايهتى.

تالان نهگەر بتينى مال و نيعمهتى كهسيك به تالان ببات بينهري خهوهكه به نهندازهى نهوهى تالانى كردووه زيانى لى دهكهويتو غه م و پهژارهى بۆ ديت.

تالانى جابر مغربى دهئيت نهگەر كهسى لهخهويدا ببينى لهشكرى موسولمانان لهسهر زهوى كاراندا تالانى بكات نهوا كافرهدكان دوچارى بهلا و نهشكهنجه دهبنهوه. بهلام نهگەر به پيچهوانهوه بيت نهوا موسولمانان دوچارى بهلا و غه م دهبنهوه.

تاريكى ببينى تاريكى لهخهودا له ريگا لادانى دينه نهگەر ببينى تاريكى هه مووجيگهيهكى گرتهوه وه نهو تاريكه روناك بويهوه تۆبه ددكات و دهركاى دين بهرويدا ددكرتتهوه.

تاوس لیکدانهودی تاوس له خهودا پاشی عجهمه. نهگەر کهسیک له خهویدا تاوسی نیردی ههبن له پاشای عجهمهوه سهروهتی ددهست دهکهویت. وه نهگەر کهسیک له خهویدا بینی تاوسی مییهی ههبوو ژن دههینیت و مندالی لی دهبیت و سهروهت و سامان بهدهست دههینی.

تاوئه نهگەر لهخهویدا بینی یاری تاوئه بکات بهلگهی نهوهیه کاریکی پروبوچ نهنجام ددهات. نهگەر بینی تاوئهکهی لهبهرامیهر بردهوه بهسهر دوژمندا زال دهبیت وه نهگەر دۆراندی تهعبیرهکهی پیچهوانهیه.

تاعون تاعون لهخهودا بهلگهی شهرو دوژمنابهتیه. نهگەر کهسیک له خهویدا تاعونی بینی نهوا دوچاری بهلاو نازار دهبیت. تهپل: بینینی تهپل لهخهودا بهلگهی قسهیهکی درۆبه. نهگەر کهسیک له خهویدا بینی رهقس و نهی لهگهڵ تهپلدا بیکهوه بن نهوا کاریکی هازانجدار نهنجام ددهات.

تهپ و توژ نهگەر کهسن لهخهویدا بینینی تهپوتۆز نیشبتیه سهه شتیکی نهوا بهو نهاندازدیه سامان بهدهست دهنن. نهگەر له زهوی و ناسماندا تهپ و توژ بینینی بهلگهی نهوهیه لهو شوپهدا گرفتی سهخت دیته پیش. نهگەر تهپوتۆز له روخساری بنیش نهوا دوچاری گرفت دهبیتهوه.

تهرازوو بینینی تهرازوو لهخهودا هازبهیه نهگەر بینینی تهرازویهکی تازمت ههبن یان کهسن پیی داهت لهو شوپهدا هازبهکی دروستکارو دادپهرودر پهیدا دهبیت وه تای تهرازو نالهو و نهحمول

قازیبیه وه نهو درهه‌مانه‌ی که له ترازودایه نهو شهر و ناکۆکیانه‌یه که ده‌جنه لای قازی وه سه‌نگی ترازوودکه دادو ویزدانی قازیبیه که له بیوان دوو دوزمندا قه‌زاودت ددکات وه نه‌گهر ببینی ترازوودکه راست بیټ به‌لای هیج که‌سیکدا داناتاشی به‌پریکی حکوم ددرددکات وه نه‌گهر ترازوودکه راست نه‌بی قازیبیه‌که دروستکارو به ویزدان نابی.

ته‌م نه‌گهر که‌سی له‌خه‌ویدا ببینی ته‌م هه‌مو جینگه‌یه‌ک بگریته‌وه به‌لگه‌ی نه‌وه‌یه سه‌ری لی ده‌شیوټ له‌دیندا، نه‌گهر ببینی هه‌مو جینگه‌یه‌ک بگریته‌وه به‌لام ورده ورده بره‌وټه‌وه و روناک بیټ به‌لگه‌ی نه‌وه‌یه وه‌زع و کاری به‌ره‌و چاکی ده‌روات، نه‌گهر ببینی هه‌وا روناک بیټ به‌لام له‌ناکاو ته‌م هه‌ل بکات و هه‌مو شوینیک بگریته‌وه لی‌کدانه‌وه‌که‌ی سه‌کته‌و مردنی کتوپره.

ته‌ور ته‌ور له‌خه‌ودا خزمه‌تکاریکه که ده‌یه‌وټ کاریک نه‌نجام بدات وه نه‌گهر کاریکیان لی داوا کرد به چاکی نه‌نجامی نادات له‌به‌ر نه‌ودی جاریکی تر کاری لی داوا نه‌کهن. به‌گورتی خزمه‌تکاریکی لاساره.

ته‌شت لی‌کدانه‌وه‌ی ته‌شت له‌خه‌ودا ره‌نجه‌رۆ و خزمه‌تکاره، نه‌گهر که‌سیک له‌خه‌ویدا ته‌شتیکی کری نه‌وا له‌گه‌ل ژنیکی خزمه‌تکاردا هاوسه‌رگیری نه‌نجام نه‌دات، به‌گشتی ته‌شت له‌خه‌ودا ژنه‌که پینداویسته‌ی‌کانی مال ده‌پاریزیت.

ته‌لاق نه‌گهر که‌سیک له‌خه‌ویدا ببینی ژنه‌که‌ی ته‌لاق بدات وه‌ته‌نها ژنیکی هه‌بیټ نه‌وه به‌لگه‌ی گه‌وره‌ی و شه‌ره‌فی نه‌و که‌سه‌یه

به لآم نه گهر ژنيکي تری هه بیټ و دیان که نيزه گنگ بهوا له پله و پایهی نهو که سه کهم ددبیته وه.

تهخته لیکدانه وهی تهخته له خه ویدا دوو روپیه و هه ندیکیش ده لاین نه گهر که سینک له خه ویدا بینی له خه ویدا تهخته ببینیټ بینهری تهخته که دوو رووه. نه گهر که سینک له خه ویدا بینی که سینک تهخته ی پیدات نهو که سه له گه لیدا به دوو رووی رهفتار دهکات وه لیکدانه وهی تهخته ی لار له خه ویدا وهگو لیکدانه وهی تهخته ی راسته.

تهرم نه گهر که سینک له خه ویدا بینی تهرمیک ده بن نهو که سه ی که تهرمه که ی ده بن به سهر نهو گروهدا که به شوین تهرمه که یه وه بوون ده بیته حاکم به لآم به سهر پاندا رونم و ستم دهکات. نه گهر که سینک له خه ویدا بینی که مردوه و تهرمه که ی ده بن و خه لکی له پیش تهرمه که ی نه ودا به ریندا برۆن لیکدانه وه که ی نه وديه پله و پایهی زیاد دهکات به لآم له کاری دوسپاندا خرابه یان به سهر نهو خه لکه دا که له پشت تهرمه که یه وه بوون ده بن ته حاکم وه نه گهر که سینک له خه ویدا بینی تهرمی مردوه ک هه لنگریت و بیبات بۆلای پاشا نهوا سهرقال ده بیټ و سودو هاراجی ددست ده که ویت وه نه گهر که سینک له خه ویدا بینی گروهک به شوین تهرمه که یه وه به ناسماندا برۆن نهوا پیاوینکی گه وره ن. خه لکی نهو شاره له سه هه ردا ده مریت. وه نه گهر که سینک له خه ویدا تهرمی خوی بینی که به سهر زه ویدا رایبکیشن نهوا بۆ سه هه ر ده روا ت

تەرزە لێكدانەودى تەرزە لەخەودا سزاو گرفتارییه لە دنیادا
مەگەر تەرزەكە كەم بێت وە ئەگەر لەكاتى خۆیدا بێت بۆ خەلكى
نەو جینگەیه نىعمەتى فراوانە بەلام نەگەر تەرزە لە وەرزو كاتى
خۆیدا نەبێت خەلكى نەو جینگەیه دوچارى غەم و پەژارەو گرفتارى
دەبنەو.

تەرخون تەرخون لەخەودا پیاوى بەدگەردارو خراپە. ئەگەر
ببینى تەرخونى هەیه وە یان كەسێ پێى بدات، لەو كەسەو زەرەرو
زیانى پێ دەگات وە ئەگەر ببینى تەرخون بە كەسێ بدات وە یان
فڕى بدات لە هاوڕێیەتى كردنى ئەو جۆرە پیاوانە بەدور دەبێ.

تەپەگال (سەوزەفرۆشى) ئەگەر كەسێ لەخەویدا سەوزە
فرۆشى كرد تەعبیرەكەى چاكە بەلام خواردنى (سەوزە) لەخەودا
نەخۆشى و هەژارى و پەژارەبیه.

تەسبیحاتكردن تەسبیحاتكردن لەخەودا، خواپەرسىبیه.
ئەگەر ببینى تەسبیحات بكات گۆپراپەلى پەروەدگار دەبێ و لەغەم و
پەژارە دەرباز دەبێ ئەگەر بینى تەسبیحى پێ بوو غەم و پەژارەى پێ
دەگات بەلام پاداشت و خیرى تێداپە بۆى وە ئەگەر بە تەسبیح
سوپاسى خۆى گەورەى كرد لەكارى دیندا بەهیز دەبێ و سەرەوت و
سامان پەیدا دەكات، وە ئەگەر نەم خەوە حاكمینك ببینى ولاتەكەى
ناوەدان دەبێت.

تەكبیر (الله اكبر) ئەگەر كەسێ لەخەویدا (الله اكبر) ی كرد
لەشەرى دوژمنەكانى پارێزراو دەبێ و دەرگای چاكەخوای بەپرویدا
دەكرێتەو.

تەۋابونى كار ئەگەر كەسىن لەخەۋپدا بىيىن كارەكانى
دنيايى تەۋاۋ كر دوۋە ۋە بە نارەزوۋەكان ۋە مەبەستى ھۆى گەپشتوۋدە
شيوازى ژيانى پەشيو دەبىت ۋە ئەگەر بىيى كارەگەى تەۋاۋ نەبوۋدە
شيوازى ژيانى دەگۆرپىت ۋە ئەگەرى ئەۋەى لى دەگرنىت تەمەنى تەۋاۋ
بىيى يان ستەم كارىكە كە تۆلەى لى دەسنىنپتەۋە.

تەنگەبەرى ئەگەر كەسىن لەخەۋپدا لە جىگەى تەنگەۋە بۇ
جىگەى فراۋان يان لە جىگەى ترسناكەۋە بۇ جىگەى نارام ۋە ناسودە
بىرۋات بەلگەى ئەۋەى كارەكانى گونجاۋ رېك بەند دەبىت ۋە لە
نازارو ئەشكەنجەۋە بۇ ناسودەى ۋە بەختەۋەرى دەۋرات ۋە ئەگەر
پىچەۋانەى ئەمانە بىيىن لىكئانەۋەگەشى پىچەۋانەپە.

تەنور لىكئانەۋەى تەنور لەخەۋدا سەۋك ۋە گەۋرەى مىللەتە.
ۋە پىۋاۋ بەرپۆبەرى كاروبارى مائە، ھەندىكىش ۋە توپانە زن
كەپبانوۋى مائە، ئەگەر بىيىن تەنورى لەبەردەستدەپن لە كاروبارى
مائدا رېك بەندەى ۋە تەندروستى لەش پەيدا دەكات ۋە ئەگەر بىيىن
تەنورەكە بىكەۋىت ۋە خراب بىت، بەلگەى رەنج ۋە ئەخلىش ۋە نازارو
خراب بونى كاروبارى مائە، ئەگەر بىيىن لەتەنوردا نان بىكات بە
ئەندازەى ئەۋە نانانە رزق ۋە رزقى ھەلال بەدەست دىنى ۋە
كاروبارەكانى چاك دەبن.

تەۋرات ئەگەر كەسىن لەخەۋپدا بىيىن ئەۋرات دەخونىنپتەۋە
لە كەسانى گرنىگ ۋە بەناۋبانگەۋە پارمەتى بىن دەكات، ۋە ئەگەر بىيىن
رۈكەشانە تەۋرات دەخونىنپتەۋە، لەگەل كەسنىكدا مالاك دەبىت ۋە شەر

دەكاتو بەسەرىدا زال دەبىتو بە ئاردزودەكەى دەگات، ئەگەر ببىنى تەورات فىرى كەسى دەكات لەو كەسەود خىرو بەهرەى پى دەگات.

تف ئەگەر كەسى ببىنى تف بكات قسەيهك دەكات كە رەواو دروست نەبىت وە ئەگەر ببىنى لە مرگەوت تف بكات لە كاروبارى دىنيەوه قسە دەكات، وە ئەگەر لەهەر جىيەكدا تفى كرد لەبارەى كاروبارى ئەو جىگەيهوه قسە دەكات وە ئەگەر ببىنى تفى لە ديوار كرد مالو دارايى لەپىناو خوادا خەرج دەكات وە ئەگەر ببىنى تفى كرده سەر زەوى كىلگەو باخ دەكرىت.

تازەبونەوه لىكدانەوهى هەرشتى تازەبىتەوه لەخەودا خىرو بەرەكەتە.

تۆو چاندن ئەگەر كەسى لەخەويدا تۆوى چاند وە بەرەمەكەى كۆكردهوه، شەرفو پلەوپايە بەدەست دىنى وە ئەگەر ببىنى لەو بەرەمەى كە چاندويهى بخوات تەعبىردەكەى چاكرت دەبىت وە ئەگەر ببىنى لەوهى كە چاندويهى بەرەمەى دەست نەكەويت يان نەزانىت بەرەمەكە چىيە و ئەندازەى كەم و زۆرىيەكەى نەزانىت دوچارى غەم و پەزارە دەبىت.

تىربون كرمانى دەلى ئەگەر كەسىك لە خەويدا تىر بىت ئەوا سەرودت مەند دەبىت، ئەگەر خۆى بە برسى و لاوازى ببىنىت ئەوا دوچارى گوناھو تاوان دەبىت. چاكرتىن لىكدانەوه بۆ نەو خەودى كە نە تىر بىت و نەبرسى چونكە لە ئەندازەى ناودرپاست و لەنگەر گرتودايە.

ترشه سماق کرمانی ده‌لئیت لینگدانه‌وه‌ی خواردنی ترشه سماق له‌خه‌ودا، شه‌رو دوژمنایه‌تیه. نه‌گهر که‌سینگ له‌خه‌ویدا بیسی سماق بخوات، له‌گه‌ل که‌سینگدا دوژمنایه‌تی ده‌گات، به‌گشتی خواردنی سماق له‌خه‌ودا هیچ‌فازانجیکی نیه.

تور کرمانی ده‌لئیت : نه‌گهر که‌سن له‌خه‌ویدا تور بیسین دو‌جاری غه‌م و په‌زاره ده‌بیت‌ه‌وه به‌تایبه‌ت نه‌گهر بیخوات، نه‌گهر بیسین که‌سن توری پی‌بدات له‌و که‌سه‌وه غه‌م و په‌زاره‌ی پی‌ده‌گات به‌لام نه‌گهر نه‌و توری به‌که‌سینگدا وه‌یان له‌ماله‌که‌ی فر‌پیداته ده‌ره‌وه‌و هیچی لئ‌نه‌خوات له‌غه‌م و په‌زاره‌ی رزگاری ده‌بیت.

توتی بیسینی توتی له‌خه‌ودا به‌لگه‌ی نو‌که‌ر و منداله. نه‌گهر که‌سینگ له‌خه‌ویدا بیسی توتی به‌ده‌سته‌وه به‌رببئ منداله‌که‌ی سه‌فه‌ر ده‌گات. نه‌گهر که‌سینگ له‌خه‌ویدا بیسی توتی له‌گه‌لی فه‌سه بکات کارینگ ده‌گات که‌خه‌لکی پی‌سه‌رسام ده‌بن. نه‌گهر که‌سینگ له‌خه‌ویدا توتی مییه‌ی بیسی کچی ده‌بیت. وه‌توتی نیره له‌خه‌ودا به‌لگه‌ی دینداره و دیان نو‌که‌ری دینداره.

توو : نه‌گهر که‌سن له‌خه‌وی دا‌توو له‌وه‌رزی خو‌پیدا‌بخوات به‌لگه‌ی نه‌وه‌یه به‌وه‌ندازیه‌ی له‌کارو‌کاسپی دا‌فازاج ده‌گات به‌لام نه‌گهر خواردنی توو له‌وه‌رزی خو‌پیدانه‌بیت خه‌م و په‌زاره‌یه

تیر دانیال (ع) ده‌لئیت تیر له‌خه‌ودا پی‌او‌پکی راستگوبه‌که‌له‌و پی‌او‌وه‌ه‌خیر به‌خه‌لکی ده‌گات وه‌نه‌گهر که‌سن به‌ببئ به‌ره‌و رووی تیر به‌او‌پزری، پی‌امیکی پی‌ده‌گات، به‌تایبه‌ت نه‌گهر بیسین به‌

نەنقەست تیرەگە بتەقینن ۋە نەگەر ببینن خۇى بە نەنقەست تیر
بە كەسكە ۋە بىن نامە بۇ نەو كەسە دەنئىرى.

تىنۋىتى تەعبىرى تىراۋبون لەخەودا چاكترە لە تىنۋىتى،
نەگەر ببىنن زۇر تىنۋى بىن ۋە ناۋى دەست نەكەۋىت توشى رەنج ۋە
نازار دەبىت ۋە نەگەر ببىنن تىنۋى بىن ۋە ناۋى دەست نەكەۋىت
ۋە دىان كەسنى ناۋى بىن بدات ۋە نەپخواتەۋە لە رەنج ۋە بەلا دەرباز دەبىن ۋە
سەرئەنجام بە نارمۇۋەكانى دەگات.

ترس تەعبىرى ترس لەخەودا نارامى ۋە ناسايش ۋە نۇقرەببە،
نەگەر لەخەودا ببىنن لەكەسك دەترسى ۋە نەش زانى ترسەكەى
لەو كەسە چىبە لەو كەسەۋە رەنج ۋە نازارى بىن دەگات.

ترى : لەخەودا خواردىنى ترى سەۋزە كەلەۋەرزى خۇى دا بىت
بەلگەى سەرۋەتىكە بەنارەحتى بەدەست دىت، ببىننى ترىنى
سورلەۋەرزى خۇيدا بەلگەى قازانچىكى كەمە ۋە ھەرترى يەك
پىستەكەى نەستوربىت بەلگەى سامانىكە بەنارەحتى دەست
دەكەۋىت، ترى يەك پىستەكەى ناسك بىت بەلگەى سامانى ھەلالە،
ترى سورباۋ بەلگەى پلەۋ پاىبە ۋە ھەرترى يەك شىرىن ترو تازەتر
بىت بەلگەى پلەۋ پاىبە زىاتر بەلام نەگەر ناۋى ترى لىل ۋە تەلخ
بىت بەلگەى سەرۋەتى ھەرامە.

ترشى ترشى خواردىن لەخەودا غەم ۋە پەزارەۋ نىگەرانببە بە
تايبەت ميوە ترشەكان، نەگەر ببىنن كەسك ترشى بىن بدات لەو
كەسەۋە غەم ۋە پەزارەى بىن دەگات ۋە نەگەر ببىنن ترشى بە كەسنى

بدات غەم و پەژارە بەو كەسە دەدات. بەھەر شۆدەيك بىت ترشى
ھىچ خىرو چاكەيكى تىدا نىيە.

تۆبەكردن ئەگەر كەسنى لەخەويدا بىنى تۆبە دەكات.
لەھەموو گوناحەكانى تۆبە دەكات و كارگەلىك ئەنجام دەدات كە
پەروەردگار بەلايەو پەسەندن وە لە دنيا پەرسى دەگەرپتەو وە بە
كاردكانى رۆزى كۆتايىەو وە خەريك دەبىت.

تلىك ئەگەر كەسنىك لەخەويدا بۆ چارەسەركردنى نەخۆشى
تلىكى خوار، لە رەنج و گرهتارى دەرباز دەبى وە كارگەلىك ئەنجام
دەدات كە دەبىتە ھۆى فراوانبونى ئەو كەسە ھەرچەندىش دزە
بۆچونى ترى ھەيە واتە غەم و پەژارە ھىنە.

پیتی (ج)

جام کرمانی ده لئیت نه گهر له خه ودا ببینی جامی پر ناو یان
گولاو له ده ست دابئ و دیان که سیك پیټ بدات وه له و ناوه یان
گولاومت خوارده وه، ژن نه هیئی وه یان که نیزه کیک ده کپیت وه
مندائیکی سالج و پارسات ده بیټ، نه گهر ببینی جامه ناوه که که و ته
خواره وه و جامه که به ساغی مایه وه منداله که دهمریت و مندال و
دایکه که ش ده مینیتته وه.

جال جالوکه جان جالوکه له خه ودا لیکدانه وه که ی پیاوی بی
توانا و خرابه. نه گهر که سی له خه ویدا ببینی جان جالوکه بگری
به سهر نه و جوړه پیاوانه دا زال ده بیټ.

جادوگهری جادوگهری کردن له خه ودا. کاری پروپوچ کردنه،
نه گهر له خه ودا ببینی جادوگهری بکات، کاری بیهوده و خراب نه انجام
ددهات.

جه ژن نه گهر که سیك له خه ویدا ببینی جه ژنی قوربان بیټ
نه و له گهن که سانی ناقل و ژیر چاوپیکه و تن و دانیشن ددهات،
نه گهر که سیك له خه ویدا ببینی جه ژنی رهمه زان بیټ نه و له لایه نی
که سانی چاکه خوازان و خوا په رستانه وه سودی پنده گات.

جه لایی کردن جه لایی کردن له خه ودا به لگه ی پاشایه کی
که و ره یه. نه گهر که سیك له خه ویدا ببینی شتیک جه لایی بکات نه و
بو خزمه تی پاشایه ک دهروات.

جهنگ ليكدانهودی جهنگ لهخهودا نهخووشی تاعونه. نهگهر
بيین له جهنگو گۆرديانی جهنگدا دوژمن تیک بشکینی بهلگهی
ئهودییه دهرباز دديت له نهخووشی تاعون، نهگهر بيینی دوژمن زال
بييت بهسهريدا ليكدانهودهکهی پيچهوانه دديت.

جهوان بيینی جهوان له خهودا بهلگهی پياودتیه، نهگهر
کهيک له خهويدا بيینی جهوانی گهوره و تازدی ههیه سودو قازانج
دهبينی وه نهگهر جهوانی بچوکی بيینی ئهوا قازانجی کهمتر دهبينی.

جهوان دوور (سوزن) ليكدانهودی جهوان دوور (سوزن)
له خهودا پياويکه کارهکانی خهلی پيکهوه بهستنی به تايهت کاره
بچوکهکان، نهگهر کهيک له خهويدا بيینی جهوان دووریکي دهست
کهوت يان کهيک پتی بدات لهگهل ئهوه کهسهدا دهبيته هاوړی وه
نهگهر جهوان دورهکه شکا وهيان ون بوو ئهوا ئهوپياوه دهمری.

جلو بهرگ نهگهر کهي لهخهويدا جلو بهرگی هاوينهی
پوشي بيت بهلام وهرزی زستان بيت ئهوا به نهاندازی نرخي ئهوه
جلو بهرگانه سهرووتی زياد دهکات، نهگهر بهرگی زستانهی لهبهردا
بيت بهلام وهرزی هاوين بيت بهلگهی ئهوهیه دوچاری ترسو لهرز
دهبيت، نهگهر زن لهخهويدا بهرگی پياوانهی لهبهردابيت بسودو
قازانجی دهستهکهويت.

جلو بهرگی خهوه ليكدانهودی جلو بهرگی خهوه ژنه، نهگهر
بهرگی خهوهکهی پاک بيت نيماندار دهبيت، نهگهر بهرگی خهوهکه
رهنگی رهش بيت بهلگهی ئهودییه بهدهست ژنهکهپهوه دوچاری خهوه
پهژاره دهبيت، ههنديک دهلين بهرگی رهش لهخهودا بو پاشا چاکه

به‌لام بو خه‌لکی ناسایی خراپه. نه‌گهر به‌رگی خه‌وه‌که‌ی دراوو بیس بیت نه‌وا ژنه‌که‌ی مالان گه‌رو پیسرو پوخل دهبیت. نه‌گهر ببینی به‌رگی خه‌وه‌که‌ی وون کردبیت یان دزراییت به‌لگه‌ی نه‌ودیه ژنه‌که‌ی ته‌لاق ده‌دات. نه‌گهر به‌رگی خه‌وه‌که‌ی گر بگریتو بسوتی به‌لگه‌ی نه‌ودیه ژنه‌که‌ی دهمریت.

جلو به‌رگی کونه نه‌گهر که‌سی له‌خه‌ودا جلو به‌رگی کونه دابکه‌نیتو فری بدات به‌لگه‌ی نه‌ودیه له‌خه‌مو په‌زاره‌ی زرگاری دهبیت. به‌گشتی هه‌مو شتیکی تازه له‌خه‌ودا لیکدانه‌وه‌که‌ی چاکه‌یه جگه له‌جوزمه.

جلو به‌رگی مردو نه‌گهر که‌سیک له‌خه‌ویدا ببینی مردویه‌ک به‌رگی جوانی له‌به‌ر کردبی به‌لگه‌ی نه‌ودیه نه‌و که‌سه له‌م دونیا‌یه‌دا به‌ نیمانه‌وه‌ مردوه وه نه‌گهر مردو به‌ جلو به‌رگی سبیه‌وه ببینی به‌لگه‌ی نه‌ودیه له‌رۆزی دوا‌ییدا وه‌زعی باش دهبیت، نه‌گهر ببینی مردو به‌رگی ره‌شی پۆشی بیت لیکدانه‌وه‌که‌ی پیچه‌وانه دهبیت. جلو به‌رگی زه‌رد نیه‌انه‌ی دهردو نه‌خۆشییه. نه‌گهر ببینی جلو به‌رگ بکاته به‌ر مردو به‌لگه‌ی نه‌ودیه مه‌رگی نزیك دهبیته‌وه.

جینیو نه‌گهر که‌سیک له‌خه‌ویدا جینیو بدات به‌لگه‌ی نه‌ودیه که‌ وه‌زع و حالی چاک و کارا دهبیت.

جگهر لیکدانه‌وه‌ی جگهر له‌خه‌ودا خۆش حالی و شادیه. نه‌گهر که‌سیک له‌خه‌ویدا ببینی نه‌اندازه‌یه‌کی زۆر جگهر هه‌یه نه‌وا خۆش حال و شاد دهبیت. نه‌گهر که‌سیک له‌خه‌ویدا ببینی جگهر به‌که‌سیک بدات نه‌وا خزمه‌تیک به‌و که‌سه ده‌کات.

جگەر لینكدانه ودى جگەر له خه ودا سه رو دتى شاراو ديه. نه گەر كه سيك له خه ويدا جگه رى خه لكى بينى سه رو دتى شاراو ددوؤزى ته وه و خه رجى ده كات، نه گەر كه سيك له خه ويدا بينى نه نداد زيه كى زور جگه رى برزاو يان سوره گراو يان كالى هه بى نه وا گه نجينه ددوؤزى ته وه وه جگه رى مانگا و مه ريش سه رو دت و سامانه.

جيماع نه گەر كه سيك له خه ويدا بينى له گه ل زنى خو ي يان هه ر ژنى كى تر له ري گاي نادرو ست جوت ببى پياو يكى ناپه سه نده و به شوين كارى خراپه وه ديه. نه گەر كه سيك له خه ويدا بينى له گه ل دا يكى يان خوشكى يان كه سى كى تر كه ده ست نو يژيان لى نه شكى نى جيماع بكات نه وا په يو دندى نيوان خو شه ويستيان ده پچر يت.

جو لا جو لا يى ته خه ودا پياو ي گه شت يار يان ته ته ره كه له جيهاندا هه ميشه ده گه رى وه نه گەر ببينى جو لا به رگ بچن له نيوان نه وه كه سى كى تر دا جهنگ و ناكوكى رو و ده دات.

جو گه له ناو نه گەر كه سيك له خه ويدا جو گه له ناو ي بينى به لام جو گه ناو ي سازگار و پاك نه وا ژيانى نه و كه سه خو ش و نارام ده بى ت، وه نه گەر كه سيك له خه ويدا بينى له جى گه يه كى نه ناسرا ودا له جو گه له ناو يكى پاك ناو ي خوار ده وه نه وا به كار يكى ناديار ده وه سه رگه رم ده بى و ته مه نى دريژ ده بى ت وه به نه نداد زى نه وا وه دى خو اته وه سودو قازانجى ده ست ده كه وى ت وه نه گەر ناو ده كه سو يرو تان بى ت نه وه به لگه ي تالى ژيانى ده بى ت.

جيوه نه گەر كه سيك له خه ويدا بينى چوه ناو كانى جيوه وه جيوه ي هه لگرت زنه كه ي كار يكى خراپ ده كات، نه گەر جيوه كه ي

حوارد دوچاری رهنج و زیان و نازار دهبیت وه نهگهر لهکانی
هیودهکدها نوقم بوو نهوا ژنان سیجر و جادوی بو دهگهن.

جوزمه (چهگمه) نهگهر کهسیک له خهویدا جوزمه ببینی
له کاتیکدا چهک و نهسلهحهی پیبیت دوزمن دوچاری ترس و
بیگهرانی دهکات وه نهگهر جوزمهی بهبی چهک و نهسلهحه بینی
دوچاری خهه و پهزاره دهبیت. بهلام نهگهر جوزمهی چهرمی بینی
ژن دههینی.

چال لیکندهوهی چال لهخهودا سهروهتیکه که به فروفیل
بهدهست بیت، نهگهر لهخهودا له چالیکدا خوی شاردبیتهوه بهلام
رینگای دهربازبونی نهبی بهلگهی نهوهیه ناچاری دهگهن به کاریک که
بهفروفیل لی دهرباز دهبیت.

پیتی (ج)

چال (بیر) لیكدانهودی چال له خهودا ژنه. نهگهر كهسیك له خهویدا بینی له شوینیكددا چال ههل بکهنی نهوه داوای ژنهکات، نهگهر كهسیك له خهویدا بینی له ههلهکهدندی چالهکهدا كهسیك یارمهتی ددات له نیوان نهوو ژنهکهدا كهسیك پهیدا دهبیت كه به فرت و فیل ددهوی نهوو كهسه بنه هاوسهری پهك چونكه چال ههلهکهدنن مهكرو حیهلهیه ههر ودك پهاند ههیه لهویارهوه ((فلان بو فلان چاك ههلهکهدنی)) وه ناو له چالدا بهلگهی سهرووت و سامانی ژنه. نهگهر كهسیك له خهویدا بینی له چالیکدا یان بیریکدا ناو بخواتهوه نهوه لهسهرووتی ژن ددخوات. وه نهگهر كهسیك له خهویدا بینی ناوی خواردهوه له بیریک وه نهو بیرهش له خشت دروست کراببیت دیسانهوه خوارده له سهرووت و سامانی ژن.

چارشیو (عابا) عابا له خهودا داپوشینی ژنه. نهگهر كهسیك له خهویدا بینی وهك و ژن چارشیهودی لهبهرکردبیت نهوا کاریك دهکات كه لهوکاردا ههم خیری تیدایه ههم شهپ وه نهوکارهش خهلگی به ناپهسهندی دهزانن. وه نهگهر كهسیك له خهویدا بینی چارشیهو بدینتی وه یان بسوتینتی نهوا پهردهی ریزی خیزانهکهی به دراندن و شیواندن دهچیت.

چهقهل نهگهر كهسیك له خهویدا لهگهلهقهله شهپری کرد نهوا لهگهلهخزمهکانی خویدا شهپ دهکات. نهگهر كهسیك له خهویدا

بینی چه قه‌ل خوی تی هه‌لبسوی نه‌وا له هیج کهس ناترسی. نه‌گهر که‌سینک له خه‌ویدا بینی چه قه‌ل یاری بکات نه‌وا عاشقی زنی‌ک ددبیت. نه‌گهر که‌سینک له خه‌ویدا بینی گوشتی چه قه‌ل بخوات نه‌گهر نه‌خوش بیت چاک ددبیت‌ه‌ود وه نه‌گهر قه‌رزاز بیت قه‌رزه‌کانی دداته‌ود.. گوشت و نیسقانی چه قه‌ل له خه‌ودا به‌لگه‌ی سه‌روهت و سامانه.

چه‌وه‌نهر لیکدانه‌وه‌ی چه‌وه‌ندهر له خه‌ودا خه‌م و په‌زاره‌یه. نه‌گهر که‌سینک له خه‌ویدا بینی چه‌وه‌ندهر ده‌خوات به‌ نه‌ندازه‌ی نه‌وه‌ی که ده‌پخوات خه‌م و خه‌فه‌ت ده‌خوات، وه نه‌گهر که‌سینک له خه‌ویدا بینی چه‌وه‌ندهر له‌مال فری بداته دهره‌وه له خه‌م و په‌زاره دهر‌باز ددبیت وه هه‌روه‌ها هه‌ندی خه‌لک ده‌لین چه‌وه‌ندهر له خه‌ودا سودی که‌میک له زیانه.

چه‌ک (چه‌کی بانکی) نه‌گهر که‌سینک له خه‌ویدا بینی چه‌کی مۆرکراو یان واژۆکراوی پیدرا وه‌یان بیدۆزیت‌ه‌وه سه‌روهت و سامان په‌یدا ده‌کات.

چه‌گوش لیکدانه‌وه‌ی چه‌گوش له خه‌ودا پله‌وپایه‌و که‌وردبیه. نه‌گهر که‌سی له خه‌ویدا چه‌گوشیکی هه‌بیت ود یان که‌سینک بی بدات له‌گه‌ل سه‌رکرده‌یه‌کدا چاوپینکه‌وتن ده‌کات و داددنیشت و سودی لیددبات وه نه‌گهر که‌سینک له خه‌ویدا بینی چه‌گوشه‌که‌ی لیون بوو له چاوپینکه‌وتنی که‌وره پیاوان و دانیشتن له‌گه‌لیاندا به‌دوور ددبیت.

چاۋ : لەخەوی پیاویدا لێکدانەودی چاۋ بیابانیە کە بەهۆیەوه
 ، یگانە راست دەست نیشان دەکات وە چاۋی شین بیدعەیه وە چاۋی
 گەوره مندالە وە دووچاۋ دوو مندالە. وە ئەگەر کەسێک لە خەویدا
 بوسی کوێر بوود ئەووە ئەوکەسە گومراپە وە یان مندالی دەمریت.
 ئەگەر کەسێک لە خەویدا بینی چاۋیکی کوێر بوووە نیووی دینی
 لەدەست دەدات وە یان گوناھیکی گەوره بە یەکدەست یان بە یەک
 ھاج نەنجام دەدات وە یان نازاریک بەخۆی دەکات یان لەو کارانەیی
 بەبووندی بەووە ھەپە دوچارێ گرفت دەبێتەوہ.

چەتر ئەگەر کەسێک لە خەویدا بینی کە بەسەر سەریەوہ
 چەتریان گرتبێت ئەگەر شایستەیی دەستەیی پادشایەتی بێت ئەو
 دەبێتە پادشا وە ئەگەر شایستەیی پادشایەتی نەبوو ئەوہ پلەو پایەیی
 بەرز دەبێتەوہ. ئەگەر کەسێک لە خەویدا بینی چەتری پادشا
 بەدەستەوہ بێت لەلای پادشا خوشەویست و نازیز و گەورە دەبێت.

چەتە (رینگەر) لەخەودا لێکدانەودی چەتە پیاویکە
 کەگەن خەلکدا شەر دەکات. ئەگەر کەسێک لە خەویدا بینی
 چەتەیی بکات و سەرۆتی زۆری بەدەست ھینا بێت ئەو لەگەن
 پیاویک چاۋپیکەوتن دەکات کە بەلایەوہ نازیز و خوشەویستە و بە
 ئەندازەیی ئەوشتانەیی لێی سەندوہ سودی لێ وەردەگرت. ئەگەر
 کەسێک لە خەویدا بینی ژمارەیک چەتە لەدەوریدا گۆبۆبۆنەوہ
 بەلام نەتوانن شتیکی لێ بدزن ئەو دزۆری نەخۆشەکی
 لێدەردەکەوێت بەئەندازەیک کە چاۋەرۆانی مەرگی لێدەکرێت بەلام
 سەرئەنجام چاک دەبێتەوہ.

چەم (روبر) لەخەودا لیکدانهوهی چەمی گەوره پیاوی گەوردیه. ئەگەر کەسێک لە خەویدا بینی بچیتە چەمێکی گەوردو ساف ئەوا لەگەڵ پیاویکی گەورددا چاوپیکهوتن و دانیشتن ددگات. ئەگەر بۆ چەمێکی گەوره بڕوات کە ئاوهکەئێ لێن بێت و بنی ئاوهکە لیتە بێت ئەوا لیکدانهوهکەئێ پێچەوانەئێ ئەوهیه. ئەگەر کەسێک لە خەویدا بینی لەوچەمەدا نوقم بێت ئەوا بەلگەئێ ئەوهیه تاکاتی مەرگ لە خەم و پەژارە رزگاری دەبێت. هەرچەندە چەمەکە یان روبراکە گەوردتر و سافتر بێت ئەوپیواوه گەوردتر و پاکتر دەبێت. وە هەرچەندە لێن تر بێت ئەوا ئەوپیواوه ستم گەر تر دەبێت.

چوارپێ ئەگەر کەسێک لە خەویدا بینی چوارپێیهکی گرت و ئەو چوارپێیهی رام و دەستمۆ کرد بە ئەندازەئێ ئەوه لە پیاوی بیابان نشینەوه سودی پێ ددگات. وە ئەگەر کەسێک لە خەویدا بینی کۆمەلێک لە چوارپێ بیابانیەکان لە بەردەمیدا بوون هەمووشیان رام و مائی بن، گروپێ لە خەلکی بیابان نشین گۆئ رایەلئ ئەو پیواوه دەبن.

چیرۆک ئەگەر کەسێک لەخەویدا چیرۆک بۆ خەلکی بگێریتەوه بەلگەئێ ئەوهیه لە دەستی ستمەکاران و زۆرداران پارێزراو دەبێت.

چیشت لێنەر ئەگەر کەسێک لە خەویدا چیشت لئ بنیت و خواردنی خۆش دروست بکات ئەوا لەلایەن پاشاوه سودو قازانجی پێدەگات. ئەگەر خواردنی ناخۆشی دروست کرد لیکدانهوهکەئێ پێچەوانەئێ.

چەناگە لىككەنەودى چەناگە لە خەودا گەورەى ھۆز و خاودن
ئارە، نەگەر كەسىك لە خەويدا بىنى چەناگەى گەورە و پان بىت لە
بەنش خزم و خویش و خىزانەكەيدا لاسار و نەقام دەبىت. ئەگەر
كەسىك لە خەويدا بىنى لە چەناگەى ھەو خوين بىتە خوار، بە
نەدازدى ئەو خوينە لە گەورەى ھۆزەكەيانەوہ زىانى پى دەگات.

چۆلەكە نەگەر كەسىك لە خەويدا بىنى راوى بىچۆہ
چۆلەكە بكات و ملپان ھەئىكەنى و بىانخاتە ناو كىسەى گەوہ دەبىتە
مامۆستای مندالان و زۆر بە توندى پەرورەدىان دەكات (واتە بە
رەقى لەگەئيان دەجولتتەوہ). وە ئەگەر كەسىك لە خەويدا بىنى
چۆلەكەى سور راو بكات ئەوا ژنىكى جوان دەھىنى. وە ئەگەر كەسىك
لە خەويدا بىنى چۆلەكەى زەرد راو بكات ژنىكى نەخۆش و ڤەنگ
زەرد دەھىنى.

چىنگ نەگەر كەسىك لە خەويدا بىنى وەك و بالئەدە شكار
چىەكان چىنگى ھەبىت لە كاروكاسىبى و بژىوى رۆژانەيدا بەھىز دەبى
و بەسەر دوژمنەكانىدا زال دەبىت. وە ئەگەر كەسىك لە خەويدا
بىنى چىنگى بالئەدەكانى بەدەستەوہ بىت بە ئەندازەو نرخی ئەو
بالئەدەى سوڤو ھازانجى پى دەگات.

چىمەن (سەوزەلانى) لىككەنەودى چىمەن زار لە خەودا
دىنى پىرۆزى نىسلام و موئلمانىيە. ئەگەر كەسىك لە خەويدا بىنى
خاوەنى چىمەنەكە كەسى تر بوو وە ئەو تەماشای كرد ئەوا لەگەل
كەسانى چاوكەوورەدا دەبىتە ھاوړى. ئەگەر كەسىك لە خەويدا بىنى

له چیمه‌نی خۆیدا ده‌گهریت له کاروباریدا خوش گوزهرانی و فراوانی په‌یدا ده‌بی و سه‌ره‌نجامی به‌ خێرو چاکه‌ ده‌بییت.

چرا کرمانی ددلی له‌خه‌ودا لیکدانه‌وه‌ی چرا خزمه‌ت کاری ماله‌ هه‌ندیك له‌ لیکدهره‌وانی خه‌ویش نه‌لین نه‌گهر که‌سینک له‌ خه‌ویدا بینی چرایه‌کی پاک و روشن داگیرسابیت که‌پبانوی ماله‌که‌ ژنیکی دروست کار و خوش ره‌فتار ده‌بییت. نه‌گهر که‌سینک له‌ خه‌ویدا بینی چراکه‌ کز و تاریک بسوتی نه‌وا که‌پبانوی ماله‌که‌ پان خزمه‌ت کاره‌که‌ دووچاری ره‌نج و نازار ده‌بییت وه‌ نه‌گهر که‌سینک له‌ خه‌ویدا بینی چراکه‌ بکوژیته‌وه. که‌پبانوی نه‌و ماله‌ ده‌مریت.

چلک نه‌گهر که‌سینک له‌ خه‌ویدا بینی جلوه‌برگی بیس و چلکنی له‌به‌ردابوو نه‌وانه‌وکه‌سه‌ خرابه‌ کار و گوناهاکاره‌ وه‌ هه‌رکه‌س بینی جلوه‌برگی چلکن وه‌یان هه‌رشتیکی تر بیس بیی دین و دنیا‌ی خراب ده‌بییت، وه‌ نه‌گهر که‌سینک له‌ خه‌ویدا بینی جلوه‌برگی به‌هوی مردوه‌کانه‌وه‌ بیس ببیت به‌لگه‌ی نه‌وه‌یه‌ له‌ دیندا خراب ده‌بییت به‌لام له‌ دنیا‌دا خوش به‌خته‌وه‌ر و کامه‌رانه‌.

چیشته‌خانه چیشته‌خانه له‌خه‌ودا ژنیکی خزمه‌تکاره‌ نه‌گهر ببینی له‌ماله‌که‌ی خۆیدا مه‌ته‌به‌خیکی له‌ خشتی قور دروست کرد ژنیکی دیندار دینن وه‌ نه‌گهر له‌گه‌ج و خشت دروستی کرد نه‌و ژنه‌ بن دین ده‌بی وه‌ نه‌گهر له‌ خه‌ودا بزانییت نه‌و چیشته‌خانه‌یه‌ خوی خاوه‌دنی نییه‌ و که‌سینکی تر خاوه‌دنیه‌تی خێرو شه‌ری نه‌و چیشته‌خانه‌یه‌ بو خاوه‌نه‌که‌ی ده‌گهریته‌وه‌

چاگه گردن لیكدانه و دی چاگه كردن له خه ودا، گه و ره یی و
پله و پیا به له دنیا داو پاداشت و مرگرتنه له رۆژی كۆتاییدا.

چیلگهی ددان له خه ودا لیكدانه و دی چیلگهی ددان چاك نیه
چونكه ددانه كان له خه ودا خیزانی بینهری خه و ه كه یه وه چیلگه كه ش
ودك و گسكیك وایه كه ددریت له خیزانه گهی. وه ههر كه س ببینی
له خه ویدا چیلگه بدات له ددانی به لگهی نه و هیه به نه ندادزی نه و
پیسیهی له ددانه گانه وه دهر دههینریت له سه روحت و سامانی
خیزانه گهی كه م دهیته وه.

چلم بینینی چلم له خه ودا منداله. نه گهر كه سیك له خه ویدا
بینی چلم چو بیت له جلو به رگه گهی به لگهی نه و هیه كورچی
ده بیت، وه نه گهر كه سیك له خه ویدا بینی چلم به لوتیدا بیته
خواره وه نه ووا به لگهی نه و هیه كه كچیكى ده بیت. نه گهر كه سیك له
خه ویدا بینی چلم بدات له ژنه كه یه وه نه ووا ژنه گهی حامیله ده بیت
به لام ژنه گهی نوقسان ده بیت وه نه گهر كه سیك له خه ویدا بینی
ژنه گهی چلمی لی بدات كورچی ده بیت، نه گهر كه سیك له خه ویدا بینی
چلم بدات له قاپی هاوستیكه یه وه نه ووا له گه ل ژنی هاوستیكه یدا
سه رگهرمی كاری فه ساد ده بیت، وه نه گهر كه سیك له خه ویدا بینی
چلم بدات له جیگهی خه و پیا و یكه وه له گه ل ژنه كه یدا خیانه ت و
فه ساد ده كات. وه نه گهر كه سیك له خه ویدا بینی چلم بخوات نه ووا
سه روحتی ژن ده خوات.

چرۆ چرۆ بینین له خه ودا نه گهر له وهرزی خویدا بیت خیرو
چاگه یه. چرۆی دره خته كان به لگهی فه سی خوش و خه نده داره.

ئەگەر كەسك لە خەويدا بينى چرۇ و خەندە بۇن بكات نەوا
خەلكى باسى لىنوه دەكەن و وەسقى دەكەن.

پیتی (ح)

حاجی لهق لهق لیكدانهوی لهق لهق له خهودا پیاوی بی نازار و دوور بینو ئەسل زادهیه. ئەگەر كهسیك له خهویدا بینی لهق لهقی ههبیئت لهگهڵ پیاوی بی نازار و دوور بین و ئەسل زادهدا دادەنیشیئت. وه ئەگەر كهسیك له خهویدا بینی لهق لهق بهسهربانهكهیهوه بنیشیتهوه ئەوا سهروك یان گهورهیهك دیت بو مائی. ئەگەر كهسیك له خهویدا بینی لهق لهق بكوژیئت ئەوا دوژمن بهسهریدا زال دەبیئت.

حهئوا لیكدانهوی ههئوا له خهودا مائی حهرامه كه له دهستی پاشادابیئت وه ههئوای وشك غه م و پهژارهیه لهبهر زهردی زهعهفرانهكه تییدا بهكار برابیئت.

حهمالی لیكدانهوی حهمالی له خهودا زۆری گوناھ و تاوانه. ئەگەر كهسیك له خهویدا بینی حهمالی بکات به ئەندازهی نهو بارهی كه به كۆلیهوهیه خه م و پهژارهو نارهحهتی بی دهگات.

حهوز بینینی ههوز له خهودا ژانایی و داناییه. ئەگەر كهسیك له خهویدا بینی خۆی له ههوزدا بشوات له كارهكانیدا سهركهوت و دهبیئت و له گوناھ و تاوان دهست ههئدهگرئ، ئەگەر كهسیك له خهویدا بینی ههموو ئاوی ههوزهكه بخواتهوه و بهلایهوه سازگار بوو تهمهنی به سهلامهتی دهباته سه ر و سهروهتی زیاد دهگات و ئەگەر ههز له زانست بکات زانستی زیاد دهگات.

حەب خواردن ئەگەر کەسێ لەخەویدا بە مەبەستی چارەسەری نەخۆشی حەب بخوات وە ئەو حەبەنە بێتە هۆی چارەسەرکردنی ئەوا لە کاروبارەکانیدا سودو قازانج دەبینی وە ئەگەر سودی لە حەبەکان نەبینی ئەوا لیکدانەوهی پێچەوانە دەبێت.

حەج کردن : ئەگەر کەسێک لە خەویدا بینی بۆ حەج دەپروات بەلگەی نەومێه کە خواوەند سەرکەوتوی دەکات لە چوونی بۆ حەج کردن. وە ئەگەر نەخۆش بێت ئەوا شفا پەیدا دەکات، وە لە شتێک بترسی پارێزراو دەبێت. وە ئەگەر قەرزار بێت قەرزه‌که‌ی دەداتەوه. وە ئەگەر لەسەفەردا بێت بەبێ زیان دەگەرێتەوه. ئەگەر لەخەودا ببینی بۆ حەج دەپروات بەلام نەتوانی مەراسیم و کارەکانی ئەوئ ئەنجام بدات بەلگەی ئەوهیه تەمەنی درێژ دەبێت و کاروبارەکانی رێکبەند دەبن.

حەرەم حەرەم بە زمانی تازی و عەرەب بە واتای چینگە ی نارام و شوینی ئاسایشه. ئەگەر کەسێک لە خەویدا بینی لە حەرەمی کەعبەدا بێت لە ئاھات و بەلای دۆنیا پارێزراو دەبێت و بەرەو حەج بەرێ دەگەوێت.

حساب ئەگەر کەسێک لە خەویدا بینی حساب دەکات وەیان لەگەڵ کەسێکدا حساب بکات دەگەوێتە ناو رەنج و نازارەوه و دوجاری کاریکی ناشیرین دەبێت و خەلکی تانە ی دەدەن.

حەوشە (دیوار) ئەگەر کەسێک لە خەویدا بینی بچیتە ناو حەوشەوه، لە شەری دۆژمنان پارێزراو دەبێت، ئەگەر کەسێک لە

خەويدا بىنى لە ھەوشەو ەبىتە ەرەو ە وان كەسى لە ھەوشە
ەرى بكات، ەزمن بەسەرىدا زال ەبىت.

ھوقە (قاپى بچوكى خشل و گەھەر) لىكدانەودى
ھوقە لە خەودا زن وان كەنىزەكە. ئەگەر كەسىك لە خەويدا بىنى
ھوقەى تازەى كرى وان كەسىك پىى بدات ئەوا زن ەھىنىت وان
كەنىزەكىك ەكرىت. ئەگەر كەسىك لە خەويدا بىنى ھوقەكەى
بشكى وان ون ببىت زنەكەى لىى جىا ەبىتەو ە وان ەمرىت.

ھجامەت كار (خوين گر) ئەو جۇرە خوينگرە
بەمەبەستى ەوزىنەو ە پشكنىنى خوين لە خەلكىدا ەكرى ئەگەر
كەسىك لە خەويدا بىنى كە خوين گرىكى نەئاسراو لە جىگەىەكى
نامۇدا خوينى لى بگرىت ئەوا كتىب ەنومى و ەبىتە والى
ھوكومەت. ئەگەر كەسىك لە خەويدا بىنى ەستىك خوينى لى
بگرى ئەمانەتىكى پى ئەسپىرى، و ە ئەگەر كەسىك ە خەويدا بىنى
ەوزمنىك خوينى لى بگرىت لە شەرى ئەو كەسە پارىزراو ەبىت و
لە پەزارە ەوور ەكەووتەو. و ە ئەگەر ئەوكەسە لاوبىت
لىكدانەو ەكەى ەمر واىو ئەگەر پىرىش بىت پلەو پاىەى ەست
ەكەووت.

ھجرالاسود (بەردىكى رەشى دىوارى مالى خواپە) ئەگەر
كەسىك لە خەويدا بىنى ەست بەنى بەو (ھجرالاسود) دا لە
خەلكى ەرەبستانەو ە سودو قازانجى پىدەكات. ئەگەر كەسىك لە
خەويدا بىنى (ھجرالاسود) لەجىى خوى ەلېكەنى بى مەزھەب و
بى باو ەبىت. و ە ئەگەر كەسىك لە خەويدا بىنى (ھجرالاسود)

لهسەر جی خوی دابنی دیسانهوه بو ریگی راست و رهوان دهگهریتهوه.

حیکمهت (زانست و دانایی) نهگهر کهسیک له خهویدا بیینی حیکمهت و زانست بخوینیت له قورئان خویندندا سهرکهوت و دهبیت. نهگهر کهسیک له خهویدا بیینی کتیب دهربارهی زانست و دانایی بکریت نهوا قورئانیک دهکریت، وه نهگهر کهسیک له خهویدا بیینی کتیبیکی حیکمهت و دانایی بسوتینی دینی لاواز و خراب دهبیت.

حهوزی کهوسهر نهگهر کهسیک له خهویدا بیینی حهشر ههئسابی و خهئک لهدهوری حهوزی کهوسهر کو بکهنهوه بهلگهی نهودهیه که پاشایهک دپته سهر حوکم له نیوان خهئکیدا به ویزدان و دادوهر فهрман رهوای دهکات. نهگهر کهسیک له خهویدا بیینی جامیک له ناوی حهوزی کهوسهر بخواتهوه به ئیمان و باوهرهوه له دنیا دهردهجیت. وه نهگهر کهسیک له خهویدا بیینی له دهورو بهریدا حهوزی کهوسهر بسورپتهوه و داوای ناو بکات بهلام ناوی پینهدهن بهلگهی نهودهیه لهگهئ بنهمالهی پیغه مبهردا (د. خ) دوزمنایهتی دهکات، نهگهر کهسیک له خهویدا بیینی پیغه مبهردا (د. خ) ناوی پی بدات و بیخواتهوه له شفاعهتی نهو پیغه مبهردا (د. خ) بههره دهبات.

پیتی (خ)

خانوی لیکندهوی خانوی تاك و تنها له خهودا ژنه نهگهر كهسیك له خهویدا بینی خانویان دهرگای خانوهکه له جیی خوی بهرزبکاتهوه نهوا ژنیکی میهرمان دهینیت که خهرجیهکهی ژنهکه دهیگریته نهستو وه رهنکه ژنهکشی حامیله بییت. نهگهر كهسیك له خهویدا بینی بهدهرگای تازهدا برواته ژورهوه ژن دهینیت و دهوله‌مهند دهبییت. نهگهر بینی خانویهکی تاك و تنها و گهچکاری کراو بییت وه نهزانی کی خاوهنی خانوهکهیه نهوا دهریت وه نهگهر كهسیك له خهویدا بینی رای کرده ناو خانویکهوه و دهرگای خانوهکه کلیل نه‌دات وه نهو خانوهش خانوی کهسینی تربوو نهوا له‌غم و پهژاره رزگاری دهبییت وه نهگهر نه‌خوش بییت چالاک دهبیتهوه به‌لام نه‌گهر كهسیك له خهویدا بینی دهرگای خانوهکهی خوی شکاند له کهسیکهوه سه‌روه‌تی پیده‌گات.

خاج (صلیب) : نه‌گهر كهسیك له خهویدا بینی خاج بکریت وه یان كهسیك پینی بدات به‌لگی نه‌وهیه که له دین و باوه‌ری نهو کهسه‌دا کم و کورتی تیدایه‌و هه‌زی له گونا‌هو کافر‌یه. نه‌گهر كهسیك له خهویدا بینی خاجی له‌مل کردبییت نهوا دین و نیمانی راسته‌قینه‌ی نیه. نه‌گهر كهسیك له خهویدا بینی خاج په‌رستی بکات نهوا شه‌ریک بو په‌روه‌ردگار دروست ده‌گات.

خهم و په‌ژاره : لیکندهوی خهم و په‌ژاره له خهودا شادی و خوش حالیه. نه‌گهر له خهم و په‌ژاره رزگاری بوبییت نهوا گره‌فتاری

خەم و پەژارە دەبیت. وە ئەگەر کەسێک لە خەویدا بینی غەمگین و پەژارەبێت ئەوا خۆش حال و شاد دەبیت.

خەلکی ئەگەر کەسێک لەخەودا ببینێ خەلکی جل و بەرگی سەوز یان سپی یان لەبەرکردبێت بەلگەی ژیانی خۆش و کامەرانییە، ئەگەر ببینێ بەرگی خەلکی رەش بێت لێکدانەوهکە ی پێچەوانە دەبیت، ئەگەر ببینێ خەلکی بەرگی گەورە یان لەبەردابیت بەلگە نیعمەتی زۆر و ژیانی کامەرانییە.

خەلۆز لێکدانەوهی خەلۆز لە خەودا سامانی حەرامە. ئەگەر کەسێک لە خەویدا بینی لەشوینیکدا خەلۆز بەدەست بێت وەیان کەسێک پێی بدات ئەوا سەرۆتی حەرام بەدەست دێت. ئەگەر کەسێک لە خەویدا بینی خەلۆز بختە ناو ناگرەوه ناگرەکه داگیرسا بەلگەی ئەوێه کە بەسەرۆتی پاشا مامەتە لەگەڵ پاشادا دەکات و سود لەو مامەتەیه دەکات، ئەگەر کەسێک لە خەویدا بینی جل و بەرگەکی یان لەشی بە خەلۆز رەش بێت ئەوا لەلایەن پاشاوه نازار و ئەشگەنجە ی دەکات.

خەنجەر ئەگەر کەسێک لە خەویدا بینی خەنجەری بەدەستەوه بێت لەگەڵ کەسێک دوژمنایەتی دەکات. ئەگەر کەسێک لە خەویدا بینی خەنجەرەکی بشکێت یان ون بێت جەنگ و ناکۆکیان تەواو دەبیت و ناشت دەبنەوه. ئەگەر کەسێک لە خەویدا بینی خەنجەر بەتەنیا بەبێ چەک و ئەسلاحە ی تر بە دەستیەوه بێت لەوکارەدا مەبەستی ئەنجام دانێتی یارمەتی دەدرێت. ئەگەر کەسێک

له خهويدا بينى له گهڼ خه نجر دا چهكى ترى به دهسته وه بوو
به سهر دوژمندا زال ده بئيت و كارو باره گانى ريك بهند دهبئيت.

خهنده ليكدانه وهى خهنده له خه ودا غم و په ژارديه. نه گهر
كه سيك له خه ويدا بينى به قاقا پي بكه ني خهم و په ژاردگانى زياد
دهكات. نه گهر كه سيك له خه ويدا بينى هيواش پي بكه ني خهم و
په ژارده گانى كه م ده بنه وه.

خه سانندن نه گهر كه سيك له خه ويدا بينى خو ي بخره سي ني
به لگه ي نه وه يه له كاتى شهر كردن له گهڼ دوژمندا لاواز و زه بوون
ده بئيت به لام حهز له په رستنى خودا دهكات. نه گهر كه سيك له
خه ويدا بينى كه سيكي نه ناسراو پاك و دروستكار خه سابئيت و له
چوارچيوه ي زانست و زانياريدا قسه بكات به لگه ي نه وه يه كه
نه وكه سه فريسته يه و بانگى دهكات بو ريگاي راست و ديندارى
مزه دى پي ده دات چونكه فريسته گان شه هوه تى پياويان نيه وه نه گهر
له قسه گانيدا زانست و حيكمه تى تيدا نه بئيت فريسته نيه. نه گهر
كه سيك له خه ويدا بينى كه سيكي ناسراو خه سابئيت هر نه وه ي له
خه وه كه يدا ده بيبي ني چاك و خرابى په يوه ندى به كه سه كه وه هه يه.

خهرته له خهرته له خواردن له خه ودا نيگه رانى و خهم و
په ژارديه يان كه م بوونى دارايى يان نه خوشيه.

خهرمان بينينى خهرمان له خه ودا به لگه ي پياويكه به رهنج
و زه حمه ته وه سهروه ت كو ده كاته وه و به بي هوده بو ژنه كه ي خهرج
دهكات نه گهر كه سيك له خه ويدا بينى خهرمانى خه له (گهنم)
بكرئ وه يان كه سي پي بدات ژن ده هيني وه هه نديكيش ددلين

لهگەر پیاویکدا چاو پیکهوتن دهکات که به زحمهتهوه سهرووت و سامان بهدهست دهیئی.

خهلیفه نهگەر کهسیک له خهویدا بیئی خهلیفه خوشحال و رو خوش بیئ و لهگهئیدا به نهرمی و میهرهبانیهوه لهگهئیدایه وه قسه بکات نهوا خیری دین و دونیایی پی دهگات. وه نهگەر کهسیک له خهویدا بیئی خهلیفه فرمانی نهنجام دانی کاریک له کارهکان بدات بهسهریدا نهوا پلهو پایه بهدهست دینی وه نهگەر کهسیک له خهویدا بیئی بچیئ بؤ مالی خهلیفه نهوا دهبیته نزیکهکان و هاورپکانی خهلیفه. نهگەر کهسیک له خهویدا بیئی خهلیفه شتیک له نیعمهتی دونیایی پی ببهخشیت نهوا دهبیته کهسه بهناو بانگهکان و پلهو پایهی زیاد دهکات.

خهپار لیکدانهوهی خهپارلهوهرزوی خویدا بیستی قسهی خوشه یان ژنیك حزی لی دهکات. نهگەر لهوخهپارهی خوارد بهلگهی نهوهیه بهنارهزووهکانی دهکات و دلیکدانهوهی خهپار چه مەریش هه رهه مان شیویه.

خهتهنهگردن نهگەر کهسیک له خهویدا بیئی کهسیک خهتهنهی بکات نهوه به سونهت و ریبازی پیغه مپهر (د. خ) کاردکات. نهگەر کهسیک له خهویدا بیئی جوان خهتهنه نهکرابی بهلگهی نهوهیه سهرووت و سامانی دونیایی زیادیدهبیئ. نهگەر کهسیک له خهویدا بیئی خهتهنه بکات سونهتیک نهنجام ددات که له گوناهاهکان بهدوری دهخات. نهگەر کهسیک له خهویدا بیئی لهکاتی خهتهنهکردندا خوینی لی هات تۆبه له گوناهاهکانی دهکات.

ئەگەر كەسنىڭ لە خەويدا بىنى لەكاتى خەتەنە كىردنە كەيدا سەيرى
خەتەنە كە بىكات دۇچارى خەم و پەزارە دەبىتەوہ.

خەنە كىرمانى دەلى ئەگەر كەسنىڭ لە خەويدا بىنى دەست
و قاچى خۇى خەنە بىكات، خىزم و خۇيش و ئەندامانى خىزانى خۇى
ئارايشت و جوان دەكات بەلام بۇ قىيامەت و دونىاي باش نىہ.

خەوتن لىكەندەوہى خەو لە خەودا بۇ كەسى خەوت و وەيان
بۇ كەسى كە ترس و ھەراسى ھەبى ئاسايشى و ئارامىہ. ئەگەر
كەسنىڭ لە خەويدا بىنى كەسنىڭ لەسەر تەختە خەويك يان
دۇشەككىك خەوتو بىت پەلو پاىەى دەست دەكەويت بەلام لە كارو
بارى دىن و پارىزگارى بەدور دەبىت چۈنكە خەوتن لە كاروبار دىندا
غافل بوون و بى ناگايىہ. ئەگەر كەسنىڭ لە خەويدا بىنى لە
جىنگايەكى تەسك و خراپدا خەوت و بىت ئەوہ بەلگەى لارو خراپى
ئەو كەسەپە.

خۆرو ھەسارەگان : بىننىنى خۆر لەخەودا پادشاىەكى
گەورەپە، مانگ وەزىرى پادشا، زوھرە ژنى پادشا وە عەتارد نوسەر و
پاويژكارى پادشاىە وە مەرىخ سوپاسالارى پادشاىە وە ئەستېرەگانى
تر سوپاكەى ئەون ئەگەر بىننى خۆرىكى پاك و پوناك ھەلھات وە
تىشك بۇ خانوہكەى ئەو بەاويژئ لەخىزمەگانى خۇى ژن دىنى، ئەگەر
بىننى ھەور يان شتىكى تر بەرى خۆرى گرت حالى پادشا خراپ و
وېران دەبن. ئەگەر بىننى لە لىلى يەوہ بىتەدەر پوناك بىتەوہ پادشا
نەخۇش دەكەويت بەلام خىرا چاك دەبىتەوہ وە ئەگەر بىنى بە
تىشكى خۆرەوہ خورى پستراو يان شتىك ھەلئاسرابو وە ئەو چىنگى

لەو شتە گیرکرد لەلایەن پادشاوە هیزوتوانای پێ دەگات وە ئەگەر ببینی خۆرو مانگو ئەستێرەکان هەمویان لێل بون بینەری خەوێکە توشی دەردی سەری و ماندوبون دەبێت.

خواردەمەنی : لێکدانەوهی خواردەمەنی بەتام و بۆن خۆشەکان لە خەودا چاکی و چاکە خوازێیە وە خواردەمەنیە نا چۆر و ناخۆشەکان بەلگەی شەپ و خراپە. خواردنی سیر و پیاز لە خەودا بەلگەی خەم و پەژارە و خراپی کاروبارە. وە ئەگەر کەسێک لە خەویدا بینی خۆراکی تال و ناخۆش بخوات دوچارى هەزاري دەبێتەوه.

خواردن دانیاڵ (ع) دەلی لێکدانەوهی خواردن لە خەودا سێ لایەنی هەیە. هەر خواردنێک بێ ناکام بێت بەلگەی نازار و خەم و پەژاردیە. خواردنی ترش بەلگەی نەخۆشیە، وە خواردنی شیرین بەلگەی ژيانى خۆش و کامەرانیە.

خوئ : لێکدانەوهی بینینی خوئ لەخەودا سەرۆتە، ئەگەر ببینی خوئی سپی هەبێت، سەرۆت بەدەست دەهێنێ، ئەگەر ووردە خوئی هەبێت، دەبێت بە زاهیدو خواپەرست هەندیکیش دەلێن بینینی خوئ لەخەودا بەلگەی شەپ و ناکۆکیە.

خوین ئەگەر کەسێک لە خەویدا بینی بەبێ زام و برین خوین لە لەشی هاتە خوار بەلگەی ئەومێه کە ئەگەر بەرتیل خۆربێت بەرتیل وەردەگرێت وە ئەگەر بەرتیل خۆر نەبێت زەرەر و ژيانى پێدەگات. وە ئەگەر کەسێک لە خەویدا بینی برین بەلەشیەودیه و خوینیان لیبێت ئەو کەسە دوچارى پەژارەو غەم و

زيان دەبىتەو، ئەگەر كەسنىڭ لە خەويدا بىنى كەسنىڭ بە شمشىر
لە لەشى بدات و خوينى لىبىتە خوار ئەوا خەلگى بە خراپە باسى
دەكەن و سەرزەنشتى دەكەن بەلام خىرو پاداشتى بۇ ئەو كەسە
دەبىت. ئەگەر كەسنىڭ لە خەويدا بىنى لەوجىيەى كە زام و برىنە و
خوينى لىبىتە خوار و جلو بەرگەكەى پىس بكات ئەوا لە رىگەى
نارەواو سەررەت و سامان بەدەست دىنىت.

خۇرئاوابون لىكدانەوۋى خۇرئاوابون لەخەودا باش نىيە
چونكە شوپىنى ناوابونى خۇرە.

خىگە خىگەى شىرو ماست لە خەودا بەلگەى پىاويكە
كەسەررەت و سامانى خەلان لە كارگەلى وەك كاروان سوار و مزگەوت
و پرددا خەرج دەكات. وە خىگەى ھەنگوين پىاويكە زانايە كە زانست
خىرى خەلگى دەكات و نامۇژگارى خەلك دەكات. ئەگەر كەسنىڭ لە
خەويدا بىنى خىگەى ھەبىت وە يان كەسنىڭ پىنى بدات لەگەن
پىاوى لەو جۇرە دادەنىشىو دەبىت بە ھاوپى و خىرى لى دەبىنىت.
ئەگەر كەسنىڭ لە خەويدا بىنى خىگەى لەت لەت كەرد وەيان ونى
بكات لەگەن ئەو جۇرە پىاودا جيا دەبىتەو.

خىرگەردن (صدقە گەردن) ئەگەر كەسنىڭ زانا لەخەودا
بىنى خىر دەكات ئەوا لە ژيان و تەمەنىدا سودو قازانچ بەخەلگى
دەگەيەنىت، ئەگەر پادشايەك بىنى خىرو خىرات بكات ئەوا
دادپەرۋەرى يەكەى ھەموو خەلگى دەگىتەو.

خىمە ئەگەر كەسنىڭ لە خەويدا بىنى خىمە بۇ خۇى
دروست بكات وەيان كەسنىڭ خىمەى بۇ ھەلبدات و لە خىمەكەدا

دانیشت نهگەر لهشکری بیټ به ئەندازهی بچوکی و گهرهیی نهو
خیمهیه سهرومت و سامان بهدهست دینیت. وه نهگەر بازرگان بیټ
بۆ سهفهردهروات و سهرومت و سامانی زۆر بهدهست دینیت. نهگەر
خیمهیه رهش و گهره ههڵ بدات دوجاری خهم و پهژاره دهبیتهوه وه
نهگەر کهسیک له خهویدا بینی خیمهیه دراو یان کۆنه ههڵبدات
زههروو زیانی لیدهگهوی.

خوم لیكدانهوهی خوم له خهودا ژنیکه که لهلایهن نهو ژنهوه
به ئەندازهی چاکی و بهکهلکی نهو خومه سود بهو ماله دهگهیهنی.
خوتبهدان نهگەر کهسیک کهخۆی لایهنگری زانست بیټ له
خهویدا بینی بجیته سهر مینبهر و خوتبه بدات نهوا عیزهت و
گهرهیه دهست دهگهویت. وه نهگەر لایهنگری خوتبه و مینبهر بیټ
بهلگهی نهوهیه ماوهیهکی دوروو درێژ بۆ سهفهردهروات و نهگهری
دژواری تیدایه بۆی. نهگەر کهسیک له خهویدا بینی سهرمایهدار
بیټ لهوانهیه ههزار بکهویت. وه نهگەر کهسیک له خهویدا بینی
نهزان بیټ لهوانهیه له نیوان خهلکیدا رسوا ببیټ. وه نهگەر کهسیک
له خهویدا بینی ناموسلمانیک خوتبه بدات بهلگهی نهوهیه
موسلمان دهبیټ.

خوری بینینی خوری لهخهودا بهههر شیوهیهک بیټ رزقو
رۆزی حهلاله، خوری نهپرستراوه چاکتره وه نهگەر بینیت خوریت
ههبیټ یان کهسێ پێی دایټ یان کریت بهو ئەندازهیه سهرومتو
سامان بهدهست دینیت.

خنگاندن ئەگەر كەسئىك لە خەويدا بىنى كەسئىك
دەيخنكئىنئىك بەلگەى ئەوئەبە غەمگىن دەبئىت.

خورما خورما لەخەودا سەرئەوت و سامانە، ئەگەر بىنى
خورما بخواى زانئىتى زىاد دەكات ئەگەر بازرگان بئىت سەرئەوتى زىاد
دەكات ئەگەر خورما بخواى و ناوگەكەى فېرئ بىت ياساكانى دىن
ئەنجام دەدات وئەگەر بازرگان بئىت لەدووروى و رپاكارى
دوور دەگەوئەتەو

خشت لئىكدانەوى بىنىنى خشت لە خەودا سەرئەوتى زىادە و
كۆكراوئەبە هەرئەوئە لئىكدانەوى هەر خشتئىك هەزار درەمە. ئەگەر
كەسئىك لە خەويدا بىنى خشت بېرئىت و دروستى بكات وئە
خشتەش وشك بوئەو بە ئەندازەى ئەو خشتە سەرئەوت بەدەست
دئىنئى. ئەگەر كەسئىك لە خەويدا بىنى خشت بەدەستئەو بگرئىت
وئەيان كەسئىك بئى بىت هەزار درەم بەدەست دئىنئىت وئە
كەسئىك بئى دەدات. ئەگەر كەسئىك لە خەويدا بىنى خشتئىكى زۆرى
بۆ كۆكراوئەتەو ئەو سەرئەوت و سامانى زۆرى بۆ كۆ دەبئىتەو.

خوراندن (ئالۇش) ئەگەر كەسئى لە خەويدا لەشى ئالۇش
بكات ئەو لە وئەزە و ئەحوالى خزمەكانى ئاگادار دەبئىت و لەوانەو
دوچارى غەم و پەژارە دەبئىتەو.

خەوش و خال (زىل) بىنىنى خۆش و خال لە خەودا بۆ
گشت خەلئى سەرئەوت و سامانە. ئەگەر كەسئىك لە خەويدا بىنى
خۆش و خالى بەردەرگا كەيان زۆر بئىت وئەيان لە نئەوان خۆش و
خالدا نئىشتەجئى بوئى ئەو بە ئەندازەى ئەو خەوش و خالە سەرئەوت

سامان بەدەست دېئىت. ئەگەر كەسك لە خەويدا بىنى
 خەوشەخال (با) بىبات وە يان ناگرىك بىسوتىنى ئەوا پادشا دەست
 بەسەر سەرودەت و سامانەكەيدا دەگرىت. وە ئەگەر كەسك لە
 خەويدا بىنى خەوش و خالەكەى لە ژېر قابامەيەكدا وە يان
 تەنورىكدا بسوتىنى ئەوا سەرودەت و سامانەكەى خەرچ دەكات.

خۇل (خاك) خاك لە خەودا ج كەم بىت، يان زۆر پارو
 درەمە. ئەگەر كەسك لە خەويدا بىنى لەبەر دەرگايەك خاك و
 خۇل ھەبوو بە ئەندازدى ئەو خاك و خۇلە پاردى بەبى رەنج و
 زەحمەت دەست دەگەوئت. ئەگەر كەسك لە خەويدا بىنى بەسەر
 خۇلدا بىرات وە يان خۇل بىخوات وە يان خۇل كۆبكاتەو ئەوا سەرودەت
 و سامان كۆ دەكاتەو.

خۇلەمىش خۇلەمىش لەخەودا سەرودىتى پىرو پىرو
 پاشايە كە بۇ ھىج كەس نامىنىتەو. ئەگەر كەسك لە خەويدا بىنى
 خۇلەمىش كۆبكاتەو و لەناو بچى بەلگەى ئەيە سەرودىتى
 لەلەيەن پاشا پى دەكات بەلام بەدەستىەو نامىنىتەو.

خۇرە (پارچە - كەشى صوفى و دەرويش) : ئەگەر كەس
 كەشى پارو پاكى لەبەرگىدىن لە غەم و پەژارە رزگارى دەبى ئەتەر
 كەشى ناورىشى لەخەودا بىنى بۇ كەسك كە لە كەشى ناورىشى،
 لەبەر دەكات چاكە بەلام بۇ كەسنى پارسا پارىزكار خراپە و دەتەر،
 دەتازى لەخەودا بەلگەى سودو قازانجەو كەشى خورى بەلگەى
 بەھزى دىنە.

پیتی (د)

تارستان بېشەى درەختان ژنىكى بياپانييه، نهگەر ببينى بۇ
ئەو بېشەيه رۆشتن و بېشەكەش سەر سەوزبو وە درەختەكان ميوەيان
پېوہ بوو بە تايبەت لە وەرزی ميوەدا، ژنى داوا دەگات ئەسل و
نەسەبى ئەو ژنە بياپانييه دەبى وە لەو ژنەشەوہ خېرو قازانجى
دەست دەگەوېت وە نهگەر ئەو بېشەيهى بە خالى بىنى بەلگەى
خراپى و زيانە وە نهگەر ببينى لەو بېشەيهدا لە جېى درەختى ميوە
درك بوو وە ئەو دركانەش بۇ ئەو كەسە گەزندەبوون لە لايەن
ژنانەوہ دوچارى غەم و پەزارەو زيان دەبېت.

دان بەزەويدا ئەگەر لەخەويدا بىنى كەسىكى دا بەزەويدا،
بەسەر دوژمندا سەردەكەوېت، وە ئەگەر بىنى كەسىك ئەوى
بەزەويدا خست دوژمن بەسەر ئەودا زال دەبېت وە گەر بىنى بەرد
بتەقېنى بۇ كەسىكى تر قسەيهكى ناخۆش بە كەسىك دەلېت وە
هەندىكىش دەلېن ئەو كەسە بە تاوانى زينا تاونبار دەكرېت.

دان شتن ئەگەر لەخەودا ببينى دان بشوات بەلگەى ئەوہيه
پارە بۇ شتىك خەرج دەگات.

دانيشتن: ئەگەر كەسى لەخەويدا ببينى لەسەر زەوى دابنیشى
بەلگەى ئەوہيه لەسەفەردا سەر وەت بە دەست دېنى وەنەگەر ببينى
لەسەر زەوى دا بخەوېت، لېكدانەوہگەى هەر هەمان لېكدانەوہيه.

داس نه‌گەر کهسیک له خه‌ویدا بیینی داسی له‌ده‌ستابیت نه‌وه نامیریک دروست ده‌کات که‌به‌هۆیه‌وه سه‌رووت به‌ده‌ست دینن. نه‌گەر کهسیک له خه‌ویدا بیینی به‌داس دره‌ویکات به‌لگهی نه‌وه‌یه که به‌ره‌نج و زه‌حه‌ته‌وه سه‌رووت به‌ده‌ست دیننیت. نه‌گەر کهسیک له خه‌ویدا بیینی داسه‌که‌ی بشکیت وه‌یان ون ببیت نه‌وا له سه‌روه‌تی که‌م ده‌بیته‌وه و زیان ده‌بینن.

داو بینینی داو له خه‌ودا به‌لگهی فرت و فیله. نه‌گەر کهسیک له خه‌ویدا بیینی قاچی بوو به داوه‌وه نه‌وا گرفتاری فرت و فیله ده‌بیته‌وه، نه‌گەر کهسیک له خه‌ویدا بیینی قاچی له‌داو بویه‌وه لی‌کدانه‌وه‌که‌ی پی‌چه‌وانه‌یه.

داخ کردن له‌خه‌ودا داخ‌کردن په‌یدا‌کردنی گه‌نج و سه‌روه‌ته. نه‌گەر کهسیک له خه‌ویدا بیینی له‌شی داخ کرابیت به‌وه نه‌ندایه‌یه گه‌نج و سه‌روه‌ت په‌یدا ده‌کات وه نه‌گەر نه‌وه سه‌روه‌ته له ریگای خواوه سه‌رف بکات له روژی دوا‌یی له نه‌شکه‌نجه‌ی خودایی به‌دووور ده‌بیت به‌لام نه‌گەر نه‌وه سه‌روه‌ته له ریگایی خرا‌یی و نار‌ه‌وایی سه‌رف بکات دوو‌چاری نه‌شکه‌نجه‌ی خودایی ده‌بیته‌وه.

دانه‌ویله‌کان نه‌گەر کهسیک له خه‌ویدا بیینی دانه‌ویله‌کان ر‌ژابنه سه‌ر زه‌وی نه‌وا نرخه‌کانیان هه‌رزان ده‌بیت. وه نه‌گەر کهسیک له خه‌ویدا بیینی دانه‌ویله‌کان له جیکایه‌کدا هه‌لب‌گریت یان له جه‌والدا هه‌لب‌گریت نرخه‌کانیان زیاد ده‌که‌ن و گران ده‌بن.

داخ له دل نه‌گەر کهسیک له خه‌ویدا بیینی له‌سه‌ر ریگای خودا داخ له‌دل بوو به‌لگهی چاکیه. نه‌گەر کهسیک له خه‌ویدا بیینی

بۆ کاروباری دنیایی داخ له دل بیت ئەوا دل ئەبەستێ بە کاروباری
دونیاییهوه و له خۆی بایی دەبیت و دەربارهی دین بێ ناگا دەبیت.

دارچینی: ئەگەر کەسێک له خەویدا بینی دارچینی زۆری
هەبیت ئەوا دووچاری خەم و پەژارە دەبیت، وه ئەگەر کەسێک له
خەویدا بینی دارچینی بخوات ئەوا خەم و پەژارە زیاتر دەبیت.

دارلێدان کرمانی دەلێت ئەگەر کەسێک له خەویدا بینی
کەسێک دارکاری بکەن و خەلکی سەیری بکەن ئەوا ئەو کەسە دەبیتە
حاکمی گروپێک، وه ئەو ئەگەر ببینی کەس سەیری نەگات بە پلهو
پایه‌ی گەورەیی دەگات بەلام پشتمانی له دینه. ئەگەر کەسێک له
خەویدا بینی گۆشتی کەسێک بخوات کە کراوه به دارا ئەوا له
سەرۆت و سامانی ئەو کەسە کە بەسەر خەلکیدا حاکمە دەخوات
بەتایبەت ئەگەر ببینی نیشانه‌ی پێوه‌بیت. ئەگەر کەسێک له خەویدا
بینی بەداردا هەلیان واسبیت وه خوینی لێ بیت ئەوا توشی گوناھی
زۆر دەبیت و غەیبەت دەگات.

دارتاشی (نجاری) ئەگەر کەسێک له خەویدا بینی دارتاشی
دەگات ئەو کەسە خێرخوازی خەلکیه بهلام له قسەکردندا له‌گەڵ
خەلکیدا دووروی دەگات.

دەرۆشی له‌خەودا لێکدانەوه‌ی دەرۆشی و هەزاری چاکتره
له سەرۆت و سامان داری بەتایبەتی ئەگەر دەرۆشیه‌که بۆ دین و
دروست کاری بیت. ئەگەر کەسێک له خەویدا بینی بوبیت به
دەرۆش و هەزار گەوتبێ ئەوا دروستکار و عاقیبهت خیر دەبیت وه

ئەگەر كەسك له خەويدا بينى دەولەمەند بوبیت لیكدانهوی
پيچەوانە دەبیت.

دەريا له خەودا لیكدانهوی دەريا پاشايە يان كەسكى زاناىە.
ئەگەر كەسك له خەويدا بينى دەريا رون و ساف بیت ستم كار و
فاسدە. ئەگەر كەسك له خەويدا بينى ھەموو ناوی دەرياكە
بخواتەو ھەوا پاشايەكى زاناىە، ئەگەر كەسك له خەويدا بينى
ئەندازەيەك له ناوی دەريا بخواتەو ھەوا ئەندازەيەكى كە دەبخواتەو
پلەو پایە بەدەست دینى، ئەگەر كەسك له خەويدا بينى بە
مەلەکردن لە دەريا بیتە دەروە ھەوا له زەحمەت و نازارى پاشا
رزگارى دەبیت وھيان له زیندان دەرباز دەبیت. ئەگەر كەسك له
خەويدا بينى لە دەريادا رۆ بچى و بمرى پاشان ناوھەكە بېھنیتە
سەرھەو ھەوا لەكارەكانى دونیایدا بە نازار و ئەشكەنجە دووچار
دەبیت و لەناو دەچیت. ئەگەر كەسك له خەويدا بينى لەدوورھەو
سەیری دەريا بکات و نزیکى ناوھەكە نەبویەو ھەوا بە ئارەزوھەكانى
خوى ناگات. ئەگەر كەسك له خەويدا بينى بەسەر دەريادا رۆیشت
و قاچى تەر نەبوو ھەوا له ناگری دۆزەخ پارێزراو دەبیت و كارەكانى
دونیایى ناسان دەبیت.

دەست بېرىن ئەگەر كەسك له خەويدا بينى پاشا يان قازى
دەستی بېریتەو ھەوا بىرپەكە وھيان خوشكىكى دەمریت. وە ئەگەر
كەسك له خەويدا بينى ھەردو دەستەكەى بېریتەو ھەوا له كار و
كاسپەكەيدا دەستەو ئەزىز رادەوھەستى. ئەگەر كەسك له خەويدا
بينى بەدەستىكى دەستەكەى تری بېریت ھەوا له كار و كاسپەكەيدا

ستم و بیویژدانی دهکات. نهگەر کهسیک له خهویدا بینی بهگارد
دهستی خوئی بپریت نهوا عاشق دهبیئت.

دهست بهند لهخهودا لیكدانهوهی دهست بهند بو ژنان
میرده وه بو پیاوان خهم و پهزارهیه. بهلام نهگەر ببینی دهست
بهندهکهی زیو بیئت خهمهکهی کهمتر دهبیئت.

دۆزینهوه : نهگەر کهسیک لهخهودا شت گهلیک بدۆزیتهوه
بهلام یهک جوړو یهک رهنگ بن بهلگهی نهوهیه بو حج دهروات،
نهگەر ژمارهی شتهکان (۱۰) بیئت بهلگهی نهوهیه سهروهتی دهست
دهکهویت، نهگەر ژمارهیان سی بیئت، سهرکهوتوو دهبیئت، نهگەر
ژمارهی شتهکان ههزار بیئت چاکتر دهبیئت ههرچهند ژمارهی شتهکان
زۆرتربییئت لیكدانهوهکهی چاکتر دهبیئت، نهگەر ببینی لهگێودا کانه
ئالتون بدۆزیتهوه. بهلگهی نهوهیه لهگهڵ ژنیکی خوش روودا
هاوسهگریری دهکات.

دوژمن نهگەر کهسیک له خهویدا بینی شهر لهگهڵ دوژمندا
بکات نهگەر دوژمن زال بوو بهسهریدا دووچاری خهم و گۆسپ دهبیئت
و پێویسته تۆبه بکات تا لهو بهلایه رزگاری ببیئت.

دهف لیدان لهخهودا لیكدانهوهی دهف نهمر به چاکهی
لیدهری دهفهکهیه. نهگەر کهنیزیک دهف لی بدات بهلگهی نهوهیه که
شتیکی بهناوبانگی پێ دهکات بهلام نهگەر لیدهری دهفهکه نازاد بیئت
(بهند نهبیئت) بـنگهی کاریکی بهناوبانگه. نهگەر پیاویکی گهنج
دهف لی بدات به دوژمنهکهی خوئی فرمانی چاکهکردن دهدات. وه

نهگەر پیره بیاویک دهف لی بدات فرمان به چاکه کردن واز لیدینی و
دهربارهی دروستکاری قسه دهکات.

دهرمان نهگەر کهسیک له خهویدا بینی دهرمان بخوات بو
چارهسه رکردنی نهخووشی وه دهرمانه که چاک بوو بووی نهوا نهوکهسه
به شوین چاکسازی کردنی دینییه وهیه تی. وه نهگەر نهو دهرمانه
سودمهند نه بوو بووی نهوا دین و دروستکاری خوئی له دهست دهدات.
نهگەر کهسیک له خهویدا بینی دهرمان بو خه لکی دروست بکات
نهوا ریپازی خودا و کرداری چاک رهفتار دهکات وه نهگەر ببینی
دهرمانی وشک وهر بگریت له خهم و په ژاره رزگاری ده بیئت.

دورینه وه دورینه وهی جلوبه رگ و شته کانی تر له خهودا
به لگهی شه پ و نا کوکیه. نهگەر ببینی جلوبه رگی خوئی یان
خیزانه کهی خوئی یان کلاو بدوریته وه نهوا له گهل کهسیک له
خزمه کانی شه پ دهکات.

دهجال : له خهودا لیکدانه وهی دهجال پیاوی دووروو خرابه که
سه ر له خه لکی دمشیوینتی.

دهبهی روئن، یان (هیزه) لیکدانه وهی دهبهی روئن پیاوی
دروستکار و نه مینه. نهگەر کهسیک له خهویدا بینی دهبهی روئی
هه بیئت وه یان کهسی پئی بدات له گهل پیاویکی نه میندا داده نیشیت و
چاو پیکه وتن دهکات و به نه ندازهی گه ورهیی دهبه که خیر ده بینی.
نهگەر کهسیک له خهویدا دهبهی چرج و لوچ و کوئه ببینی نهوا له و
پیاوه زهره ر و زیانی پیده گات. نهگەر کهسیک له خهویدا بینی

ددهكهی وون بیی وهیان لهناو بجیت نهوا لهو پیاووه حیا ددهبیتهوه و
دانیشن لهگهله نهو پیاووهدا تهرک دهکات.

دهرزی نهگهر کهسیک له خهویهدا بینی دهرزیهکی ههبیته و
شتیک بدوری نهوا کارهکانی ناسانه دهبیته و پیداویستهکانی
دهستههر دهبیته.

دهستههوت نهگهر کهسیک له خهویدا بینی دهسکهوتیک له
کافران بهدهست بینیت نهوا لهوشوینهدا نرخی کالو شتومهک گران
دهبیته.

دهرگا: (قاپی) نهگهر کهسیک له خهویدا بینی دهرگای
کهسیک بشکی و دهرگاکه بهن و نهزانی که بو کوئیان بردهه بهلگهی
نهوهیه که خاوهنی مالهکه دووچاری خهه و پهژاره دهبیته. نهگهر
کهسیک له خهویدا بینی دهرگای مالهکههی ههلهکه ندرابی نهوا لهبهه
خیزانهکهی دووچاری ناردههته دهبیته و نهگهر کهسیک له خهویدا
بینی دهرگای مالیک داخرابیته نهوا خهلیکی نهوماله توشی ناردههته
دهبن وه نهگهر کهسیک له خهویدا بینی له مالهکهیدا دهرگایهکی
بچوک ههبوو نهوا نازار و نهسکه نهجه به ژنهکهی دهکات. نهگهر
کهسیک له خهویدا بینی دهرگای مالهکههی گهورهبیته نهوا وهزعی
خیزانهکهی باش دهبیته. نهگهر کهسیک له خهویدا بینی دهرگای
مالهکههی نهوهنده گهورهبیته که ههچ دهرگایهکی بهو نه ندهزیه
نه بینیبیته نهوا گروپیک لهکاتی نازار و شهپرکردنیاندا بهبی مؤلهته
نهو دینه مالهکهیهوه. نهگهر کهسیک له خهویدا بینی تهفتههق
بهدهسکی دهرگایهک بکات و له دهرگا بدات نهگهر وهلامیان دایهوه

ئەوا پاراڭەوئەكەى گىرا دەبىت وە ئەگەر بەشۆين گەنج و گەوھەردا بگەرپت پەيداي دەكات.

دەرگاوانى بەهەشت (رزوان) لىكدانەوئەى دەرگەوان فرىشتەى دەرگاوانى بەهەشتە. ئەگەر كەسك لە خەويدا دەرگاوانى بەهەشتى بىنى لە ئەشكەنجەى خودايى بەدوور دەبىت. ئەگەر بىنى دەرگاوانى بەهەشت راوئەستايىت ئەوا لە دونيا دەر دەجىت.

دەرگاوانى ئەگەر كەسك لە خەويدا بىنى دەرگاوانى بكات بەلگەى ئەوئەى كە پىداوئەستىكەى هەپەو بەهۆى كەسكى پايەداروئە دەستەبەرى دەكات. ئەگەر كەسك لە خەويدا بىنى دەرگاوانى بكات بەلام دەرگانەبوو ئەوا دەبىتە كەسە نزىكەكانى پادشا. ئەگەر كەسك لە خەويدا بىنى پادشا لەسەر كارى دەرگاوانى دەرى بكات لىكدانەوئەكەى پىچەوانە دەبىت.

دەزو : بىنىنى دەزوو لەخەودا سەفەر كەردنە ، ئەگەر بىنىنى لەخورى دەزوو دروست بكات بەلگەى ئەوئەى سەفەر دەكات و خىردەبىنى ، ئەگەر بىنىنى لەپەموو يان لەئاوريشم يان كەتان دەزوو دروست بكات بەلگەى ئەوئەى كارىكى حەلال و پەوا ئەنجام دەدات ، ئەگەر بىنىنى دەزوو بۆلاى جۆلا بەرى بەلگەى ئەوئەى سەرگەرمى كاريك دەبىت

دەرع (زرى پۆش) لەبەر كەردنى دەرع لە خەودا بە ئەندازەى مەحكەمى و چاكى دەرعەكە پشتىوان و پەناپە، ئەگەر كەسك لە خەويدا بىنى كە دەرعى هەبىت ئەوا خۆى و خىزانەكەى لەدەست دوژمنان پارىزراو دەبن. ئەگەر كەسك لە خەويدا بىنى

ددرعی له بهر کړدبې له شی له شهرې دوژمنان پاریزراو ددبیت، وده
نه گهر که سیك له خه ویدا بینې له گهل ددرعه که دا چه کی تری پی
بیت له فرت و فیلې دوو رودگان و شهردگانیان پاریزراو ددبیت.

دهم نه گهر که سیك له خه ویدا بینې ددمی به سترابیت و
قه پات بوبیت نهوا نازار و نه شکه نجه دهبینیت یان نه خوش ددبیت
یان مردنی نزیك بوه ته وه، نه گهر که سیك له خه ویدا بینې ددمی
گه وره بوبیت به شیوه یه که خواردنی زور بگریت نهوا به و
نه اندازه یه سه رودت و بزوی په یدا ددکات.

دهنوگ نه گهر که سی له خه ودا ببینې وده کو بالنده گان ددنوکی
هه بیت به نه اندازه ی نهو دهنوکه سه رودت و سامان به ددست دینې،
نه گهر ببینې نهوا یان دال ددنوکی لی به تر زرار پی بگات
به لگه ی نه وه یه زهره رو زیان ددکات و له سه رودتی که م ددبیت ته وه.

دههول لیدان ددهول لیدان له خه ودا هه والی ناپه سه نده و
دروی ناشکرایه و هه موو نه مانه به لی ددری ددهوله که وه به ستر او ده.
نه گهر که سیك له خه ویدا بینې له گهل ددهوله که دا (نه ی) یش
لی بدات و قاج بکیشی به زهوی دا به لگه ی خه م و په زاره یه. نه گهر
که سیك له خه ویدا بینې خوی به ته نه ی ددهول لی بدات نهوا
قه سی پرو بوج و درو ددکات وه یان کاریکی ناشکرا نه نجام ده دات.

ده لالی گردن نه گهر که سیك له خه ویدا بینې ده لالی ددکرد
نهوا دروستکار و خیرخواز و رینماکاری خه لکی ددبیت.

دهسکی دهرگا نه گهر خاودنی مال ببینې دهسکی زهردی دهرگا
یان دهسکی سه روی قاپییه که ی تازه بویه وه مانای نه وه یه ژنه که ی

تەلاق دىدات و ژىنكى تر دىنىت وە ئەگەر بىنى دەسكى سەرودى لى
 بىتەو ماناى ئەوئە خۇى مانىدو دەكات وە ئەگەر بىنى ھەردولاي
 قاپىيەكە لى بىكەتەو و خرابى بىكات ژن و پىاوى ئەو مائە مانىدو دەبن.
 ئەگەر بىنى دەسكى دەرگاي خانوئەكەى بەرزو بلىند بىتەو بە
 ئەندازدى ئەو سامان و شەردفو پلەو پايەى بەرز دەبىتەو وە ئەگەر
 بىنى قاپىيەكەى رۇبچن پلەو پايەى نزم دەبىتەو و لەبەر چا و خەلگى
 سوک دەبىت وە ئەگەر بىنى لە قاپى خانوئەكەىدا ئاوىكى زولان وەكو
 باران ببارى بە ئەندازدى ئەو سامان و خىرو بىرى دەست دەكەوئە
 وە ئەگەر بىنى لە قاپى خانوئەكەىدا مارو دوپشك بکەونە خوارو وە
 لەلایەن پادشاو وەيان كەسىكى ترەو ئەشكەنجەو نازارى بوئەت.

دەن. ئەگەر كەسىك لە خەوئە بىنى دەننى پىشەوئە كەوتە
 لەپى دەستى وەيان سەرزەوئە بەلام تۆزاوى نەبو و ئەو مندالى دەبىت
 وە يان خوشك و براى دەبىت. وە ئەگەر كەسىك لە خەوئە بىنى
 دەننى پىشەوئە بکەوئە و بکەوئە سەر زەوى و ون بىت يەكئە
 لەو كەسانەى دەمرىت وە يان لى جىادەبنەو بەشئەوئەكە كە ھىچ
 كەس ھەوالى نەزانن. ئەگەر كەسىك لە خەوئە بىنى ھەندىك لە
 دەنەكانى بىكئەن وە يان لەناو بچن بەلگەى ئەوئە بەلاو كۆسپ
 توشى يەكئە لەو كەسانە دەبىت. ئەگەر كەسىك لە خەوئە بىنى
 دەننى پىشەوئە نازارى بىت وەيان زەر بەيەك بىخوات لەگەن يەكئە
 لەو كەسانە دوژمنايەتى دەكات. ئەگەر كەسىك لە خەوئە بىنى
 يەكئە لە دەنەكانى پىشەوئە داکەوتبى ئەو قسەپەكى ناشىرىن بە
 يەكئە لەو كەسانە دەلى و لى دوور دەكەوئەو. ئەگەر كەسىك لە
 خەوئە بىنى دەنەكانى پىشەوئە زور بىن وەيان چاك و خاوپىن بىن

ئەوا شادى و كامەرانى دەگات بەيەكئىك لەو كەسانە. ئەگەر كەسئىك لە خەويدا بىنى لەلای ددانەكانى پېشەووى ددانى تر دەربكات بەومەرجهى لەرېزى سەرەو دەبئت ئەوا كورئىكى دەبئت يان برايهك وە ئەگەر لە رېزى خوارەو دەبئت ئەوا كچئىكى دەبئت. ئەگەر كەسئىك لە خەويدا بىنى ھەموو ددانەكانى بکەونە لەپى دەستى وەيان بکەونە نزيكى خوى ئەوا تاكەكانى خيزانەكەى زياد دەكات وە ئەگەر كەسئىك لە خەويدا بىنى ھەموو ددانەكانى ھەلۆھرين و لەناو خولون بىن ئەوا گروپئىك لە خيزانەكەى دەمرئت. وە ئەگەر كەسئىك لە خەويدا بىنى ددانەكانى لەشوشە يان زيوە ئەوا مردنى نزيكە.

درك درك لە خەودا قەرزاريە. ئەگەر كەسئىك لە خەويدا بىنى درك بچەقئى بە لەشيدا وەيان كەسى درك بچەقئى بە لەشيدا ئەوا لەكەسئىك قەرز دەكات بە ئەندازەى ئئيش و نازارى ئەو دركە قەسى ناخوش لەو كەسە دەبئسئت. ئەگەر بىنى دركى كرد بە كەسئىكدا قەرز دەدات و قەسى ناخوش و تال دەكات.

دوپشك بىنىنى دوپشك لەخەودا دوژمنئىكى لاوازە. ئەگەر كەسئىك لە خەويدا بىنى دوپشك پئوھپەو دەدات دوژمن قەسى تال و ناشيرىنى پئدەئئت و غەمگين دەبئت. ئەگەر كەسئىك لە خەويدا بىنى دوپشكئىك بكوژئى بەسەر دوژمندا زال دەبئت.

دوژمنايەتى (بەربەرەكانى) كرامانى دەئى ئەگەر كەسئىك لە خەويدا بىنى لەگەن. حاكىمى ئەو شوپنەدا بەربەرەكانى بكات و زال بئى بەسەريدا لەلایەن ئەو حاكىمەو سود و قازانجى پئى دەكات. وە ئەگەر پئچەوانەى ئەو بەبئئت لەلایەن حاكىمەو زيان و

رهنجی پی دهگات. نهگه که سیک له خهویدا بینی پادشا
به ربه رهگانی و رق و کینی کرد نهوا پیداویستیهگانی دهسته بهر
دهبیت.

درهختی ئابنوس بهلگهی پیاویکه که له کارهگانی دهسته
پاچه بیت وه ههندیکیش دهئین لیکدانه وه که ی زن یان که نیزه که.
درهختی ئالو (میوهیه که له هه ئوزه دهچیت) بهلگهی
پزیشکی و دکتوریه که سوده که ی به هه مووان دهگات. درهختی ئالوی
زهرد بهلگهی نه خویشیه.

درهختی هه نار بهلگهی پیاویکه که سه رومت و سامانی زوری
له به رده ستد ابیت وه ههندیکیش دهئین بهلگهی ژنیکی شایسته دار و
دهوله مه منده.

درهختی هه نجیر بهلگهی پیاوی دهوله مه منده.
درهختی تری (میو). بهلگهی ژنی رووخوش و چاکه
خوازه.

درهختی بادام : بهلگهی ژنی گونا ه کار و به دکاره.
درهختی به پرو بهلگهی پیاویکی بی خیر و بی که لکه که
له گه ن خیزانه که یدا به دوو رووی هه لسو که وت دهگات.
درهختی فستق (بسته) بهلگهی پیاویکی دهوله مه منده
به لام چه کل و به غیل.

درهختی چنار بهلگهی پیاویکی خوش ناو و خوش به خته
که سود و قازانجی هه یه بو خه لکی.

درهختی خورما بهلگهی پیاوی زانا و پاك داوینه. وه نهگهر كهسِيك له خهويدا بينی دارخورما لهبهر دمرگاكهيدا رواوه لهگهَلْ نهوجورهپياوهدا دادهنیشی و دهبيته هاوړی.

درهختی ههلوزه زمرده (ههلوزه گهوره) بهلگهی پیاوی نهخوشه.

درهختی زهیتون بهلگهی پیاویکی نهسهب داره و نهسله كه سهرومت و داراییهكهی ههنديكه و كه متر لهگهَلْ خهلكيدا چاكه دهكات.

درهختی سهرو (شجرالنبق) درهختیكي گهرمهسیریه نزيكهی سی ههزار سال تهمن دهكات بهرزیهكهی نزيكهی ۴۰ متر ددبيت. بهلگهی پیاوی بهشهرهف و به حهيايه.

درهختی گويزی هندی بهلگهی پیاوی خوش حال و به ووره و خوش رهفتار و سامان داره.

درهختی سیو لهخهودا ليكدانهوهی درهختی سیو وهك و درهختی (سهرو) ه.

درهختی قوخ بهلگهی پیاویکی به توانايه كه به نهومی زهفتار لهگهَلْ خهلكيدا دهكات.

درهختی سنهوبهر بهلگهی سوفی و دهرويشه كه بی دین بيت نه خیری دنیاو نه خیری ناخیرمت دهبینی.

درهختی عهراعهر نهگهر كهسِيك له خهويدا بينی درهختی عهراعزی ههبی لهگهَلْ پیاویکی نهسل زادهدا دهبيته هاوړی كه نهویياوه كه متر بهكاره چاكهكانهوه خهريك دهبيت.

درهختی عود بهلگهی پیاویکی جوان و به توانایه.

درهختی فندق: بهلگهی پیاویکی عمره ب و دل رهقه و خیری
بو خه لکی که مه.

درهختی گوپز بهلگهی پیاوی فارسه که له گه ل خیزانه که پدا
به چاکی و میهره بانیه وه رهفتار دهکات. نه گهر که سیك له خه پدا
بینی بو سه ر دارگوپزیک سه رکه وتو بیت له گه ل نه و جوړه پیاوه دا
دهبیته هاوړی.

درهختی ههرمی بهلگهی پیاویکی خوش کردار و سه رومت
مهنده.

درهختی مورد چه زره تی صادق (ع) دهفرمی له خه ودا
لیکدانه وهی درهختی مورد جوار لایه نی هه یه.

۱ کریکاری روژانه. ۲ مندالی چاک و رهفتار جوان. ۳
سه روه تی زور. ۴ - سود و قازانج.

درهختی نارگیل بهلگهی پیاویکی جادوگهر و دروژنه.

درهختی نارنج : بهلگهی پیاویکی رنگ زهره و نه خو شه.

درهختی نهی : بهلگهی پیاوی به دنه خلاق و ته له که بازه.

درو له خه ودا لیکدانه وهی دروکردن فه ساد و خرابی دینه،
نه گهر که سیك له خه پدا بینی شه هاده تی درو بدات دینه که له ناو
دهچی. وه به گشتی لیکدانه وهی درو له خه ودا چاک نیه.

دل له خه ودا لیکدانه وهی بینینی سامانیکه که پینی دهکات.
نه گهر که سیك له خه پدا بینی دلی له دهره وهی له شیدا بیت نه وا

به‌لگه‌ی سه‌لامه‌تی له‌شیه‌تی. نه‌گهر که‌سیک له‌ خه‌ویدا بی‌نی د‌لته‌نگ بی‌ت نه‌وا کاره‌کان سه‌خت و د‌ژوار ده‌بن ب‌وی. نه‌گهر که‌سیک له‌ خه‌ویدا بی‌نی د‌ل‌خ‌وش و شاد بی‌ت نه‌وا کاره‌کان سانا و ناسان ده‌بن ب‌وی. نه‌گهر بی‌نی د‌لی گ‌یراب‌یت پی‌ویسته له‌ گ‌ونا‌هه‌کانی ته‌وبه ب‌کات. نه‌گهر که‌سیک له‌ خه‌ویدا بی‌نی د‌لی که‌وت‌بی‌ته لای راستیه‌وه نه‌وا نه‌خ‌وشیه‌کی د‌ژوار ده‌گر‌یت. وه نه‌گهر که‌سیک له‌ خه‌ویدا بی‌نی به‌ هه‌ردوو ده‌ستی د‌لی گ‌رت‌بی‌ت نه‌وا کاره‌کانی نه‌نجام ده‌دات.

دومه‌ل نه‌گهر که‌سیک له‌ خه‌ویدا بی‌نی دومه‌لی هه‌بی‌ت به‌ نه‌ندازه‌ی نه‌و دومه‌له‌ سه‌روه‌تی زیاد ده‌کات نه‌گهر که‌سیک له‌ خه‌ویدا بی‌نی دومه‌لی به‌قی و خوینی لیه‌ت نه‌وا به‌شی‌کی سه‌روه‌ته‌که‌ی له‌ناو ده‌چ‌یت.

دوگ له‌خه‌ودا لی‌کدانه‌ودی دوگ به‌لگه‌ی کیسه‌یه‌ک پاره‌یه که‌ پیاو هه‌لی ده‌گر‌یت وه‌یان سه‌روه‌تی ژنه، نه‌گهر که‌سیک له‌ خه‌ویدا بی‌نی دوگی کال بخوات نه‌وا سامانی به‌گومانی هه‌یه وه نه‌گهر که‌سیک له‌ خه‌ویدا بی‌نی دوگی کول‌او بخوات نه‌وا دوژمن له‌ سه‌روه‌ته‌که‌ی ده‌خوات.

دورین نه‌گهر که‌سیک له‌ خه‌ویدا بی‌نی به‌رگی خو‌ی دور‌یی‌ت کاره‌کانی به‌ره‌و پ‌یش ده‌روات وه نه‌گهر که‌سیک له‌ خه‌ویدا بی‌نی به‌رگی‌ک له‌ ماله‌که‌ی خو‌ی بدور‌یت لی‌کدانه‌وه‌که‌ی هه‌ر هه‌مان شته. نه‌گهر که‌سیک له‌ خه‌ویدا بی‌نی به‌رگی ژنیک بدور‌یت نه‌وا خه‌م و په‌ژاره‌ی پ‌یده‌گات. نه‌گهر که‌سیک له‌ خه‌ویدا بی‌نی به‌رگی پیاوی‌ک بدور‌ی نه‌وا لی‌کدانه‌وه‌که‌ی چاکه. نه‌گهر که‌سیک له‌ خه‌ویدا

بینی دهرزی به دهستی هوه بیت و بهرگه که ته و او نه دووریت به لگه ی
نه و هیه که هرکاریک بکاته پیشه ی خوی ته و او ی ناکات. نه گهر
که سینک له خه ویدا بینی که بهرگی دو وراوی زوری له ماله که ویدا
هه بیت نه و خوی و کامه رانی ژیا نی زیاد دهکات و سهروه تیک له
نیرسه وه به دهستی دهکات.

دوکه ل : دوکه ل له خه ودا پاشایه کی زوردار و ستم کاره. نه گهر
که سینک له خه ویدا بینی له روزه لات و روزه ناوی جیگایه ک دوکه ل
بهرز ببیته وه نه و خه لکی نه و سه رزه مینه دو و چاری زولم و ستمی
پاشایه ک ده بنه وه. نه گهر که سینک له خه ویدا بینی له هه مو و
جیگایه ک دوکه ل بهرز ببیته وه و ناگره که ش بلنسه دار بیت نه و
خه لکی نه و سه رزه مینه دو و چاری فیتنه و به لا و نه شکه نجه ده بن.

دوزه خ نه گهر که سینک له خه ویدا بینی بو دوزه خ پروات و
نه یه ته دهره وه به لگه ی نه و هیه ده بیته گونا ه کار و به دکار وه
پنویسته ته و به بکات به ره و لای خوی گه و ره بگه رنیه وه چونکه
مه رگی نریک بو بیته وه و له وانه یه به کاهری له دنیا دهر بچیت.
نه گهر که سینک له خه ویدا دوزه خی بینی به لام نازار و نه شکه نجه ی
پن نه گات به لگه ی نه و هیه دو چاره نازار و نه شکه نجه ی دنیا ده بیت
به لام سه رنه نجام رزگاری ده بیت. نه گهر بچیته دوزه خه وه به لام
نه زانی چکات چوته ناوی نه و هه میشه له دونیادا دو چاری گرفتار و
په شیوی ده بیت. نه گهر که سینک له خه ویدا بینی له دوزه خدا
خواردن و خواردنه وه بخوات و له ناگردا بسوتی به لگه ی نه و هیه که
له دونیادا به دکاره و له روزه کوتا یدا سزای دهریت. نه گهر که سینک

له خهويدا بينى فریشتهیهك به قژ ههلی بگریت و فری بداته
دۆزهخهوه نهوا بینهری خهوهکه دووچارى بهد بهختی دهبيت.

دینار نهگهر کهسیك پینج دیناری له خهويدا بينى بهلگهی
نهوهیه کاری پهسهندانه نهجام دهدات. نهگهر یهك دیناری گهوره
نهك بچوك ببینی نهوا دهبيته خاوهنی خانویهکی بچوك بهتایبهت
نهگهر کهسیکی ناشنا پیی بدات. نهگهر کهسیك له خهويدا بينى
ههزار دینار یان سهد دیناری ههبی نهوا زانستیک فیئر دهبيت
بهومهرجهی ژمارهی دینارهکان جوت بیت. وه نهگهر کهسیك له
خهويدا بينى دینار بهیهکیك بدات وه یان ونی بکات به نهاندازی
دینارهکه زانست و زانیاری لهدهست دهدات.

دیلانئ تعمیری دیلانئ لهخهودا خزمهتکاری ماله نهوهی که
خاوهن مال ههیهتی بهسهر هاوسهرو نهندامانی مالدای سهرفی دهکات
نهگهر ببینی که دیلانئیهکی تازهی ههبی یان کهسی پیی بدات
خزمهتکاریکی سألح و چاکی دهست دهکهویت وه یان لئی جیا
دهبيتهوه.

دیوار لهخهودا لیكدانهوهی دیوار بینین بهلگهی وهزع و
حالی ژیانی بینهری خهوهکهیه. نهگهر کهسیك له خهويدا بينى
لهسهر دیواریکی قایمدا دابنیشیت نهوا حال و وهزعی لهژیاندا باش و
توند و تۆل دهبيت. نهگهر کهسیك له خهويدا بينى دیواریکی کۆنه
تیک بدات نهوا سهروعت بهدهست دینیت بهلام نهگهر دیوارهکه
تازهبوو نهوا بهلگهی خهم و پهژارهیه. نهگهر کهسیك له خهويدا
بینی لهسهر دیوار راوهستاوه نهوا وهزع و حالی چاک نابیت بهرهو

پېش ناروات وه ئەگەر كەسئك له خەويدا بىنى لەسەر ديوار كەوتە
خوارەوه ئەوا ومزع و كارەكانى شيرازەى تئك دەچئت. ئەگەر كەسئك
له خەويدا بىنى به ديواردا هەلئاسراوه ئەوا پەشئو و پەرىشان حال
دەبئت. ئەگەر كەسئك له خەويدا بىنى ديوارئك لەجئگەى خۆى
بەرز بكتەوه ئەوا پياوئك به پلەو پايە دەگەيەنى. وه ئەگەر كەسئك
له خەويدا بىنى هړئ بدات ئەوا كارئك لەسەر كارو كاسپى
دەردەكات.

دۆشاوهكان دۆشاوهكان هەركاميان شيرين و خوئش بۇ بئت
بەلگەى سود و قازانجه وه ئەگەر شيرين و خوئش بۇ نەبئت ئەوا
دوچارى خەم و پەزارەو بەلا دەبئتەوه. كولانئ دۆشاوى شيرين
بەلگەى كار و سوده وه ئەگەر ترش بئت لئكدانەوهكەى پئچەوانەيه.
دۆشەك بىنىنى دۆشەك لەخەودا ژنە، وه چاكى و
خراپئيهكەى به ژنەكەوه بەندە، ئەگەر بىنىنى دۆشەكەيهك بكرئت
يان بئگۆرئت يان لەم دۆشەكەوه بۇ دۆشەكەيهكى تر بروات ژنىكى
تر دئنى وه ژنى يەكەمى تەلاق دەدات، وه گەر بىنىنى خەوى
دۆشەكەكى گۆراوه حال و نەحوالى ژنەكەى دەگۆرئ.

پیتی (ر)

ران : لیكدانهوهی رانی راست لهخهودا كوپه، رانی چهپ لهخهودا كچه، نهگهر كهسێ لهخهويدا رانی توندو تۆل و بههیزبیت مندالهكهی سالم و لهش ساغ دهبیت بهلام نهگهر رانی لاوازو بئ هیزبیت لیكدانهوهكهی پێچهوانهیه..

رازیانه : لهخهودا لیكدانهوهی رازیانه ج له ومرزی خویدا بیت و ج له ومرزی تردا بهلگهی خهم و پهژارهیه و خواردنی بهلگهی نازار و نهشكهنجهیه. نهگهر كهسێك له خهويدا بینی له شوینێكدا كه مەملەگەتی خۆیەتی رازیانهی زۆری هەبیت ئەو دوچارى خەم و پهژاره دهبیت.

رهقس كردن (هه‌لپه‌رین) هه‌لپه‌ركۆ و بئ كیشان بهزهويدا خهم و پهژارهیه.

رهگ برپن نهگهر كهسێك له خهويدا بینی بپاوئكى پیر رهگی برپت بهلگهی شهومیه كه لهلایهن دوژمنهوه قسهیهك یان تانهیهك دهبیسن یان سهرووتی لهناو دهچیت. تهگهر كهسێك له خهويدا بینی رهگی برپت و خوینی لئ بیت ئەوا لهلایهن پاشاوه پهژارهی پئ دهگات و بهئنه‌ندازهی ئەو خوینه‌ زانی پئ دهكهویت.

رهنگی سپی : رهنگی سپی له جلو بهرگ و لهو باته‌تانه بهلگهی دروستکاری و راستی دیانه‌ته.

رهنگی سور : بۆ پیاوان نازار و نهشكهنجهیه بۆ ژنان چاكهیه.

رەنگى سەوز لە جلوبەرگ و شتەكانى تردا بۇ ژنان و پياوان
بەلگەى خىرو چاكەى كاروبارى دىن و دىنپايە.

رەنگى زەرد : بۇ ژنان و پياوان بەلگەى نەخۇشپە.

رەنگى رەش رەنگى رەش بۇ جلوبەرگى ژنان و پياوان
نىشانەى نارەحەتپە بەلام بۇ كەسانى كە ھەمىشە رەش پۇشن زىانى
نىپە.

رەنگى كەوى : لە جلوبەرگدا بۇ ژنان و بۇ پياوان بەلگەى خەم
و پەژارپە.

رەحەتى لىكدا نەوۋى رەحەتى لەخەودا كەنيزەك يان
خزمەتكارە، نەگەر لە خەويدا ژمارپەك رەحەتى ھەبو بەلگەى
نەوۋىيە نۆكەر يان كەنيزەك دەكړت، نەگەر بېيىن رەحەتپەكى وون
بېيت بەلگەى نەوۋىيە لە نۆكەرەكەى يان كەنيزەكەى جيا دەبېتەوہ.
رق و كىن : نەگەر لەخەودا رِق و كىنى لە ستەمكارىك بېيت
بەلگەى نەوۋىيە زال دەبېت بەسەر نەو ستەمكارەدا ھەندىكىش دەلېن
لىكدا نەوۋەكەى پىچەوانەى نەوۋىيە.

رىگا بىيىنى رىگە لەخەودا بەلگەى گەرانە بەشوپن دىن و
باوهر و دروستكارى دونپايە. نەگەر كەسىك لە خەويدا بىيىنى
بەشارىكدا بىروات نەوا لە رىگەى دىن و پەرورەدگاردا ھەنگاۋ دەنى،
نەگەر كەسىك لە خەويدا بىيىنى كۆمەلنىك بۇ سەر رىگەى رست
رىنمونى بكات بەلگەى نەوۋىيە كۆمەلنىك بۇ سەر رىگەى راست

رېنمونى دەكات. ئەگەر كەسىك لە خەويدا بىنى لەرېڭاڭپەكدا ون بېيىت ئەوا لە كاروبارى دىن و دنيادا سەرگەردان دەبىت.

رېشانەوہ : ئەگەر كەسى بىنى دەرپشیتەوہ و خوین ھەلدېنیتەوہ زەرەر دەكات (دانيال) (ع) ئەلئى : ئەگەر بىنى رېشايەوہ و بە ناسانى فرېيدايە دەرەوہ لەسەرپېچى و گوناھەكان تۆبە دەكات وە ئەگەر نەيتوانى فرېيى بىداتە دەرەوہ زيانىك بەو كەسە دەكات ھەندېكىش دەلئىن بەلگەى نازارو زيانى سامانە.

رېئوى لەخەودا لېكدانەوہى رېئوى پياوى حيلەگەر و فىل بازە وە يان ژن و كەنيزەكى درۆزن خرمى بىنەرى خەوہكەيە. ئەگەر كەسىك لە خەويدا بىنى لەگەل رېويدا شەر بكات خزمەكانى لەگەلئيدا شەر و ناكۆكى دەكەن، ئەگەر كەسىك لە خەويدا بىنى بەدوای رېويدا بگەرپت ئەوا لە پەرى دەترسېت. ئەگەر كەسىك لە خەويدا بىنى لەگەل رېويدا يارى بكات ئەوا ژنىك خۇشى دەوېت بەلام خۇشەويستىەكەى لاوازە.

رۆژ ھەلھاتن لېكدانەوہى رۆژ ھەل ھاتن لەخەودا پاشاكانى دنيان، ئەگەر كەسى لەخەودا بىنى رۆژ ھەلئىت بەلگەى ئەوہيە نارەزوہكانى بەدى دىن و لېكدانەوہى رۆژ ئاوابون پېچەوانەيە، ئەگەر رۆژ ھەلات لەجىگەى خۆيدا بىنى بەلگەى ئەوہيە بە نارەزوہكانى دەكات بەلام ئەگەر لەجىگەى خراپدا بىت لېكدانەوہكەى پېچەوانە دەبىت.

رۆيشتن ئەگەر كەسىك لە خەويدا بىنى لەشار و شوپىنى خۆى بۇ دەرەوہ بىروات و نەزانى بۇ كوى بىروات ئەوہ بەلگەى ئەوہيە

ببچاره و سرگردان دهبیت وه نهگەر لهگهڵ ژن و مندالهکانیدا
 بپروات نهوا ههمویان سرگردان دهبن. نهگەر کهسیک له خهویدا
 بینى وهك و حوشر بپروات نهوا کامهران دهبیت. نهگەر کهسیک له
 خهویدا بینى وهك و نهسپ یان کهر بپروات نهوا تهمهن دریز دهبیت
 بهلام ههزار دهکهویت. نهگەر کهسیک له خهویدا بینى وهکو نازه له
 کیویهکان بپروات نهوا لیكدانهوهکهی خراپه بهتایبته له بواری
 دینیدا. نهگەر کهسیک له خهویدا بینى وهك و باندنه ساکارهکان
 بپروات لیكدانهوهکهی ههر وا دهبیت بهلام نهگەر وهك و باندنهکانی
 تر بپروات بهلگهی خیر و بهرهکهته.

ریکاب : (نهو نهلقه ناسنینهیه که به زینی نهسپ و ماپندا بۆ
 سواربوون ههئوسراوه) نهگەر کهسیک له خهویدا بینى که ریکاب
 له زین لی بویتهوه بهلگهی مندان یان نۆکهره. نهگەر کهسیک له
 خهویدا بینى ریکاب لهگهڵ زیندا بوو نهوا مندالتیکی چاک و رهوشت
 بهرز پهیدا دهکات که هیچ خیانهتیکى تیا بهدی ناکات.

رۆشناپی (روناکی) : لهخهودا لیكدانهوهی روناکی هیواپهتی
 دینی خودایه. نهگەر کهسیک له خهویدا بینى رۆشنایهکهی زیادى
 کرد وه یان کهسى پئی ببهخشى نهوا کهسیک فیری زانستی دینی
 دهکات. وه تاریکی له خهودا نهزانی و نهفامیه له دیندا.

ریخۆله نهگەر کهسیک له خهویدا بینى ریخۆلهیهك
 بهدهستهوه بگریته وه یان کهسیک پئی بدات نهوا لهلایهن کهس و
 خزمه نزیکهکانیهوه سودو هازانجی پئیدهگات. نهگەر کهسیک له
 خهویدا بینى ریخۆلهکانی لهناو سی بیته دهرهوه نهوا مندالتیکی

خزمه‌کانی ده‌بیته گه‌وره یان سه‌رۆک. نه‌گهر که‌سیک له خه‌ویدا
بینی ریخۆله‌ی که‌سیک بخوات به‌نه‌ندازه‌ی خواردنه‌که‌ی سه‌روه‌تی
شاراوه‌ی که‌سیک به‌ده‌ست دێنێ.

رووت و قوتی : گه‌ که‌سێ له‌خه‌ویدا ببینی ڤووت و قوته‌و شه‌رم
له‌خه‌لکی بکات و بیه‌وێت خۆی به‌ شتیکی داڤۆشی له‌ بیرکردنه‌وه‌ی
حه‌جدایه‌، وه‌ نه‌گهر بینه‌ری خه‌وه‌که‌ ڤیاویتی چاک و پاک و بی
گه‌ردبیت ڤه‌رۆتر ده‌بیت، وه‌ نه‌گهر ڤیاویتی خراپکار بیت
ڤه‌چه‌وانه‌ی نه‌وه‌یه.

رۆژو : نه‌گهر که‌سیک له‌ خه‌ویدا بینی رۆژو بگریت و قورنان
بخوینیت وه‌ یان ته‌زیجاتی خۆی گه‌وره‌ بکات به‌لگه‌ی نه‌وه‌یه که‌ له
حه‌رام خواردن و کوفرکردن ته‌ویه‌ ده‌کات. نه‌گهر ببینی به‌ زمانی
رۆژوه‌وه‌ غه‌به‌ته‌ی خه‌لکی یان قسه‌ی ناڤه‌سه‌ند بکات به‌لگه‌ی نه‌وه‌یه
به‌ درۆ و ریاکارانه‌ به‌ندایه‌تی ده‌کات و له‌ ریگای دین راستگۆ نیه‌.

رۆژه‌گان نه‌گهر که‌سیک له‌ خه‌ویدا بینی رۆژی هه‌مینی یان
شه‌مه‌یه‌ نه‌وا کاریک ده‌ست ڤه‌ده‌کات که‌ وانه‌زانێ خیره‌ به‌لام
کاریکی خراپه‌یه‌ وه‌ نه‌گهر له‌ خه‌ودابوو وابه‌زانێ شه‌وه‌ به‌لام رۆژ بوو
نه‌وا به‌کاری چاکه‌ و چاکه‌ خوازی ده‌گات.

رۆن نه‌گهر که‌سیک له‌ خه‌ویدا بینی هه‌موو له‌شی رۆناوی
بویت نه‌وا نه‌خۆش ده‌که‌ویت، وه‌ نه‌گهر که‌سیک له‌ خه‌ویدا بینی
رۆن له‌سه‌ری بدات نه‌وا جوانیه‌کانی دونیای ده‌ست ده‌که‌ویت. نه‌گهر
رۆنه‌ بۆن خۆشه‌کانی وه‌ک گۆل و رۆنی یاسه‌مین و وه‌نه‌وشه‌ ببینی

لیکدانهوهکهی هەر وا دەبێت. ئەگەر کەسێک لە خەویدا رۆنی ناپەسەند و بۆن ناخۆشی بینی ئەوا خەلکی بە خراپە باسی دەکەن.
رشتن رشتنی پارچە و جل و بەرگ لەخەودا گەست کردنە، ئەگەر ببینی شتێک ئەچنی بۆ شوێنێک دەچیت.

ریشی لەخەودا لیکدانهوهی ریش نارامی و جوانی پیاوان و زاویە. ئەگەر کەسێک لە خەویدا ببینی ریشی درێژ بێت بەلام گونجاو لەباریبت ئەوا کاری ژبانی و زاویەتی بە زووی بە نەنجام دەگەیهنێ. ئەگەر کەسێک لە خەویدا بینی درێژی ریشی تا ناوکی بێت ئەوا دوچارێ خەم و پەژارە دەبێت. ئەگەر کەسێک لە خەویدا بینی ریشی خۆی بە مەقەست یان نینۆک نارایشت بکات ئەوا بەلگەی ئەوهیە لە کاروباری مێردایەتی و ناوماڵدا ناگادارە. ئەگەر کەسێک لە خەویدا بینی ریشی خۆی رەنگ بکات بەلام رەنگ نەگرت ئەوا وەزە و حالی خۆی لە خەلکی ناشاریتەوه. ئەگەر کەسێک لە خەویدا بینی ریشی لەسەر زەوی بخشیت ئەوا مەرگی نزیکە. ئەگەر کەسێک لە خەویدا بینی هەموو ریشی لایبات بەلگەی ئەوهیە زیانیکی لێدەگەوێت و پەلوو ریزی کەم دەبیتەوه.

رێحانە : ئەگەر کەسێک لە خەویدا رێحانەی سەوز و تازە و بۆن خۆش ببینی بەلگەی ئەوهیە مندالی دەبێت. وه ئەگەر کەسێک لە خەویدا بینی رێحانە لە زەوی هەلبکیشی دوچارێ خەم و پەژارە دەبێت.

رێخ لەخەودا لیکدانهوهی رێخ سەرروخت و قازانجە. ئەگەر کەسێک لە خەویدا بینی بەناو رێخدا بپروات ئەوا بە ئەندازەی ئەو

ریخه بۆ دابینکردنی ژبانی سەرگەرمی کار دەبێت. ئەگەر کەسێک لە خەویدا بینی ریخ بخوات یان کۆی بکاتەوه بەو ئەندازەیه سەرۆهتی بۆ کۆدەبێتەوه. ئەگەر کەسێک لە خەویدا بینی ریخ بەکەسێک بدات ئەوا بەو ئەندازەیه سود بەو کەسه دەگەیهنێ.

رێواس لەخەودا لێکدانەوهی رێواس خەم و پەژارەیه. ئەگەر کەسێک لە خەویدا بینی رێواس بخوات، بەوئەندازەیه خەم و پەژارە دەخوات. ئەگەر کەسێک لە خەویدا بینی رێواس بفرۆشێت یان بەکەسیکی بدات ئەوا لە خەم و پەژارە رزگاری دەبێت.

روخسار ئەگەر کەسێک لە خەویدا بینی روخساری جوانتر بێت لەوهی خۆی ئەوا پلهو پایەیی بەرزتر دەبێت. وه ئەگەر کەسێک لە خەویدا بینی روخساری ناشرین بوبێت ئەوا لێکدانەوهکەیی پێچەوانە دەبێت.

پیتی (ز)

زانا نه گهر کهسیک له خهویدا بینی بوبی به فهقی یان زانا، نه گهر کهسهکه کهسیکی نه قام و نه زان بیت نهوا له نیو خه لکیدا به دناو ده بیت وه نه گهر زانایهک نهو خه وه ببینی نهوا زانسته کهی زیاد دهکات.

زال بوون نه گهر کهسیک له خهویدا بینی به سهر دوژمندا زال بیت نهوا به سهر دوژمندا زال ده بیت وه نه گهر پیچه وانه کهی ببینی نهوا لیکدانه وه کهی پیچه وانه ده بیت.

زالو له خه ودا لیکدانه وهی زالو دوژمنی ته ماع کاره. نه گهر کهسیک له خهویدا بینی زالو له له شی خوین بمزیت نهوا دوژمن به سهریدا زال ده بیت و به نه ندازهی خوینه که له سهرومتی کهم ده بیت وه، نه گهر کهسیک له خهویدا بینی زالوی گوشت و له خوی دورخسته وه به سهر دوژمندا زال ده بیت.

زه گهر (نه ندای پیاو متی) گهره یی زه کهر له خه ودا به لگی خوسی مندا و گهره یی و ناوبانگه وه بچوکی زه کهر به لگی بچوکی و بی ناونیشانه. نه گهر کهسیک له خهویدا بینی زه کهری کۆمه له زه کهریکی تری وهک درهخت لی برویت به لگی زوربوونی مندالیه تی. نه گهر کهسیک له خهویدا بینی له زه کهری ماسی بیته دهره وه نهوا کچی ده بیت. نه گهر کهسیک له خهویدا بینی له زه کهری پشیلپهک بیته دهره وه کورپکی دز و چه ته ی ده بیت. نه گهر کهسیک له خهویدا بینی له زه کهری مریشکیک بیته دهره وه

ئەوا لىكدانەۋەكەى پەيوەندى بە جوړى مريشكەكەۋەيە. ئەگەر كەسنىك لە خەويدا بىنى لەزەكەرى مشكىك بىتە دەرۋە ئەوا كچىكى دەبىت كە هيچ خىرىكى بۇ نادانەۋە. ئەگەر كەسنىك لە خەويدا بىنى لەزەكەرى مار بىتە دەرۋە مندالىكى دەبىت كە بوى دەبىتە دوژمنى. ئەگەر كەسنىك لە خەويدا بىنى لەزەكەرى دوپشكىك بىتە دەرۋە ئەوا ھەمان لىكدانەۋەى ھەيە. ئەگەر كەسنىك لە خەويدا بىنى لەزەكەرى كرم و مىرولە بىتە دەرۋە بەلگەى ئەوا مندالەكەى خراب و پرو پوچ دەبىت. ئەگەر كەسنىك لە خەويدا بىنى لەزەكەرى ھەۋە نان بىتە دەرۋە ئەوا ھەزار و تەنگ دەست دەبىت. ئەگەر كەسنىك لە خەويدا بىنى لەزەكەرى كونجى بىتە دەرۋە ئەوا ژنەكەى بە دزىۋە ھەز لەيەكىكى تر دەكات. ئەگەر كەسنىك لە خەويدا بىنى لەزەكەرى خوین بىتە دەرۋە ئەوا لەكاتى ھەيز (بىنويژى) دا جىماع دەكات. ئەگەر كەسنىك لە خەويدا بىنى كرم و جەراعەت لە زەكەرى بىتە دەرۋە ئەوا مندالى كەم نەندامى ئەبىت. ۋە ئەگەر كەسنىك لە خەويدا بىنى ناۋى پاك لەزەكەرى ھاتە دەرۋە ئەوا مندالى پارساۋ رەفتار جوانى دەبىت بەلام ئەگەر ناۋەكە لىل بوۋ ئەوا لىكدانەۋەكە پىچەۋانە دەبىت. ئەگەر كەسنىك لە خەويدا بىنى لەزەكەرى (مەنى) بىتە دەرۋە ئەوا بەۋ نەندازىيە سەرۋەت و سامان پەيدا دەكات. ۋە ئەگەر كەسنىك لە خەويدا بىنى ناگر لە زەكەرى بىتە دەرۋە نىۋەى بۇ رۇژھەلات بىروات ۋە نىۋەكەى تىرى بۇ رۇژناۋا ئەوا مندالىكى دەبىت ۋەكو ئەسكەندەر پاشا رۇژھەلات و رۇژناۋا داگر دەكات. ئەگەر كەسنىك لە خەويدا بىنى لەزەكەرى

چوارپڼې و پيسی هاته دهرهوه بهلگه‌ی نه‌وه‌یه چه‌زی له کارپکی
خرابه وه‌کو نی‌ربازی

زهنگ. زهنگی کلیسا لیکدانه‌وه‌ی زهنگ له‌خه‌ودا که‌سیکی
دوو‌پووه، نه‌گه‌ربیننی زهنگ لښ بدات به‌لگه‌ی نه‌وه‌یه له‌گه‌ل که‌سیکی
دوو‌پودا هه‌لس و که‌وت ده‌کات درۆده‌کات نه‌گه‌ربیننی زهنگه‌که
بشکیت به‌لگه‌ی نه‌وه‌یه تۆبه ده‌کات له‌درۆ کردن

زمان زمان له‌خه‌ودا ناشکراکردنی نیه‌تی خاوه‌ن زمانه‌که‌یه.
نه‌گه‌ر که‌سیک له‌خه‌ویدا بینی به‌بی نه‌وه‌ی شه‌رو نا‌کوکی له‌گه‌ل
هیچ که‌سیکدا بی‌ت زمانی بېرن به‌لگه‌ی نه‌وه‌یه کاتی به‌رگری کردن
له‌خوی زمانی ده‌به‌س‌تریت. نه‌گه‌ر که‌سیک له‌خه‌ویدا بینی پانی و
دریژی زمانی زیادی کرد نه‌وا له‌کاتی شه‌رو به‌رگری کردندا زمانی
پاراو ده‌بی‌ت و به‌سه‌ر دوژمندا زال ده‌بی.

زهردنالو : نه‌گه‌ر که‌سی له‌خه‌ویدا زهرد نالو بخوات وه‌نه‌گه‌ر
زهرد نالووه‌که شیرین بی‌ت و له‌ومرزی خویدا بی‌ت به‌نه‌ندازه‌ی
نه‌ومرذنالوه‌ی که‌ده‌ی خوات پارهو نالتونی ده‌ست ده‌که‌وی‌ت به‌لام
نه‌گه‌ر ترش بوو دوو‌چاری خه‌م و په‌ژاره‌ده‌بی‌ته‌وه.

زهرده‌چه‌وه : بینینی زهرده‌چه‌وه له‌خه‌ودا به‌لگه‌ی نه‌خو‌شی و
نازاره. نه‌گه‌ر که‌سیک له‌خه‌ویدا بینی خه‌رمانیک زهرده‌چه‌وه‌ی
هه‌بی نه‌وا زهرمررو زبانی پیده‌گات. نه‌گه‌ر که‌سیک له‌خه‌ویدا بینی
جلوبه‌رگی خوی به‌ زهرده‌چه‌وه رنگ بکات نه‌خو‌ش ده‌که‌وی‌ت وه
نه‌گه‌ر جلوبه‌رگه‌که هی که‌سیکی تربیت نه‌وا خاوه‌ن جلوبه‌رگه‌که

نهخوش دهكهوټ. وه بهگشتی زهردهچوه له خهودا هيچ سودو
قازانجیكى تیدا نیه.

زهرنیخ بینینی زهرنیخ له خهودا بهلگه‌ی نهخوشی و نازاره.
نهگهر كهسیك له خهویدا بینی زهرنیخ بخوات نهخوش دهكهوټ.
نهگهر كهسیك له خهویدا بینی زهرنیخ بفروشیت و میان بیدات
بهكهسیك و میان ونی بکات نهوا له خهم و پهزاره دوور دهكهوټهوه.

زعهفران نهگهر كهسیك له خهویدا بینی زعهفرانی
پبیټ بهلگه‌ی نهومیه به نه‌ندازه‌ی زعهفرانهكه خهلكی باسی به
چاكه دهكهن و سوپاسی دهكهن به‌تایبمت نهگهر زعهفرانهكه كوتراو
بیټ. نهگهر كهسیك له خهویدا بینی زعهفران بكوتی ښه بیهاری
نهوا نهخوش دهكهوټ. وه نهگهر كهسیك له خهویدا بینی رهنگی
زعهفران بجیت له جلوبه‌رگه‌كه‌یهوه نهوا نهخوش دهكهوټ وه
نهگهر كهسیك له خهویدا بینی رهنگی زعهفران له جلوبه‌رگه‌كه‌ی
لیبکاتهوه نهوا له نهخوشی رزگاری دهبیټ.

زهکات نهگهر كهسیك له خهویدا بینی زهکاتی سه‌روهتی
بدات نهوا سه‌روهتی زیاد دهکات. نهگهر كهسیك له خهویدا بینی
زهکاتی سه‌رفیتره بدات نهوا زیكری خوا دهکات و نوټر دهکات و راست
و بینگهرده دهبیټ. نهگهر قهرزاریش بیټ به‌خیرایی قهرزه‌كه‌ی
دهداتهوه. نهگهر نهخوش بیټ چاك دهبیټهوه وه نهگهر دوژمنی
هه‌بیټ نهوا به‌سه‌ریدا زال دهبیټ.

زهوی نهگهر كهسیك له خهویدا بینی له‌سه‌ر زهویه‌كه‌ی
سه‌وزه گیا و خانوی هه‌بیټ نهوا دهبیټه‌خواه‌نی زانست و پاداشتی

روژی کوټایې ودرده‌گریټ. نه‌گهر که‌سیک له خه‌ویدا بیڼی
 له‌بیابانیتکدا بوو وه نه‌و شوینه‌ی ناسی نه‌وا سه‌فه‌ریکی دوور ده‌کات.
 نه‌گهر که‌سیک له خه‌ویدا بیڼی زه‌وی هه‌لېکه‌نیت و له خوټه‌که‌ی
 بخوات نه‌وا به‌ئندازه‌ی نه‌وه سه‌روهت به‌دهست دینټ. نه‌گهر که‌سیک
 له خه‌ویدا بیڼی بی نه‌وه‌ی چالو چوټی هه‌بیټ له‌ناو زه‌ویه‌که‌دا
 دیارنه‌مینټ به‌لگه‌ی نه‌ومیه زو به‌زوو دهریت. نه‌گهر که‌سیک له
 خه‌ویدا بیڼی زه‌وی به‌شپوه‌ی بیر یان ژېر زه‌مین هه‌لېکه‌نیت نه‌وا
 به‌فرت و فیټل سه‌روهت به‌دهست دینټ. نه‌گهر که‌سیک له خه‌ویدا
 بیڼی زه‌وی بیگریټ نه‌وا له‌لایه‌ن ژنانه‌وه دوچارۍ خه‌م و په‌ژاره
 ده‌بیټ و سه‌روهتی له‌دهست ده‌چیت. نه‌گهر که‌سیک له خه‌ویدا بیڼی
 له زه‌ویه‌کی پان و به‌رینه‌وه بروت بو زه‌ویه‌کی ته‌نگ و ته‌سک نه‌وا
 له‌کاری چاکه‌وه دهروات بو کاری خراپه.

زه‌میله له‌خه‌ودا لیکدانه‌وه‌ی زه‌میله ژن پان که‌نیزه‌که.
 نه‌گهر که‌سیک له خه‌ویدا بیڼی زه‌میله‌یه‌کی هه‌بیټ نه‌وا
 خزمه‌تکارنیک په‌یدا ده‌کات.

زه‌نجه‌فیل زه‌نجه‌فیل له خه‌ودا به‌لگه‌ی خه‌م و په‌ژارمیه و
 خواردنۍ له خه‌ودا بو بینمیری خه‌وه‌که زهره‌ر و زیانی هه‌یه.
 زه‌نگی ناسن : بیڼینی زه‌نگی ناسن له خه‌ودا خه‌م و په‌ژاره و
 لیدانی زور خراپه به‌گشتی زه‌نگی ناسن له خه‌ودا هیج سودو
 هازانجیکۍ نیه.

زەنگ (زەنگۆلە) بىننى زەنگ لەخەودا بەلگەى شەپرو
ناكۆكەى. ئەگەر كەسك لە خەويدا بىنى كەسكى ناشنا زەنگى
بىبىدات ئەوا لەگەلدا بەشەپر دىت.

زلوبيا بىننى زلوبيا لە خەودا بەلگەى ھەول و كۆشى زۆر
و بەدەست ھىنانى سەررەوت و سامان و سەيران و خۆش حالىە.

زستان لەخەودا بىننى زستان بەلگەى پادشاىە. ئەگەر
كەسك لە خەويدا بىنى زستانىكى ساردەو خەلكى ئەو شوپنە
دوژارى نازار بوون ئەوا خەلكى ئەو شوپنە لەلايەن پاشاوە دوچارى
نازار و چەرمەسەرى دەبن. ئەگەر كەسك لە خەويدا بىنى ھەوا
زۆر ساردىيىت بەلام نازار بە ھىچ كەس نەگەپەنى ئەوا لەلايەن
پادشاوە سودو ھازانج دەگات بە خەلكى ئەو جىيە.

زەھر لەخەودا لىكدانەوھى زەھر سەررەوتى حەرام و جەنگ و
پياو كوشتنە. ئەگەر كەسك لە خەويدا بىنى زەھر بخوات بە
ئەندازەى ئەوھى كە دەبخوات سەررەوتى حەرام دەخوات يان خوينىكى
نارەوا دەپزىت. ئەگەر كەسك لە خەويدا بىنى لەشى و مەرھەم بكات
بە خواردنى زەھرەكە ئەوا سەررەوتى حەرام بەدەست دىنى.

زەيتونى رەش : ئەگەر كەسك لە خەويدا زەيتون بىنى ئەوا
دوچارى خەم و پەزارە دەبىت چونكە زەيتون تام ناخۆش و تال و
رەنگ رەشە. ئەگەر كەسك لە خەويدا بىنى زەيتون بخوات دوچارى
خەم و پەزارە دەبىت.

زنجیر زنجیر له خه ودا بهلگه‌ی تاوان و گوناوه. نه‌گهر که‌سیک له خه‌ویدا بینی زنجیر بېچرپښت و تورې بدات نه‌وا له گوناوه و تاوان ته‌ویه ده‌کات و به‌ره و لای خوی گه‌وره ده‌گهرپته‌وه.

زیندان : نه‌گهر که‌سیک له خه‌ویدا بینی له زینداندا بیت و نه‌و زیندانه‌ی هرگیز نه‌بینیبت نه‌وا له‌ناو ده‌چیت چونکه زیندانی نه‌ناسراو هه‌بره. نه‌گهر زیندانیکی ناسراو ببینیبت نه‌وا دوچارى خه‌م و په‌ژاره ده‌بیت. نه‌گهر که‌سیک له خه‌ویدا بینی زیندانیبیت و حاجی کوټ و زنجیر کرابیت نه‌وا له‌وکارو پېشه‌یه‌ی که‌هه‌یه‌تی بو ماوه‌یه‌کی دوروو دریز ده‌مینتته‌وه.

زیندوویونه‌وه‌ی مردو نه‌گهر که‌سیک ببینی مردویه‌ک پنی بلئ من زیندوم بهلگه‌ی نه‌ویه وه‌زعی نه‌و که‌سه له هه‌مو بواره‌کاندا چاکه‌و خوی گه‌وره له‌و پازیه.

زیلو کومبار (حه‌سیر) نه‌گهر زیلو له‌خه‌ودا پان بیت بهلگه‌ی ته‌من دریزى و به‌رپوه چونی کاره‌کانه وه هه‌رجی زیلو دریزتر بیت لیکدانه‌وه‌که‌ی چاکتر ده‌بیت. نه‌گهر زیلو لول کراو بیت ته‌مهنی که‌م ده‌بیت و هه‌ژار و که‌م ده‌ست ده‌بیت. نه‌گهر که‌سیک له خه‌ویدا بینی له‌سه‌ر زیلو‌یه‌کی بچوک دانیش‌تبت و نه‌و زیلو‌یه له‌زیریدا دریز و گه‌وره بیت نه‌وا بزوی زیاد ده‌کات. نه‌گهر که‌سیک له خه‌ویدا بینی زیلو به‌ ده‌ستی خوی کوټکاته‌وه و بیخاته گوشه‌یه‌کی ماله‌که‌ی بهلگه‌ی نه‌ویه پله‌و پایه‌یی خوی له‌ناو ده‌بات. نه‌گهر که‌سیک له خه‌ویدا بینی زیلو‌ی دابیت به‌سه‌ر شانیدا و بببات بهلگه‌ی نه‌ویه که‌ گوناوه و تاوانی زیاد ده‌کات. نه‌گهر که‌سیک له

خهويدا بينى زيلؤ لول بكات و بيدات بهكەسيك ئەوا تەمەنى گەشتوو تە كۆتايى. ئەگەر كەسيك لە خەويدا بينى زيلؤى بچوك و ئەستورى هەببەت ئەوا هەزار پەكەوئەت بەلام تەمەنى دريژ دەببەت. ئەگەر كەسيك لە خەويدا بينى زيلؤى ناسك و گەورەى هەببەت ئەوا بزيوى زياد دەكات بەلام تەمەنى كورت دەببەت.

زرشك زرشك لە خەودا بەلگەى خەم و پەزارمەيه. ئەگەر كەسيك لە خەويدا بينى زرشك بخوات دوچارى خەم و پەزارە دەببەت. ئەگەر كەسيك لە خەويدا بينى زرشك لە درەخت لئيبكاتەو و كۆى بكاتەو ئەوا لەگەل پياوئىكى چەكل دا شەر دەكات.

زيادبون : گەر لەخەودا لەچاكەو دروستكاريدا رۆو لە زيادبون بو ماناكەى چاكەيه وە ئەگەر زيادبونهكەى لەگوناح داببەت خراپەيه.

زراو ئەگەر كەسيك لە خەويدا بينى زراوى خەلكى بخوات ئەوا رقى و كينەى خەلكى دەخوات و پيش دەخواتەو. ئەگەر كەسيك لە خەويدا بينى زراوى چوارپى بخوات ئەوا بە ئەندازەى ئەووى كە دەبخوات سەرۆتى حەرام بەدەست دئببەت. ئەگەر كەسيك لە خەويدا بينى زراوى نازەلە وەحشيهكان بخوات بەلگەى ئەوويه تۆرەو ناساز دەببەت.

زيره لەخەودا لئكدانەووى زيره هەرچەند كەميك تالە بەلام لە تامى شيرين نزيكە بەلگەى سودو قازانجه وە ئەگەر لە زەعفەراندان بيبەت ئەوا بەلگەى نەخوشيه، وە خواردنى شلەى زيره لە خەودا دوژمنى جەنگ و خەم و پەزارمەيه.

زمړوت (نگین) له خهودا لیکدانه ووی زمړوت مندال یان
برا وهیان سهروتهی حه لاله. نه گهر که سیك له خهویدا بیینی زمړوتی
هه بییت وهیان که سیك پیی بدات نهوا مندال یان براکهی دهمریت
وهیان بیسه و شوین ده بییت و سهروتهی له دهست دهدات.

زین له خهودا لیکدانه ووی زین نه گهر به سه ر پستی
چوار پییکانه وه نه بییت به لگهی خراپیه. نه گهر به سه ر پستی
چوار پییکه وه بییت لیکدانه وه کهی به ستر او به وه که سه وه که سواری
بوه چونکه زین په گیکه له نامیری چوار پی. نه گهر که سیك له
خهویدا بیینی زینیک بکریت یان که سیك پیی بدات نهوا ده بیته
خاومنی که نیزه ک یان ژن دهینتی و ده بیته خاوه ن پارده و سهروته و
سامان وه له وانه په نرسی پی بگات. نه گهر زینه کهی بشکی وهیان
ونی بگات نهوا هاوسه ره کهی دهمریت وهیان نه خوش ده که ویت.
نه گهر که سیك له خهویدا بیینی زینه کهی له زیر و زیو دروست
کرا بییت نهوا ژنه کهی خو په رست و دهمار زل ده بییت و له کاروباری
دینیدا سست و ته مه ل ده بییت. نه گهر که سیك له خهویدا بیینی
زینه کهی رهش و ساده بییت و نه رازاوه بییت نهوا ژنه کهی پارسا و
دیندار ده بییت. وه دروست کهری زین له خهودا به لگهی خزمه
نزیکه گانی ژنه.

زوران بازی (کوشتی) (مصارع) نه گهر که سیك له خهویدا
له گه ل که سیکی تر دا زوران بگریت و سه ربکه ویت به سه ریدا به لگهی
نه وه په حال و گوزهرانی باش ده بییت به لام هه ردوکیان له سه ره پی بون و
په کتری نه دهن به زه ویدا به لگهی نه وه په نازار دهن له په کتری.

پیتى (ژ)

ژیزگ له خه ودا لیكدانه وى ژیزگ دوژمنى ناپاك و به دنه خلاقه. نه گهر كه سىك له خه ویدا بینى ژیزگی گوشت به سهر دوژمندا زال ده بیټ. وه نه گهر كه سىك له خه ویدا بینى گوشتى ژیزگی خوارد بهو نه نندازه یه سهروه تی دوژمن ده خوات وه نه گهر كه سىك له خه ویدا بینى ژیزگ نازاریكى پیبگه یه نن له لایهن دوژمنه وه نازارى دهرى به تایبته نه گهر له برینه گه ی خوینى لی بیټ.

ژن ۲ بینینى ژنى جوان له خه ودا بو پیاوان به لگه ی شادى و کامه رانیه وه ژنى پیر دونیاو سه رقالیه گانى دونیا یه. بینینى ژنان له خه ودا بو پیاوان به گشتى شادى و گه یشتن به مه به سته وه نه نندازه ی نهو شادیه به ننده به جوانى و هله وى و لاوازی و توانایى و پله ی نهو زنه وه كه ده بیبى. چاگترین ژنان له خه ودا ژنیكه كه ناسراو نه بیټ، ژنى چاك و بالا جوان به لگه ی فراوانى بژئوییه به لام ژنى ناشیرین و لاواز به لگه ی قات و قریبه. ژنى خوشحال و نارایشکراو به لگه ی ده سته وتنى نارزه وودگانى دونیا یه. وه پیره ژنى ناشیرین و چلکن به لگه ی خرابى وه زع و نامراده.

ژیرسك نه گهر كه سىك له خه ویدا بینى سه یرى ژیرسكى بکات و وابزانیت نهو جیگه یه هیچکات موى پیوه نیه نهوا کاره گه ی په کی ده که ویت و بن به ست ده کات. نه گهر كه سىك له خه ویدا بینى به ژیرسکیه وه موى زوری پیو ده بیټ نهوا له به رانبهر ژناندا هه قیر و

ههزار دهبیت وه نهگهر کهسیک له خهویدا بیینی لهژیڕسکیدا
نهخووشی و نازار پهیدا ببیت ئهوا بهوئهنهنازهیه دوچارى نهخووشی و
نازار دهبیت.

ژمارهگان : ژماره یهک لهخهودا چاکهیه، ژماره دوو بۆچونى
لهبارهوه نییه، بهلام نهگهر ژماره سێ بو لهکارى خووت بههرمههه
دهبیت، نهگهر ژمارهکه چوار بوو هیچی تری لهگهئدا نهبیت چاکه،
نهگهر ژماره پنج بیینی لهکاتیکیدا نوێژهکان بکهیت چاکه، نهگهر
ژماره شهش بیینی زۆر چاکه و بهئاوات دهگهیت، وه نهگهر ههوت یان
ههشت بیینی خراپه، وه نهگهر ژماره نۆ بیینی بهلگهیه زهحمهت و
گهندهلییه، نهگهر ژماره ده بیینیت بهئاوات و مهبهستی دین و دنیاى
خووت دهگهیت، بهلام ژماره یانهزته نهگهر بیینی لهماوهیهکی درۆ
دریژدا بهسهه نهههجام دهگهیت، وه نهگهر ژماره دوانزهته بیینی
چاکهیه، وه نهگهر ژماره سیانهزته بیینی کاروبارت گیر وگرفت و
داخراو دهبیت، ژماره چواردهته بیینی چاکه، وه نهگهر ژماره
پانهزته بیینی کاروبارت شیواو پهرش و بلاو دهبیت، وه نهگهر ژماره
شانزهته بیینی حال و گوزهرانت باش دهبیت، وه نهگهر ژماره
ههفدهته بیینی شته وون و لهکیس چوووهکان دوباره پهیدا دهبنهوه،
نهگهر ههژدهته بیینی کارت بهنهههجام ناگات، نهگهر ژماره نۆزدهته
بیینی کارى بى نهکته بۆ دیته پێش، بهلام نهگهر ژماره بیست بیینی
سامان بهدهست دینى و بهسهه دوژمندا زال دهبیت، نهگهر ژماره سی
بیینی لهگهئ کهسیکیدا شهپ دهکهیت و کارتان دهگاته دادگا و به ئاوات
دهگهیت، وه نهگهر ژماره چل بیینی کارت بهبن بهست دهگات، وه
نهگهر ژماره پهنا بیینی دوچارى رهنج و گرفتاریی دهبیت، نهگهر

ژماره‌ی شەست ببینی سویندیکی نارەوات دیتە گەردن کەوا پێویست
 دەکات بزێوی شەست هەزار بەدەیت وە یان پۆژووی بەردەوام، وە
 ئەگەر ژمارە حەفتا ببینی کارت درێژە دەکیشێ و دوادەکەوێت، ئەگەر
 ژماره‌ی هەشتا ببینی بەتاوانی زنا دەستگرت دەکەن و هەشتا شەلافت
 لێ دەدەن، وە ئەگەر ژماره‌ی نەود ببینی لەگەڵ ژنیکێ گەورە
 میرزادەدا هاوسەرگیری دەکەیت، وە ئەگەر ژماره‌ی سەد ببینی
 سەرکەوت و دەبیت، وە ئەگەر ژماره‌ی دوسەد ببینی دوژمن بەسەرتدا
 زāl دەبێ، وە ئەگەر ژماره‌ی سێ سەد ببینی درەنگ بەناوات دەگەیت،
 ئەگەر ژماره‌ی چوارسەد ببینی بەسەر دوژمندا زāl دەبیت، وە ئەگەر
 ژماره‌ی پنج سەد ببینی کارت وازلی دینی و بەناتەواوی دەپهێتێتەوه،
 ئەگەر ژماره‌ی شەش سەد ببینی بە نامانجیت دەگەیت، ئەگەر ژماره‌ی
حەوت سەد ببینی هیچ بۆچونیکێ لەبارەوه نییه، بەلام ئەگەر
هەزارت ببینی بەسەر دوژمندا زāl دەبیت، لەبارەو ژماره‌ی
دوهەزارەوه خراپەیه، ئەگەر ژماره‌ی سێ هەزارت ببینی بەهێزو توانا
 دەبیت، ئەگەر چوار هەزارت ببینی بەلگه‌ی توش بون و زیانه، ئەگەر
پنج هەزار ببینی ناودار و پیرۆز دەبیت، شەش هەزارت ببینی پیرۆزی
 دەبیت، ئەگەر حەوت هەزارت ببینی فراوانی لەکاروباردا، ئەگەر
هەشت هەزار ببینی کاروبارت پێک و پێک دەبیت، وە نۆ هەزارت
 ببینی خراپەیه، وەژماره‌ی دەهەزار زیانه، ئەگەر بیست هەزارت ببینی
 بەسەر دوژمندا زāl دەبیت، وە سی هەزاریش سەرکەوتنه، وە چل
هەزار سەرکەوتنه وە ئەگەر پەنج هەزارت ببینی لەناو نازاردا دەبیت،
 ئەگەر ژماره‌ی شەست هەزارت ببینی بەلگه‌ی شادومانییه، ئەگەر
حەفتا هەزارت ببینی دوژمن بەسەرتدا زāl دەبێ، ئەگەر هەشتا هەزار

یان نهوهد ههزارت بیینی بهسهه دوژمندا زال دهیی، نهگهر سهه
ههزارت بیینی به ئارهزوهکانت دهگهیت.

ژماره کردن نهگهر کهسیک له خهویدا بیینی لهگهه
کهسیکدا ژمارهه حساب بکات نهوا دوچارى رهنج و نازار دهپیت.
ژنانی نهگهر کهسیک لهخهویدا ژنانی بییت و خوی وهکو ژنان
نارایشت بکات نهوا دوچارى بهلایههک دهپیت، نهگهر لهگهه
ژنانییهکاندا ههلس و کهوتی کرد بهلگهه نهوهیه لهگهه کهسانی بهد
رهوشتا ههلسوکهوت دهکات.

پیتى (لى)

ساز لىكئانەۋى ساز لەخەودا قسەى درۆۋ دەلەسەو ھىچو پوچە. ئەگەر بېيىنئ كەسىك لەبەردەمىدا ساز لى بدات بەلگەى ئەۋىيە كە قسەى بى سەرۋبەرەو درۆۋ پىروپوچ دەبىسى. ئەگەر لەگەل سازدا قىسارەو نەى بېيىنئ ئەوا دوچارى غەمو پەژارە دەبىت. ئەگەر بېيىنئ سازمەكى بشكى يان وون بىت لە گوناح و تاوان تۆبە دەكات، ھەرۋەھا ئەگەر نەخۆش بىت لەخەويدا ساز لى بدات دوچارى مەرگ دەبىتەۋە.

سابون ئەگەر لەخەودا بېيىنئ چلو بەرگى خۆى بە سابون بشوات ئەوا لە گوناح كردن دەست ھەل دەگرئ و تۆبە دەكات. ئەگەر چلو بەرگى كەسىكى تر بە سابون بشوات ئەوا ئەو كەسە لەكارى خراب دوور دەخاتەۋە، ئەگەر لەخەودا سابون بخوات ئەوا شتىكى حەرام دەخوات.

سەر : ئەگەر كەسى لە خەويدا بېيىنئ سەرپراۋىك لە شوپنىكدا فېرئ درابىت ئەوا ژمارەيەك لە سەرگرەدەو گەورە پىاۋان لەو شوپنەدا كۆدەبنەۋە. ئەگەر بېيىنئ پىستى سەرى چوار پىيەك يان گياندارىكى دېندە يان مروفىك بخوات ئەوا سەرۋەتىك بەدەست دېنى، ئەگەر سەرىكى نەناسراۋى خوارد ئەوا سەرمایەى كەسىك دەخوات. ئەگەر سەرى مېشكىكى خوارد ئەوا سەرۋەتى پاشايەك دەخوات. ئەگەر بېيىنئ سەرى مردوۋىيەك لەگەل سەرى تردا بېيىنئ بۆى ئەوا

سهرکردهی نهو گروپه دیت بولای و له لایهن ژنانه وه سودو هازانجی پښ دهگات به تایبته نهگه له خه ودا گوشتی نهو سهرا نه بخوات. نهگه ژنیک نهو خهوه ببینی نهو له لایهن کهسیکی سهرمایه داره وه هازانجی پښ دهگات. نهگه ببینی سهری مهړیک بخوات نهو ته من درئ دهبی و سهرومت و سامان به دهست دینی، نهگه ببینی سهری گایک بخوات نهو سهرومت و سامانی پښ دهگات ههروه ها نهگه سهری بزنیک بخوات له لایهن کهسیکی گه وروه سهرومت و سامانی پښ دهگات.

سهرا نهگه کهسی ببینی له سهرایه کی گه وده دا که کوشک و ته لاری هه بی نهو له رژی کوتاییدا پله و پایه ده بیت نهگه ببینی نهو سهرایه دهراکه کی بشکن یان بسووتی نهو نازارو نه شکه نجه به خاوه نی سهراکه دهگات. نهگه ببینی سهراکه کی گه وره ببی نهو به نه اندازه ی نه وه بزوی زیاد دهگات وه نهگه پیچه وانه ی نه وه ببینی نهو بزوییه که کی کهم دهگات. نهگه ببینی دهراگی سهراکه کی هه لیکه نن نهو دهراگی خیر و چاکه کی به پروودا داده خریت و به ندایه تی و نویژکردنی کهم ده بیته وه. نهگه ببینی دهراگی سهرایه کی کونه هه لیکه نن نهو دهراگی چاکه خوازی به پروودا ده کریته وه و شادمان ده بیت. نهگه بجیته ناو سهرایه کی تازه وه نهگه سهرمایه دار بیت زیاتری ده بیت و نهگه هه ژار بیت ده بیته سهرمایه دار.

سهرا لیکدانه وه ی سهرما له خه ودا، رهنج و به لآو زیانه. نهگه کهسی ببینی سهرمای بیت به نه اندازه ی نهو سهرمایه دو چاری ته نگ دهستی و هه ژاری ده بیت. نهگه ببینی سهرما نازارو گه زهنده ی

گهياندا به لهشي ټهوا له لايهن خزمه‌گانويه وه نازاري پښ ده‌گات.
نه‌گهر ببيڼي سه‌رما لهشي ووشك بکات ټهوا لهو نزيکانه‌دا ده‌مریت
يان که‌سي له خزمه‌گاني ده‌مریت.

سه‌تل ټه‌گهر له خه‌ودا ببيڼي سه‌تلي هه‌بيت، خزمه‌ت کارنک
په‌يدا ده‌گات وه ټه‌گهر ببيڼي سه‌تله‌که‌ي بشکي، خزمه‌تکاره‌که‌ي
ده‌مریت.

سه‌ره نيژه ټه‌گهر له‌خه‌ودا ببيڼي سه‌ره نيژه بکات به لهشي
دوژمن‌دا، به‌لگه‌ي ټه‌ويه به به‌لگه‌و حيلمه‌وه به‌سه‌ر دوژمني دا زال
ده‌بيت وه ټه‌گهر ببيڼي سه‌ره نيژه‌که‌ي بشکي وه يان وون بيت
ليکدانه‌وه‌که‌ي پيچه‌وانه‌يه.

سه‌فه‌رگردن : ټه‌گهر که‌سي له‌خه‌ودا ببيڼي سه‌فه‌ر بکات وه بو
جيگه‌په‌ک بړوات که چاک‌تربيت له جيگه‌که‌ي خوي ټه‌وا وه‌زعي چاک
ده‌بيت و کاره‌گاني به‌ره‌و پيش ده‌رؤن وه ټه‌گهر خراپ‌تر بوو
ليکدانه‌وه‌که‌ي پيچه‌وانه‌ ده‌بي.

سه‌فائي گردن (ټاوکيشي) : ببيڼي ټاوکيش له‌خه‌ودا به‌لگه‌ي
پياويکي دينداره. ټه‌گهر ببيڼي ټاوکيشي بکات و ټاو به‌خه‌لکي بدات
ټه‌وا چاکه‌و خير له‌گه‌ل خه‌لکي ده‌گات.

سه‌لام گردن ټه‌گهر که‌سي له‌خه‌ويدا ببيڼي هاورپيه‌که‌ي
سه‌لامی گرد ټه‌وا له‌گه‌ل دوژمنه‌که‌يدا ناشتي ده‌گات. ټه‌گهر ببيڼي
که‌سيکي نامؤ سه‌لامی لي بکات ټه‌وا نه‌ناسراويک له‌گه‌ل‌يدا ده‌بيت
هاورپي. ټه‌گهر ببيڼي که‌سيک سه‌لامی لي بکات وه هه‌رگيز ټه‌و
که‌سه‌ي نه‌ببيڼي ټه‌وا له ټه‌شکه‌نجه‌ي په‌روه‌ردگار به‌دوور ده‌بيت.

ئەگەر بېيىنى پىرىكى ئاشنا سەلامى لى بىكات ئەوا لەگەل ژنىكى
جواندا ھاوسەرگىرى دەكات.

سەرىن سەرىن لەخەودا بۆ بېنەرى خەودە خەزمەتكارە، وە
ئەگەر بېيىنى سەرىنى تازە و رەنگ سەوزى ھەبى يان كەسى پىنى
بدات خەزمەتكارىكى دروست كار پەيدا دەكات وە ئەگەر بېيىنى
سەرىنەكەى كۆنە و پىس و رەنگ رەش بى پىچەوانەى ئەوھە، وە
ئەگەر بېيىنى سەرىنەكەى بدرىت يان بسووتى يان وون بىت
خەزمەتكارەكانى را دەكەن يان رەنج و بەلایەك بەسەرىدا دىت.

سەربان ئەگەر كەسى بېيىنى لەسەربانى مائىكى نا ئاشنادا
راوھستابىت ژنىك دەھىنىت كە بە ئەندازەى بەرزى ئەو سەربانە
بەرپىزو سەنگىن دەبىت وە ئەگەر بېيىنى بەسەربانى ئاشناپەكەوھ
راوھستابىت، شەرھىكى گەورەى دەست دەكەووت كارەكانى دروست
دەبن.

سەگ لىكدانەوھى سەگ لەخەودا دوژمنىكى ھەلە خەرجه،
بەلام مېھرەبانە. ئەگەر دەل بېيىنى ژنى دەست ھەلەپە وە سەگى
رەش دوژمنىكە لە خىلى عەرھب وە سەگى سې دوژمنىكە لە خىلى
فارس و عەجەم. ئەگەر بېيىنى سەگ پاسى دەرگاگەى بىكات لە
دوژمنەوھ قسەپەكى رەق دەبىسى. ئەگەر بېيىنى سەگ قەپى لى
بگىرت دوژمن نازارىكى پى دەگەپەنىت وە ئەگەر بېيىنى لىكى سەگ
چووھ جل و بەرگەكەپەوھ ئەوا دوژمنىك بىرەوھرىپەكانى نازار دەدات.
ئەگەر بېيىنى گۆشتى سەگ بخوات بە دوژمنىك دوژمنىكى تر لەناو
دەبات. ئەگەر بېيىنى نان بە سەگ بدات رزق و رۆزى زىاد دەكات

ئەگەر بېيىن سەگ لىي نزيك بېيتەوۋە ئەوا دوژمن تەماعى تى دەكات. ئەگەر بېيىن سەگ ھاناي بۇ بىيىن ئەوا پىشت بە دوژمنىكى خراب ئەبەستىۋ لەكاردا يارمەتى دەدات، ئەگەر بېيىن شىرى سەگ بىخوات ئەوا بەدەست ترسو لەرزىكى گەورەوۋە ھەراسان دەبىۋ لەنىوان ئەو وە دوژمندا ئەگەرى بەرپابوونى شەرى تىدايە. ئەگەر بېيىن سەگ لە دەستى رابكات ئەوا دوژمن لىي دەترسى. ئەگەر بېيىن دەئىك (سەگى مېينە) ھاتە مائەكەپەوۋە ئەوا لەگەل زنىكى پەست و ھەلە خەرچدا ھاوسەرگىرى دەكات، ئەگەر بېيىن سەگىك كەلبەي لى بدات ئەوا دوچارى نازار و ئەشكەنجە دەبىتەوۋە.

سەرپەرشتىيار ئەگەر كەسى لەخەويدا بېيىن بىيىت بە سەرپەرشتىيارى شوپنىك، بەلگەى ئەوۋىيە دوشمن لەگەئىدا فرۇفيل دەكات، ئەگەر بو بە سەرپەرشتىيارى ناوئىكى سافو زولال بەلگەى ئەوۋىيە دەبىتە ئەمىندارى پادشا، ئەگەر بېيىن لە پلەوپايەى كەم بىكرىتەوۋە دەست بەردار بىكرىت بەلگەى ئەوۋىيە زەررەو زيان دەبىيىت، ئەگەر سەرپەرشتىيارى كارى خىر بىت بەلگەى ئەوۋىيە خىرو چاگە دەبىيىن، ئەگەر سەرپەرشتىيارى كارى فەسادو تاوان بىت لىكدا ئەوۋەگەى پىچەوانە دەبىت.

سەرپۇش لىكدا ئەوۋى سەرپۇش لەخەودا بۇ ژنان مىردەو بۇ پىاوان ژنە، ئەگەر ژنى لەخەويدا سەرپۇشەكەى بىكەۋىتە خوارەوۋ بەلگەى ئەوۋىيە لەمىردەكەى جيا دەبىتەوۋە، ئەگەر بېيىن بەشىكى سەر پۇشەكەى بسوتى بەلگەى ئەوۋىيە لەلايەن ھەرمانرەوۋا دەسەلاتدارى ئەو شوپنە ترسىك بە مىردەكەى دەكات.

سەرکەوتن ئەگەر ببینی لە سەر کۆیۆک دانیشتویت یان لەسەر درەختیك یان تەپۆلگەبەك یان کۆشکێك، ئەووی که خوازیاریەتی بە دەستی دینیت وە هەندیکیش دەئین ئەگەر سەرکەوتنەکەئێ بە نارەحەتی بیت، ئەووی که بە دەستی دینیت بە نارەحەتی و ناسۆرەووە بە دەست دینت وە ئەگەر ببینی بە پلیکانەدا سەریکەوینت لە کاروباری دینیدا پلەو پایە بە دەست دینیت بە تاییەت ئەگەر پلەکانەکە لە جووری گل بیت. وە ئەگەر پلەکانەکە لە جووری بەردو گەج بیت لە دیندا کەم و کورتی دەبیت.

سەپرافی لیکدانەووی سەپرافی لەخەودا، لێبیرسراویکی تەماعکارە. ئەگەر کەسێکی رەوشت بەرزو چاکی لەخەودا ببینی که سەپرافی بکات ئەوا زانست و زانیاری فێر دەبیت. ئەگەر بازرگانێکی لەخەودا ببینی سەپرافی بکات ئەوا لە رینگای بازرگانییەووە سەرۆمت و سامان بە دەست دینت.

سەوزە سەوزایی سەوزە لەخەودا بەلگەئێ دینە. ئەگەر کەسێ ببینی زەووییەکی هەبیت و سەوزەئێ زۆری لێ روابیت بەلگەئێ ئەوویە صالح و داوین پاکە. ئەگەر ببینی سەوزەئێ نەناسراو لە زەووییەکەیدا روابیت وە ئەو بە سەرسامییەووە سەپریان بکات و بزانیت زەووی و ناووەکە خۆی خاوەنیەتی، هەموو ئەوانە بەلگەئێ دین و دنیاپە. ئەگەر ببینی درەخت گەلی ناسراو وەکو سێو لەو بابەتانە لە زەووییەکەدا هەبیت، بەلگەئێ ئەوویە بژۆوی زیاد دەکات وە ئەگەر سەوزەئێ تال و نەناسراوی ببینی ئەوا لیکدانەووەکەئێ

پېچه‌وانه‌په. نه‌گهر سه‌وزه‌ی ناسراوی بیینی و لئی خوارد نه‌وا سه‌روه‌تو بزئیوی زور به‌ده‌ست دینن.

سه‌وزه‌لانی لیکدانه‌وه‌ی می‌رگو سه‌وزه‌لانی له‌خه‌ودا دینی پررۆزی نیسلا مه‌ نه‌گهر ببینن به‌سه‌وزه‌لانییه‌کدا که خۆی خاوه‌نی نه‌بیت پیاسه بکات به‌لگه‌ی نه‌وه‌په دینیکی پاک و بیگه‌ردی ده‌بیت. نه‌گهر بیینی سه‌وزه‌لانییه‌که هینی که‌سیک بیتو نه‌و ته‌ماشای بکات به‌لگه‌ی نه‌وه‌په له‌گه‌ل که‌سئ پاک و ره‌وشت به‌رزدا هه‌لس‌وکه‌وت ده‌کات، نه‌گهر له سه‌وزه‌لانییه‌کدا که هی خۆی بیت پیاسه بکات به‌لگه‌ی نه‌وه‌په ژیا‌نی فراوانی په‌یدا ده‌کات و کاره‌کانی به‌ره‌و پیش ده‌روات.

سه‌هۆل : لیکدانه‌وه‌ی بی‌نینی سه‌هۆل له‌خه‌ودا به‌تایبه‌ت له‌وه‌رزی زستاندا غه‌م و په‌زاره‌په.

سه‌پیناخ : بی‌نینی سه‌پیناخ له‌خه‌ودا غه‌م و نه‌ندیشه‌په وه خواردنی زیان و که‌مبونه‌وه‌ی سامانه به‌لام نه‌گهر بیینی له‌گه‌ل گوشت و رۆندا سورگرابیته‌وه وه لئی بخوات به نه‌ندازه‌ی نه‌وه‌ی که خواردویه‌تی خیر و سودی پئ ده‌کات.

سلاوات دان (درود) : نه‌گهر که‌سئ له‌خه‌ویدا سلاوات له دیاری پیغه‌مبه‌ر (د.خ) بدات نه‌وا ناره‌زووه‌کانی به‌دی دین و بزئیوی زیاد ده‌کات و کۆتایی کاره‌کانی به‌خۆشی ته‌واو ده‌بیت.

سمۆره لیکدانه‌وه‌ی سمۆره له‌خه‌ودا پیاویکی نه‌ناسراو و ده‌وله‌مه‌نده. نیسقان و پستی سمۆره له‌خه‌ودا دارایی و نیعمه‌ته وه گوشته‌که‌ی سامانی پیاویکی نه‌ناسراوه. نه‌گهر بیینی سمۆره

بکوژیت و گوشته‌کە‌ی فری‌دا ئە‌وا سەر‌و‌مت و سامانی بی‌او‌یک‌ی نە‌ناس‌را‌و
لە‌نا‌و دە‌بات.

سەر‌گە لی‌ک‌دانە‌و‌ه‌ی سەر‌گە لە‌ خە‌ودا، ما‌لی حە‌لال و بە‌ر‌دە‌ک‌تە‌ وە
خ‌وار‌د‌نە‌و‌ه‌ی سەر‌گە لە‌ خە‌ودا لی‌ک‌دانە‌و‌ه‌ی باشە.

س‌ر‌ود لی‌ک‌دانە‌و‌ه‌ی س‌ر‌ود خ‌و‌ین‌د‌ن لە‌خە‌ودا، ق‌سە‌ی پ‌ر‌و پ‌و‌ج و
د‌ر‌و‌یە نە‌گەر بب‌ین‌ی س‌ر‌ود ب‌خ‌و‌ین‌ی ق‌سە‌یە‌ک‌ی د‌ر‌ۆ دە‌ک‌ات و دو‌ج‌اری
غە‌م و پە‌ژارە‌ دە‌ب‌یت. نە‌گەر بب‌ین‌ی س‌ر‌ودێ‌ک بە‌ ساز و دە‌ھ‌ۆڵ ب‌خ‌و‌ین‌ی
ئە‌وا دو‌ج‌اری بە‌ل‌ایە‌ک دە‌ب‌یت، نە‌گەر بب‌ین‌ی س‌ر‌ود ب‌خ‌و‌ین‌ن و ب‌گ‌ر‌یت،
ئە‌وا ق‌سە‌یە‌ک‌ی د‌ر‌ۆ دە‌ب‌یس‌ن.

س‌ر‌یش لی‌ک‌دانە‌و‌ه‌ی س‌ر‌یش لە‌خە‌ودا، غە‌م و پە‌ژارە‌یە‌و
خ‌وار‌د‌نی بە‌ل‌گە‌ی کە‌م و ک‌ور‌تی سەر‌و‌مت و سامانە.

س‌م‌یل : س‌م‌یل لە‌ خە‌ودا بە‌ل‌گە‌ی هە‌ب‌بە‌ت و ش‌ک‌و‌یە. نە‌گەر بب‌ین‌ی
کە‌سێ بە‌ م‌ق‌ە‌ست س‌م‌یلی ب‌ر‌یت و ن‌ا‌ر‌ایش ب‌ک‌ات لی‌ک‌دانە‌و‌ه‌کە‌ی چ‌اکە
بە‌لام نە‌گەر بب‌ین‌ی س‌م‌یلی لە‌ب‌ندا ب‌ت‌اش‌ن ئە‌وا پ‌لە‌و پ‌ایە‌ی کە‌م
دە‌ب‌یتە‌و‌ه.

س‌ور‌اح‌ی : نە‌گەر کە‌سێ لە‌خە‌ویدا بب‌ین‌ی س‌ور‌اح‌یە‌ک‌ی پ‌ر لە‌ نا‌و
یان ش‌ە‌ر‌بە‌ت‌ی هە‌ب‌ب‌یت و ل‌ی‌ی ب‌خ‌واتە‌و‌ه ئە‌وا ژ‌ن دە‌ھ‌ین‌ی و‌م‌یان لە
ژ‌نە‌کە‌ی یان کە‌ن‌یزە‌کە‌کە‌ی ک‌ور‌یک‌ی دە‌ب‌یت.

س‌ور‌مە (ک‌ل) لی‌ک‌دانە‌و‌ه‌ی س‌ور‌مە لە‌خە‌ودا سەر‌و‌تە. نە‌گەر
بب‌ین‌ی بۆ بە‌ھ‌یز‌کرد‌نی چ‌ا‌وی س‌ور‌مە‌ی بە‌کار‌ھ‌ین‌ا، ئە‌وا خ‌وا‌ز‌ی‌اری
د‌ر‌وست‌ی و چ‌اک‌س‌ازی یە لە‌ کار‌وب‌اری د‌ین‌یدا. نە‌گەر بۆ ج‌وان‌ی چ‌ا‌وی
س‌ور‌مە‌ی بە‌کار‌ھ‌ین‌ا ئە‌وا خ‌ۆ‌ی لە‌ ن‌ی‌وان خە‌ل‌ک‌یدا بە‌ چ‌اک و چ‌اکە‌خ‌وا‌ز

دهناسينئى. نهگەر بيبينئى كهسيك سورمهئى پئى بدات نهوا بهو
نهندازميه سهرومت بهدهست دئينئى.

سورمهءدان (كل دان) ليكدانهوهئى سورمهءدان لهخهءودا ژئنيكه.
كه ههميشه يادئى پهروهردگار دهكاتو 'خهلكئى بو رينگائى راست
بانگهئيشت دهكات. نهگەر كهسئى بيبينئى سورمهءدانئى ههبيئت نهوا له
گهئى نهو جوژه ژنهءا هاوسهركيرئى دهكات بهلام نهگەر بيبينئى
سورمهءدانهكئى بشكى وه يان وون بيبئت نهوا ژنهكئى دهمريئت.

سفره : نهگەر كهسئى له خهويدا بيبينئى سفرهكئى تازهئى ههبيئى
نهوا سهرومتو سامان بهدهست دئينئى، كهنيزهكئى جوان دهكرئى، وه
نهگەر سفرهكئى پيسئى ههبيئت، نهوا كهنيزهكئى ناشيرين دهكرئى.
نهگەر بيبينئى نهو سفرهكئى پر له نان بيئت نهوا سووئى لهلايهن
كهنيزهكئى بهدهست دهكات.

سواري نهگەر كهسئى لهخهءودا بيبينئى سواري بكات نهوا له
لايهن پاشاوه سهرومتو سامانئى دهست دهكهوئيت. نهگەر بيبينئى لهگهئى
ژمارميهك خهلكدا سواري بكاتو ههموو سوارهكان گوئى رايهئى بوون.
نهوا دهبيئت به سهروئكى گروپيئىك. نهگەر بيبينئى گروپيئىك سواري بكهئى
له جيئيهكدا نهوا لهو جيئيهكدا پارانيكئى توند دهباريئت. نهگەر بيبينئى
سواريكئى نهناس سهروهتئىك يان شتيكئى پئى بدات نهوا لهكهسيكئى
نهناسراوهوه سوئيكي پئى دهكات. نهگەر نهو سوارانه ناشابوون نهوا
له لايهئى دوست وهيان ناشايهكئى سوو قازانجئى پئى دهكات. نهگەر
بيبينئى سوارهكان جلوبهركيان پوئى بيئتو سواري نهسپئى لاواز بن
ليكدانهوهئى پيئچهوانهئى نهوى تر دهبيئت.

سوپ (شۆرپا) لیکدانهوهی شۆرپا لهخهودا نهگهر ترشو
چهور نهبیئت سوڤو هازانچه بهلام نهگهر ترش بیئت نهوا دوچارى
نازارو میحنمت دهبیئت.

سوورپژه : لیکدانهوهی سوورپژه لهخهودا، زیادبوونی سهروهتو
سامانه. نهگهر ببینی لهشی سوورپژهی دهرگردبیئت نهوا سهروهتی
حەلال به زهحمەت و رهنجوه بهدهست دین، نهگهر سوورپژهی لهشی
سوورو روون بوو نهوا سهروهتی حهرام بهدهست دین.

سوجده : نهگهر کهس لهخهودا ببینی لهبهر رهامهندی خوی
گهوره سوچده ببات نهوا بهسهر پیاویکی گهوره زال دهبیئت. نهگهر
ببینی بۆ شتی یان کهسیک سوچده ببات نهوا ئومیدو ئارمزووکانی
بهدی نایمت.

سولتان نهگهر کهس له خهویدا ببینی سولتانیک پروات بۆ
مزگهوت یان مائیک وه یان گوندیک بهلگهی نهوهیه بهلاو نهشکهنجه
بهو شوینه دهگات. نهگهر ببینی لهشهردا بهسهر سولتاندا زال ببیئت
نهوا ئارمزووکانی بهدی دین.

سوزن لیکدانهوهی سوزن لهخهودا، منداله. نهگهر ببینی
سوزنی ههبیئت وهیان کهس پئی بدات نهوا مندالی دهبیئت. نهگهر
ببینی سوزنی ههبیئت و خراپ بیی وه یان وونی بکات نهوا مندالهکی
بی سهروشوین دهبیئت وه یان دهریئت.

سۆده : نهگهر کهس لهخهویدا ببینی بۆنهخۆشیک سۆدهو ناوی
دروست کرد وه نهو سۆدهیهش بۆ نهخۆشهکه چاک بوو نهوا نهو

كەسە خوازىارى دىن و كردهوى چاكەيە بەلام ئەگەر سۆدەكە بۇ
نەخوشەكە چاك نەبوو لىكدانەوى پىچەوانەيە.

سۆفى ئەگەر لەخەويدا بوپىت بە سۆفى وه يان لەگەل
سۆفياندا لە خانەقادا نىشتەجى بووبىت ئەوا واز لەدنيا دىنى و بە
كارەكانى رۆزى كۆتايەوه خەريك دەبىت. ئەگەر ببىنى لە
سۆفییەگان جيا دەبىتەوه ئەوا حەزو مەيل بۇ كارو ژيان پەيدا
دەكات.

سۆ : لىكدانەوى سۆيو لە خەودا ئەگەر سەوز بىت مندالە.
ئەگەر سوربىت سودو قازانجە لەلایەن پاشاوه وئەگەر سېى بىت
قازانجە لەلایەن بازارگانەوه وئەگەر زەردو ترش بىت بەلگەى نازارو
نەخوشىە، ئەگەر ببىنى سۆيو سېى بكات بە دووگەرتەوه بەلگەى
ئەوهيە جيا دەبىتەوه لەشەرىكەگەى خۆى، ئەگەر ببىنى سۆيو سور
لەدرەختەگەى بكاتەوهو بىخوات بەلگەى ئەوهيە كچىكى دەبىت

سۆسى ئارد لىكدانەوى سۆس لەخەودا نياز مەندىيە. ئەگەر
ببىنى خەلگى سۆسى ئارد بخۆن ئەوا گرانى و قات و قىر لەو سەر
زەمىنەدا، روو ئەدات ئەگەر ببىنى سۆس لە مالەكەيدا قىرئ بداتە
دەرەوه، يان بىدات بەكەسى ئەوا لەو شوپنەدا گرانى پونادات.

سۆ كوچكەى قابلمە ببىنى سۆ كوچكە لەخەودا پياوى
خاومن مالە يان كەپبانووى مالە، ئەگەر ببىنى قابلمەيەكى دەست
كەوئت يان كەسى پىنى بدات كەپبانوويەك دىنىت وه ئەگەر ببىنى
قابلمەكە بشكى كەپبانووى مال دەمرىت.

ستەم كردن ئەگەر ببینى لەخەويدا ستەمى لى بكریت، ئەوا بەسەر ستەم كارىكدا زال دەبیت وە ئەگەر ببینى خۆى ستەم لە كەسى بكات ئەوا ئەو كەسە بەسەرىدا زال دەبیت، ئەگەر ببینى پاشايەك ستەمى لى بكات ئەوا لە لایەن پاشاوە زەرەرو زیانى پى دەگات.

سىستى (لەنگى شەل) ئەگەر لەخەودا ببینى يەكلى لە ئەندامى لەشى سست بىت بە شىوھىەك كەنەتوانى لەجىگە بەرزەدەبیتەووە ئەوا تۆبە دەكات و رازەكانى خۆى لەخەلكى دەشاریتەووە، ئەگەر ئەم جۆرە خەووە كەسىكى گوناحبار ببینى لىكدانەوھەكەى پىچەوانە دەبیت.

سنوق سنوق لەخەودا بەلگەى پلەو پایەو سەربەرزىیەو ھەندىكىش دەلین بەلگەى ژنە. ئەگەر ببینى سنوقى تازەى ھەبیت ئەوا بەو ئەندازىە پلەو پایەى دەست دەكەویت يان ژن دەھىنئى.

سك بە بۆچوونى ئىبن سىرىن ببینى سك لەخەودا منداڵە.

سىنە (سنگ) لىكدانەوھى سىنە لەخەودا شەرىعەتو دىنەرىیە. ئەگەر لە خەودا ببینى سىنەى پان بىت ئەوا كارەكانى بەرەو پىش دەچیت. ئەگەر ببینى سىنەى بچوك و تەنگ بىتەووە ئەوا كەلینىك لە دىنەكەیدا پەیدا دەبیت. ئەگەر ببینى لە سەر سىنەى دا خەتى نوسراوى سەوز ھەبیت ئەوا خواوھندى گەورە پاداشت و خىرو چاكەى پى دەبەخشى بەلام ئەگەر ببینى بە خەتى رەش نوسرابى ئەوا پى شایەتەمان لە دنیا دەرەدەچیت.

سیر : لیكدانهوهی سیر له خهودا مائی حهرامه.

سیبهر لیكدانهوه ی سیبهر لهخهودا گهورهیه ههروهها
گهورهیی و گرنگی پاشایش دهگریتهوه وه لیكدانهوهی سیبهری بچوك
پادشا دهگریتهوه. نهگهر له خهودا سیبهری دیوار ببینی بهلگهی
ئهوهیه لهلایهن پیاویکی گهورهوه كه بزئوی ژیانی به دهستی ئهوه
پلهو پایهو سهر بلندی بهدهست دینن. نهگهر سیبهری درهخت
لهخهودا ببینی نهوا نارامی و ناسایش دهبینی لهو پیاوانهی كه
خزمهتی دهكهن. نهگهر ببینی له سیبهری درهختیكي بی بهر یان
درکێكدا بیتهوه كه سێکی بی دین و بی برۆایه و مردنی نزیك
بوتهوه.

پیتی (ش)

شادی لیکدانهوهی شادی کردن له خهودا، غه‌مو په‌زاره‌یه.
نه‌گهر ببینی که‌سیک شادو خوش روو بوو سر نه‌نجامه‌که‌ی
خوشی و شادی ده‌بی.

شار نه‌گهر که‌سن له‌خه‌ویدا بچیت بو شار نه‌وا دینه‌که‌ی
به‌هیز ده‌بیت و سه‌رنه‌نجامی چاک و خیر ده‌بیت. نه‌گهر ببینی بو
شاریک بروات و له‌و شاره‌دا به‌ ناسایشی نیشته‌جی بوو نه‌وا بو
خزمه‌تی پادشا ده‌روات و سودو هازانجی لی ده‌بینی.

شاره‌گان نه‌گهر له‌خه‌ویدا ببینی بچیته شاریکه‌وه به‌لگه‌ی
نه‌وه‌یه دینه‌که‌ی به‌هیز ده‌بی و به‌ نارزه‌زووه‌کانی ده‌گات. نه‌گهر ببینی
له‌ شار جووه دهره‌وه پان کردیانه دهره‌وه نه‌وا لیکدانه‌وه‌ی پیچه‌وانه
ده‌بی. نه‌گهر ببینی له‌ شاریکه‌وه بو شاریکی تر بروات نه‌وا ژنه‌که‌ی
ته‌لاق ده‌دات و ژنه‌که‌ی می‌ردی تر ده‌گات. نه‌گهر ببینی له‌ شاری
موسلمانانه‌وه بو شاری کافران بروات نه‌وا ده‌جیته سر دینی
کافره‌گان. نه‌گهر ببینی له‌ شاریکی گهرمه‌سی‌ردا به‌فرو سه‌هول
هه‌بیت نه‌وا له‌و شاره‌دا هات و هری و گرانی ده‌بیت وه نه‌گهر شاریکی
کوستان بیت به‌لگه‌ی فراوانی نیعمه‌ت ده‌بیت. نه‌گهر ببینی له
لادیوه بو شار بروات نه‌وا به‌ نارزه‌زووه‌کانی ناگات.

شایه‌تمان (شهادتین) : نه‌گهر له‌خه‌ودا ببینی که‌سکی صالح و
دروست کار شایه‌تمان بلیت نه‌وا به‌ موسلمانانی په‌وه له‌دنیا. درده‌جیت

وه نهگەر فاسدو گوناچار بیلت نهوا تۆبه له گوناچهکانی دهکات وه نهگەر کافرو موشرک بیت نهوا موسلمان دهبیت.

شانه لیکدانهوهی شانه لهخهودا، بیاویکی بئ ئەسل و نهسهبو و رپاکاره. نهگەر ببینی سهرو ریشی خۆی شانه بکات لهغهم و پهزاره رزگاری دهبی.

شانه بهسەر (پهپوسلیمانه) نهگەر کهسێ لهخهویدا پهپوسلیمانهی ههبوو نهوا لهگهڵ بیاویکی سهرناس و خیرخوازدا دهبیت هاورێ و کار پهیدا دهکات. نهگەر ببینی پهپو سلیمانه هسهی لهگهڵدا بکات لهکار و بارهکانی جیهان ناگادار دهبی.

شان (کتف) شان لهخهودا بهلگهی نارامی و رازوویی و جوانی یه. نهگەر ببینی شانی سست و لاواز و شکاو بیت نهوا لیکدانهوهکهی پیچهوانهی نهوهیه.

شان و مل : دانیال (ع) دهلی : لیکدانهوهی شان و مل لهخهودا نارامی و یقارو جوانییه، نهگەر کهسێ لهخهویدا ببینی شان و ملی ساغو بههیزبیت بهلگهی نهوهیه و یقارو ناراستهکانی نهو کهسه زیاتر دهبیت، نهگەر پیچهوانهی نهوه ببینی بهلگهی نهوهیه نهمانهتو حهقی خهڵکی به نهستوی نهو کهسه دهبیت وه ههندیکیش دهئین نهگەر کهسێ ببینی لهسەر شان و ملی مو برویت بهلگهی نهوهیه له جیگهیهکهوه که پشتر زانیاری لهبارهیهوه نهبوه سهروهتو سامان بهدهست دین.

شاهین (له عهنا دهچیت شکارییه دهنوکی رهقو چنگی بههیزه - پهڕهکانی زهرده) ههڕهس لهخهویدا شاهین

ببینئ بهلگهئ نهوهیه له لایهن پاشایهکی ستهمکارهوه به پلهو پایه دهگات. نهگهر ببینئ شاهین دهستهموی ببئ نهوا مندالیکی دهبنئ.

شاخ (شاخی ئازهل) نهگهر کهسن لهخهویدا ببینئ نهندازهیهک شاخی ئازهلئ ههبتت بهلگهئ سودو قازانجی گهورهیه. نهگهر ببینئ شاخی مانگای ههبتت نهوا سهروهتیک بهدهست دینئ. نهگهر ببینئ شاخی گای بیابانی ههبتت نهوا له پیاویکی بیابانییهوه قازانجی دهست دهکهوئیت. له خهودا ههتا شاخی گهورهتر ببینئ سودهکهئ زۆرتتر دهبتت.

شهکر : نهگهر کهسن لهخهویدا شهکر بخوات نهوا به پهله سهرگهرمی کاریک دهبتت له کۆتاییدا لئی پهشیمان دهبتت، نهگهر ببینئ خهرومانیک شهکری ههبتت نهوا بهو نهندازهیه سهروهتو سامان بهدهست دینئ، نهگهر ببینئ شهکرکه بفرۆشیت نهوا زهرهرو زیان دهبینیتت وه گرپنی شهکر لهخهودا چاکتره له فرۆشتنی.

شهو نهگهر لهخهودا ببینئ شهو رهشو تاریک بیت دوچاری غهمو پهژاره دهبتت وه نهگهر ببینئ مانگهشهو بیت نهوا به کامهرانیو خووش بهختی دهگات.

شهراپ شهراپ لهخهودا مائی حهرامه. نهگهر ببینئ لهناو شهراپا نوهفم بیت نهوا دوچاری بهلاو هیتنه دهبتت. ببینئ شهراپ بخوات به نهندازهئ نهو شهراپه که دهیخوات سهروهتی حهرامی دهست دهکهوئیت. نهگهر شهراپی کولای خوارد نهوا سهروهتی حهرام به نارهحتی به دهست دینئ، نهگهر ببینئ شهراپی زۆری لهمالدا

ههين به ئەندازەى ئەو شەرابە لە کۆيخايەگەوه سودو قازانجى دەست دەکەوێت.

شەرىەت : لێکدانەوهى شەرىەت لەخەودا ئەگەر شەرىن و خۆش بۆن بێت وەکو شەرىەتى هەنار یان سێو شەش لایەنى هەیه: (١) پاگى لە دیندا. (٢) سودو قازانج. (٣) زانستى بەنرخ. (٤) تەمەنى دوورو درێژ. (٥) ژيانى خۆش و ئاسان. (٦) پەرسى پەروەردگار. لێکدانەوهى ئەو شەرىەتانەى کە ترش بێت وەکو شەرىەتى رېواس و لیمۆ و نارنج بەلگەى غەم و پەژارەن. ئەو شەرىەتانەى کە بۆنى ناخۆش و تامى تالپان هەیه بەلگەى سودى دنیایى و رۆژى کۆتایىه. ئەو شەرىەتانەى بە بیانوى چارەسەر دەخورن بەلگەى خێرو چاکەى دین و دنیاىه.

شەروال لێکدانەوهى شەروال لەخەودا، ژنە. ئەگەر ببینى شەروال لەبى بکات ژن دەهینى یان کەنیزەک دەکړئ. ئەگەر ببینى شەروالەکەى وون ببى ئەوا لە ژنەکەى جیا دەبیتەوه، ئەگەر ببینى شەروالەکەى درابیت ئەوا کەم و کورتى و نەنگیەک لە ژنەکەیدا پەیدا دەبیت. ئەگەر ببینى شەروالەکەى بسووتى ئەوا ژنەکەى نەخۆش دەکەوێت.

شەرم : شەرم کردن لەخەودا بەلگەى نیمانە.

شەلاق ئەگەر لەخەودا ببینى شەلاق لەکەسێک دەدات بە کاریکەوه سەرقال دەبیت و لەو کەسەپشەوه سودو قازانجى پى ناگات، وه ئەگەر ببینى شەلاق لە دەستى بکەوێتە خواروه ئەو کارى کە بەدەستىوهیه وازى لى دینى، ئەگەر ببینى شەلاق کارى دەگەن و خوین لە لەشى بێتە خواروه قسەى سوک و ناخۆش دەبیسى بەلام

نهگەر ببینی خوین له لهشی نهیهت به ئەندازهی ژمارهی شەلاقەکان درهەم بە دەست دین.

شەلەم : ببینی شەلەم لەخەودا بەلگهی غەم و پەژارەیه. ئەگەر ببینی شەلەم بەگەسیک بدات ئەوا ئەرك و غەم و پەژارە یی دەدات.

شەمشەمه کوپیره : لیکدانەوهی شەمشەمه کوپیره لەخەودا کەسانی گومراییه. ئەگەر ببینی شەمشەمه کوپیره هەبوو لەگەڵ کەسانی گومرادا دەبیته هاورئ. ئەگەر ببینی شەمشەمه کوپیره له دەستی بەربو ئەو کەسانە یی دوور دەکەوێتەوه.

شەترەنج : یاریکردن بە شەترەنج، درۆ و تۆهەتە. ئەگەر ببینی یاری شەترەنج بکاتو له بەرامبەرەکە یی بردووه بەلگهی ئەوهیه له حەرامدا بەسەر کەسیکدا زال دەبیته، ئەگەر ببینی بەرامبەرەکە یی بیاتەوه ئەوا تۆهەتی دەدریته دای بینهری خەوهکەو کارەکانی یی هۆده دەبیته.

شەلاق لیدان : لیکدانەوهی شەلاق لیدان د تەبەرکردنی کاری ژنانە، ئەگەر ببینی شەلاق کاری دەکەن لیکدانەوهکە یی پیچەوانەیه.

شەلبون : لیکدانەوهی شەلبون لەخەودا زەلیل و رسوایونە لەناو خزماندا.

شەرکردن : ئەگەر کەس لەخەویدا ببینی لەگەڵ مروفیکدا یان نازەلینکدا بەشەر بیت یان نازەلینکی تر که له رەگەزی خۆی بیت و سەربکەوێت لهو شەرکردنەدا ئەوا بەسەر دوژمندا زال دەبیته.

شیوهکاری : ئەگەر کەس لەخەویدا شیوهی نازەلینک بکیشیت بەلگهی ئەوهیه درۆ لەگەڵ بەروەردگادا دەکات.

شمشیر : ئەگەر ببینی شمشیر لەناو کێلانی ئەگەر پێت بەلگەى
 ژنە وە بەبى کێلان (بەرگەگەى) سەرودت و دەسەلاتە. ئەگەر ژنىك
 لەخەودا ببینی شمشیر بەدەستییەو پێت ئەوا کورپىكى دەبیت،
 ئەگەر ببینی شمشیرهگەى لە کێلان دابیت ئەوا منداڵەگەى لە سکینا
 دەمریت. ئەگەر پیاویك ببینی شمشیرهگەى بەرۆتى بەدەستەو دەبیتو
 بیدات لە گەسىكى ترو کارى لى ئەمکرد ئەوا ئەسلەگەى (پەگەزمەگەى)
 بەرەو ئەمان دەچیت، ئەگەر ببینی شمشیر بەگەردنیدا هەئاسراپیت
 ئەوا لەسەر زەمینیکیدا دەبیتە فەرمان پەوا. ئەگەر ببینی بەبى هۆ
 شمشیری لەگەسىکیدا ئەوا ئەو گەسە ناوبانگ دەردەگات. ئەگەر ببینی
 شمشیرهگەى لى بسینو لەدەستى دەربهینن ئەوا لە کلرەگەى خۆى
 دوور دەخړیتەو، ئەگەر ببینی شمشیر لە گەمەرى بەستى ئەوا
 تەمەن درێژ دەبیت، ئەگەر ببینی شمشیری ئالتونى هەبى ئەوا
 گەوردیەك یان سەرۆکیك ناسایشى بۆ دابین دەگات. ئەگەر
 شمشیرهگەى ناسن پێت ئەوا کارمکانى چاک دەبن وە ئەگەر لە توخمى
 بلور پێت ئەوا لەلایەن سەرۆك یان گەوردیەگەو سودو قازانجى پى
 دەگات وە ئەگەر شمشیرهگەى لەجۆرى مروارى پێت ئەوا لەزاناپانەو
 گەلک وەردەگرت.

شوشە : ببینی شووشە لەخەودا بەلگەى ژنە و هەندیکیش
 خزمەتکارى مائە، بەلام دەولەمەندو جیگیر نییە. ئەگەر گەسى لە
 خەویدا شووشەیان پێدا ئەوا لەگەل ژنىكى ئەدارو هەزاردا
 هاوسەرگى دەگات. ئەگەر ببینی لەناو شووشەگەدا رۆنى گول یان
 وەنەوشەى تیدا پێت ئەوا لەگەل ژنىكى دەولەمەندو دینداردا
 هاوسەرگى دەگات، ئەگەر ببینی لەو شووشەدا شەربەتى هەنار یان

شەرىپەتى بەھى بىخوات ئەوا سەرۋەتى ژن دەخوات. ئەگەر بېيىنى شوشە بىشكىنى ئەوا ژنەگەى دەمرىت.

شوشەى شەراپ : لىكدانەۋەى شوشە شەراپ لەخەودا پەرشو بىلاۋكردەنەۋەو رېك بەندى نەگردنى ئەو سەرۋەتو شتانەپە كە لە لايدا بە ئەمانەت دايان ناۋە ۋە ئەگەر لە شوشە شەراپدا شتىكى سەرخۆش كەرى بىنى بەلگەى ئەۋەپە دەبىتە حەرام خۆر.

شۆردن : شۆردنى سەرو لەش لەخەودا بە ناۋى دەريا يان ناۋى جۆگە بەلگەى دۆزىنەۋەى رېگە چارەى غەمو پەژارەپە، ئەم خەۋە ئەگەر زىندانى يەك بېيىنى ئەوا ئازاد دەبىت ۋە ئەگەر قەرزار بېيىنى قەرزهكانى دەداتەۋە ۋە ئەگەر نەخۆش بېيىنى چاك دەبىتەۋە.

شفرە : لىكدانەۋەى شفرە لەخەودا سەرۋەتتېكە لەلايەن پاشاۋە بەدەست دىت، ئەگەر كەسىن لەخەۋىدا شفرەى ھەبىت ئەوا لە لايەن پاشاۋە سودى پى دەگات، ئەگەر شفرە ۋون بكات ئەوا سەرۋەتى لەناو دەچىت.

شكار : ئەگەر كسىك لەخەودا بېيىنى گايەكى كىۋى يان كەرە ۋەحشىيەك يان بزىنە كىۋىيەك شكار بكاتو لە گۆشتەكەى بىخوات، ئەوا سودو قازانجى دەست دەكەۋىت.

شكاندن : ئەگەر لەخەودا بېيىنى ئەندامىكى لەشى بىشكى ئەوا يەككى لە نزيكەكانو خزمەكانى زيان دەبىنى. ئەگەر بېيىنى يەككى لە نامېرە مۇسقىيەكان ۋەكو قىسارە لە خەۋىدا بىشكى ئەوا سودو قازانجى پى دەگات.

شيعر ووتن ئەگەر لەخەودا ببینی شيعری مەدح پان
هەججوى بە كەسێك ووت، ئەوا قسەى پرۆپوچ دەكات. ئەگەر ببینی
شاعیریك غەزەل و مەدح بڵێ ئەوا شیوەن و زارى دەكات. ئەگەر
دەربارەى تەوھید شيعری ووت بەلگەى درۆیە.

شیری ووشك : لێكدانەوھى شیری ووشك لەخەودا بژۆوى
حەلالە. ئەگەر ببینی لە بیاباندا شیری ووشك كۆبكاتەوھ ئەوا
لەسەفەردا سەرۆمێك بەدەست دێنێ. ئەگەر ببینی ئەندازەھەكى زۆر
شیری ووشكى لەمالدا ھەبێت ئەوا لە سەرۆمى خۆى ئەو پەرى قازانج
دەبینی. ئەگەر ببینی شیری ووشك بخوات ئەوا سەرۆمى خۆى لە
پینا و ژنەكەیدا خەرج دەكات.

شیر (شیری تەر) : لێكدانەوھى شیر لەخەودا ھەرچەند
تازەتر و شیرین تریبێت سودو قازانجی زۆرتر دەبێت. ئەگەر شیر لە
كەوچكدا ببینی ئەوا سەرۆمى زیاد دەكات. ئەگەر شیری ترشاو
ببینی لێكدانەوھى پێچەوانەھە. ئەگەر ببینی شیری تازە بخوات ئەوا
سەرۆمى حەلال بەدەست دێنێ و ھە ئەگەر ژنیك لەخەودا ببینی شیر
لە مەمكیدا كۆببیتەوھ ئەوا مندالی دەبێت. ئەگەر ببینی شیر بدۆشێ
بەلام لەجیبى شیر خوینی لەمەمكى بێت ئەوا سەرۆمى حەرام
بەدەست دێنێ. ئەگەر ببینی لە مەمكى خۆى شیر بخوات ئەوا لە
كاروكاسبیدا زەرەرو زیان دەبینی. ئەگەر ببینی بۆتەوھ بە منال و
مەمك بمژیت ئەوا بە ئارەزووھەكانى ناگات.

شیلەى ترى : لىكدانهوى شىلەى ترى لەخەودا سودو قازانجە.
ئەگەر بىيىنى شىلە لە ترى (مىو) بگرتت ئەوا ھاوسەرگىرى لەگەل
ژنىكى داوین پاكدا دەكات.

شىلەى درەخت (صمغ) : ئەگەر كەسى لەخەودا بىيىنى شىلەى
ھەبىت يان بىخوات ئەوا لە پارەى كەسىك خەرج دەكات. ئەگەر
بىيىنى شىلەىەكى زۆرى ھەبىت و بىدات بە كەسىكى تر ئەوا سەرۋەتى
خۆى بە كەسىك دەدات.

شىلان لىكدانهوى شىلان لەخەودا مال و دارايى يە، ئەگەر
بىيىنى شىلان بدات بە كەسىك بەلگەى ئەۋەپە خزمەتتەك بەو كەسە
دەكات، ئەگەر بىيىنى شىلانى ھەبىت و لىي بخوات بەلگەى ئەۋەپە بەو
ئەندازەپە سەرۋەت و سامانى دەست دەكەۋىت.

شىرىنى لىكدانهوى شىرىنى لەخەودا شادى و بژىۋى ھەلە.
ئەگەر بىيىنى كەسىك شىرىنى پى بدات ئەوا دەبىتە ھۆى كامەرانى و
خۆشحالى ئەو.

شوانى شوانى كەردن لەخەودا بۆ ئازەلە جۆراۋجۆرەكان
لىكدانهوى جىاۋازيان ھەپە. ئەگەر بىيىنى شوانى كۆمەلنى ئەسپ
بكات بە فەرمان چەۋايى و حكومەت دەكات، ئەگەر بىيىنى شوانى
كۆمەلنى كەر بكات بەخت ياورەرى دەپى و ھەرچەندىش ئەگەر شوانى
پانەمەرىك بكات سەرۋەت و سامانى ھەلەل بە دەست دىنى.

شىتى (دېۋانەپە) لىكدانهوى شىتى لەخەودا ئەۋەپە كە بە
ئەندازەى ئەو شىتتەپە سەرۋەتى ھەرام بە بىنەرى خەۋەكە دەكات و

ئەو سەرۆتە لە رینگای خێرو چاکە خوازیدا خەرجی دەکات بەلام
دەکەوێتە بەر لۆمەو سەرزەنشتی خەلکی.

شیر ئەگەر لەخەودا ببینی شەر لەگەڵ شیردا بکات، لەگەڵ
دوژمنیکدا شەر دەکات ئەو کەسەیان سەردەکەوین کە لە خەووەکەدا
سەر دەکەوێت. ئەگەر ببینی شیر لە پشتهووە بیت بۆی بەلام پێی
نەگات، لە لایەن پاشاوە ترس و لەرزى بۆ دیت. ئەگەر لەخەودا ببینی
لەدەست شیر پابکات و شیرەکە بەدوایدا نەپۆیشت، لەوی کە لێی
دەترسێ پارێزراو دەبیت ئەگەر ببینی کە گوشتی شیر بخوات پادشا
پلەى پێ دەبەخشی.

پیتی (۴)

عاشق یوون : نه گهر کهسی له خه ویدا عاشقی کهسیک بیټ نهوا
نیازمهندو به تهماع ده بیټ، نه گهر ببینی عشقی شتیکی حهرام بوو
به لگهی نهوویه که دینی خرابو و له که داربووه، نه گهر ببینی له
مه عشوقه کهی چیژی زور ببات نهوا سو دو قازانجیکی پی دهگات.

عنه بهر نه گهر کهسی له خه ویدا عننه بری هه بیټ به لگهی
نهوویه به نه ندهزی نهو عننه بره قازانج و سوودی دهست ده که ویت،
نه گهر عننه بر به کهسی بدات به لگهی نهوویه خزمه تیکی نهو کهسه
دهگات، نه گهر عننه بره کهی وون بیټ یان له ناو بجیت نهوا زهره رو
زیان ده بیټیت.

عنتهر لیکدانه وهی عنتهر له خه ودا دوزمنیکی بی دین و
فیلبازه. نه گهر به سهر عنتهره وه بوو وه نهو عنتهره دهسته مؤی
بوو نهوا به سهر دوزمندا زال ده بی وه نه گهر ببینی له گهل عنتهردا
به جهنگ هاتو عنتهره که زال بوو به سهریدا نهوا نه خوش
ده که ویت و نه خوشیه کهی درمان ناکری وه یان عه پبه یه که له له شیدا
به ویدا ده بیټ که ناتوانی چاره سهری بکات.

عقاب (داله ره شه) نه گهر ببینی داله ره شیک له کولانی کدا
بنیشیته وه نهوا پادسایه که بو نهو کولانه دهروات. نه گهر ببینی
خه لگی نهو کولانه داله که بکوزن پادشای نهو شوینه دهریت وه یان
له سهر حوکم لاده بریت. نه گهر ببینی داله که بیگریټ په نا بو

باشايەك دەبات وە ئەگەر ببينئ دالەكە شتەك لە دەمی بېنیتە درەو وە
بېئ بدات بە ئەندازەى ئەو شتە بەخشیش لە پاشا وەر دەگریت.

عود لێكدانەوێ عود لەخەودا پیاوێكى جوان و بەشەوق و
زەوقە، ئەگەر ببينئ عود لە بەردەمیدا دوگەل بکات و بۆنى بگات
ئەوا سود و فەزەنج و ناسایش لە خەلکى دەبىنیت.

عەورەت ئەگەر کەسێ لەخەویدا عەورەتى دەربکەوێت بە
شێوەیەك کە خەلکى ببينئ ئەوا نەینىیەکانى ناسکرا دەبیت وە
ئەگەر ببينئ عەورەتى داپۆشئ ئەوا نەینىیەکانى بە پەنەئانى
دەمىنیتەو. ئەگەر عەورەتى روت و دیاربیت و خیرا دای پۆشیت بە
شێوەیەك کەس نەبىنئ ئەگەر نەخۆش بێت ئەوا چاک دەبیتەو وە
ئەگەر قەرزار بێت قەرزەکانى دەداتەو.

عەسا (دار دەست) (گۆچان) لێكدانەوێ دار دەست لەخەودا
پیاوێكى گەورەى ئەگەر ببينئ عەسای بە دەستەو بىت بەلگەى
ئەوێ بەسەر بەرزى و پلەو پایە دەگات ئەگەر ببينئ عەساکەى وون
بىئ لێكدانەوێ کەى پێچەوانە دەبیت.

عەسارى (رۆن گىرى) لێكدانەوێ رۆن گىرى لەخەودا
سەرگەرم بوونە بە کارێكى خێرو چاکەو کە دەبیتە هۆى ئەوێ
خەلکى باسى بە چاکە بکەن و لە دنیا دا بە چاکە خوازى بەناوبانگ
بیت.

عەتر ئەگەر کەسێ لەخەویدا ببينئ عەترى پى بىت ئەگەر
کەسێكى زانابىت بەلگەى ئەوێ خەلکى لە زانستەکەى بەهرە دەبەن

وہ نگہر نەم خەونە کەسیکی سەرمايەدار ببینی بەلگەى نەوہیە
سودو قازانج بە خەلکی دەگەییەنیت.

عەنقا لیکدانەوہى عەنقا لەخەودا پیاوی گەورەو خۆش
پەفتارو راستگۆیە. عەنقای مێیە زنی جوانە، نەگەر ببینی عەنقا
هەلى بگري و بۆ ئاسمانى ببات ئەوا لەگەل کەسیکی گەورەدا بۆ
سەفەر دەپوات.

عەتر فرۆش نەگەر کەسیک لەخەویدا عەتر فرۆشى بکات
بەلگەى نەوہیە خەلکی باسى بە خراپە دەکەن، نەگەر ببینی لەگەل
عەتر فرۆشیکدا ببیتە هاوړی یان دۆست بەلگەى نەوہیە خەلکی بە
سەخاوەتو بەخشندهیى ناوی دەبەن.

عەقل نەگەر کەسى لە خەویدا عەقلی خۆی لە شیوہى
پیاویکدا ببینی و پێى بلن من عەقلی تۆم وە بینەرى خەوہکە بزانییت
کە عەقلی خۆیەتى لە کاتیکدا نەگەر کەسیکی شایستەو چاک بێت
لەگەل کۆرى پاشادا جاوپێکەوتن دەکاتو سوودو بەهرەى لى دەبات.

پیتی (غ)

غوسل کردن نه‌گهر که‌سئ له‌خه‌ویدا ببینی له ناوی روبار
یان دهریادا غوسل دهربکات به‌لگهی نه‌ومیه چاکه خوازو دینداره‌و
غه‌م‌و په‌زاره‌کانی له‌ناو ده‌چئ وه نه‌گهر نه‌خوش بیټ چاک ده‌بیته‌وه
نه‌گهر قه‌رزاربیټ قه‌رزه‌کانی ده‌داته‌وه وه نه‌گهر زیندانی بیټ نازاد
ده‌کریت، نه‌گهر ببینی به ناوی گهرم غوسل دهربکات و پاشان
پوخسارو هه‌ردو ده‌ستی بشوات نه‌وه کاری خیر نه‌نجام ده‌دات.

غه‌واصی : نه‌گهر که‌سئ له‌خه‌ویدا ببینی له دهریادا غه‌واصی
بکات و مرواری دهربه‌ئینی نه‌وا به‌و نه‌ندازه‌ییه زانست و دانایی
به‌ده‌ست دینی و ه‌میان له‌لایهن پادشاهه شتیکی پی ده‌دریت، نه‌گهر له
دهریادا غه‌واصی بکات به‌لام هیچ دهرنه‌ه‌ئینیټ به‌لگهی نه‌ومیه
سه‌رگه‌رمی زانست و زانین ده‌بیټ به‌لام سه‌رکوتوو نابیت و به‌هره‌ی
لی نابات.

بیتى (ف)

فالووده : نهگەر كهسن لهخهويدا ببينئ فهپنك فالووده بخوات
نهوا قسهيهكى چاك و جوانو لهبار دهكات وه نهگەر ببينئ فالووده
بكات بهدهم كهسيكهوه بهلگهئ نهويه كارينكى چاك بؤ نهو كهسه
نهنجام دهدات.

فهرج (عهورمتى ژن) نهگەر بپاويك لهخهويدا ببينئ وهكو
ژنان عهورمتى ژنانهئ ههبيت بهلگهئ نهويه زهليل و رسوا دهبيت،
نهگەر ببينئ كهسيك له گهئيدا جوت ببيت نهوا نارهمزوهكانى بههؤى
نهو كهسهوه دهستههر دهبيت. نهگەر ببينئ به دو ژن يهك
عهورمتيان ههبيت نهوا ههر دو ژنهكه دهبنه ژنى بپاويك.

فهراشى : ليكدانهوهئ فهراشى لهخهودا ژنيكى دهلاله كه ژن بؤ
بپاوان پهيدا دهكات نهگەر كهسن لهخهويدا ببينئ فهراشى بكات نهوا
بؤ خوئى يان بؤ خهلكى ژن دههينئ.

فهروزه (جوژه بهردىكى رهنگ شينى گران بههايه)
ليكدانهوهئ فهروزه لهخهودا سهركهوتن و هيزو تواناى پهيكهژئى و
دمرونييه، نهگەر فهروزهيهك وون بكات نهوا به نارهمزوهكانى ناگات.
فهرعهون نهگەر كهسيك لهخهويدا ببينئ يهكن له
فهرعهونهگان يان باشايهكى ستهمكار له شارينكدا دهسهلاتى گرته
دهست بهلگهئ نهويه رينبازى فهرعهونى لهو شارهدا پياده دهكرئت.

فشه كلآونه لئكدانهوهى فشهكلآونه لهخهودا مندالى نوكره وهكو (فتهتو پور) نهگهر لهخهودا ببينئ فشهكلآونهى نير بگرئ نوكرهكهى كورئ دهبيت، وه نهگهر فشهكلآونهى مئى گرت نوكرهكهى كچئ دهبيت.

فراوانئ : نهگهر كهسئك لهخهويدا له شوئئئكى تنهگهوه بو شوئئئكى فراوان و پان و بهرئن بروات بهلگهئ نهومئه له كارهكانئدا بهرهو پئش دهرواتو لهغمو و پهزاره رزگارئ دهبيت، نهگهر ببينئ مالهكهئ يان دوكانهكهئ فراوان بيئت نهوا بژئوى و دارائى زياد دهكات، نهگهر كهسئك ببينئ چئگهكهئ تنهگ ببئت لئكدانهوهئ پئچهوانه دهبيت.

فروشتن نهگهر كهسئك لهخهويدا هورئان فروشئ بكات بهلگهئ نهومئه دئنى پرورئى ئئسلام لائ نهو كهسه بن بايهخه، به گشتئ فروشتنئ ههر شئئك كه له لايهن دهبنهوه بهنرخ بيئت خرابه. نهگهر ببينئ لؤكرهكهئ خؤى بفروشئ نهوا بهدئاوو رسوا دهبيت.

فروئئل فروئئل لهخهودا فئلكردنه لهخهلكئ، نهگهر فئلبازئك لهخهودا ببينئ كه لهو فئلهئى خؤى يان كهسئكى ترى شئفا داوه له پهزارهئى دهربازئ دهئئ وه به مهرانئ دئئ دهكات وه نهگهر به پئچهوانهئ نهوهوه بيئت غم و پهزاره دهبيئئت.

فرئن نهگهر كهسئ ببينئ له فئيلهوه ههئبفرئ و پاشان له چئگهكهئ خؤى نئشتهوه به فازانچ و سودهوه لهسهفهر دهگهريئتهوه به تايبعت نهگهر ببينئ پهروبالئ ههئئ، وه نهگهر ببينئ بهئئ بال بفرئ گوزهرانئ دهگورئت، وه نهگهر ببينئ لهسهربانئ مالهكهئ خؤى

بۇ سەربانى مائىكى تر بفرئ ژنهكەى تەلاق دەدات و ژنىكى تر دىنىت
يان كەنيزهككك دەكرت.

فيل هيچ حياوازييهك نيه لهخهوى شهو وه رۇژدا مهگەر
فيل ببينت. نهگەر كهسن لهشهودا خهو ببينئ سواری فيل بووبت
لهگهل ژنىكى بهد كاردا دهبيته هاوسەر وه نهگەر نه م خهوه له رۇژدا
ببينئ ژنهكەى تەلاق دەدات وه يان كەنيزهكەكەى دهفرۇشيت. نهگەر
ببينئ فيل بكوژيت پاشايهك به دەستی نهو دهكوژيت وه يان
قهلايهكى گهوره به دەستی نهو نازاد دهكرت. وه نهگەر ببينئ فيل
بيكوژيت مهركى نزيك بووتهوه. نهگەر ببينئ سواری فيل بووبئ و
كهسيكى تر نهو فيلهى بيت له خزمهتكردى پاشاكەى خوى بۇ لای
پاشايهكى تر دهروات.

فيتنه نهگەر كهسيك له خهويدا ببينئ له شوينيكدا فيتنه
بهربا بووبت نهوا لهو شوينهدا گوناح كردن و تاوان پهيدا دهبيت،
نهگەر ببينئ فيتنه نهما بيت نهوا خهلكى نهو شوينه روودهكهنه
خوای گهوره.

پیتی (ق)

قازی ئەگەر کەسێک لەخەویدا بووئیت بەقازی بەلام شایانی ئەو پلەپلە نەبیت ئەوا دوچارێ بەلاو ئازارو ئەشکەنجە دەبیت بەلام ئەگەر بینەری خەوێکە کەسێکی زانا بیت ئەوا دەبیت بە قازی.

قارچک : لیکدانەوێ قارچک لەخەودا ژنیکە کە هیچ خێرو سودێکی تیا بەدی ناکرێت، ئەگەر کەسێ لەخەویدا ببینێ زیاتر لە سێ قارچکی هەبیت ئەوا لە لایەن ژنیکەو سودو قازانجی پێ دەگات.

قاج ئەگەر کەسێکی سالح و چاکەکار لەخەویدا ببینێ قاجی شەل بیت بەلگەی لاوازیونی باوەردەکەی پیشان دەدات و ئەگەر ببینێ قاجی بە گوریسیکەو بەبەستن لە کەسێکەو قازانجی پێ دەگات، و ئەگەر ببینێ قاجی نییە و بەدارشەق بە رینگادا پروات بە کەسێکی بێ وەها پشت نەبەستیت و ئەگەر کەسێکی لە کاربەدەستانی پاشا بینی هەردو قاجی برابیتەو لەسەر کار لادەبرێو مالو سامانی بەهەدەر دەپروات، و ئەگەر بینی قاجی ناسنینی هەبیت سەرۆتی زیاد دەگات و ئەگەر بینی قاجی لە زیوو زێربیت ماناکەی هەر هەمان شیوێ دەبیت، و ئەگەر ببینێ قاجی لە کوژو زنجیردا بیت زیانیکی لێ دەکەوێت، و ئەگەر ببینێ قاجی بە کوژەکەپەکەو بەسترا بیت ماناکەی چاکتر دەبیت. و ئەگەر بینی قاجی بو بە تەلە یان داویکەو وەیان قاجی بچەقێ لە شوینیکدا بە ئەندازەی ئەو داوو تەلەو چەقینە دوچارێ گرفتاری و فروو فیل

دهبیته‌ود. وه نه‌گهر بینی قاجی له شوینیکدا بخریت له کاری دین و دنیا جی ده‌مینئ وه یان که‌سئک قسه‌ی پی ده‌لئیت که ده‌بیته هوی نازاردانی، وه نه‌گهر بینی سواری چوارپییه‌ک بوو وه قاجی خوی رابو‌دشینئ مانای نه‌ودیه به مه‌به‌ستی گه‌یشت به نامانجی خوی که‌سئکی به هه‌ول و کوششه.

قاپی شوشه (چینی) لئیکدانه‌ودی قاپی شوشه له‌خه‌ودا ژن یان که‌نیزه‌که خزمه‌تی ده‌که‌ن و له نامیره‌کان و پیداو‌یستییه پاریزگاری ده‌که‌ن. نه‌گهر له‌خه‌ودا ببینئ که قاپی چینی هه‌یه که‌نیزه‌کئک ده‌کړیت وه نه‌گهر قاپه‌که بشکئ که‌نیز وه‌یان ژنه‌که‌ی هه‌لدین یان ده‌مرن.

قازانگ قازانگ له‌خه‌ودا که‌یبانووی مال و دیان خاوه‌ن ماله و هه‌ر عه‌یب و که‌مو کورپییه‌ک له قازانگه‌که‌دا ببینئ به‌نده به خاوه‌نی ماله‌که‌وه. نه‌گهر ببینئ له‌ناو قازانگه‌که‌دا خوارده‌مه‌نی و گوشتی تئیدا‌بوو به‌لگه‌ی نه‌وه‌یه بزئ و ناماده و بی نه‌رکی پی ده‌گات، نه‌گهر ببینئ قازانگ بشکئ نه‌وا که‌یبانووی ماله‌که وه‌یان خاوه‌ن ماله‌که ده‌مریت.

قازانگی مسی بینینی قازانگی مس له خه‌ودا خزمه‌تکاری ماله. نه‌گهر ببینئ مه‌نجه‌ئی مسی بی‌ت نه‌وا خزمه‌تکاره‌که‌ی حوله‌که ده‌بیت.

قالب : نه‌گهر که‌سن له‌خه‌ویدا ببینئ قالبی پی‌لاوی هه‌بی‌ت نه‌وا خزمه‌تکاریک په‌یدا ده‌گات، نه‌گهر ببینئ قالب وون بکات نه‌وا خزمه‌تکاره‌که‌ی لئی جیا ده‌بیته‌وه. نه‌گهر ببینئ نه‌ندازه‌یه‌کی زور

قالی هه بیټ ئەوا له خزمهتکاره که یه وه سودو قازانجی بێ دهگات به تایبەت ئەگەر بینهری خهوه که پینه چی بیټ.

قالی ئەگەر کهسێ له خهویدا قالی رابخاتو تایبەت به خوی بیټ ئەوا ته مهنی درێژ ده بیټو بزێوی زیاد دهگات، ئەگەر ببینی له سه ر قالی دابنیشیت به لام نه زانی قالیه که هی کتیه ئەوا ومزعو حالی دهگۆریت.

قهله رهش ئەگەر کهسی له خهودا قهله رهش ببینی نیشانهی پیاوی خراپه کارو بێ دینو درۆزنه له کارهکاندا. ئەگەر ببینی قهله رهش بگریت وه یان کهسێ پنی بدات له گه ل کهسیکی بێ دینو درۆزندا سه رگه رمی کاری پرۆپوچ ده بیټ. ئەگەر ببینی قهله رهش بکوژیت ئەوا زال ده بیټ به سه ر پیاوی بێ دینو درۆزندا. ئەگەر ببینی له جیه که به کدا کۆمه ئن قهله رهش کۆبینه وه ئەوا کۆمه ئی دزو جهرده لهو جیه هدا کۆده بنه وه ئەگەر ببینی به ئاشکرا قهله رهشی گرت له ینگای نادروسته وه سه روهت په یدا دهگات.

قه ره ویله (تهخته خه و) ئەگەر کهسێ له خهویدا ببینی له سه ر قه ره ویله که دا دابنیشی وه سه ر ئەو قه ره ویله یه فهرش نه کرابی بۆ سه فهر ده روات وه ئەگەر ببینی له سه ری خه وتبێ به پله وپایه دهگات به ئەندازهی نرخ ی ئەو تهخته یه به سه ر دوژمناندا زال ده بیټ وه ئەگەر بینهری خهوه که ئەهلی فه سادو خراپه کاری بیټ ئەوا دارکاری دهگریټ به تایبەت ئەگەر به سه ر تهخته که وه خه وتبێ وه ئەگەر ببینی تهخته که بشکی و بکه ویته خواره وه له پله وپایه ی کهم ده بیټه وه و کاروباری خراپ ده بیټ.

قەزوان لىكدانەۋدى ناۋكى قەززان لەخەودا سەرودتە، ئەگەر كەسى لەخەودا ببىنى قەزوانى زۆرى ھەبىت ئەوا لە لايەن كەسىكى بەخىل و چەكلەۋە سودو قازانجى پى دەگات.

قەسابى ببىنى قەسابى نەناسراۋ لەخەودا، مەرگە، ئەگەر ببىنى قەسابىك بۇ كۆلانەكەى يان مائەكەى بىت ئەوا لەو گەردىكەدا كەسىك دەمرىت، ئەگەر ببىنى قەسابى بكات بەلام قەسابى پىشەى ئەو نەبى ئەوا كەسىك دەكوژىت يان برىندارى دەكاتو دوچارى غەم و بەزارە دەبىت.

قەتى و پۇر لىكدانەۋدى قەتى لەخەودا مندالى نۆكەر يان مندالى خزمەتكارە، ئەگەر ببىنى قەتى يان پۇرىگرت وە يان كەسى پىى بدات، نۆكەر يان خزمەتكارەكەى مندالىان دەبى. وە ئەگەر ببىنى پۇريان قەتى بە دەستىيەۋە بفرى و دەربازبىن نۆكەر يان خزمەتكارەكەى دەمرىت.

قەمەى قەسابى لىكدانەۋدى قەمە لەخەودا پىاۋىكى دلپرو نازايە كە كارى ناسان و سەخت بەلايەۋە جىاۋازى نىيە. ئەگەر ببىنى قەمەى ھەبىت وەيان كەسىك پىى بدات ئەوا لەگەل ئەو جۆرە پىاۋودا دەبىتە ھاۋرى و سودى لى دەست دەكەۋىت. ئەگەر ببىنى قەمەكەى بشكى وەيان وون ببى ئەوا لەگەل ئەو جۆرە پىاۋودا جىا دەبىتەۋە.

قەلەم ئەگەر كەسى لەخەۋىدا قەلەمى ھەبىت وە يان كەسىك پىى بدات ئەوا دەكەۋىتە شوين زانست و زانىارى و بە نارەزۋەكانى دەگات، ئەگەر ببىنى شتىك بە قەلەم بنوسى ئەوا خىرو چاكەكەى

بهنده بهوی که دهینوسئ وه نهگهر به دوو فهلم بنوسیت گهر
کهسینکی له گهشکردندا بیت نهوا بهزویی له گهشتهکهی
دمگهرپتهوه.

فهلقان (سوپهر) نهگهر کهسئ لهخهویدا فهلقان لهگهل
چهکینکی تردا بهدهستییهوه بیت نهوا کهسئک پاریزگاری لی دهکات و
پشت و پهناي دهبیت. نهگهر ببینئ جگه له فهلقان چهکی تری پی
نهبیت نهوا کهسینکی ناسراوو زانای همپه به نهاندازی گهورمیی نهو
فهلقانه دۆستان و براكانی له کاره ناپهسهندو خراپهکان دوور
دهخاتهوه.

فهفهز نهگهر کهسئ لهخهویدا فهفهزی ههبیت نهوا له
جینگهیهکی تهنگدا زیندانی دهکریت وه نهگهر ببینئ فهفهز بشکینئ
نهوا له زیندان رزگاری دهبیت.

هرژانگ لیکدانهوی هرژانگ لهخهودا پیاوی کینه لهدل و
بهدرهوشته، نهگهر ببینئ هرژانگ بگریت لهگهل پیاویکی بهدرهوشت
دا دهبیته هاوړئ و سودی لی نهبینئ وه نهگهر ببینئ هرژانگی کوشت
یان فری دا دوردهکهوپیتهوه له هاوړییهتی پیاوی بهدرهوشت و
پروپوچ وه نهگهر ببینئ گوشتی هرژانگی خوارد بهو نهاندازهپهی که
دهیخوات بهکاری پروپوچ سهرمایه کۆدهکاتهوه.

قرقی نهگهر لهخهودا قرقی دهستموی بینی کاتیک بانگیان
کردبیت خاوهنهکه؟ پلهو پایهی بهرز دهبیتهوه. نهگهر ببینئ قرقی
دهستموی ههبن بهوی کهسئکهوه به پلهو پایه دهگات، نهگهر
ببینئ قرقی یهکه له دهستی بهر ببیت پلهو پایهی له دهست دهدات.

قورئان خویندن ئەگەر کەسێ لەخەویدا ببینی ئایاتی
پەرحەمت بخوینی ئەوا مژدەیی لە لایەن پەرۆردگارەوه پێ دەگات و
پێویستە سوپاسگوزاری بکات بەلام ئەگەر ئایاتی سزا بخوینیتەوه ئەوا
دەکەوێتە بەر تورەیی پەرۆردگار و پێویستە تۆبە بکات.

قورئان فرۆشتن : ئەگەر کەسێ لەخەویدا قورئان فرۆشی بکات
بەلگەیی ئەومێه کەسێکی ناپاکە و پێویستە تۆبە بکات.

قنوت ئەگەر کەسێ لەخەویدا دوعای قنوت بخوینی بەلگەیی
ئەومێه بە ئارەزوێکانی دەگات و خەلکی باسی بە چاکە دەکەن.

قوربانی : ئەگەر کەسێ لەخەویدا ببینی مەڕێک یان ووشترێک
بکات بە قوربانی ئەوا ئەگەر بەندەبێت ئازاد دەبێت و ئەگەر
نەخۆش بێت چاک دەبێتەوه و ئەگەر ئەزاد بێت کامەرانتەر دەبێت و
دەچێت بۆ حەج و ئەگەر ترسی لە شتێک هەبێت ئەوا پارێزراو
دەبێت و ئەگەر هەزارو بێ پاره بێت ئەوا پەولەمەند دەبێت و
ئەگەر ئەم خەونە لە نزیك جەژنی قورباندا ببینی ئەوا لێکدانەوهی
باشتر دەبێت.

قومری قومری لەخەودا ژنی بێ سۆزو ناسازگارو کەم دینە.
ئەگەر کەسێ لەخەویدا ببینی قومری هەبێت لەگەڵ ژنی کەم دین و
بێ سۆزدا هاوسەرگیری دەکات. ئەگەر ببینی جووچکە قومری هەبێت
وە یان گۆشتەکەیی بخوات بەو ئەندازەیه سەرۆمت و سامانی دەست
دەکەوێت.

قومار ئەگەر لەخەودا ببینی قومار دەکات دووچاری غەمو
پەژارە دەبێت وە یان گەرتاری فەرت و فێل دەبێتەوه.

هورگ نه‌گهر که‌سن له‌خه‌ودا هورگ ببینی به‌لگه‌ی نه‌مانه‌ت و دین و هه‌رزاراییه. نه‌گهر هورگی به ساغی ببینی به‌لگه‌ی نه‌وه‌یه ده‌بیته نه‌مانه‌تدار و هه‌رز به چاکی ده‌داته‌وه، نه‌گهر ببینی هورگی نه‌خوش بیت لی‌کدانه‌وه‌که‌ی پی‌چه‌وانه ده‌بیت، نه‌گهر هورگی به فراوانی ببینی نه‌وا رزق و بزئیوی زیاد ده‌کات، نه‌گهر هورگی به ته‌نگی ببینی به‌لگه‌ی نه‌وه‌یه نه‌مانه‌ت ده‌گریته نه‌ستۆ.

هورقوشم نه‌گهر که‌سن له‌خه‌ویدا هورقوشمی هه‌بیت یان که‌سێک پنی بدات نه‌وا له‌مائی دنیا شتیکی که‌م و بێ بایه‌خ به‌ده‌ست دینی. نه‌گهر ببینی هورقوشم بتاوی‌نیت‌ه‌وه نه‌وا له نیوان خه‌لکی‌دا رسوا ده‌بیت و سه‌رزهنشتی ده‌که‌ن.

قیامه‌ت نه‌گهر که‌سن له‌خه‌ویدا ببینی قیامه‌ت هه‌ئسابیت به‌لگه‌ی نه‌وه‌یه خواوه‌ندی گه‌وره له‌و سه‌رزه‌مینه‌دا ویزدان و دادپه‌روه‌ری ده‌بارینی وه نه‌گهر خه‌لکی نه‌و سه‌ر زه‌مینه خراپه‌کار و گونا‌حباربن نه‌وا په‌روه‌ردگار دو‌چاری به‌لا و موسیبه‌تیان ده‌کات وه نه‌گهر سته‌م لی‌کراوبن نه‌وا زالیان ده‌کات به‌سه‌ر سته‌م‌کاراندا.

قیبله نه‌گهر که‌سن له‌خه‌ویدا نویزی روه‌و رۆژه‌لات کرد مانای نه‌وه‌یه چه‌زی له دینی ئیسلام نییه، نه‌گهر ببینی پشتی له قیبله بیت و نویز بکات به‌لگه‌ی نه‌وه‌یه له دین و دنیا‌دا راست‌گۆ ده‌بیت و له په‌رستنی خوا‌دا سه‌رکه‌وت و ده‌بیت.

هسه‌کردن (ئاخاوتن) : نه‌گهر له‌خه‌ودا ببینی له‌گه‌ل که‌سیکی چا‌ک و خیر‌خوازدا هسه‌ بکات نه‌وا ژیا‌نی نه‌و که‌سه پر ده‌بیت له

خېرو خوښی وه نه گهر له گهڼ که سیکي هاسدو گوناح باردا قسه بکات
لیکدانه وه که ی پېچه وانیه.

قسه لیکدانه وه ی قسه کردن و بیستنی له خه ودا له پرووی
حالهت و زمانه گانه وه جیا وازه.

(قسه گان و زمانه گان)

عهره بی : له گهڼ گه و ره گان و سره و که گاندا ده بیته هاوړی و
دانیشتنیان له گهڼ ده کات و سودو پله و پایه ی دست ده که ویت.

فارسی : لیکدانه وه ی وه گو زمانی عهره بییه.

عیری : میراتی دست ده که ویت.

هیندی : له گهڼ که سانی زه لیل و بی نه صل و نه ژادا سر و کار
پهیدا ده کات.

تورکی : قسه ی ناخوښ ده بیسی و هیان به دست که سیکي
به دکاره وه گرفتار ده بی.

قېضی : هه وال له ریش سپانی لادی ده بیسی و ده بیته هاوړیان.

یونانی : به زانست و داناییه وه سرگرم ده بیته.

قشقه له (قزقره) لیکدانه وه ی قشقه له له خه ودا پیاوی

په یمان شکین و به دکرداره وه نه گهر ببینی قشقه له ی هه بی له گهڼ
پیاوی په یمان شکیندا داده نیشی و چاوپیکه و تن ده کات.

قیامت نه گهر که سی له خه ودا قیامت ببینی نه وا

په و ره دگار له و سره زه و بییه دا داد په و ره ی و راستی ده باریننی وه نه گهر
خه لگی نه و سره زه و بییه تاوانبار و ستم کارین نه وا ناهات و به لا
به سره یاندا ده باریننی، نه گهر خه لگی نه و جییه خه لگی ستم

لیکراوین، نهوا خوای گهوره بهسەر زۆرداران و ستمکاراندا سهریان دهخات. نهگەر خهڵکی نهو جێیه له رۆژی قیامت له بهردهم پهروهردگادا راوستابن نهوا تورهبی و نهشکهنجهی خودا بهسەر نهو جێیهدا دهباریت.

قیر : لیکدانهوهی قیر لهخهودا رزق و بژیوییه، نهگەر لهخهویدا قیری ههبیّت نهوا به ئەندازهی نهو قیره سهروهت و سامان بهدهست دین، نهگەر لهخهویدا قیر بخوات مانای نهوهیه بهو ئەندازهیه مالی چهرام دهخوات.

قیساره (نامیری موسیقی چنگ لیدان) لیکدانهوهی قیساره لهخهودا درۆکردنه، نهگەر ببینی قیساره لی بدات قسهی درۆ دهکات و نازارو غهمی بی دهکات، نهگەر بینی پادشا قیسارهی بی بدات له لایهن پادشاهه خهلات و گهورهیی بی دهکات وه نهگەر لایهنگری سازو ناوازو قیسارهبی له غهم و پهزاره دهرباز دهبیّت، نهگەر بینی قیسارهکهی بشکن یان فری بدات، له قسهی درۆ و پروپوچ دوور دهکهوینتهوه. نهگەر ببینی کهسی قیساره لی بدات و نهویش گوئ بگری نهوا بیسهری قسهی درۆ و پروپوچ دهبیّت.

فرقینه : ببینی فرقینه له خهودا، نهگەر شیرین بیّت بهلگهی سهروهت و بژیوییه که به ناسانی بهدهستی دینی. نهگەر ترش بیّت نهوا سهروهت و بژیوی به نازارو نهشکهنجه بهدهست دینی.

فضل نهگەر کهسی لهخهویدا فضل بکاتهوه بهلگهی نهوهیه له کارهکانیدا بهرهو پێش دهروات و رهنکه بروات بۆ چهج. نهگەر ببینی نهتوانی فضل بکاتهوه لیکدانهوهی پیچهوانه دهبیّت.

پیتی (ك)

كار : ئەگەر لەخەودا ببینی كەوازی لە كارو پیشەى خۆى هینا
سەرگەرمى كاریكى چاكتربو كارو گوزەرانى باشتر دەبیت وه ئەگەر
ببینى كە كارگەلى جوړاوجوړ دەكات وه ئەو كارانه كاری چاكبون
بەلگەى چاكییه لە كارەكانیدا وه ئەگەر كارەكان لەخەويدا خراپ
بوون بەلگەى خراپییە.

كار ئەگەر كەسى لەخەويدا ببینی سەرگەرمى كاروبارى
دنیاىي بىت بەلگەى ئەوهیه كەمو كورتى دىنى له رۆزى كوټايدا
بەلام لەخەويدا سەرگەرمى كارەكانى رۆزى كوټاىي بىت بەلگەى
ئەوهیه پاداشت وەردەگریت و لە كارەكانى دنيايدا سەرگەوتو دەبیت،
ئەگەر ببینی كارەكانى دنياىي تەواو بویت ماناى ئەوهیه مەرگى
نزيك بوټەوه. وه ئەگەر پىچەوانەى ئەو خەونە ببینی
لینكدانەوهكەشى پىچەوانە دەبیت.

كار د : ئەگەر كەسى لەخەويدا ببینی كاردىكى بە دەستهوه بىت
وه كاردەكەش هى خۆى بىت بەلگەى ئەوهیه كورپكى دەبیت، ئەگەر
ببینى لەگەل كاردەكەدا چەكى تری پى بىت بەلگەى ئەوهیه ناودار
دەبیت وه هەندىكىش دەلین نۆكەرىكى حەبەشى دەكریت.

كاروان : ئەگەر كەسى لەخەويدا ببینی لەگەل كاروانىكدا بىت
بەلگەى ئەوهیه خىرو ھازانجى دەست دەكەويت، ئەگەر بينەرى
خەوهكە كەسىكى چاك و دروستكاربىت ئەوا دەكەويتە ناو نازارو
نارەحەتییەوه، ئەگەر بينەرى خەوهكە كەسىكى بەدكارو فاسد بىت

ئەوا خېرو چاگە دەبىئىت، ئەگەر بىيىن ئە كاروانەكەدا بە سواری
بېروات ئەوا بە ئارموزەكانى دەگات بەلام ئەگەر بە پىادە بېروات
لېكدانەوہى پېچەوانە دەبىت.

كاسە لېكدانەوہى كاسەدارىنە لەخەودا ئەگەر خوار دەمەنى
تېدابىت ماناى رزقو رۆزى حەلالە لەسەفەردا. ئەگەر كاسەكە بەتال
بىت بەلگەى ئەوہىە بېچارەو دەرماندە دەبىت، ھەندىك دەلېن
بىيىنى كاسە لەخەودا بەلگەى خزمەتكارىكە كە بەدەستى ئەوہ
كارگەلېكى چاك ئەنجام دەدرېت وە بىيىنى كاسەى زىو يان ئالتون كە
خوار دەمەنى تېدابىت ماناى بەدەستەينانى سەرۋەتى حەرامە وە
كاسەى شوشە بەلگەى ژنە.

كافر ئەگەر كەسىكى كافر لەخەودا بىيىن مۇسلمان بىت
بەلگەى ئەوہىە بە مۇسلمانىتى ئە دنيا دەر دەچىت، ئەگەر بىيىن
كافرېك رۋوہو قىبلە نوپز بكات يان سوپاسگوزارى خواى گەورە بكات
بەلگەى ئەوہىە مۇسلمان دەبىت و بژىوى زياد دەگات.

كاسەى سىرامىك ئەگەر كەسى لەخەويدا بىيىن كەسىك
كاسەى سىرامىكى بى بدات بەلگەى ئەوہىە قسەپەكى خۇش لەو
كەسە دەبىسئ و خۇشچالى دەگات ئەگەر بىيىن كاسە سىرامىكەكەى
بشكى بەلگەى ئەوہىە قسەى ئەو كەسە خراپ و بئ جئ دەبىت،
ھەندىك لەخەو ناسان دەلېن لېكدانەوہى كاسەى سىرامىك سئ لايەنى
ھەيە: يەكەم مندال، دووہم: ژن و ھاوسەر، سېيەم دۆست و ھاورى بە
گشتى لېكدانەوہى كاسەى سىرامىك لەخەودا قسەى خۇشە.

کاغز نه گهر کهس له خه ویدا ببینیت کاغز بخوینیته وه وه
 له ناو کاغزه که دا ناوی خوی گه وره ی تیدابیت به لگه ی نه ویه بو
 سهر ریگه ی راست رینمونی ده گریت به لام نه گهر له سهر کاغز شتی
 تر نوسرابیت نهوا به ریایی و خو په رستی هسه له گه ل خه لکیدا دهکات.
کانال نه گهر کهس له خه ویدا ببینیت کانالیک هه لیکه نییت،
 مانای نه ویه له گه ل خیزان و مناله کانیدا رهفتاری فروفیل دهکات
 نه م لیکدانه ویه بو کاتیک ده بیت نه گهر که ناله که نه گات به ناو به لام
 نه گهر که ناله که گه پش به ناو لیکدانه وه که ی هاوسه رگریه .

کانی : لیکدانه وه ی سهر چاوه (کانی) له خه ودا نه گهر ناوی خو ش
 تام و سازگاری بوو که سیکی گه وره و سه خا و تمه نده وه نه گهر ناوه که ی
 لین و بو گه ن بوو به لگه ی غه م و په ژاره و نازاره، نه گهر ببینیت له و
 کانیه مه سحی کرد له خه م و خه فمت دهر باز ده بیت، نه گهر ببینیت
 ناوی کانیه که زیادی کرد عیزمت و پیاو چاکی له و جینگه په دا زیاد
 دهکات وه نه گهر ناوی کانیه که کم بویه وه لیکدانه وه که ی
 پینچه وانه یه .

کاهو نه گهر کهس له خه ویدا کاهوی شیرین بخوات به لگه ی
 نه ویه دو چاری غه م و په ژاره ده بیت وه نه گهر کاهوی تالی خوارد
 به لگه ی نه ویه زهره رو زیان ده بینیت.

کالهک ببینیت کالهک له خه ودا نه خوشیه، کالهکی
 نه گه یو که شیرین نه بیت چاکتره له کالهکی زهردی گه یو، ببینیت
 کالهکی گه وره چاکتره له کالهکی بچوک وه خواردنی له خه ودا زهره رو
 نیه .

كهوگير : نهگهر كهسئ لهخهويدا كهوگيري پاكي ههبيت بهلگه
ئهويه كارهكههكهى ژنيكى پاك و خيړخواز دهبيت. نهگهر كهوگيري
بشكيت يان كوئهو چلكن بيت ليكدانهوهكهى پيچهوانه دهبيت.

كهروهوز : نهگهر كهسئ لهخهويدا ببينئ كهروهوز بخوات بهلام له
وهري كهروهوزدا نهبيت نهوا نهو كهسه غهگين و هزار دهبيت وه
ههنديكيش دهئين نهگهر كهروهوز ببينئ بهلام ليئ نهخوات نهوا
غهم و پهزارهكهى كهمر دهبيت.

كهري ليكدانهوهى كهري لهخهودا ههزاري و تنگ دستيه،
ئين سرين دهئيت كهري لهخهودا بهلگه ئيمانو ناكامى بينهري
خهوهكه لهكارهكاني دنيايى دايه.

كهزاوه نهگهر كهسئ لهخهويدا ببينئ لهناو كهزاوهداييت و
بهسهر پشتى نهسپ يان حوشترهوه بيت بهلگه ئهويه سودو پله و
پايه دهست دهكهويت، نهگهر ببينئ كهزاوهكهى بكهويته خوار
ليكدانهوهكهى پيچهوانه دهبيت.

كهچهل : نهگهر كهسئ لهخهويدا ببينئ لهگهل كهچهئيكدا هسه
بكات نهوا لهگهل كهسيكى گورهدا دهبيت هاورئ وه نهگهر كهچهل
خهو ببينئ سهري مووى لي برويت واته دهولهمنهدهبيت و ههرز
دهدات به خهلكي.

كهتان ليكدانهوهى كهتان لهخهودا مالي ههلاله كه سودهكهى
له سودى لوكه كهمره، جل و بهرگي كهتاني لهخهودا چاك و پيروزه وه
نهگهر ببينئ تووى كهتان بخوات نهوا مالي ههلال بهدهست دينئ.

که تیره نه گهر کهسئ له خه ویدا که تیره ببینی به لگه‌ی نه وهیه به نه اندازه‌ی نه وه که تیره‌یه له که سئکی چه کل و ره زیله وه سهروهت و سامان به دهست دئنی.

کەشک لیکدانه وهی کهسئ له خه ویدا له گه‌ل عه ناب و شه کرو وه نه وه شه‌دا کهشک دروست بکات و لئی بخوات به لگه‌ی نه وهیه مالی چه‌لآل به دهست دئنی و له غه‌م و په‌زاره رزگاری ده‌بیت، نه گهر له و خواردنه دروست کراوه‌ی نه خوارد لیکدانه وه که‌ی پیچه‌وانه ده‌بیت.

کەشتی نه گهر کهسئ له خه ویدا سواری کهشتی بو بیت وه به سه‌لامه‌تی لئی دابه‌زیت نه‌وا له غه‌م و په‌زاره ده‌رباز ده‌بیت، نه گهر کهشتیه که‌ی تیک و پیک بشکئ نه‌وا دوچار ی به‌لاو موسیبه‌ت ده‌بیت، نه گهر ببینی له‌ناو کهشتیه کدا له گه‌ل شت و مه‌ک و کالادا بیت به لگه‌ی نه وهیه سه‌فه‌ر ده‌کات و سه‌روه‌تی چه‌لآل به دهست دئنی. نه گهر ببینی سواری کهشتی بو بیت به‌لام. کهشتیه که‌ی پاره‌ستاو بیت به لگه‌ی نه وهیه له سه‌فه‌ردا تیا ده‌مینیت.

کەر لیکدانه وهی سواری بونی جۆره‌کانی که‌ر به‌م شیوه‌یه‌ی لای خواره‌وه‌یه:

(که‌ری ره‌ش پله‌و پایه) (که‌ری سه‌وز زاهید و پارساوپاکی)
(که‌ری سپی پله‌و پایه‌ی دنیا‌یی) (که‌ری ئاوس ئومید‌ه‌واری و زیاد‌بوونی کامه‌رانی) نه گهر ببینی گوشتی که‌ر بخوات له رینگای بازرگانیه‌وه سه‌روهت و سامان به دهست دئنی، نه گهر ببینی خۆی که‌ره‌که بکوژیت و گوشته که‌ی بخوات له سه‌روهت و سامانی خۆی چه‌رج ده‌کات وه نه گهر له کاتی سواری بوندا که‌ره‌که‌ی به‌ریت خۆی به زوویی

دەمریت، ئەگەر ببینی کەرەكەى مردىى مان و دارايىهكەى لە دەست دەدات. ئەگەر ببینی لەكەرەكەى بکەوێتە خوارووه هەزارو بى پاره دەبیت. ئەگەر ببینی لە كەرىك كە هى خۆى نەبى دابەزى و دوباره سوار ببیتەوه شتىك داوا دەكات كە بە خىراى دەستى دەكەوێت. ئەگەر ببینی كەرەكەى خۆى لەگەن كەرىكى تردا گۆرپىهوه شىرازى كاروبارى تىك دەچى و دەگۆرى.

كەوا ئەگەر كەسى لەخەودا ببینی كەواپەكى تازەى بە لۆكە چىراوى لەبەردا بىت ئەوا لە غەم و پەژارە رزگارى دەبیت، ئەگەر كەواى لە جۆرى ناورىشم يان حەرىرى لەبەردابىت ئەوا لە كەسىكى گەورەو بەرپزەوه سودو قازانجى پى دەكات.

كەرى وەحشى ئەگەر ببینی بۆتە خاومن كەرە وەحشىيەك دەستكەوتىكى پى دەكات. ئەگەر ببینی سوارى كەرە وەحشىيەك بووبى و كەرە وەحشىيەكە دەستەمۆى بووبىت ئەوا گوناخكارو بى دىنەو لە دىن دوور دەكەوێتەوه. ئەگەر ببینی كەرە وەحشى لەگەنیدا شەرىكات وەپان سەرى رابكئى ئەوا كارىكى پى لە رەنج و نازارى پى دەكات. ئەگەر ببینی لەگەن دوو كەرى وەحشىدا شەرىكات ئەوا دوو كەسى خراپەكار لەگەنیدا شەرى دەكەن وە ئەگەر ببینی كەرە وەحشىيەكى هىناپە مالهوه ئەوا پىاوئى خراپەكار دىنئىتە مالهوه.

كەلەك باز (دەست بى) (ساختەجى) ئەگەر كەسى لە خەويدا دەست بىرى كرد، ئەوا كارى پىروپوچ دەكات ئەگەر ببینی سەبرى دەست بىرىك بىكات ئەوا دوچارى كارىكى خراپ دەبیت.

کهرویشک لیکدانهوهی کهرویشک لهخهودا خراپه. نهگهر
ببینی کهرویشک بگریت یان کهسی پی بدات، کهنیزهکی خراب
نهکړئ وه یان ژنی خراب نههینئ، وه نهگهر ببینی بیستی
کهرویشکی لهبهرگردبئ وه یان گوشتهکهی بخوات له لایهن ژنهوه
شتیکي نهندهکی دهست دهکهویت وه نهگهر ببینی بیچووه کهرویشکی
ههبوو دوچارى رهنج و زحمهت دهپتهوه.

کهو لیکدانهوهی کهو لهخهودا ژن یا کهنیزهکی جوانه.
نهگهر ببینی کهو بگریت ژن دههینئ وهیان کهنیزهک دهکړت نهگهر
ببینی گوشتی کهو بخوات جل و بهرگیکی پی دهبهخشن.

کهفی دهریا نهگهر کهسی لهخهویدا کهفی دهریا ببینی نهوا
له لایهن کهسیکی گورهوه سودو هازانجی پی دهگات.

کهمتیار کهمتیار لهخهودا بهلگهکی ژنی خراپهکارو ناپاکه.
نهگهر ببینی کهمتیار له مائی نهودا ببهستنهوه ژنیکز ناپاک و خراب
دههینئ وه به گشتی ببینی کهمتیار لهخهودا خراپه.

کهلهرم لیکدانهوهی کهلهرم لهخهودا سود بردنه لهژنان،
لیکدانهوهی کهلهرمی نامادهکراو باشتره لهکهلهرمی کال، نهگهر
لهخهودا کهلهرم بخوات نهوا له لایهن ژنیکهوه سودو هازانجی دهست
دهکهویت.

کهلهکه : ببینی کهلهکه لهخهودا ژنه وه نهگهر بینی کهلهکهکی
چهپی وهرههمی گردبئ بهلگهکی نهوهیه که ژن و کهنیزهکهکهکی
هردوکیان پیکهوه حامیله دهن وه نهگهر ببینی کهلهکهکی
سوربیتهوهو پارچهپهکی خویناوی لی بکهوېته خوارهوه واتای نهوهیه

ژنهكەى مندالى دەبىت بى ئەوھى كاتى خۇى بىت وە ئەگەر بىنى
ھەردو دەستى خستە سەر كەلەكەى واتاى ئەوھىيە غەمو پەژارەيەكى
گەرھى پى دەگات.

كەلەشىر ئەگەر كەسى لەخەودا بىبىنى كەلەشىرى ھەبى وە
بزانىت كەلەشىرەكە ھى خۇيەتى، پياوى عەجەم كە نۆكەرى
خۇيەتى بەسەرىدا زال دەبى. ئەگەر بىبىنى كەلەشىر بىكوزىت بەسەر
نۆكەردا زال دەبى وە ئەگەر بىبىنى لەگەل كەلەشىردا شەر بىكات
لەگەل پياوى عەجەمدا دەبىتە ھاورى وە ئەگەر نازارى بە دەست
كەلەشىرەوھ بىنى لەو پياوھوھ گەزەندەى پى دەگات. ئەگەر بىبىنى
كەلەشىر جوجكەى ھەبوو وە يان كەسى پىى بدات ئەوا كورپىك يان
نۆكەرىكى لە كەنيزەيەك دەبىت. وە ئەگەر بىبىنى گوپى لە دەنگى
كەلەشىر بىت رپىگای چاك و چاكەخوازى ھەلدەبىزىر.

كەمان ئەگەر كەسى لەخەويدا كەمان ھەلبدات و پياويك بەن
بىكات بەلگەى ئەوھىيە داواى كۆمەك و يارمەتى لە كەسىكى گەرھە
دەگات، ئەگەر كەمانەكە لە جۆرى رستراوبىت بەلگەى ئەوھىيە داواى
يارمەتى لە كەسىكى خواناس دەگات، ئەگەر كەمان ھەلبدات بەلام
كەسى نەگرت ئەوا ئەو كەسە ھىچ يارمەتەكى نادات.

كەمەرىبەند ئەگەر كەسى لەخەويدا كەمەر بەند بىبەستى
ئەوا بە ئەندازەى نرخى ئەو كەمەرىبەندە سەرۋەتى دەست
دەكەۋىت و ھەرۋەھا مندالەگانى دەبنە پىشتىۋانى، ئەگەر كەمەر
بەندى بە گەرھەر روكەشكراوى لە كەمەرى بىبەستى بەلگەى ئەوھىيە

سەرۆمتو سامان بە دەست دینیت هەندیکیش دەلین کورپکی دەبیت
که فەرمانرەوایی و سەرۆکایەتی خێلە که یان دەگریته ئەستۆ.

کەنو ئەگەر کەسێ لەخەویدا کەنویەك هەنگی هەبیت ئەوا بە
نارەزوەکانی دەگات و مائی حەلال بە دەست دینێ.

کەنیزەك لیكدانەووی کەنیزەك لەخەودا، مأل و نارەزوو،
ئەگەر لەخەودا کەنیزەك بکریت ئەوا سەرۆمت بە دەست دینێ، ئەگەر
کەنیزەکە ی بفرۆشی ئەوا لەسەرۆمتەکە ی کەم دەبیتەو.

کەوتن : ئەگەر کەسێ لەخەویدا ببینێ بەرودا بکەوێت
نازایەتی و نیگەرانی پەیدا دەگات بەتایبەتی لەجەنگو ناکۆکید، و
ئەگەر ببینێ لەجیگەیهکی بەرز وەکو شاخ وەیان درخت وەیان
دیواریك بکەوێتە خوارووە بە نارەزوەکانی خۆی بە شیوەیهکی تەواو
ناگات وە مەرامەکانی ناپەتەدی.

کەوان : ئەگەر کەسێ لەخەویدا تیرۆکەوانی بە دەستەووبیت
ئەوا لە سەفەردا، سود و فزانیج دەبیت، ئەگەر کەسێ کەوانی بێ
بەدات بەلگە ی ئەوێه کورپ یان براهیکی دەبیت، ئەگەر بە کەوان تیر
بهاویژنی قەسە ی حەق و پوج دەگات، ئەگەر کەوانی دا بە کەسیکی
تریان ببفرۆشیت یان لەناو بچیت ئەوا ژنەکە ی تەلاق دەدات.

کەوانی هەلاجی ئەگەر کەسێ لەخەویدا کەوانی هەلاجی
هەبیت بەلگە ی ئەوێه کەسیکی دورووە هەندیکیش دەلین لەگەل
ژنیکی سەرەرپۆو بێ گوێدا هاوسەرگیری دەگات، ئەگەر کەوانی
هەلاجی وون بکات بەلگە ی ئەوێه لەو جوۆرە ژنە جیا دەبیتەو.

كشميش : نهگەر كهسنى لهخهويدا كشميشى ههبيت و لىي بخوات
نهوا بهو نهاندازهيهى كه دهيوخوات سودو قازانج بهدهست دىنى بهلام
نهگەر كشميش بهكهسيك بدات بهلگهى نهويه خزمهتيك بهو كهسه
دهكات.

كرىكاران : نهگەر كهسنى لهخهويدا ببينى ژمارهيهك كرىكار له
مالهكهيدا كار بكهن بهلگهى نهويه لهگهل كهسيكدا شهر دهكات،
نهگەر ببينى لهمالى يهكيكدا كرىكارى بكات يهلگهى نهويه له
كارىكدا دوجارى گرفت دهبيت و خاوهرن مالهكەش دوجارى شهر و
ناكووى دهبيت، نهگەر ببينى كرىكاران خوئل له مالهكه بهرنه دهرهوه
ليكدانهوهكهى پيچهوانه دهبيت.

كج كج لهخهودا بهلگهى شادى و سهروهرى دنيايه. نهگەر
ببيني كچيكي بىن وهيان كهسيك كچيكي پىن بهبخشى به نهاندازهى
جوانى نهو كچه خيرو بهرهكەت و سهروهرت بهدهست دىنى. نهگەر
ببيني كچهكهى بمرىت ليكدانهوهكهى پيچهوانهيه.

كونجى ليكدانهوهى كونجى له خهودا مالى جهلاله ههمو
پوژييك رو له زيادبونه، نهگەر ببينى نهاندازهيهكى زور كونجى
ههبيت نهوا بهو نهاندازهيه سهروهرت و سامانى دهست دهكهوييت.

كولهكه نهگەر كهسنى لهخهويدا ببينى لهمالهكهيدا كولهكه
بروييت وه له وهرزى خويدا بيت بهلگهى نهويه پلهوپايهى بهرز
دهبيتتهوه وه نهگەر كهسيكى نهخوش نهو خهوه ببينى چاك
دهبيتتهوه. نهگەر بهندهيهك نهو خهوه ببينى نهوا نازاد دهبيت وه
نهگەر كاڤریش بيت نهوا موسلمان دهبيت وه نهگەر گهشتيارىك نهو

خهوه ببینی دهگه پرتهوه بو وولاته که ی خوی وه نهگه ر گوناکار
بیت تۆبه دهکات.

کورسی : لیکدانه وه ی کورسی له خه ودا زانست و نیمانه.

کوشتن نهگه ر که سیک له خه ودا ببینیت بیکوژن به لگه ی
نه و میه ته مهنی دریز ده بیت، نهگه ر له خه ودا که سیک بکوژیت به لام
سه ری له لاشه ی نه کرده وه به لگه ی نه و میه سو دو قازانجیک به و که سه
دهگه په نیت.

کولیچه لیکدانه وه ی کولیچه له خه ودا به لگه ی زیانیکی خوش و
کامه رانییه، نهگه ر له خه ودا کولیچه بخوات نه و سهره و ته و سامان
به ده ست دینی، نهگه ر کولیچه بخاته نیو ده مییه وه به لام نه توانیت
بیخوات به لگه ی نه و میه نه و سهره و ته ی که هه یه تی هی که سیک تره.
گون نهگه ر ببینی له کیوئیکدا کونیک هه بیت و بجیته ناو نه و
کونه وه نه و له جفه و رازه گانی پادشا ناگادار ده بیت. نهگه ر شتیکی
له و کونه دا ده رهینا نه و به نه ندازه ی نه و شته له لایه ن پاشا وه
خه لات ده کریت، نهگه ر ببینی زه وی کون ببی نه و که سیک ناگای له
رازه گانی ده بیت. نهگه ر ببینی له شی کونیکه تی دابیت و له و کونه وه
خوین هاته ده ره وه نه و زه ره رو زیانیک دهکات، نهگه ر سویندی دروی
خوارد نه و لیکدانه وه ی پیچه وانه ی ده بیت مهگه ر تۆبه بکات تا
رژگاری ببی. نهگه ر ببینی سویندی خوارد نه و ده که ویته ناو هه رزی
وام (سولفه) و هه رزی خه لگیه وه دو چاری غه م و په زاره ده بیته وه
له لایه ن پاشا وه.

كوپر : نهگەر كهسئ له خهويدا كوپر ببيت بهلگهئى نهوهيه بئ
دين دهبنئ، نهگەر يهك چاوى كوپر ببئ نهوانيوهئى دينهكهئى له دهست
دهدات و گوناخهئى گهوره دهكات و بئويسته تۆبه بكات.

كيسه : نهگەر كهسئ له خهويدا كيسهيهك پاره پهيدا بكات نهوا
به نه اندازهئى نهو كيسهيه بزيوى زياد دهكات بهلام نهگەر كيسهكه
به تال بيت نهوا ليكدانهوهكهئى پيچهوانه دهبيت و ههنديكيش دهلين
مردنى نزيك بوتهوه.

كيو : نهگەر كهسئ له خهويدا بهسەر كيويتهوه بانگ بدات يان
نويز بكات نهوا كاروبارى چاك دهبيت، نهگەر له دامينى كيوهكه
شوينيك دروست بكات يان له كيوهكه بكهويته خوارهوه نهوا دوجارى
غهم و پهزاره دهبيت.

كوت كردن نهگەر كهسئ له خهويدا ببينئ كه زنجيرو كوت
له حاجى دابيت نيمان و باوهري نهو كهسه ناتهواوهو نهو كهسه به
درؤوه خوى به موسلمان دهزانيت وه كهسيكى به خيل و چهكله و هيچ
شتيكي له دهست نابيتهوه.

كولان نهگەر كهسئ له خهويدا بجيته كولانينكى خوش و
ئاوه دانهوه نهوا سود و قازانجى پئ دهكات به تايبهت نهگەر خهلكى
نهوا كولانه كه سانينكى خواناس بن، نهگەر خهلكى كولانه كه كه سانينكى
خراپ بن نهوا زهرهرو زيان دهبينيت.

كفن نهگەر كهسئ له خهويدا كفن بو مردويهكى ناشنا دروست
بكات دوجارى نازارو نهشكهجه دهبيت، نهگەر كفن له مردوهكه
بكاتوهه پاريزگارى لئ دهكات، نهگەر كفنئى مردوهكان دابكه نيت نهوا

له مردوه وه مائی حهرام به دهست دین، نه گهر بینهری خه وه که
که سیکه فاسدو خراپه کاربیت جه ختی ده کاته وه که که سیکه
به دگردترو دوروه.

کینگه : لیکنده وهی کینگه له خه ودا نه گهر کینگه که ناسراو بیت
به لگه ی مندالی خه لگیه. نه گهر کینگه یه ک دره و بکات نهوا هه ندیک
خه لگی لهو شوینه دا ده کوژرین.

کتیب نه گهر که سن له خه ویدا کتیب بخوینیته وه به لگه ی
نه وه یه ریگه ی دینی په روه ردگار هه لده بیژریت وه له کاره کانیدا
به ره و پینش ده بیت، نه گهر کتیبی هه وال و باسو خواسو بخوینیته وه
نهوا نزیک ده بیته وه له پاشا، نه گهر کتیبی شهریمت بخوینیته وه
نهوا له کاره نا په سه نده کان دهست هه لده گریت. نه گهر کتیبی بنه ما
دینیه کان بخوینیته وه نهوا سه رگهرمی کاریک ده بیت که سودو
هازانجی لی ده کات، نه گهر کتیبی چیرۆک بخوینیته وه نهوا چه زو
ناره زو په یدا ده کات بو فیربون له زیانی پیغه مبه ران، نه گهر کتیبی
سه رگه زشته ی پاشاکان بخوینیته وه نهوا سه رزه نشت ده گریت، نه گهر
کتیبی حکمه ت بخوینیته وه نهوا سه رگهرمی هورنان خویندن
ده بیت، نه گهر کتیبی ریژمانه وانى بخوینیته وه نهوا سه رگهرمی
کاروباره کانی دنیا یی ده بیت.

گرپین و فروش لیکنده وهی گرپین و فروش له خه ودا خراپه.
نه گهر ببینن که سینک بیفروشن حال و نه حوالی نالۆز ده بیت و
په ژمورده ده بیت.

کلیل لیکدانهوهی کلیل لهخهودا که گرفتهکانی خهئکی چارهسەر دهکات ههروهها بهلگهی زالبون و سهرکهوتنیشه. نهگهر کهسێ لهخهودا کلیل زوری ههبیئت بهلگهی ئهوهیه پلهو پایهی زیاد دهکات.

کلاو لیکدانهوهی کلاو لهخهودا پلهو پایهیه، نهگهر کهسێ لهخهویدا ببینی کلاویکی تایبهتی لهسهردابیئت نهوا لئپرسیارییهکی لهلایهن پاشاوه بئ دهسپێدریئت.

کلاو خوده (کلاوی سهربازی) ببینی کلاو خوده لهخهودابهلگهی شتیکه به فروفیل پارێزگاری لهخوی بکات بئی. نهگهر کلاوی پۆلایی لهسهردابیئت نهوا به ئهندازهی چاکی و بهنرخه نهو کلاو خودهیه پلهو پایهی دهست دهکهویئت، نهگهر کلاو خوده لهسهری دابگریئت نهوا له پلهو پایهیه کهم دهبیئتوه.

کلێسا : نهگهر کهسێ لهخهودا بجیته کلێسا بهلام روهو هیبلهی موسلمانان نویژ بکات بهلگهی ئهوهیه تۆبه له گوناحهکانی دهکات و دینهکهی توندو تۆل دهبیئت چونکه کلێسا شوینی خوا پهستییه.

کراس : کرمانی دهئیت : نهگهر کهسێ لهخهویدا ببینی کراسی تلهزه لهبهر بکات بهلگهی ئهوهیه که روکهشیکی چاکی دهبیو ناوهپۆکی خراپ وه نهگهر ببینی کراس و شهروالی کۆنهو پیسی لهبهردا بیئت، نهگهر دهولهمنند بیئت ههزار دهکهویئت وه له غهمو پهزاره و گرفتاریدا دهبیئت.

که رکەس* : ئەگەر کەسێ لەخەویدا ببینێ کەرکەسی هەبێ بە پلەو پایه دەگات وە لێکدانەووی نێسقان و گۆشتی کەرکەس هەر هەمان شتە.

کڕێش ئەگەر ببینێ کڕێش لەسەری بوەریت ئەوا بە ئەندازەی ئەو کڕێشە لەلایەن کەسێکەووە نازارو بەلای پێ دەگات. ئەگەر ببینێ کڕێشی سەری نەمیین ئەوا لە بەلای نازارو پارێزراو دەبیت. ئەگەر ببینێ لەگەڵ کڕێشی سەریدا قژی پاک بێتەووە ئەوا لەغەم و پەژارە دەرپاز دەبیت.

کەم ئەندامی : ئەگەر کەسێ لەخەودا لەشی کەم ئەندامیەکی هەبیت بەلگەی ئەوویە بەو ئەندازەیە لەسەرۆتی کەم دەگات جگە لە کەم و کورتی لە زماندا چونکە لێکدانەووی کەم و کورتی لە زماندا لێکدانەووەکەی چاکەبێ، ئەگەر ببینێ لەسەرۆتی دا کەم و کورتی هەبیت بەلگەی ئەوویە دوچارێ نێگەرانی دەبیت.

کێشانه : ئەگەر کەسێ لەخەویدا ترازویەکی بەدەستەووەبیت و شتێک کێشانه بکات، بەلگەی ئەوویە لەنێوان خەلکیدا قەزاوت و دادوهری دەگات، ئەگەر ببینێ شتێکی توند و تۆڵ هەڵ بگریت و کێشانهی بکات، ئەگەر بینەری خەوێکە مەلا بێت بەلگەی ئەوویە دەبیت بە قازی وە ئەگەر مەلا نەبێ بەلگەی ئەوویە بۆ کاری قەزاوت کردن کاری دەکەوێتە لای قازی.

کشتوکال لێکدانەووی کشتوکالی و جوتیاری لەخەودا پشت بەستنه بە خوای گەورەو بەدەست هینانی بژیوی حەلالە.

* (کەرکەس) ، (جۆزێک بەلاندەبە شێوێ لە وەشە دەچێت). وەرگێڕ

كوللە بېيىنى كوللەى زىندو لەخەودا مال و سامانەو كوللەى
پاككراو دىنارو درهەمە. ئەگەر بېيىنى لە شوپىنىڭدا كوللە پەيدا
بېيىتو زىان بگەيەنەت لەشكرىك بو ئەو شوپىنە دېتو كاولى دەكات.
كونەپەپو لىكدانەوھى كونەپەپو لەخەودا پىاوى دزو
حەسودو تەماعكارە. ئەگەر بېيىنى لەگەل كونەپەپودا شەپرى كرد
لەگەل پىاويكدا شەپ دەكات. بە گشتى بېيىنى كونەپەپو لەخەودا لە
ھەموو كاتىكدا خراپە.

كورسى ئەگەر لەخەودا بېيىنى كورسى ھەبېت ئەوا خەلكى
تارىفى لى دەكەن و سوپاس و ستايشى دەكەن. ئەگەر بېيىنى كورسى
سى ھەبېت بەلگەى ئەومىيە لە لاپەن كەسىكى گەورەوھ سودو
ھازانجى پى دەكات.

كۆشك ئەگەر كەسى لەخەويدا بچىتە ناو كۆشكىكەوھ ئەوا
سەرەوتو سامان بەدەست دېنى بە تاپبەت ئەگەر ئەو كۆشكە لەگل
پان خشت دروست كرابېت، ئەگەر بېيىنى كۆشكەكە لە گەچو بەرد
دروست كرابېت ئەوا سەرەوتو سامانى دەست دەكەوېت بەلام
وېنەكەى لاواز دەبېت.

كردنە باوھش : كرمانى ئەئىت : ئەگەر كەسىك لەخەودا بېيىنى
كەسىكى ناسراو لەباوھش بكات ئەگەر چاكەخوازو دروستكاربېت لەو
كەسەوھ سودى دىنى دەست دەكەوېت وھ ئەگەر بېيىنى مىندالىكى
لەباوھش كرد حەز لە خۆشەويستى و سۆزى مىندال دەكات وھ ئەگەر
بېيىنى شېرىكى لەباوھش كرد لەگەل دوژمنەكەپدا ئاشتى دەكات.

كۆتر لىكدانەۋەى كۆتر لەخەودا ۛنە، نەگەر بىبىن كۆتر بگرىت
ۋەيان كەسى پىي بدات ۛن دەھىنن ۋە نەگەر بىبىن گۆشتى كۆتر بخوات
نەۋا سەرۋەتى ۛن دەخوات، نەگەر بىبىن كۆترى دزى ۋ فرىدا بۇ جىيەك
قەسەيك كەۋتۆتە شوپن ۛنەكەى بەتەلاقدانى دەدات. نەگەر بىبىن
كۆمەلن بىچوۋە كۆترى ھەبى لە لايمەن ۛنانەۋە سودى پى دەكات.

كۆكە نەگەر بىبىن لەكاتى كۆكەكردن دا بەلئەمى فرىدا نەۋا
لەۋ نازارو بەلاۋ نەشكەنچەيەى كە بە سەرىدا ھاتوۋە يان نەۋ
پارەيەى كە ۋونى كردوۋە لەلاى كەسىكدا شكات دەكات. نەگەر بىبىن
لەكاتى كۆكەكردندا سەفرى ھەلئەيناپەۋە نەۋا كەسىكى ناپەسەندەۋ
خەلكى شكاتى لى دەكەن. نەگەر بىبىن لەپال كەسىكى گەۋرەدا
بىكۆكى نەۋا لە لاى سەرۆكدا شكات دەكات. نەگەر بىبىن بە ھىۋاشى
بىكۆكى خەمخۆرى دىنە.

كۆيلە فرۆشى نەگەر كەسىك لەخەودا بىبىن كۆيلە فرۆشى
بكات بەلگەى نەۋەپە كە درۆى زۆر دەكات.

كۆتۋ زنجىر لىكدانەۋەى كۆتۋ زنجىر لەخەودا بەلگەى
ھەزكردنە لە كافرى، نەگەر كەسى لەخەويدا بىبىن كۆتۋ زنجىر لە
گەردنى كرابىت بەلگەى نەۋەپە بەدرۆ خۆى بە مۇسلمانى نىشان
دەدات ۋ بە كافرى لە دنيا دەردەچىت.

كۆلەكە لىكدانەۋەى كۆلەكە لەخەودا خابەن مال ۋ خۇش
بەختە. نەگەر بىبىن كۆلەكەى راست ۋ بەھىزى بىن نەۋا لە كەسىكى
سەرمايەدار پەلە ۋ پاپە ۋ قازانچ بەدەست دىنن. نەگەر بىبىن كۆلەكەى
بشكى يان بسووتن نەۋا نەۋ كەسە لەدنيا دەردەچىت.

كۆم لىكدانەوھى بىنىنى كۆم لەخەودا كارو كاسبىيە، ئەگەر بىنىنى كۆمى ھاتىبىتە دەرەوھ بەلگەى ئەوھىيە كاروبارى رو لەخرابىيە، ئەگەر بىنىنى خوين لە كۆمى بىتە دەرەوھ بەلگەى ئەوھىيە زەرەرو زيان دەبىنىت، ئەگەر لەكۆمى گرم يان پارچە گۆشت بىتە دەرەوھ بەلگەى ئەوھىيە مندالەكەى دەمرىت. ئەگەر كۆمى برىنى لى بىت بەلگەى ئەوھىيە بەھۆى پارەوھ دوچارى غەم و پەژارە دەبىت.

كىچ كىچ لەخەودا دوژمنى لاوازە، ئەگەر بىنىنى كىچ لەشى بگەزى لە لاين دوژمنەوھ قسەيەكى ناخۆش دەبىسى. ئەگەر بىنىنى كىچ بكوژى دوژمن تىك ئەشكىنى. ئەگەر بىنىنى كىچى زۆر بداتە لەشى ئەوا خەلگى نەفام قسەى ناخۆشى ھى دەلئىن و نازارو زيان دەبىنى.

كلك ئەگەر كەسى لەخەويدا بىنىنى كەوھك ئەسپو كەر يان مانگا كلكى ھەبىت ئەوا سەرۆھتو سامانى زىاد دەبىت بەخۆشى و كامەرانى زيان دەگات بەلام لە كاروبارى دىنىدا سستو تەمەل دەبىت.

كنگر : ئەگەر كەسى لەخەودا كنگرى ھەبىتو لىى بخوات ئەوا دوچارى غەم و پەژارە دەبىت بەلام ئەگەر لىى نەخوات دوچارى پەژارە نابىت.

كيسەل لىكدانەوھى كيسەل لەخەودا ھياوى زانايە كە چاوپىكەوتنى بۇ خەلگى سودو ھازانجى تىدايە، ئەگەر بىنىنى كيسەل بۇ مالىكەى بىت لەگەل كەسىكى پارسادا دادەنىشى وە ئەگەر گۆشتى كيسەلى خوارد بەو ئەندازەيە زانست ھىر دەبىت.

پیتی (ک)

گا نهگەر لهخهودا ببینی مانگای قهلهوی ههبی وه بزانی که هی خۆیهتی لهو سالهدا سهرومتو سامانی زۆر بهدهست دین، وه نهگەر مانگای لهری بینی لیکدانهوهکهی پینچهوانهیه. وه نهگەر ببینی مانگا بدوشیت و شیرهکهی بخواتهوه سهرومتو سامانی زیاد دهکات. وه نهگەر نهم خهوه (بهندهیهک) ببینی نازاد دهبیت، نهگەر کهسی زهلیل و نالهبار نهم خهوه ببینی نازیزو خوشهویست دهبیت. نهگەر لهخهودا ببینی مانگاکهی ئاوس بیٹ نهوا ئومیدهواری پهیدا دهکات. نهگەر ببینی گایهکی قهلهو بکرپت ژنیکی دهولهمهند دهین. نهگەر ببینی مانگایهک بکرپت و لهگهلی قسه بکات نهوا زیانی لههموو بوارهکاندا بهرهو پینش دهروات. وه نهگەر ببینی لهگهل مانگایهکدا شهر بکات وه مانگاکه گازی لی گرت نهوا خیانهت به ژنهکهی دهکات وه نهگەر ببینی مانگایهک هاته مالهکهی سهرومتو سامان بهرهو رووی دیت.

گامیش : لیکدانهوهی گامیش لهخهودا پیاوی دهولهمهنده وه لیکدانهوهکانی تری گامیش وهکو مانگایه.

گاور نهگەر کهسی لهخهویدا بییت به گاور بهلگهی نهوهیه خوازیاری مائی دنیایه.

گازگرتن نهگەر کهسی لهخهویدا ببینی پهکیک گازی لی بگریت نهوا به نهندازهی نهو گازه زیان دهبینی، نهگەر کهر گازی لی بگری نهوا گلۆلهی دهکهویته لیزی، نهگەر گا گازی لی بگریت نهوا

لهو ساڻه دا رهنج و نازار دهبينيت، گازو هٻ ليگرتني جانهمرو و نازهن
لهخه ودا بهلگه ي زهرهرو و زيانه.

گهده نهگه كهسن لهخه ويدا ببيني گهده ي ساغو و سهلامهت
بيت نهوا بهلگه ي نهويه ته مهن ي دريژ دهبيت، نهگه ر پيچه وانه ي
نهويه ببيني ته مهن ي كورت دهبيت.

گه دا يي : نهگه ر كهسن لهخه ويدا گه دا يي بكات و خه لگي پاره ي
هن بدات نهوا خير و بهره كه تي ده ست ده كه و ي ت.

گه ج : ليگدانه وه ي گه ج لهخه ودا جهنگو و دوژمنايه تيبه، نهگه ر
گه ج بفروشي ليگدانه وه كه ي خراپه.

گه ر دن (مل) : نهگه ر كهسن لهخه ويدا باريكي قورسي به مله وه
بيت بهلگه ي نهويه نه خوش ده كه و ي ت، نهگه ر باريكي قورسي به
مله وه بيت به لام هيچ هست به ماندويي نه كات بهلگه ي نهويه
ته مهن ي دريژ دهبيت و ديني توندو تول دهبيت.

گه ر دن بهند (ملوانكه) نهگه ر كهسن لهخه ويدا گه ر دن
بهندي هه بيت نهوا خواي گه و ره فيربوني قورناني نهو كه سه زياد
دهكات، هه رچهند گه ر دن بهنده كه گران به هاتر بيت نهوا زانستي
زياتر دهبيت.

گه نه ليگدانه وه ي گه نه لهخه ودا زيانه، نهگه ر كهسن ببيني
گه نه لهشي بخوات بهو نه نذازيه له مال و ساماني كه م دهبيت هه وه.
نهگه ر ببيني لهشي جوار پيكيه ي گه نه تيي دابن خه لگي له جوا
پيكيه ي كه لك و مرده گري.

گەران ئەگەر كەسى لەخەويدا ئە جىگەيه كدا بگەرئ، لەو گوزمرانەى كە تىيدايە گوزمرانى چاكتەر دەبىت وە ئەگەر گەرانەكەى زۆربوو بۇ سەھەرىكى درىزخايەن دەروات وە ئەگەر بەھۆى نىزە يان دارىكەو بەرزبىتەو بە جىگەيهكى تر بىروات پىشت بە پىاويكى بەھىز دەبەستىت تا يارمەتى بدات بۇ ئەوہى بە مەبەستى كارەكەى بگات، ئەگەر ببىنئ بەسەر دىوارىكدا سەرىكەوئت و بچىتە سەر پىشتى ئەسپ يان وولاخىك و دانىشى ئەوا دەمرىت ئەگەر ببىنئ بە ھەوادا بىروات و خانووى ژىرپىي رۇچوو بەلام نەمرد ھاسەرەكەى لىي جيا دەبىتەو بەلام دوبارە دەگەرپتەو بەلام، ئەگەر ببىنئ لەكاتى رى رۇشتنى بە ئاسماندا پرووى بۇ قىبلە وەرچەرخاندو خۆى لە مەككەو مەدىنە ببىنەو بە جەج دەچىت.

گەرى لىكدانەوہى گەرى لەخەودا سەرەوت و سامانە، ئەگەر ببىنئ شوئىنكى لەشى بخورىنئت و گەرىببىت ئەوا سەرەوت و سامان بەدەست دىنئ، ئەگەر لەشى گەرىبە رەشەشى بگرنئ لىكدانەوہكەى ھەرەكو لای سەرەوہ دەبىت.

گەلا : ببىنئ گەلا لەخەودا كە بە درەختەوہ بىت خوو رەوشتى ببىنەرى خەوہكەيه بە تاپبەت ئەگەر لە وەرزى گەلادا بىت، وە ئەگەر ئەندازەبەك گەلاى سەوزى لە درەختىك كەردەوہ يان كەسىك پىي بدات ببىنەرى خەوہكە رەوشت جوانە.

گەنج (ژىر خاكى) : ئەگەر كەسى لەخەويدا گەنج بدۆزىتەوہ، نەخۇش دەكەوئت، ئەگەر ببىنئ گەنج وون بگات لىكدانەوہكەى پىچەوانە دەبىت

گهنج بونهوه نهگهر کهسن لهخهويدا گهنج بويهوهو و ريشی سبی دوباره رپش بويهوه نهوا خرابو و مايه پوج دهبيت، نهگهر لايوکی نهناسراو ببينئ نهوا بهدهست دوژمنهوه زهليلی دهبينئ به نارمزووهدانی ناگات، نهگهر ببينئ لايوکی پير ببئ نهوا پلهو پایهی زياد دهکات ژنانيش له ليکدانهوهی نهم خهودا وهکو پياوانن.

گهنم ليکدانهوهی گهنم لهخهودا، بزويی حهلاله که به نارپهحتی دهست دهکهويت، نهگهر گهنمی پاککراو بخوات بهلگهی نهويه خهفت بارو خهگين دهبيت. نهگهر ببينئ سکی له خوارهوه تا دمی پريبيت لهگهنم، بهلگهی نهويه بهزویی دهرپيت.

گسک ليکدانهوهی گسک لهخهودا خزمهتکاره، گسکی گهوره لهخهودا خزمهتکاریکه که داوای شتانیکی گهوره دهکات. نهگهر ببينئ مالهکهی گسک لی بدات، مالهکهی لهناو دهچيت وه نهگهر ببينئ مالی کهسيک گسک لی بدات سامان و مالی کهسيکی پي دهکات به تايبمت نهگهر ببينئ که خاک و خوئی نهو ماله بو مالهکهی خوئی بهينئ.

گهوههر ببينی گهوههر لهخهودا ژنی سهرمایهدارو جوانه، نهگهر ببينئ گهوههری ههبي لهگهل ژنيکدا هاوسهگریری دهکات، نهگهر ببينئ گهوههری وون ببئ نهوا ژنهکهی تهلاق دهدات.

گرئ نهگهر لهخهودا گرئ بدات له پهتيک بهلگهی نهويه پشت بهکاریک دهبهستيت، نهگهر شتيک به توندی گرئ بدات پان بيهستی، نهوا کارهکانی بهين بهست دهکات، ههرچهن گريکه

توندرېت ئەوا بن بەستەكە زياتز دەبېت، ئەگەر نەتوانئ گرى
بكاتەو ئەوا كارەكانى ئالۆز دەبن و بە بن بەست دەگات.

گردۆلكە ئەگەر ببىنئ لەسەر كۆيۆك يان گردىك دانىشتى
لەكەسىكى پلەوپايەدار كە پلەوپايەكەى بە ئەندازەى ئەو كۆيو
گردهبېت لە پېشتر دەبئ وە ئەگەر ببىنئ لەسەر تەپۆلكەيەكدا
رپاوستئ بۆ لای پياويكى گەورە دەروات وە لەو كەسەشدا رېزو
ئىحترام و سەرۆت بەدەست دىنئ وە ئەگەر ببىنئ ئەو تەپەيە مولكى
خۆپەتى بەسەر پياويكى گەورەدا زالئ دەبېت و سەرۆت و سامانى بۆ
خۆى دەبات و لە جىگەيەكدا دادەنىشى وە ئەگەر ببىنئ لە تەپۆلكە
يان گردهو كەوتە خواری يان كەسۆك خستىيە خواردو بەهۆى
پياويكى گەورەو بە رېز دەبېت و ئابروى دەچن و بەدەستىيەو نازار
دەبىنئ وە ئەگەر ببىنئ بە نارەحتى و زەحمەتەو بەسەر ئەو
تەپەيە بروات دوچارى غەم و پەزارە و دەردى سەرى دەبېت.

گرىان و لاواندەو : ئەگەر كەسئ لەخەودا گرىان و لاواندەو
ببىنئ بەلگەى ئەوئەيە خەلكى ئەو شوئە پەرتەوازە دەبن، ئەگەر
ببىنئ دەسەلاتدارى ئەو شوئە بمرىت و خەلكى بىلاوئىنەو بەلگەى
ئەوئەيە دەسەلاتدارى ئەو شوئە زەرەرو زيان دەگات.

گىزەر : ببىنئ گىزەر لەخەودا، غەم و پەزارەيە، ئەگەر ببىنئ
لەخەودا گىزەر بخوات بەلگەى ئەوئەيە دوچارى غەم و پەزارە دەبېت.

گرىان لىكدانەوئى گرىان لەخەودا شادى و خوشحالىيە لەلایەن
خوای گەورەو ئەگەر لەخەودا لەبەر گوناح بگرى وە يان لە كۆزى
پرسە يان لە كاتى قورئان خوئىندندا بگرى ئەوا پەروەردگار

رەحمەتى بەسەردا دەبارىنىۋە لە گوناھەكانى خۇش ئەبىت، نەگەر بىگرى بەلام فرمىسك لە چاۋى نەبەت ئەوا زىان دەبىنىت. نەگەر بىگرى لەجىنى فرمىسك خوۋن لەچاۋى بىتە خوار ئەوا لەكارە رابردەكانى پەشىمان دەبىتەو.

گوريس چىنن : نەگەر كەسى لەخەويدا ببىنى گوريس بچنى بۇ سەفەر دەروات وە ماۋەى سەفەردەكەى بەندە بە درىزى يان كورتى گوريسەكە.

گل نەگەر كەسى لەخەويدا گل بخوات بەلگەى ئەوھە پارە بۇ ژنەكەى خەرج دەكات، نەگەر ببىنى مائەكەى بە گل بكاتەوھە سىواق، بدات ئەوا دوچارى خەم و پەژارە دەبىت، نەگەر ببىنى سەوز يان سوربىت، ئەوا سەرگەرمى گالتەو گەپ دەبىت، ببىنى. گلى ردى لەخەودا خەم و پەژاردە، نەگەر نوھم بىت لەگندا ئەوا كۆستى دەكەوېت و دوچارى بەت دەبىت.

گون لىكدانەۋدى گون لەخەودا دو لايەنى ھەيە پەككىيان ئەۋدى گولەكە بە لقو درەختەكەوھە بىت ئەۋى ترپان كرابىتەوھە لە درەختەكەى لىكدانەۋدى گوليك دەۋامى نەبىت واتە تەمەنى كەم بىت بەلگەى خەم و پەژاردە، نەگەر گون ببىنى كە لەۋەرزى گولدا نەبىت ئەوا بەھۋى مائەكەپەوھە دوچارى خەم و پەژارە دەبىت وھە نەگەر گون ببىنى كرابىتەوھە لە درەختەكەى ئەوا ديسانەوھە دوچارى غەم و پەژارە دەبىت.

جۆرەكانى گون

گول۱. هەنار لىكدانەوہى گول۱ هەنار لەخەودا بەلگەى زەماوەندو قازانجە، نەگەر ببىن۱ گول۱ هەنار لە درەختەكەى بېتەوہ ئەوا لە بوكەكە كەريان كەنيزەكەكەى جيا دەبېتەوہ.

گول۱ وەنەوشە : نەگەر كەس۱ لەخەويدا گول۱ وەنەوشە ببىن۱ نە- وەرز۱ خۆى دابېت ئەوا لە ژنىكەوہ يان كەنيزەكەكەوہ شتىكى دەست دەكەوېت يان مندال۱ دەبېت. نەگەر گول۱ وەنەوشەى بەلىكر۱وېى- جېف۱ ئەوا دوچارى غەم و پەژارە دەبېت.

گول۱ تاج كەلەشېر لىكدانەوہى گول۱ تاج كەلەشېر لەخەودا شادى و خوشحالىيە بەلام بۆ دىنى ببىنەرى خەوہكە باش نىيە، نەگەر لەخەودا گول۱ تاجە كەلەشېرى هەبېت يان كەس۱ پىى بدات ئەوا شادى و بكامە رېنى دەبىن۱، وە نەگەر ئەو گولەى دا بەكەس۱ك ئەوا ئەو كەسە خوشحال بەكات.

گولە- هېر۱و : لىكدانەوہى گولە هېر۱و لەخەودا سوډو- قازانجى كەمە، خەوہكە گولە هېر۱و ببىن۱ وە لەوهرزى خۇيدا نەبېت ئەوا دوچارى خەوہكە بېت و خواردنى ئەو گولە لەخەودا بەلگەى ئافات و زيان و زەرەرە جەلەكەر لەخەويدا سەرى پى بشوات ئەوا تۆبە دەكات و پارسايى دەكاتە پىشەى خۆى.

- گولە- سونبلى نەگەر كەس۱ لەخەويدا گولە سونبلى تازەو كەشى هەبېت خەوہكە و ئەندازەى سەرومت و سامانى دەست دەكەوېت، نەگەر ببىن۱. گولە- سونبلى سىس و زاكوى هەبېت ئەوا لىكدانەوہى پىچەوانتە دەبېتەوہ.

گوڼه سهوسهمن : نهگهر کهسن لهخهويدا گوڼه سهوسهمنی بينی بهلام لهوهرزی خویدا بیت نهوا مندالی دهبيت يان شتیکی دست دهکویت، نهگهر گوڼه سهوسهمن به وهریوی ببینئ نهوا دوچارى غهمو پهزاره دهبيت، نهگهر ژنهکهى گوڼه سهوسهمن لئ بکاتهوهو پئی بدات بهلگهى نهوهیه ژنهکهى تهلاق دهدات وه نهگهر گوڼه سهوسهمن بدات به نوکهرهکهى نهوا نوکهرهکهى له دستى رادهکات.

گوڼه شهوبؤ : ليکدانهوهى گوڼه شهوبؤ لهخهودا بهلگهى غهمو پهزاره و نهخوشیيه.

گوڼه لادن : نهگهر کهسن لهخهويدا گوڼه لادانى ههبيت بهلگهى نهوهیه دهبيت کهسئکی پایه بهرزو ناودار.

گوڼه لاله نهگهر کهسن گوڼه لالهى لهوهرزی خویدا بينی بهلگهى نهوهیه مندالی دهبيت، نهگهر له وهرزی خویدا نهبيت بهلام به لاسکهکهى خویهوه بیت نهوا ههوالئیکى پئ دمگات وه نهگهر بهوهریوی ببینئ نهوا دوچارى پهزاره دهبيت، نهگهر ژنهکهى ببینئ گوڼه لاله له لقهکهى بکاتهوهو پئی بدات بهلگهى نهوهیه ژنهکهى تهلاق دهدات ههروهها نهگهر پیاو نهو کاره بکات ليکدانهوهکهى ههروهها دهبيت.

گوڼه نیرگس دانیال (ع) دهئى : نیرگس لهخهودا پیاوی بهشهووقو زموقه، نهگهر ژن لهخهودا ببینئ گوڼه نیرگسى تهرو تازهى ههبيت نهوا کچئیکى جوانى دهبيت وه نهگهر میردى نهبيت نهوا شو دمگات، نهگهر کهسن لهخهودا گوڼه نیرگس ههلبکهنیت نهوا ژنهکهى تهلاق دهدات.

گوڤه نەسرین لیکدانەوهی گوڤی نەسرین لەخەودا کامەرانی و
خۆشحالییه. هەندیکیش دەلێن بەلگهی مندالە، نەگەر کەسێ
لەخەویدا ببینی کەسێک چەپکێک گوڤی نەسرینی پێ بدات ئەوا لە
گەلیدا گەفتوگۆو چاوپێکەوتن دەکات.

گوڤی یاسمین نەگەر کەسێ لەخەویدا گوڤی یاسمین ببینی
بەو مەرجهی لە وەرزی خۆیدا بیټ بەلگهی ئەوهیه مندالێکی
کامهران و خۆش بەختی دەبیټ بەلام لیکردنەوهی گوڤی یاسمین لە
لقەکە ی بەلگهی خەم و پەژاریه. نەگەر کەسێ گوڤی یاسمینی
لەخەودا پێ بدات بەلگهی ئەوهیه لێک جیا دەبنهوه. تۆپەلە گوڤی
یاسمین لەخەودا بەلگهی ژنیکی کردار ناپەسەندو دەوله‌مەندە،
نەگەر گوڤی یاسمین سپی بیټ ئەوا لیکدانەوهکە ی ژنیکی رەوشت
بەرزە.

گوڤی زمانەگا لیکدانەوهی گوڤی زمانەگا لەخەودا شەپرو
ناکۆکی و کێشەکێشه.

گوڤاڤو خواردنەوهی گوڤاڤو لەخەودا بەلگهی دینی راست و مائی
حەلالە، نەگەر لەخەودا یەکیک گوڤاڤو پێ بدات و لێی بخواتهوه ئەوا
بەو ئەندازەیه سەرووت بەدەست دینێ، نەگەر گوڤاڤو پێ بدریټ
بەلام لێی نەخواتهوه لیکدانەوهکە ی پێچهوانە دەبیټ.

گوڤاره نەگەر کەسێ لەخەویدا گوڤاره بەهەردو گوڤیهوه بیټ
بەلگهی ئەوهیه لەبەر خەلکی نارایشت دەکات، نەگەر هەردو گوڤی
گوڤاره ی مرواری پێوهبیټ بەلگهی ئەوهیه زانستی قورنانی فیر
دەبیټ و دەبیټ بەزانا.

گون ئەگەر كەسى لەخەويدا بينى گونى گەورەبو، سەرۆت و دارايى زىاد دەكات وە ئەگەر ببينى گونى بېردى دۆزمن بەسەرىدا زال دەبىت، وە ئەگەر لەخەويدا گونى بچوك بېتەو ھىزو دارايى ئەو كەسە كەم دەبىتەو، وە ئەگەر ببينى گونى چەپى دەرھىناو دور ھېرى دا نەخۆش دەكەوئىت وە ئەگەر بينى گونى بە ھەزو ئارەزووى خۆى بەخشى بە كەسىك و اتاكەى ئەوھىە كە مندالئىكى زۆلى ھىە كە لە نەسلى كەسىكى ترە. وە ئەگەر بينى گونى وەرھەمى كرىبى وەميان توشى فتق بوئى واتاى ئەو خەو ئەوھىە كە سەرۆت و سامانى زۆر بەدەست دېنئىت بەلام بە دەست دۆزمنانەو لە دژوارى داىە وە ئەگەر ببينى گونى درىژبىتەو بە شىوھىەك كە بەزەويدا بەخىى واتاى ئەوھىە سەرۆتئىكى زۆرى بو كۆ دەبىتەو، وە ئەگەر ببينى لەگەن كەسىكدا گونيان ئالوگۆر كرىد واتاى ئەوھىە كە ھەردوكيان پىكەو خىانەت لە زنى يەكترى دەكەن، وە ئەگەر ببينى پىستى گونى لى بكاتەو، كەسى زولم ئە مندالئەكەى ئەو دەكات وە ئەگەر ببينى كەسىك گونى بگوشى و لە ھۆش بگەوئىت ئەوا ھەوالى مردنى مندالئىكى پى دەكات وە ئەگەر مندالئىشى نەبو ئەوا پلەو پاىەى كەم دەبىتەو. ئەگەر ببينى گونى بە ھەبل يان تەناھەو بەستراى ماناى ئەوھىە كارو كرىدەرگانى پەشىو دەبى وە ئەگەر گونى خەلكى بەو شىوھىە ببينى بەرگرى لە خراپەى دۆزمنانى دەكات، وە ئەگەر ببينى گونى كەم و كورى لى پەيدا بېئىت دۆزمن بەسەرىدا زال دەبىت و دوجارى غەم و پەژارە دەبىتەو وە ئەگەر ببينى ژىر گونى ئەويان بېرى ھىزو بازووى كەم دەبىتەو.

گورگ نه‌گەر ببینی گورگ بیگه‌زی زنه‌که‌ی ته‌لاق ده‌دات وه
نه‌گەر ببینی گورگ بکوژی‌تو گوشته‌که‌ی بخوات به‌و نه‌اندازه‌یه
نیرسی پی ده‌گات.

گورز لی‌کدانه‌وه‌ی گورز له‌خه‌ودا پیاویکی چاک و باوه‌پردارو
پاستگۆیه.

گورچیله لی‌کدانه‌وه‌ی گورچیله له‌خه‌ودا سه‌روه‌تی شاره‌وه‌یه
که‌ په‌یدای ده‌کات و خه‌رجی ده‌کات، نه‌گەر ببینی گورچیله‌ی برژاوی
هه‌بی‌ت نه‌وا نه‌و سه‌روه‌ته‌ی که‌ شار‌دویه‌تییه‌وه‌ دوباره‌ ده‌ری
ده‌هینی‌ته‌وه‌.

گوپز لی‌کدانه‌وه‌ی گوپز له‌خه‌ودا سه‌روه‌تی‌که‌ به‌ نار‌ه‌حه‌تی
به‌ده‌ستی دینی‌ت، نه‌گەر یاری به‌ گوپز بکات نه‌وا له‌گه‌ل که‌سین‌کدا
شه‌رو و دوژمنایه‌تی ده‌کات.

گۆگرد : لی‌کدانه‌وه‌ی گۆگرد له‌خه‌ودا غه‌م و په‌ژاره‌یه.

گۆزه نه‌گەر که‌س له‌خه‌ویدا گۆزه‌ی گلی هه‌بی‌ت نه‌وا
که‌نیزه‌کین‌ک ده‌کری‌ت، نه‌گەر گۆزه‌که‌ مسی سپی بی‌ت نه‌وا به‌لگه‌ی
خه‌مه‌تکارو نو‌که‌ره‌، نه‌گەر له‌گۆزه‌دا ئاو بخواته‌وه‌ نه‌وا له‌گه‌ل
که‌نیزه‌کین‌کدا جوت ده‌بی‌ت.

گلوپه‌ سه‌قف (قه‌ندیل) نه‌گەر که‌س له‌خه‌ویدا گلوپه‌ی
سه‌قفی روناکی ببینی به‌لگه‌ی نه‌وه‌یه سه‌رکه‌وتو ده‌بی‌ت له‌ په‌رستی
خوادا، نه‌گەر ببینی له‌ ماله‌که‌یدا یان دوکانه‌که‌یدا گلوپه‌ی سه‌قف
هه‌لواسرابی‌ت یان داگیرسابی‌ت نه‌وا له‌گه‌ل زنیکی باشدا هاوسه‌رگری

دهكات وه نهگەر نهم خهونه ژنيك بيبيني بهلگه‌ی نهوهيه زور
سه‌رگه‌رمی به‌ندايه‌تی کردنی خوا ده‌بيت.

گوناح : نهگەر كه‌سن له‌خه‌ويدا دوچارى گوناح يان تاوان بو‌بيت
به‌لام نه‌زانى گوناحه‌كه‌ى چيبه به‌لگه‌ى نهوهيه دوچارى به‌لاو
موسيبه‌ت ده‌بيت.

گومه‌زى ليكدانه‌وه‌ى گومه‌زى له‌خه‌ودا، ژنه، نهگەر له‌خه‌ودا
گومه‌زى تازه بيبيني به‌لگه‌ى نهوهيه له‌گه‌ل ژنيكى جواندا
هاوسه‌رگيرى دهكات.

گوپچكه نهگەر كه‌سن له‌خه‌ويدا گوئى بكه‌ويته خواره‌وه
به‌لگه‌ى نهوهيه ژنه‌كه‌ى ته‌لاق ده‌دات هه‌ندى‌كيش ده‌ئين كچه‌كه‌ى
ده‌مریت يان مه‌رگى خوى نزيك بو‌ته‌وه، نهگەر له‌خه‌ودا كه‌ر ببي
به‌لگه‌ى نهوهيه دينى ناته‌واوه.

گوپره‌كه : نهگەر كه‌سن له‌خه‌ويدا گوپره‌كه‌ى ني‌ريكى هه‌بوو نه‌وا
كوپريكى ده‌بيت وه نهگەر گوپره‌كه‌يه‌كى ميبه‌ى هه‌بوو نه‌وا كچيكي
ده‌بيت.

گوچان نهگەر له‌خه‌ودا بيبيني گوچانى به‌ده‌سته‌وه‌بيت و پنى
بروا، نه‌وه‌ى كه به شوئينيه‌وه‌يه به ده‌ستی دینى وه بينه‌رى خه‌وه‌كه
پله‌و پايه‌ى به‌رز ده‌بيت‌ه‌وه به‌لام له‌كاروبارى ناينى و خواپه‌رستى دا
سستو ته‌مه‌ل ده‌بي.

گوژه‌وى : ليكدانه‌وه‌ى گوژه‌وى له‌خه‌ودا ژنى خزمه‌تكاره، نهگەر
بيبيني گوژه‌وى تازه‌ى ناو‌ريشمى يان ده‌زوى له‌پيكردين
خزمه‌تكارينكى چاكي نه‌بي وه به‌هره‌شى لى ده‌بات، نهگەر بيبيني

گۆرهوی خوری یان گول گولنی ههبن که نیزیه کیکی جوان ده کړی یان له گهل ژنیکی جواندا هاوسه رگری ده کات، نه گهر ببینی گۆرهوی زهردی ههبن نهوا خزمه تکاریکی نه خوش پهیدا ده کات، نه گهر ببینی گۆرهوییه که ی سورده خزمه تکاریکی شوخ و بی شهرمی ههیه، نه گهر ببینی گۆرهوییه که ی ورپش بی و بینهری خه وه که که سیکی باش بیټ لیکنده وه که ی چاک ده بیټ وه نه گهر بینهری خه وه که که سیکی خراب بی لیکنده وه که ی خراب ده بیټ، نه گهر ببینی گۆرهوییه که ی دراوو کۆنه بیټ خزمه تکاره که ی به فاسد تاوانبار ده کات وه نه گهر ببینی گۆرهوییه که ی وون بیټ یان بسوتی خزمه تکاره که ی دهمریت.

گوچیچکه ماسی (سه ده ف) نه گهر ببینی گوچیچکه ماسی هه بیټ نهوا خزمهت کاریک پهیدا ده کات، نه گهر گوچیچکه ماسی وون کرد نهوا خزمهت کاره که ی هه لیدیټ.

گوشت : لیکنده وه ی گوشت له خه ودا سهروهت و سامانه، ههرچی گوشته که پاکتر بیټ سهروهت و سامانه که ناسانتر به دهست دیت، نه گهر له خه ودا گوشتی کال بخوات به لگه ی نه وهیه سهروهت به نارچه تی به دهست دینی، کرین و فرۆشتنی گوشت له خه ودا خراپه.

گوشتی کولاو لیکنده وه ی گوشتی کولاو یان برژاو له خه ودا چاکتره له گوشتی کال. نه گهر گوشتی برژاوی مه ربخوات به لگه ی نه وهیه بهو نه نده ازیه به زحمهت و ناسوره وه سهروهت و مال به دهست دینی، نه گهر گوشتی برژاوی گا یان نه سپ بخوات به لگه ی نه وهیه له لایهن پادشاهه سودو هازانجی بی ده کات.

گۆشتى ووشك كراو ئەگەر كەسنى لەخەويدا گۆشتى ووشك كراوى مەرى ھەبىت بەلگەى ئەرەبە سەرۋەت و سامان بەدەست دىنى، ئەگەر گۆشتى ووشكى ئەسپى ھەبىت بەلگەى ئەوۋەبە خەلگى غەببەتە دەكەن بە گۆشتى خواردىنى گۆشتى ووشك لەخەودا ھىچ سودىكى نىبە.

گۆر ئەگەر كەسنى لەخەويدا بىخەنە ناو گۆرۋە بەلگەى ئەوۋەبە زىندانى دەكرىت، ئەگەر بەسەر بانەكەبەوۋە گۆر ھەلبەكەنن بەلگەى ئەوۋەبە تەمەنى درىژ دەبىت.

گۆرستان لىكەنەوۋەى گۆرستان لەخەودا، چاوپىكەوتن و دانىشتنە لەگەل كەسانى سەر لىشىۋاۋ نەفامدا.

گۆرپىنى ناو ئەگەر كەسنى لەخەويدا ببىنى ناۋى خۋى بگۆرپىت، ناۋەكانى (أحمد، محمد، سعيد، يان صالح)ى بۇ خۋى ھەلبازرد ئەۋا لىكەنەوۋەى چاكە وەنەگەر ناۋىكى خراپتر لە ناۋەكەى خۋى بىت بەلگەى گوناح و تاوانە.

گۆزەى دەسكدار لىكەنەوۋەى گۆزە لەخەودا، نۆكەرىكى دوو رۋو رىكارە كە بەدەستى ئەۋ سەرۋەت و سامانى بەفېرۇ دەچىت.

گيا گياى تەرۋ تازە لەخەودا بەلگەى بژىۋى زۇرو دىندارى بىنەرى خەۋەكەبە، ئەگەر ببىنى لە شۋىنىكى سەر سەۋزدا دانىشتىت، بەلگەى ئەوۋەبە لەدىندا كەسىكى جىگىرو راۋەستاۋە، ئەگەر ببىنى گيا لە لەشى رۋابىت بەلگەى ئەوۋەبە رزقى زۇر دەبىت، ئەگەر ببىنى گيا لە دەشت و بىابانەۋە بۇ مالەۋە بەئىنىتەۋە بەلگەى ئەوۋەبە لەسەفەردا سەرۋەت و سامان بەدەست دىنى، ئەگەر ببىنى

سهوزى و گيا له مائهكهيدا فرئ بدات بهلگهئ نهوهيه سهرومت و سامانى خؤى لهړنگاي خيږدا خهرج دهگات، نهگهر ببيئى گيا بخوات نهوا نهخؤش دهكهوئيت.

گيان (رؤح) ليكدانهوهئ رؤح لهخهودا مندال يان ژنيئكى سازگار يان سهرومت و سامانه، نهگهر ببيئى گياني دهريچئ مندال يان ژنهكهئ دهمرئ وهيان سهرومت و سامانى تيا دهچئ وهيان خؤى دهمرئيت، وه نهگهر رؤحى خؤى به شيوهئ پياوئيكى چاك و جوان ببيئى دهبيته خاوهن مندالئيكى چاك و جوان و حال و گوزهرانى باش دهبيت وهيان به خزمهتي پاشايهگي ريك و پيك دهگات وه نهگهر رؤحى خؤى به شيويهكى ناشيرين ببيئى ليكدانهوهكهئ پيچهوانهيه.

گرچي (زمانى گرجستان) به چاوپئيكهوتنى كهسى نهزان و بهدريهوشندا دوچارى غمو پهزاره دهبي ههروهها نهگهر ببيئى به زمانئيكى نهناسراو كه ههركيز نهئ بيستبئ قسه بكات نهوا له كاريكدا سهرسام دهبيت و تيا نهمينئ وه نازانئ به ج جوريك ليئ دهرباز بيئت.

پیتی (ل)

لادی (بۆ لادی رۆیشتن) : نهگەر کهسی لهخهودا ببینی که له لادییهکدایه و ناوهکهی نهزانی نهوا بهلگهی خێرو چاکهیه وه نهگەر ناوی لادیکهی زانی بهلگهی خراپیه وه نهگەر ببینی له لادیکه هاته دهرهوه چاکهیه وه نهگەر بۆ لادیکه بروات خراپهیه.

لاوازی : نهگەر لهخهودا ببینی سهری لاوازی نهوا له پلهوپایهی دوور دهخریتهوه. نهگەر ببینی چاوی لاوازیته نهوا کچهکهی یان ژنهکهی دهمریت. نهگەر ببینی لوتی لاوازی پلهوپایهی کهم دهبیتهوه. نهگەر هزری خۆی لاوازی نهوا تهنگ دهست و ههزار دهبیته. نهگەر ببینی گهردنی لاوازی نهوا نهمانهتی خهلکی پی دهسپێدریت، نهگەر شانی لاوازی نهوا ژنهکهی نهخۆش دهکهویت، نهگەر بازووی خۆی به لاوازی ببینی نهوا نهحوالی براکهی یان کورهکهی خراپ دهبیته. نهگەر ببینی مهچهکی لاوازی نهوا کچهکهی دوچار ی بن هیزی دهبیته. نهگەر سینهی خۆی به لاوازی ببینی نهوا دهست له بهخشندهی ههڵدهگریت، نهگەر سکی لاوازی نهوا پشت و پهناگهی کهسیکی بی توانا دهبیته، نهگەر دلی لاوازی نهوا نهقل و بیرو هۆشی لهدهست دهدات، نهگەر ههموو لهشی به لاوازی ببینی نهوا غهمگین و پهزاره دهبیته.

لافاو : لیكدانهوهی لافاو لهخهودا دوژمنیکی گهوره یان پاشایهکی ستمکاره. نهگەر لهخهودا ببینی رووبهرووی لافاو بیتهوه لهگهڵ دوژمنیکدا شهڕ دهکات. نهگەر ببینی له لافاو بیته دهرهوه

ئەوا بەسەر دوژمندا زال دەبیت. ئەگەر ببینن لە شوپنیکدا کە کوپستان و ساردبیت لافاو ھەنسیت بەلگەى غەم و پەژارەپە وە ئەگەر لە شوپنیکى گەرمەسێردابیت لیکدانەوھەگەى پێچەوانە دەبیت. ئەگەر ببینن لافاو چووھ ناو مائیک پان کۆلانیکەوھ بەلگەى بەرھەو پێش چوونى بەتى لەکارەکانى دا.

لاق (نیوان ئەژنۆو پاژنە) (ساق) : لیکدانەوھى لاق لەخەودا بەسەر وھت و بژۆوى خەلگەو ژيانیان بەلاقەوھ بەندە چونکە خەلگى لەسەر لاق ڕادەوھستن. ئەگەر ببینن لاقى سالم و بەھیزبى ئەوا وھزەو ژيانى باش دەبیت وە ئەگەر لاقى بە لاوازو شکاوى ببینن ئەوا ژيانى لاواز دەبیت. لال : ئەگەر کەس لەخەویدا لال بى بەلگەى ئەوھە دین و ناپى ئەو کەسە کەم و کورتى ھەپە.

لانە (ھیلانە) : ئەگەر کەس ببینن لە مائەکەیدا ھیلانەى بانندەپەك ھەبیت بەلگەى ئەوھە بە ئەندازەى نرخى ئەو بانندەپە سودو ھازانج دەبینن، ئەگەر ھیلانە خراب بکات بەلگەى ئەوھە کارپكى ناپەسەندو خراب ئەنجام دەدات، ئەگەر ھیلانە ھەتېگرى و لەجى خۆى داپبنیتەوھ بەلگەى ئەژەپە پارمەتى کەسێك دەدات، ئەگەر مریشکى گەرھە لە ھیلانەدا ببینن بەلگەى ئەوھە کەسێكى گەرھە پەناى دەدات و سودو ھازانجى پى دەگەپەنیت.

لارو لەوئرى روخسار : ئەگەر کەس لەخەویدا بەھۆى ئەخۆشپىوھە روخسارى لارو لەوئرى بووبیت بەلگەى ئەوھە لەنیو خەلگیدا شان گزو زەلیل دەبیت.

لاوازی نه‌گهر کەسێ له‌خه‌ویدا لاوازیی به‌لگه‌ی نه‌وه‌یه
له‌سه‌روه‌تی که‌م ده‌بیته‌وه، نه‌گهر لاوازیی و په‌نگ و پڕوخساریشی زه‌رد
بو‌بیته‌ به‌لگه‌ی نه‌وه‌یه دو‌چاره‌ی نه‌خۆشی و خه‌م و په‌ژاره‌ ده‌بیته‌.

له‌په‌ی ده‌ست نه‌گهر کەسێ له‌خه‌ویدا له‌په‌ی ده‌ستی لێک
به‌خشیته‌ به‌لگه‌ی نه‌وه‌یه له‌ هاو‌په‌ی و خزه‌م‌کانی خۆی جیا ده‌بیته‌وه
هه‌ندیکیش ده‌لێن له‌و گه‌ره‌که‌دا زه‌ماوه‌ند ده‌کریت، نه‌گهر ببینی
له‌په‌ی ده‌سته‌کانی برینداربیته‌ نه‌وا له‌سه‌فه‌ردا تیا ده‌میته‌یت، نه‌گهر
له‌په‌ی ده‌سته‌کانی خۆی به‌هێزو توانا ببینی نه‌وا ده‌وله‌مه‌ند ده‌بیته‌
وه نه‌گهر په‌نچه‌وانه‌که‌ی ببینی هه‌ژار و ته‌نگ ده‌ست ده‌بیته‌.

له‌ش : نه‌گهر کەسێ ببینی له‌خه‌ویدا نه‌ندامه‌کانی له‌شی زیاده‌ی
کردووه، خه‌زان و خزه‌م‌کانی نه‌و که‌سه‌ زیاد ده‌کهن، وه نه‌گهر ببینی
نه‌ندامه‌کانی نه‌و به‌په‌رته‌وه‌ یان له‌ له‌شی جیا‌بیته‌وه بو‌ سه‌فه‌ر
ده‌روات و خزه‌م‌کانی نه‌و که‌سه‌ په‌رته‌وازه‌ ده‌بن، نه‌گهر ببینی
نه‌ندامی له‌شی خۆی ده‌به‌ریت، خه‌زان و خزه‌م‌کانی خۆی له‌ شاره‌کاندا
په‌رته‌وازه‌ ده‌کات.

له‌غاوی نه‌سپ نه‌گهر کەسێ له‌خه‌ویدا ببینی له‌غاوی
نه‌سه‌په‌که‌ی به‌چه‌رته‌ نه‌وا له‌ په‌لو و پایه‌ی که‌م ده‌بیته‌وه. نه‌گهر ببینی
وه‌کو نه‌سپ هه‌وسارکرا‌بیته‌ نه‌وه‌ پۆزو ده‌گریت به‌لام هه‌سه‌ی زۆر
ناشیرین و خراپ ده‌کات.

له‌ کار ده‌رگه‌ردن نه‌گهر کەسێ له‌خه‌ویدا ببینی که‌ پیره
پیاویکی که‌م ناو و نامۆ له‌ کاره‌که‌ی ده‌به‌ریت به‌لگه‌ی نه‌وه‌یه که
نه‌و پیره‌ پیاوه‌ گه‌نج ده‌بیته‌وه به‌لام نه‌گهر نه‌و پیره‌ پیاوه‌ ناسراو و

به‌ناوبانگ بیت لیكدانه‌وهی ئه‌وه‌یه نه‌نگی و كه‌م و كورتی ده‌بینی. نه‌گه‌ر نه‌م خه‌وه گه‌نجی ببینی لیكدانه‌وه‌كه‌ی پینچه‌وانه ده‌بیت، نه‌گه‌ر ببینی كه‌سیکی گه‌وره له سه‌ركار ده‌ربكه‌ن به‌لگه‌ی ئه‌وه‌یه دینی لاوازه و پینوسته تۆبه بكات و بگه‌ریته‌وه.

له پیشه‌وه بوون : نه‌گه‌ر له‌خه‌ودا ببینی كه‌ له كاریكدا پینشی كه‌سیکی دایه‌وه وه‌كو كاره‌كانی دین، حه‌ج و به‌ندایه‌تی و له‌و باب‌ه‌تانه له‌ رۆژی كۆتاییدا سه‌ربه‌رز ده‌بیت و خودا پاداشتی ده‌داته‌وه، وه نه‌گه‌ر له‌ كاره‌كانی رۆژانه‌دا پینشی كه‌سیکی دایه‌وه سه‌رومت و سامان و كامه‌رانی ده‌ست ده‌كه‌ویت.

له‌گه‌ردن دان (له‌میلدان) نه‌گه‌ر كه‌سێ له‌خه‌ویدا له‌ ملی بد‌ریت و سه‌ری له‌ له‌شی ببیته‌وه نه‌گه‌ر به‌نده یان نۆكه‌ربیت نه‌وا نازاد ده‌بیت، نه‌گه‌ر نه‌خۆش بیت چاك ده‌بیته‌وه، نه‌گه‌ر فه‌رزار بیت فه‌رزه‌كانی ده‌داته‌وه و حه‌ج ده‌كات، نه‌گه‌ر كافر بیت موسلمان ده‌بیت، نه‌گه‌ر سه‌ری له‌ له‌شی نه‌بیته‌وه نه‌وا لیكدانه‌وه‌كانی سه‌ره‌وه له‌ لیده‌ره‌كه‌وه ده‌كات به‌نه‌و به‌ گشتی له‌ گه‌ردندان له‌خه‌ودا بۆ هه‌زار چاكه‌و بۆ ده‌وله‌مه‌ند خراپه‌.

له‌رزه (له‌رینه‌وه) نه‌گه‌ر كه‌سێ له‌خه‌ویدا ببینی ئاسمان به‌له‌ریته‌وه به‌لگه‌ی ئه‌وه‌یه له‌و شوینه‌دا زوتم و ستم فه‌رمان‌په‌ویه، نه‌گه‌ر ببینی مانگ یان خۆر به‌له‌ریته‌وه به‌لگه‌ی ئه‌وه‌یه حاكه‌م یان پاشای ئه‌و شوینه‌ دو‌چاری زیان ده‌بیته‌وه.

له‌رزین : نه‌گه‌ر كه‌سێ له‌خه‌ویدا ببینی سه‌ری به‌له‌رزیت به‌لگه‌ی ئه‌وه‌یه دو‌چاری نازار و نه‌شكه‌نجه ده‌بیت، نه‌گه‌ر ملی به‌له‌رزیت

به‌لگه‌ی نه‌وه‌یه نه‌مانمت داری ناکات، نه‌گهر ده‌سته‌کانی بله‌رزیت
به‌لگه‌ی نه‌وه‌یه قسه‌ی ناخوش و تال ده‌بیس، نه‌گهر سکی بله‌رزیت
نه‌وا له‌سه‌فه‌ردا دوچار ی زحمت ده‌بیت.

له‌شکر نه‌گهر که‌سێ له‌خه‌ودا ببینی له‌شکرێک نازاری خه‌لگی
شوینیک بدات مانای نه‌وه‌یه خه‌لگی نه‌و شوینه به‌هیزو توانا ده‌بن.

له‌قه نه‌گهر که‌سێ له‌خه‌ویدا ببینی له‌قه له‌که‌سێک بدات
به‌لگه‌ی نه‌وه‌یه وه‌زع و رۆژگاری خراب ده‌بیت، نه‌گهر ببینی نه‌سپ یان
هینتر له‌قه‌ی لێ بدات به‌لگه‌ی نه‌وه‌یه کارمکانی خراب ده‌بیت، نه‌گهر
حوشتر له‌قه‌ی لێ بدات به‌لگه‌ی نه‌وه‌یه له‌ سه‌فه‌رکردندا رهنج و نازاری
بێ ده‌گات، نه‌گهر گا له‌قه‌ی لێ بدات به‌لگه‌ی نه‌وه‌یه زیان ده‌بینی.

له‌علی (له‌به‌رده به‌ نرخه‌کان وه‌کو یاقوت و مه‌رجان)
لێکدانه‌وه‌ی ببینی له‌علی له‌خه‌ودا، ژنی ناسک و جوانه. نه‌گهر
له‌خه‌ودا له‌علی خسته ناو ناگروه به‌لگه‌ی نه‌وه‌یه له‌گه‌ل ژنیکی
ناوداردا هاوسه‌رگیری ده‌گات وه‌ یان که‌نیزه‌کیکی جوان ده‌گریت وه
هه‌ندیکی ده‌لێن کچیکی ده‌بیت.

لێو لێکدانه‌وه‌ی لێو له‌خه‌ودا به‌دی هاتنی ناره‌زه‌وه‌گانه، ببینی
لێوی خواره‌وه چاکتره له‌ لێوی سه‌روه‌وه، هه‌ندیک ده‌لێن ببینی لێو
له‌خه‌ودا به‌لگه‌ی خزمایه‌تییه، نه‌گهر ببینی لێوه‌کان هی خۆی نه‌بن
به‌لگه‌ی نه‌وه‌یه له‌سه‌رومتی که‌م ده‌بیته‌وه‌وه له‌وانه‌شه ژنه‌که‌ی به‌رنیت،
نه‌گهر ببینی لێوی به‌رن به‌لگه‌ی نه‌وه‌یه ژنه‌که‌ی ته‌لاق ددات.

لوت نه‌گهر که‌سێک له‌خه‌ویدا ببینی که‌ می‌شکی له‌ لوتیه‌وه
بیته‌ دهر له‌ که‌سیکی گه‌وره‌وه ناوداره‌وه قازانجیکی بێ ده‌گات، وه‌ نه‌گهر

ببینی گیانله بهر نیک و هکو میش و کرم له لوتیبه وه بیته دهر مندالئیکی
دهبیت وه نه گهر بینی لوتی کون کراوه و نه لقه و لوته وانهی پیوه گرابی
له گهل خه لکیدا به ریزو نیحترامه وه رهفتار دهکات وه یان له گهل ژنیکی
گه وره و ناوداردا دهبیته هاوسمر وه له و ژنه شه وه مال و سهروتی پی
دهکات، وه نه گهر ببینی لوتی گراوه به شیوه بهک که نه توانی هه ناسه
بدات کارهکانی به بن بهست دهکات وه نه گهر ببینی لوتی روشابیت
سهروخت و سامانی له دهست دهجیت و کامهرانی له دهست دهکات.

لیمو : لیکدانه وهی ببینی لیمو له خه ودا نه خوشیه، به گشتی
لیمو له خه ودا هیچ سودئیکی نیه.

لؤبیا لیکدانه وهی ببینی لؤبیا له خه ودا چ له وهرزی خوی
دابیت یان له ههر وهرزیکی تردا بیت چ کال بیت یان لئیراوبیت
به لگهی غم و پهزاره به.

لقی درهخت لقی درهخت له خه ودا براو مندال و خزمانه.
نه گهر ببینی درهخته کهی لقی زوری هه بن نهوا نزیکهکانی واته
خزمهکانی زیاد دهکن، نه گهر لقهکانی کهم بوو لیکدانه وهی
پیچه وانه دهبیت. نه گهر ببینی لقی له درهخته کهی خوی برئ نهوا
به کیک له نزیکهکانی دهر دهکات. نه گهر ببینی لقی له درهخته کهی
کهم بویه وه نهوا به کی له منالهکانی یان نزیکهکانی دهر نیت. نه گهر
ببینی لقی درهختی خورمای به دهسته وه بیت نهوا دهبیته خاوهن
منال.

پیتی (م)

ماچ نهگەر کهسن لهخهویدا ببینی که کهسیکی ماچکرد دهبیته هاوړپی ئه و کهسه، وه نهگەر ئه و کهسه نه ناسراو بوو له جیگهیه که وه که به بیرو هوشیدا نه هاتبی خیرو بهره که تی پی دهگات وه نهگەر ببینی کهسیکی ناسراو ماچی بکات له و کهسه وه خیرو بهره که تی پی دهگات.

مار مار لهخه ودا دوژمنیکی په نهانه، نهگەر مار له ماله کهیدا ببینی به لگه ی دوژمنی خیزانییه وه نهگەر مار له بیاباندا ببینی بیگانه یه، نهگەر ببینی له گهل ماردا شه بکات له گهل دوژمندا شه دهگات، نهگەر مار زال بوو به سه ریدا دوژمن به سه ریدا زال ده بیته وه نهگەر ئه و زال بوو به سه ر مار کهدا ئه و به سه ر دوژمندا زال ده بیته. نهگەر ببینی گوشتی مار بخوات، به پاشایه تی دهگات، نهگەر ببینی مار دوکهرت بکات سهروه تی دوژمن ده حوات وه نهگەر خازی مردو ببینی له به لایه کدا پاریزراو ده بی.

ماستی لیکدانه وه ی ببینی ماستی خوش و شیرین سو دو هازانجه وه ماستی ترش غه م و په زاره یه.

ماسی نهگەر ببینی کهسن ماسیه کی سویر پان ووشکی پی بدات ئه و زولم و ستم دهگات، نهگەر ماسی بچوکی ببینی له نوکه ره که یه وه زیانی پی دهگات هه ندیکیش ده لین بو سه فهر دهروات.

ماسی گره بېنېنی ماسی گره لهخهودا زيادبونی ږزقو
ږزۖييهو سهروهتیکه که له ښهوه دهگات بهدهستی بېنهری خهوهکه،
نهگهر بېنېنی ماسیگره ی گرت وهیان کهسې پېی بدات به نهاندازه ی
نهوه مال و سهروهت له لایهن ښهوه بهدهستی دهگات. نهگهر
ماسیگره ی کوشت و گوشتهکه ی خوارد به نهاندازه ی نهو گوشته
لهمالی ښ دهخوات.

ماسی خۆر مری ماسی خۆر لهخهودا بهلگه ی ښه، نهگهر
بېنېنی مری ماسی خۆری هه بې ښ دههینې وه نهگهر بېنېنی مری
ماسی خۆر لهدهستی بهربېنی ښهکه ی تهلاق دهدات.

ماش : نهگهر لهخهودا بېنېنی ماشی کولواو بخوات بهلگه ی نهوهیه
سامانیکی کهم بهدهست دینې وه نهگهر ماشی کال بخوات بهلگه ی
نهوهیه دوچار ی غه م و په څاره ده بېت.

ماموستانېی نهگهر کهسې لهخهویدا موستانېی بکات بهلگه ی
نهوهیه به پله و پایه دهگات. نهگهر بېنېنی وانه به مندالان بلتیهوه
بهلگه ی نهوهیه لهو شوپنهدا هسهکانی کاریگره ده بېت و خه لکی
گوپراپه نی ده کهن.

مانگ لیکدانهوه ی مانگ لهخهودا پاشایه، نهگهر بېنېنی مانگ
بېت به نیوه بهلگه ی نهوهیه پاشاکه ی یان وهزهره که ی دهمریت،
نهگهر بېنېنی لهگه ل مانگدا هسه بکات بهلگه ی نهوهیه ده بېت به
هه رمانپه وای شوینیک، نهگهر بېنېنی دو مانگ لهگه ل په کتردا شه ر
بکه ن بهلگه ی نهوهیه له نیوان دو پاشادا شهرو ناکوکی بهرپا ده بېت

وه نهگەر ببینی یهکن لهو دو مانگه کهرت ببیت بهلگهی نهوهیه یهکن لهو دو پاشایه لهسەر تهخت دهردهگریت.

مهشکه ئاو لیكدانهوهی مهشکه ئاو لهخهودا، سهفهركردنه، نهگەر ببینی مهشکهی تازهی ههبیت بهلگهی نهوهیه بو سهفهردهروات و سهروهتی زور بهدهست دینی، نهگەر مهشکهی کونهی ههبیت لیكدانهوهکهی پتجهوانه دهبیت، نهگەر ببینی مهشکهکهی کونی تیدابیت بهلگهی نهوهیه لهسهفهردا زهرهرو زیان دهکات.

مهرجان : لیكدانهوهی مهرجان لهخهودا، ژن یان منداله، نهگەر کهسی لهخهویدا مهرجانی ههبیت بهلگهی نهوهیه لهگهل ژنیکی مندالداردا هاوسهگریری دهکات، نهگەر مهرجانهکهی وون ببیت بهلگهی نهوهیه ژنهکهی تهلاق دهدات.

مهپ مهپ لهخهودا بهلگهی دهستهوته، نهگەر ببینی مهپ بلهوهپینی نهوا دهبیتته گهورهو سهپرکردهی گروپیک. نهگەر ببینی ژمارهیهك مهپی ههیه وا بزانی خوی خاوهنی نهو مهپانهیه نهوا سهروهتو سامانی زوری دهست دهکهوویت. نهگەر ببینی گوشتی سورهوهگراوی مهپ بخوات بهو نهاندازهیه سهروهتو سامانی دهست دهکهوویت. نهگەر مهپی گوشت بهسهپر دوژمندا زال دهبی و سهروهتو سامانهکهی دهخوات.

مهپه گیوی ببینی مهپه کیوی لهخهودا بهلگهی ژنی میهرهبانه یان پیاویکی ریزداره. نهگەر ببینی مهپهکیوی ههپی لهلایهن گهورهیهکهوه سوودی پێ دهکات. نهگەر ببینی پیستی

مهړه کڼوی لڼ بکاته وه به سهر که سینکدا زال دهبیت و دست به سهر
ماله که پیدا ده گړیت.

مه عجون نه گهر که سڼ له خه ودا یو سه رنیشه مه عجون
دروست بکات به لگه ی نه وه په له لایه من خه لگیه وه سودو قازانجی بی
ده گات، نه گهر ببینی مه عجون ووزه به خش بخوات به لگه ی نه وه په
له لایه من پاشاوه سودو قازانجی بی ده گات.

مهستی (سهر خوښی) : لڼکدانه وه ی مهستی له خه ودا سهرومتی
خه رام و ته مه لڼی کردنه له نویژدا.

مهسح کردن نه گهر پیاوړیک له خه ویدا ببینی مهسح بکات
به لگه ی نه وه په مندالی پاک و بی گهردی دهبیت و دهبیته پیشه وای
خه لگی، نه گهر مهسحی پیلاوه کانی بکات به لگه ی نه وه په له سه فهدا
سهرومت و سامان به دهست دینن و کار و باره کانی به ره و پیش دهر و ات.

مه له کردن : لڼکدانه وه ی مه له کردن له خه ودا به دست هیثانی
بژپویه به هرت و هیل کردن، نه گهر ببینی له کاتی مه له کردن له
ناوی زولال دا رۆبچن نه و نه و بهری پله و پایه ی دنیای به دهست
دینن.

مه مک ببینی مه مک له خه ودا کچه، نه گهر که سڼ ببینی شیر
له مه مکی بپته خوار رزق و رۆزی زیاد ده کات و مالی حلال به دهست
دینن، وه نه گهر ببینی خوین له مه مکی هاته خوار مالی حرام به
دهست دینن، وه نه گهر ببینی مه مکی له راده به دهر شو ریبپته وه
کچنکی دهبیت، وه نه گهر ببینی شیر له مه مکیدا کو بپته وه نه گهر
ژنی نه بیت ژن دهینن و مندالی دهبیت، وه نه گهر ژنی هه بی

سەرۆتمەند دەبیت وە ئەگەر پیرەژن ئەم خەووە ببینن ھەزار
دەگەوێت وە ئەگەر ژنیکی گەنج ئەم خەووە ببینن تەمەنی درێژ
دەبیت وە ئەگەر کچیک ئەم خەووە ببینن بەزویی دەمریت.

مەمکە بەند (ستیان) : بینینی مەمکەبەند لەخەودا بۆ ژنان
گەشتن بە پلەو پایە و ریزو مەبەستە، وە بۆ پیاوان پرسیانە و خەم و
پەژارە، ئەگەر ژنیکی ببینن مەمکە بەندیکی تازە ی ھەب
پلەو پایە و ریزی زیاد دەکات و بە ئارەزووەکانی دەکات، وە ئەگەر
پیاویکی ببینن مەمکە بەندیکی ھەب و میان کەسێک پێی بدات خەلک
پشتی تی دەکەن و دل سارد و پەژارە و غەمگین دەبیت.

مەچەگی دەست لیکدانەوێ مەچەک لەخەودا، کەسیکی
دۆست و شەریک و بایەخدارە. ئەگەر ببینن مەچەکی دەستی گەورە و
بەھیزبیت ئەوا لە ھاوڕێ یان شەریکیکەووە سود و ھازانجی پێ دەکات و
بە پلەو پایە دەگەییەنیت. ئەگەر ببینن مەچەکی بێکی و داگەوێت
ئەوا ھاوڕێکە یان لێی جیا دەبیتەووە یان دەمری.

مەککە : ئەگەر کەسێ لەخەودا لە مەککەدابیت، بەلگە ی ئەوێ
بۆ زیارەتی مانی خوا دەروات، ئەگەر ببینن مەککە قەرەباغ و ئاوەدان
بیت بەلگە ی ئەوێ سەرۆت و سامان بە دەست دینن، ئەگەر مەککە
بە چۆلەوانی ببینن لیکدانەوێکە ی پێچەوانە دەبیت.

مەرەگەب لیکدانەوێ مەرەگەب لەخەودا کار و کاسبی و
بژێوی و گەشتن بە ئارەزووەکانە، ئەگەر کەسێ لەخەویدا مەرەگەب
لە کەسیکی تر وەرگیریت بەلگە ی ئەوێ بژێوی ئەو کەسە زیاد
دەکات، ئەگەر مەرەگەب جل و بەرگەکە ی پێس بکات بەلگە ی ئەوێ

زهرهرو زیان دهبینی بهلام نهگهر بینهری خهوهکه کهسینکی نوسهرو
رؤشنبیر بیت بهلگهی نهوهیه به پله و پایه دهگات.

مهنی لیکندهوهی مهنی لهخهودا سهروهتی بهردهوامه، نهگهر
ببینی له چوکی مهنی بیته دهرهوه، سهروهتی کهسینکی پین دهگات.

مهجنهنیق : نهگهر کهسی لهخهویدا ببینی بؤ شاری موسلمانان
گوللهی مهجنهنیق بتهقینن بهلگهی نهوهیه غهیبهتی خهلیکی دهگات،
نهگهر بؤ شاری کافران گوللهی مهجنهنیق بتهقینن بهلگهی نهوهیه
باسی کافران بهخرابی دهگات، نهگهر ببینی مهجنهنیقهکه بشکی
بهلگهی نهوهیه خهلیکی نهو شاره پاریزراو دهبن.

مهسینه : ببینی مهسینه لهخهودا مانای ژنیکی خزمهتکاره
وه ههندیك دلین مهسینه خزمهتگوزاری گروپیکه قسهی
ومردهگرنو بهرنگاری نابنهوه وه نهگهر لهخهودا بینی مهسینهیهکی
تازهی ههبو ومیان کهسیك مهسینهیهکی تازهی پین بدات خزمهتکار
یان بهندهیهك بهو دهبهخشن وه نهگهر ببینی مهسینهکهی بشکی
خزمهتکارهکهی نهخوش دهکهوینت یان دهمرینت وه نهگهر ببینی
مهسینهکهی وون ببین خزمهتکارهکهی ههلدین و لینی جیا دهبیتهوه.

میزکردن : نهگهر کهسی ببینی لهجینگاپهکدا که شوینی
میزکردن نییهو میز بکات، گهر غهمگین و قهرزاربیت له پهزاره
دهرباز دهبییت و قهرزهکانی دهداتهوه وه نهگهر سهروهتمهندو
بهتوانابیت به نهندازهی نهو میزه لهدارایی یهکهی کهم دهبیتهوه.

مشار : نهگهر کهسی لهخهویدا ببینی به مشار درهختیک
دهبرپتهوه له ههلسوکت کردنی نهوه کهسهکه خاوهنی نهو

درهخته په دوردده که ویته وه و ئازار به و که سه دهگه په نیت، وه نه گهر
ببینی کوږ یان برا یان خوشکې خوئی به مشار بېریته وه له تی بکات
کوږ یان خوشکی تری وه کو نه وان په یدا دهبی.

مو : لیکدانه وهی مو له خه ودا بو پیاوان په ژاره و خه مه و بو ژنان
نارایش و جوانکارییه. موی نازده له کان له خه ودا سه روتهی نه نده که،
نه گهر که سیکی دهرویش له خه ودا ببینی موی سه ری دریژ ببیت
به لگهی نه وه یه دیانه تی چاکی هه یه به لام نه گهر دهرویش نه ببیت
به لگهی غه م و په ژاره یه.

مرواری لیکدانه وهی مرواری له خه ودا ژن یان که نيزه کیکی
جوانه، نه گهر له خه ودا نه اندازه یه کی زور مرواری هه بیت نه و به و
نه اندازه یه سه روته و سامانی ده ست ده که ویت.

مزگه وت لیکدانه وهی مزگه وت له خه ودا نه گهر تازه بیت
زانایه که که خه لکی رینمونی ده کات بو سه ر ږیگهی راست، نه گهر
ببینی مزگه وت ېک بکاته وه به لگهی نه وه یه چا که له گهل موسلماندا
ده کات.

منال بوون : نه گهر له خه ودا ببینی ژنه که ی کچیکې ببیت نه و
خیر و چا که ی پی ده کات و له لایه ن خیزان و خزمه کانییه وه خوشحال
ده بیت. نه گهر ببینی ژنه که ی کوږیکې ببیت نه و په ژاره و غه مگین
ده بیت. نه گهر پیاویک له خه ویدا ببینی هاوسه ره که ی کوږیکې ببیت
له هه مان کاتدا ژنه که ی حامیله بیت نه و کوږیکې ده بیت وه نه گهر
حامیله نه بیت نه و نه و پیاوه به زه حمه تی زوره وه له ماوه یه کی

دوورودریژدا شت بە دەست دینی بەلام ئەگەر ببینی کچی ببی ئەوا
هازانجی زۆرتەر دەبیت.

مناره : لیکدانەوهی مناره لەخەودا بیاویکە کە خەلکی بۆ پێگای
پاست پێنمونی دەکات، ئەگەر لەخەودا منارەیهک دروست بکات
بەلگەى ئەوهیه کاریک دەکات کە دەبیتە هۆی کۆبونەوهی موسلمانان،
ئەگەر لەخەودا مناره تیک بدات بەلگەى ئەوهیه کاریک دەکات کە
دەبیتە هۆی بەش بەشکردنی موسلمانان و میان هەندیکیش دەلێن
بانگ دەری ئەو منارەیه دەمریت.

مندالی ئەگەر کەسێ لەخەویدا مندال ببیتەوه ئەوا دوچارى
غەم و پەژارە دەبیت چونکە مندال چاکى و خرابى لەخۆیاندا دەست
نیشان ناکەن هەندیکیش دەلێن و مزعی خراب دەبیت.

مراوى بەهەر ئەندازەیهک مراوى لەخەودا ببینی بەو
ئەندازەیه سەرومت و سامان بە دەست دینی، بە تاپمەت ئەگەر
لەمالهکەى یان مولکی خۆیدا ببینی. ئەگەر ببینی ژمارەیهکی زۆر
مراوى لەمال یان کۆلانەکەیدا کۆببنەوه و هاوھێو بکەن لەو گەرەکەدا
بەلایەک روودەدات، ئەگەر ببینی مراویەکان قەسە لەگەڵدا بکەن
بەهۆی ژنیکی سامان دارهوه بۆ سەفەر دەروات و لەو سەفەرەدا
سەرومت و سامانی دەست دەکەوێت.

مریشکی مالى ببینی مرشکی مالى لەخەودا بەلگەى
خزمەتکارو کەنیزەکە. ئەگەر ببینی مریشکی مالى هەبى
خزمەتکارێک پەیدا دەکات و میان کەنیزەکیک دەگریت و ئەگەر

ببینی ژماره‌یه‌کی زۆر مریشکی مالی هه‌بێ به‌سه‌روه‌ریی و گه‌وره‌یی ده‌گات.

مردن هه‌رکس ئه‌یه‌وێت بزانی و مزعی له‌لایه‌ن خواوه‌ چۆنه‌، بپۆسته‌ ببینی که‌سانی چاک و خێرخواز له‌گه‌ڵ نه‌ودا به‌ ج شیوازیك هسه‌ ده‌که‌ن. نه‌گه‌ر ببینی مرده‌گان به‌چاکی هسه‌ی له‌گه‌ڵدا بکه‌ن و خو‌شحال بن، به‌لگه‌ی نه‌وه‌یه‌ له‌لای په‌روه‌ردگار که‌سیکی چاکه‌ به‌لام نه‌گه‌ر هسه‌ی ناشیرین و ناخو‌شیان کرد لیکنانه‌وه‌که‌ی پێچه‌وانه‌ ده‌بی‌ت.

موسلمان بون : نه‌گه‌ر که‌سی له‌خه‌ودا ببینی موسلمان ببن و نه‌ پێشیدا موسلمان بو‌بی‌ت، به‌لگه‌ی نه‌وه‌یه‌ کاره‌کانی رێک به‌ند ده‌بی‌ت، نه‌گه‌ر ببیته‌ کافر دو‌چار ی به‌لایه‌ک ده‌بی‌ت، نه‌گه‌ر ببینی کافرێک به‌ده‌ستی نه‌و موسلمان بی‌ت به‌لگه‌ی نه‌وه‌یه‌ که‌سیک له‌ گوناح و تاوان ده‌گێرێته‌وه‌.

مینبه‌ر لیکنانه‌وه‌ی مینبه‌ر له‌خه‌ودا پاشایه‌کی موسلمانه‌، نه‌گه‌ر ببینی بچێته‌ سه‌ر مینبه‌رو وتار بدات ده‌بی‌ته‌ جیگه‌ی رێزو بایه‌خی پادشا به‌لام نه‌گه‌ر خو‌ی زانا نه‌بی‌ت په‌کێ له‌ خزمه‌کانی ده‌بی‌ت به‌زاناو سو‌دی له‌لایه‌ن پادشاهه‌ بێ ده‌گات، نه‌گه‌ر ببینی له‌سه‌ر مینبه‌ردا باسو و خواسی ناشه‌ری باس بکات یان شیعر بلێت به‌لگه‌ی نه‌وه‌یه‌ کافرو رسوا ده‌بی‌ت هه‌ندیکیش ده‌لێن دارکاری ده‌که‌ن، نه‌گه‌ر پادشا ببینی له‌سه‌ر مینبه‌ردا بی‌ت و مینبه‌ره‌که‌ بشکی وه‌ یان بکه‌وێته‌ خواره‌وه‌ به‌لگه‌ی نه‌وه‌یه‌ له‌سه‌ر کار لاده‌برێت.

مقەست لىكدانەۋەى مقەست لەخەودا كەسىكە كەشت بەش بەش دەكات. ئەگەر بىيىن موى خۆى يان جلو بەرگەكانى بە مقەست بېرىت ئەوا لىكدانەۋەكەى چاكە، ئەگەر مقەستى بىن بىدەن ئەوا مندالى دەبىت.

مشك : مشك لەخەودا بەلگەى ژنىكى دوو پروو كە لە ناوهرۆكدا فاسدو بەدكارە بەلام لە پروكەشدا پاك و داوین پاك دەكەۋىتە بەرچاۋ. ئەگەر بىيىن مشك بگرىت لەگەل ژنىكى وھادا ھاوسەرگىرى دەكات ئەگەر بىيىن ژمارەيەكى زۆر مشكى يەك رەنگ لەمالەكەيدا كۆبىنەۋە بەو ئەندازەيە ژنان لەمالەكەيدا كۆ دەبنەۋە.

مىش بىيىنى مىش لەخەودا خەلكى خراب و ناپەسەندە، ئەگەر بىيىن مىش دەورەى لىدائى لە كەسىكى دەست بلاۋ سەرۋەت بەدەست دىنن، ئەگەر بىيىن مىش بچىتە ناۋ گويچكەيەۋە لە كەسىكى خراب و ھەلەشەۋە قسەى ناشىرىن دەبىسى و غەمبار دەبى.

مىشولە : لىكدانەۋەى مىشولە لەخەودا پياۋى زەلىل و لاۋزە كە كارى بچوك و ناچۆر ئەنجام دەدات. ئەگەر بىيىن لەگەل مىشولەدا شەرىكات لەگەل پياۋىكى لاۋزادا بەشەردىت. ئەگەر بىيىن مىشولە بەگەرۋىدا چوۋە خوار لەگەل پياۋىكى لاۋزو بىن ئەقدا بە كارىكى بچوك و بىن بايەخەۋە سەرگەرم دەبن و لەو پياۋەشەۋە سۈدىكى كەمى بىن دەكات، ئەگەر ژمارەيەكى زۆر مىشولە لەسەر لەشى كۆبىنەۋە و لەشيان گەزى خەلكانى نەفام لەپاش ملە قسەى بىن دەلئىن و زيانى بىن دەگەيەنن چونكە مىشولە خويىنى خەلكى دەمزىت. ئەگەر بىيىن

میشوله جووه ناو گوپچکەو لوتییەووە بوو ھۆی نازارو
نەشکەنجەدانی ئەوا لە خەلکی لاوازەووە نازارو نارەحەتی پێ دەگات.

میشک ئەگەر کەسێ لەخەودا ببینی میشکی بکەوێتە سەر
زەوی بەلگەئەو ھەوێیە سەرۆت و سامانی لەکیس دەچیت، ئەگەر
ببینی میشکی لەسەر زەوی کۆ بکاتەووە بیخاتەووە جینگەئەو،
بەلگەئەو ھەوێیە سەرۆت و سامان بەدەست دێنێ.

میوانی لیکدانەووەکەئەو میوانی لەخەودا کۆبونەووەئەو بە
گفتوگۆکردن، ئەگەر گروپیک بەو میوانی دەعووت بکات بەلگەئەو
ئەو ھەوێیە بە کاریکەووە سەرگەرم دەبێ و دەبیتە ھۆی دواکەوتنی
لەکارەکانی تر، ئەگەر بە میوانی بانگ ھێشتیان کرد بەو باخیکی سەر
سەوزو پەر لەمیوہ بەلگەئەو ھەوێیە لەجەنگدا شەھید دەبیت.

میوہ ئەگەر کەسێک لەخەودا میوہی تازەو شیرین بخوات،
سودو ھازانج دەبینی، ئەگەر ببینی میوہ لەدرەختیک بکاتەووە، بە
ئەندازەئەو ھەوێیە سودو ھازانج دەبینی، ئەگەر ببینی میوہ
لەدرەختەووە بەربیتەووە بکەوێتە بەر پێئەو بەلگەئەو ھەوێیە بەبێ
نارەحەتی سەرۆت و سامان بەدەست دێنێ.

مقاش : مانای مقاش لەخەودا، خزمەتکاریکی دلیرە، کەمال لە
پاشا دەسینیت و دەیدات بەھەزاران، ئەگەر لەخەودا ببینی بە مقاش
شتیکی لە ناگرھینایە دەرو دای بەخەلکی لەلایەن پاشاوە سودیکی
پێ دەبەخسری.

ملوانكه نهگەر كهسێ لهخهودا ببینی ملوانكهی زیو یان
نالتونی لهمل دابیئت نهوا به نهندازهو نرخى نهو ملوانكهیه دهسهلات
بهدهست دینی.

مۆزکردن : نهگەر كهسێ لهخهودا ببینی گل مۆز بکات بهلگهی
نهوهیه شادی و کامهرانی دهبینی، ببینی كهسیکی گهورهو بهرپز پنی
بلن برۆ مۆز له قاسهکه بده بهلگهی نهوهیه نهو كهسه قاسهی پی
دهسپزدیت، نهگەر ببینی پادشا مۆزی پی بدات بهلگهی نهوهیه
نارمزهکانی بهدی دیت.

مۆم : لیكدانهوهی مۆمی سپی لهخهودا سهروهت و سامانه، مۆمی
زهرد نهخۆشییه، نهگەر ببینی مۆمهکهی وون ببی لهسهروهتی کهم
دهبیتهوه، بهگشتی ببینی مۆم لهخهودا بهههر رهنگیك بیئت
سهروهت و خیره بهلام رهنگی سپی باشرینیانه، نهگەر ببینی مۆم به
ناگر بسوتینی بهلگهی نهوهیه پادشا دهست بهسهر سهروهتهکهیدا
دهگریت، نهگەر ببینی مۆم بدات بهخهلكی بهلگهی نهوهیه پارهی
خۆی خهرج دهکات بۆ کاره خیرهکان.

مۆم لیكدانهوهی مۆم لهخهودا کامهرانی و فهرمان رهوایی و
پلهوپایهیه. نهگەر ببینی به دهستی خۆی مۆم داگیرسینی، نهوا
پلهوپایه و بزوی زیاد دهکات، نهگەر ببینی له مالهکهیدا مۆمیک
داگیرسابیت و به روناکی مۆمهکه مالهکهی روناك بوبیتهوه نهوا لهو
سالهدا نیعمهتی زۆری دهست. دهکهویت. نهگەر ببینی مۆمیکی
داگیرساوی لهکهسیك و مرگرت نهوا له لایهن کهسیکهوه پلهوپایه
دهست دهکهویت. نهگەر ببینی کهسیك مۆمیکی داگیرساوی به مۆم

دانه‌کوهه پښ بدات نه‌وا له لایه‌ن هۆزیکی گه‌وره‌وه ژنیک ده‌هینی به شیوه‌یه‌ک نه‌گه‌ر مۆم دانه‌که زیوی بیټ نه‌و ژنه صالح و چاک ده‌بیټ. نه‌گه‌ر نالتونی بیټ نه‌وا له خیزانیکی به‌توانا و به‌هیزه، نه‌گه‌ر قورقوشمی بیټ نه‌وا مه‌لازاده‌یه وه نه‌گه‌ر سفالی بیټ نه‌وا له خه‌لکی ناسایی ده‌بیټ.

مۆمیایی لیکدانه‌وه‌ی خواردن و بینینی مؤمیایی له‌خه‌ودا غه‌م و په‌زارمیه.

مۆرانه زینده‌وریکه که هاوینان له هه‌وای گه‌رمدا له جل‌وبه‌رگی خوری دا په‌یدا ده‌بن و بینینی له‌خه‌ودا دراوسیتی دزه. نه‌گه‌ر ببینی مۆرانه جل و به‌رگه‌که‌ی خواردبی نه‌وا دز سه‌رومت و مالی دده‌زئ وه نه‌گه‌ر ببینی مۆرانه‌که بکوژیټ نه‌وا دزه‌که دده‌زژیته‌وه و داراییه‌که‌ی خوی لی دسه‌نیته‌وه.

منال : نه‌گه‌ر که‌سێک له‌خه‌ویدا کچی ببیټ نه‌وا سه‌لامه‌تی و ته‌ندروستی به‌ده‌ست دینیت. نه‌گه‌ر ببینی کورپکی بیټ لیکدانه‌وه‌که‌ی پېچه‌وانه‌یه و کچیتکی له هاوسه‌ره‌که‌ی ده‌بیټ وه نه‌گه‌ر له‌خه‌ودا کچی ببیټ نه‌وا کورپکی له هاوسه‌ره‌که‌ی ده‌بیټ.

مس : نه‌گه‌ر که‌سێ له‌خه‌ویدا مسی هه‌بیټ به‌لگه‌ی نه‌وه‌یه به‌و نه‌ندازه‌یه سه‌رومت و سامان به‌ده‌ست دینن.

پیتی (ن)

نارنج : ئەگەر کەسێ لەخەویدا ببینی نارنجی ھەبێت و مژمارە ی نارنجەکان لەیەکەووە تا سێ بییت بەلگە ی مندالە ئەگەر لەوژمارە یە زیاتر بییت بەلگە ی سودووھازانجە .

نارگیل : ئەگەر کەسێک لەخەویدا ببینی نارگیلی ھەبێت بەلگە ی ئەو یە لەبارە ی ئەستێرناسیەووە قسە دەکات .

نینۆک : لێکدانەوہ ی نینۆک لەخەودا، ھێزوتوانا بە، ئەگەر ببینی نینۆک بەمقەست بکات بەلگە ی ئەو یە دین و ئیمان ی بەھێز دەبیت .

ناوک : لێکدانەوہ ی ببینی ناوک لە خەودا ژن یان کەنیزە کە، ئەگەر ببینی ناوکی بکەوێتە خوارووە بەلگە ی ئەو یە ژنە کە ی تەلاق دەدات وە ئەگەر ببینی ناوکی گەورە ببیت بەلگە ی ئەو یە سەر وەت و سامان بە دەست دێنێ و ئەگەر پێچەوانە کە ی ببینی ببیت لێکدانەوہ کە ش ی پێچەوانە دەبیت، ئەگەر ببینی ناوکی گۆن ببیت بەلگە ی ئەو یە لە کاروباری ژن و مێردا یە تیدا کە م و کوری ھە یە .

ناوچەوان (تەو یل) ببینی ناوچەوان لەخەودا رێزو پلەو پایە ی خەلکی یە چونکە سو جە ی خودای پێ د:گرت . ئەگەر ببینی ناوچەوانی نیشانە یە ک ی پێوہ بییت ئەو کە سە بە پاک دامینی و رەوشتبەرز ی بە ناوبانگ دەبیت وە ئەگەر کە سێ ببینی ناوچەوان برینی لێ بییت و خوینی پیا بییتە خوار، رێزو پایە ی بەرز دەبییتە و

وہ ئەگەر ناوچەوانی بچوک بێتەووە تەعبیرەکە یەنچەوانە یە ئەوویە،
 وە ئەگەر ناوچەوانی بگۆریت بۆ شیوەیەکی تر زیانیکی لێ دەکەویت،
 وە ئەگەر لەناوچەوانی مووی لێ برویت قەرزەر دەبیت وە ئەگەر ئەو
 موووە سوربیت قەرزەری ژنەکە ی دەبیت. وە ئەگەر ناوچەوانی
 دوو مەلێ لێ بیت سەر وەتو سامانی زۆر دەبیت، ئەگەر ببینێ لە
 ناوچەوانییەووە مارو دوپشک یان ھەر شتێکی لەو بابەتانە بێتە
 دەرەووە رەنج و زەحمەتی پێ دەگات.

نالە ی مردو ئەگەر کەسێک لەخەویدا ببینێ مردویەک نالە
 دەگات بەلگە ی ئەوویە ئەو کەسە لەدنیا دا کەسێکی بەدکار و خراپ
 بوە، ئەگەر ببینێ کەسێکی مردو بەھۆی سەرئێشەووە بنائێ بەلگە ی
 ئەوویە ئەو کەسە لەدنیا دا کەسێکی خۆ بەزل زان بوو، ئەگەر لەتاو
 نازاری چاو بنائێ لەدنیا دا سەیری ناموسی خەلکی کردو، ئەگەر
 لەتاو دەردی گوی بنائێ بەلگە ی ئەوویە گوی بۆ غەیبەت کردنی
 خەلکی شل کردو، ئەگەر لەناو دەردی ددان بنائێ بەلگە ی ئەوویە
 لەگەل ژنانی ھەرزە خراپەکاردا ھەلسوکەوتی ناشرعی کردو،
 ئەگەر لەتاو دەردی سک بنائێ بەلگە ی ئەوویە کەسێکی حەرام
 خۆربو.

نامە : ئەگەر کەسێ لەخەویدا ببینێ نامەییەکی داخراو یان
 مۆرکراوی ھەبیت بەلگە ی ئەوویە قسەییەکی نەپنی دەبیت

نان : نانی پاکو خاوین لەخەویدا بەلگە ی کامەرانی و خۆش حالی
 یە ئەگەر نانەکە ناپەسەندبوو بەلگە ی ئەوویە دوو چاری ژیانئیکی
 ناپەسەند دەبیتەووە. ئەگەر ببینێ نان بکڕیت و بیبات بۆ مائەووە

به‌لگه‌ی نه‌وه‌یه بژیوی جه‌لأن به‌ده‌ست دینئ و سامانی زیاد ده‌کات،
نه‌گه‌رببینئ نان به‌که‌سیک بدات به‌لگه‌ی نه‌وه‌یه خزمه‌ت به‌وکه‌سه
ده‌کات.

ناشتن (وه‌شان‌دن) دانیاں (ع) ده‌ئن لی‌کدانه‌وه‌ی ناشتن و
دورینه‌وه‌ی هیشوی پی‌گه‌یشتو له‌خه‌ودا نه‌گه‌ر له‌وه‌رزی خویدا بی‌ت
به‌لگه‌ی سودو قازانجه به‌لام نه‌گه‌ر هیشوی کال و نه‌گه‌ییو بی‌ت
به‌لگه‌ی نه‌خوئشی کولیرا یان نه‌خوئشی تره. نه‌گه‌ر ببینئ له‌کاتی
گونجاودا ناشتن و دره‌وه‌ی کرد به‌لگه‌ی نه‌وه‌یه فه‌رمانه‌کانی
په‌روه‌ردگار نه‌نجام ده‌دات.

نال : نه‌گه‌ر که‌سن له‌خه‌ویدا نالی نه‌سپی هه‌بی‌ت به‌لگه‌ی
نه‌وه‌یه له‌لایهن پاشاوه قازانجی ده‌ست ده‌که‌وویت، نه‌گه‌ر نالی هیشتری
هه‌بی‌ت به‌لگه‌ی نه‌وه‌یه که‌سیکی گه‌وره یارمه‌تی ده‌دات، نه‌گه‌ر نالی
گوئ دریزی هه‌بی‌ت به‌لگه‌ی نه‌وه‌یه له‌سه‌فه‌ردا پاره‌و پولی ده‌ست
ده‌که‌وویت، نه‌گه‌ر ببینئ نالبه‌ندی بکات به‌لگه‌ی نه‌وه‌یه سه‌فه‌ر
ده‌کات.

نه‌عنا : ببینئ نه‌عنا له‌خه‌ودا غه‌م و په‌زاره‌یه، نه‌گه‌ر ببینئ له
زه‌وییه‌که‌یدا نه‌عنا برویت به‌لگه‌ی نه‌وه‌یه دوچار ی غه‌م و په‌زاره
ده‌بی‌ت، نه‌گه‌ر ببینئ نه‌عنا هه‌ئیکه‌نی‌ت و دووری بخته‌وه به‌لگه‌ی
نه‌وه‌یه رزگاری ده‌بی‌ت له‌ غه‌م و په‌زاره.

نه‌هوت : ببینئ نه‌هوت له‌خه‌ودا دل گرئدانه به‌ ژپانه‌وه، نه‌گه‌ر
ببینئ نه‌هوت بمالیت به‌ له‌شی خویدا به‌لگه‌ی نه‌وه‌یه له‌گه‌ل ژنیکی
داوین پی‌سدا جووت ده‌بی‌ت، هه‌ندی‌کیش ده‌لین شتیکی حه‌رام ده‌خوات.

نگین : بینینی نگین له خه ودا، پله و پایه و گه وریه، نه گهر
بینی نگینه کهی بشکیت یان وون بیی به لگهی نه ویه له سه ورتی
که م ده بیته وه یان مندالی دهریت.

نوئیز : نه گهر له خه ودا بینی روو به مه که نوئیز بکات به لگهی
نه ویه بو حج دهرات وه نه گهر بو حج نه روات به لگهی نه ویه
حزلی له دینی مه سیحه، نه گهر روو خو رناوا نوئیز بکات به لگهی
نه ویه حزلی له دینی په هودیه، نه گهر روو و باکور نوئیز بکات به لگهی
نه ویه پشت ده کاته دین، نه گهر بینی نوئیز بکات به لام نه زانی قیبله
له کوئویه به لگهی نه ویه له کاروباری دینی دا سرگهردان ده بیت.

نه خووشی نه گهر که سی له خه ویدا بینی نه خووشه نه وه دینی
خرابه وه له گه ل خه لکیدا دوو روو وه همدی ده لئین له و ساله دا
ده مریت، وه نه گهر بینی له نه خووشی چاک بیته وه و له مالی خویدا
نه بوو وه له گه ل که سیشدا قسه ی نه کرد، مانای نه ویه که
نه خووشیه کهی دریزتر ده بیته وه و نه گهری مردنیشی روو له
زیادبونه، به لام نه گهر بینی له گه ل خه لکیدا هلس و کهوت بکات و
قسه بکات به خیرایی له نه خووشی چاک ده بیته وه.

نه ههنگ نه ههنگ له خه ودا پیاوی دزه. نه گهر بینن نه ههنگ
له ناودا بیبات و نوقمی ناوی بکات له ناودا نوقم ده بیت. نه گهر بینن
نه ههنگ گازی لی بگریت له لایه ن دوژمنه وه توشی زهر و زیان ده بیت.

نهیسک : لیکدانه وهی نیسک له خه ودا خیره چونکه نیبراهیم
خه لیل حزلی لئی بووه.

ناديار (غايب) ئەگەر كەسئ لەخەويدا ببينئ ناديارئك لەسەفەر بگەرپتەوه بەلگەى ئەوهىه لەكارەگانيدا بەرەو پېش دەروات بەلام كەسە ناديارەكە بۆ سەفەرىكى تر دەروات و درەنگتر هەوالئ دەبیسرئ.

نەعامە : لئكدانەوهى نەعامە لەخەودا پياوى بيابانى يە وه ئەگەر نەعامە مئيه بوو ژنى بيابانى قەشەنگە. ئەگەر ببينئ نەعامە مئيهى هەبئ يان كەسئ پئى بدات ئەوا ژنىكى قەشەنگى بيابانى دەهينئ وه يان كەنيزەكئك دەكرئ. ئەگەر ببينئ سواری نەعامە ببئ ئەوا بۆ سەفەرىكى بيابانى دەروات.

نەى : دانياال (ع) ئەلئ : ئەگەر كەسئ لەخەودا ببينئ برئكى زۆر نەبى هەبئت بەلگەى ئەوهىه سودو قازانجئكى كەمى دەست دەكەوئت.

نەى لئدان : لئكدانەوهى نەى لئدان لەخەودا غەم و پەژاردىه وه بىستنى دەنگى نەى غەم و پەژاردىه.

نئزه : ئەگەر كەسئ لەخەويدا ببينئ جگە لە نئزه چەكى ترى پئ نەبئت بەلگەى ئەوهىه برا يان مندائئ دەبئت، ئەگەر لەگەل نئزهدا چەكى ترى پئ بئت بەلگەى ئەوهىه بريارو فەرمانەكانى لە شارەكاندا جئبەجئ دەكرئت، ئەگەر ببينئ نئزهكەى بشكى بەلگەى ئەوهىه منال يان براكەى دەمرئت.

نوسەرى : ئەگەر كەسئكى زانا لەخەودا ببينئ نوسەرى بكات بەلگەى ئەوهىه قازانجئ دەست دەكەوئت، ئەگەر ببينئ شيعرو ئەفسانە بنوسئ بەلگەى ئەوهىه سەرگەرمى كارى دنيايئ دەبئت، ئەگەر قورئان يان هەر بابەتئكى ترى ئاينى بنوسئ بەلگەى ئەوهىه

خېر و بهر كه تي دست ده كه وېت، نه گهر بېنې كه سيكي گه وره نامه بنوسې به و مهر جهی كه سه كه چا كه خواز بېت به لگه ی سودو قازانجه وه نه گهر به دكارو گونا حكار بېت به لگه ی نه وديه توبه دهكات، نه گهر بېنې به رهنگی سور بنوسې به لگه ی نه وديه سر گهر می گالته وگه پ ده بېت، نه گهر به رهنگی زهر د بنوسې به لگه ی نه وديه نه خوش ده كه وېت، نه گهر به رهنگی سهوز بنوسې به لگه ی نه وديه ناوبانگ دهر دهكات، نه گهر به رهنگی ئالتونی یان زیوی بنوسې به لگه ی نه وديه له لایهن پاشاوه سودو قازانجی دست ده كه وېت.

نهوشاتر : نه گهر كه سيك له خهوی دا نهوشاتری هه بېت

دوو چاری خه م و په ژاره ده بېت

نیشاسته : نه گهر كه سيك بېنې له خه ودا نیشاسته بخوات

به لگه ی نه وديه دوو چاری خه م و په ژاره ده بېت، نه گهر بېنې هه لئا به نیشاسته دروستبكات و لئی بخوات به لگه ی نه وديه سودو قازانج ده بېنې، نه گهر بېنې له گه نم نیشاسته دروست بكات ، به هو ی کارو کاسی په وه بزیوی خو ی په یدا دهكات.

نزگهره : نه گهر له خه ودا بېنې نزگهره بكات. قسه ی ناشیرین و

جنيو دهدات.

نوقم بوون : نه گهر كه سيك له خه ویدا له دهر یاه كدا نوقم بېن و

بمريت نهوا له لایهن پاشاوه له ناو ده چي.

نؤگهر : نه گهر كه سيك له خه ویدا بېنې بو بېت به نؤگهری

كه سيك نهوا له بهر نهو کاره سهخته ی كه دهيكات نه خوش ده كه وېت.

پیتى (۵)

ھاوین : بىنىنى ھاوین لەخەودا پاشايەكى بەھىزو بە توانايە، ئەگەر بىنىنى كە ھاوین ئەوەندە گەرمە خەلگى ئەو جىيە توشى زەرەرو زيان ببنو نازار بچىژن بەلگەى ئەوھىە خەلگى ئەو جىيە لە لايەن پاشاوە خىرو چاكەيان بو دى. ئەگەر ھاوین لە كاتى خۆيدا بىنىنى پلەو پايەى بەرز دەبىتەو وە ئەگەر لەكاتى خۆيدا نەبو تەعبىرەكەى پىچەوانەھىە.

ھاوسەرگىرى : ئەگەر كەسى لەخەويدا ژنى ھىنا شەرفىكى گەورەى دەست دەكەوئىت وە ئەگەر زگورتو تەنھا بىت لەگەل ژنىكى دەولەمەندا ھاوسەرگىرى دەكات وە ئەگەر بىنى ژنەكەى تەلاق بەدات شەرفىكى گەورەى لەكىس دەچى وە ئەگەر بىنى لەگەل ژنىكدا كە مردوو ھاوسەرگىرى بكات لەگەلئىدا جووت بوو لەسەر وەتو سامانى ئەو ژنەى بەردەكەوئىت وە ئەگەر لەگەلئىدا جوت نەبو ئەندازەھىەكى كەمى لەسەر وەتو سامانى ئەو ژنەى بەدەست دەكات، ئەگەر ژنىك لەخەويدا بىنىنى پياوئىكى مردو لەگەلئىدا ھاوسەرگىرى كردو لەگەلئىدا جووت بوو سەر وەتتى ئەو ژنە روو لە كەمببون دەبىت وەھيان حالى ئەو ژنە دژوار دەبىت وە ئەگەر پياوئىك خەوى بىنى و ژنى ھىنا بەلام ژنەكە نەبىنى و ناوئىشى نەزانى مردنى نزيك بوەتەو، وە ئەگەر ژنىك خەوى لەوچۆرە بىنى و بەلام مالهەكە نەناسراو بو و ئەو مالهە خواوئەكەى مردوبىتت و ئەو مردوو لەگەل ژنەكەدا جووت بو ئەوا

نهو ژنه دهمریت وه نهگهر نهو ماله ناسراوبیت زیان به سهرومتو سامانی نهو ژنه دهگات.

ههور : نهگهر کهسئ لهخهودا ببینی ههور له ئاسماندا برهوپتهوه لهگهل زاناو گهوره پیاواندا چاوپیکهوتن و گفئوگوؤ دهگات وه نهگهر پادشا لهخهودا ههور ببینیت گهشتیاران و ههوانئیران بؤ دهوروبهری ولاتهکهی خوئی دهنیرئ وه نهگهر ببینی ههوری له ئاسمان گرتو هینایه خوارهوه کارهکانی باش و پلهوبایهی بهرز دهبیتهوه وه نهگهر بینی ههر لهسهه ئهودا سئبهری دروستکرد لهو سالددا خیر و کامهرانی زووری دهست دهکهوئیت.

ههرزن : ببینی ههرزن لهخهودا مانای مال و نارمزووه خواردنی ههرزن ماناکهی خراپه بهلام نهگهر ههرزنی فر وشت مانای زیان و زهرمه.

ههلامهت : نهگهر ببینی کهسیکی تر وهیان خوئی ههلامهت بگریت نهوا چهن رۆژیک نهخوش دهکهوئیت بهلام زوو چاک دهبیتهوه وه ههرچهنده ههلامهتهکه لهخهودا کاریگهربیته ماوهی نهخوشییهکه زیاتر دهبیت.

ههلاجی : ههلاج لهخهودا پیاویکی بههیزو توانایه که نازارو گرفتارییهکانی خهلکی بههوی نهوهوه چارهسهه دهگریت. نهگهر کهسئ لهخهویدا ببینی ههلاجی بکات لهگهل پیاویکدا که نهه خاسیهتانهی تئدابیت چاوپیکهوتن و دانیشن دهگات.

هه‌ل هاتن (پاکردن) : نه‌گهر کهسێ له‌خه‌ودا هه‌ل بێت، نه‌وا کامهران و سه‌رکه‌وت و ده‌بێت چونکه موسی (ع) له‌خه‌ودا له‌ده‌ستی فیرعه‌ون هه‌له‌هات پاشان به‌سه‌ر فیرعه‌وندا زالبو.

هه‌ویر شیلان : هه‌ویر شیلان له‌خه‌ودا به‌لگه‌ی دینداریه‌وه وه شیلانی ناردی گهنم به‌لگه‌ی سامانیکه له‌ پێگه‌ی بازرگانیه‌وه ده‌ست ده‌که‌وێت به‌مه‌رجێ نارده‌که لێی بێت واته (نارده‌که نانی جوانی لێ دروست بکریت) وه نه‌گهر نارده‌که لێی نه‌هات به‌لگه‌ی گوناح زۆرکردن و تاوانه.

هه‌نار : هه‌ناری شیرین له‌خه‌ودا کۆکردنه‌وه‌ی ماڵ و سامانه، هه‌ناری ترش له‌خه‌ودا خه‌م و په‌ژاره‌یه، نه‌گهر هه‌نار له‌خه‌ودا بیهینی و نه‌زانی ترشه‌یان شیرین لێکدانه‌وه‌که‌ی وه‌گه‌هه‌ناری شیرینه.

هه‌نجیر : لێکدانه‌وه‌ی خواردنی هه‌نجیر له‌خه‌ودا خراپه، نه‌گهر بیهینی هه‌نجیر بخواه‌ت یان کۆی بکاته‌وه یان کهسێ پێی بدات به‌لگه‌ی ونه‌وه‌یه دوچار ی خه‌م و په‌ژاره‌ده‌بێت و کارێک ده‌کات په‌شیمانی به‌شوێندا دێت.

هه‌نگ : لێکدانه‌وه‌ی هه‌نگ له‌خه‌ودا پیاوی په‌ست و مایه‌ پوچه، نه‌گهر بیهینی هه‌نگ پێوه‌ی به‌له‌ت پیاوی خراپ و مایه‌ پوچ نازاری ده‌دات وه‌یان قسه‌ی ناشیرین ده‌بیسێ، نه‌گهر بیهینی ژماره‌یه‌کی زۆر هه‌نگ ده‌ووریدایی له‌ نیوان خه‌لکی مایه‌ پوچدا گرفتار ده‌بێ به‌ تایبه‌ت نه‌گهر بیهینی هه‌نگه‌کان بیه‌گه‌زن.

هه‌نگوین : نه‌گهر هه‌نگوین له‌گه‌ل شانه‌دا بیهینی به‌لگه‌ی ونه‌وه‌یه ئیرس یان ده‌سته‌که‌وتیکی خه‌لالی ده‌ست ده‌که‌وێت. نه‌گه‌

ببینئ ههنگوینی ههبی به ئەندازەى ئەو ههنگوینه زانست و زانین بەدەست دینئ، ئەگەر ببینی لەو ههنگوینه بدات بەخەلکی بەلگەى ئەوێه خەلکی بەهرەو سودی لئ دەبەن وە ئەگەر پێچەوانەگەى ببینئ لیکدانەوهگەشى پێچەوانە دەبیت.

هەرمئ: ئەگەر کەسئ ببینئ هەرمئ لەوهرزى خۆیدا بخوات و هەرمئ کە سەوزو شیرین بئت بەلگەى ئەوێه سەرۆهتی حەلال بەدەست دینئ وەئگەر لەوهرزى خۆیدا نەبیت و هەرمئ کە زەرەبیت بەلگەى نازارو نەخۆشیە.

هەورەگرمەو هەورە بروسکە : لیکدانەوهى هەورەگرمە لەخەودا خەزانەدارى پاشایە. هەندیکیش لەخەوناسان دەلین هەورە بروسکە پەیمانى خرابە کە پاشا بە پیاوی تەماعکارى دەدات. ئەگەر ببینئ روناکی لەهەوا یان هەور بگرتت ئەوا کارێک نەنجام دەدات کە خێرى تێدایە بۆئ. ئەگەر ببینئ بروسکە بדרهوشیتەوه ئەوا لەو سالاەدا نەعمەتی زۆر دەبیت بە تايبەت ئەگەر بایەکی ئارام لەگەن بروسکەکەدا بئت.

هیلکەى مریشک : تەعبیری هیلکەى مریشک و پەردارەکان لەخەودا هیزو توانایە.

هیلکە مانای هیلکە لەخەودا، ژنى هیتنە یان خزمەتکارە، ئەگەر ببینئ هیلکەى گەورەو تازەى بەدەستەوهبیت وەیان کەسێک پئی بدات، ژنێک یان خزمەتکارئ، دەبیتە هاوړئو خزمەتکارئ.

هاوان و دەسکەوانە لیکدانەوهى دەسکەوانە لەخەودا، دوو شەریکن کە لیک جیا نابنەوه، ئەگەر یەکیکی لەو دووانە ببینی هیچ

پیتی (۹)

والی : نه گهر که سئ له خه ویدا ببینی فهقیانه که یان
عهمامه که ی به سترابیت به فهقیانه یان عمامه ی والی یه که وه
به لگه ی نه وه یه پله و پایه ی پاریزراو ده بیت.

وهزیر : نه گهر که سئ له خه ویدا ببینی وهزیری پاشایه ک بیت
به لگه ی نه وه یه پله و پایه ی ده ست ده که ویت به لام نه گهر پاشاکه
سته مکار بیت لیکدانه وه که ی پیچه وانه ده بیت، نه گهر ببینی
وهزیریک جل و بهرگی پی بدات به لگه ی نه وه یه ده بیته ده سه لاتدار و
فهرمانر هوای جینگه یه ک، نه گهر وهزیر بیت بو مالی به لگه ی نه وه یه
له لایهن پادشاهه دو چاری غه مو په زاره ده بیت، نه گهر ببینی له گه
وهزیردا خواردن بخوات نه وا گه وره یی و پله و پایه ی ده ست ده که ویت
نه گهر مالی وهزیر خراب بی یان وهزیر نه خوش بکه ویت یان
له سه رکار لابریت وه یان نه سپی وهزیره له قه بدات له وهزیره که
وهیان له نه سه په که ی بکه ویته خواره وه، هه مو نه مانه به لگه ی
لابردن و دهرکردنی وهزیره.

وسمه : نه گهر که سئ له خه ویدا ببینی وسمه یه کی زور
له ماله که یدا هه بیت به لگه ی نه وه یه دو چاری غه مو په زاره ده بیت.
نه گهر ببینی وسمه له ماله که ی فری بداته دهره وه به لگه ی نه ویدا.
له غه مو په زاره رزگاری ده بیت.

ویرانی لیکدانسه‌وی ویرانی له‌خه‌ودا گومراییه. نه‌گهر له‌خه‌ودا ببینی شوینیکی ناوه‌دان ویران بکات به‌لگه‌ی نه‌وه‌یه له کاروباری دینی و دنیا پیدا سه‌ری لئ ده‌شویوت.

ورگ لیهاتن : نه‌گهر که‌سێ ببینی سکی وه‌کو ژنی دوگیان گه‌وره بئی ماڠ و سامان به‌ده‌ست دینیت وه هه‌رچه‌ند سکی گه‌وره‌تر بئ سامانی زۆرتری ده‌ست ده‌که‌ویوت.

ووشتر : نه‌گهر که‌سێ ببینی سواری حوشتریکی نه‌ناسراو بووبیت و به توندی ب‌روات نه‌وا سه‌فه‌ر ده‌کات، نه‌گه‌ر ببینی به‌سه‌ر حوشتره‌وه کێچکێی کرد غه‌مگین و په‌ژاره ده‌بیت، نه‌گهر ببینی به‌سه‌ر حوشتره‌وه‌یه و رینگای وون کرد و رینگاکه‌ش نه‌زانئ نه‌وا به ماته‌می ده‌مینیته‌وه و چاره‌سه‌ری کاری خۆی پئ ناگری، نه‌گهر ببینی حوشتریکی مینیه‌ی په‌یدا کرد ژن نه‌هینئ وه نه‌گهر حوشتر له‌که‌ڤ بێچوو‌ه‌که‌ی دابوو نه‌وا ژنیک ده‌هینئ که مندالی هه‌بیت. نه‌گهر ببینی حوشتر پرووی تن نه‌کات و گوپرایه‌لی نه‌کات نه‌وا توشی په‌ژاره ده‌بیت.

وورج : لیکدانسه‌وی وورج له‌خه‌ودا دوژمنی زه‌بون و دزو بيميشکه. نه‌گهر ببینی سواری وورج بویت له‌لایه‌ن پادشاه لاری و نازار ده‌بینئ وه نه‌گهر ببینی وورچه‌که بکوژیت زال ده‌بیت به‌سه‌ر دوژمندا وه نه‌گهر گوشتی وورچه‌که‌ی خوارد وه‌بان پئسته‌که‌ی لئ کرده‌وه بۆ خۆی دوچاری ترس ده‌بیته‌وه.

وون بون : نه‌گهر که‌سێ له‌خه‌ویدا وون ببیت، به‌لگه‌ی نه‌وه‌یه سه‌رگه‌ردان ده‌بیت و هه‌چ که‌س قه‌دری ناگریت، نه‌گهر هاوسه‌ره‌که‌ی

خه ون جیهانیکی نالوزده و زور جار نه گهر بو چه ند ساتیکیش بیت
ناواته کانی مروق تیا به دی دیت و دهیته لانه یه کی حه وانه وه .

نرخ (3500) دیناره